ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1

ΟΚΤΑΣΕΛΙΔΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ ΣΤ' ΑΡ. 1801

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΕΦ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου 53, Τηλ. 3-01 καὶ 21. Ἐν Πειραιεῖ: Ἐφημ. «Σφαῖρα» τηλ. 36. Ἐν Θεσ)νίκῃ: ὁδ. Πλάτωνος (διαστ. Ἐγνατίας). Ἐν Πάτραις: Κορίνθου 98Α τηλ. 1-98. Τυπογραφεῖα: Στοὰ Πεσμαζόγλου.
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: "ΠΡΩΙΑΝ,

Η ΠΡΩΪΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ
21
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1930
Ἀνατ. ἡλ. 7.41'. Δύσις ἡλ. 5.7'.
ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

Ο ΚΑΙΡΟΣ
Θερμ. μεγ. 13.7, ἐλαχ. 11. Ὑγρ. μετρία. Ἄνεμοι: μέτριοι. Θάλασσα: Ἰόνιον, Κρητικὸν κυματώδης.
ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ 771.2

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ἑσπερινὴ κυβερνητικὴ συνάδελφος ὡμίλει χθὲς περὶ τῆς ἀνησυχίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατέχεται ἡ Κοινὴ Γνώμη ἐν ἀναμονῇ τῶν ἀποφάσεων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ὑπουργικῆς μεταρρυθμίσεως. Δύναται κανεὶς νὰ τὴν βεβαιώσῃ, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀπειλουμένων νὰ χάσουν τ' ἀγαθὰ τῆς ἐξουσίας σημερινῶν ὑπουργῶν καὶ ἐκτὸς τῶν καραδοκούντων νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν εἰς τοὺς ὑπουργικοὺς θώκους, καὶ ἐκτὸς τῶν ἐχόντων ἄμεσα συμφέροντα εἰς τὴν παραμονὴν ἢ τὴν ἀντικατάστασιν ὡρισμένων προσώπων, ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος δὲν ἀγωνιᾷ διόλου ἐν ἀναμονῇ τῶν πρωθυπουργικῶν ἀποφάσεων. Διότι γνωρίζει πολὺ καλά, ὅτι ἡ ἐπικειμένη ὑπουργικὴ μεταρρύθμισις εἶναι ἕνα ἐντυπωτικὸν μέτρον, εἰς τὸ ὁποῖον, κατ' ἀπαράβατον συνήθειαν, προβαίνει ὁ κ. Βενιζέλος ὅταν βλέπῃ ἐντεινομένην τὴν λαϊκὴν δυσφορίαν. Ἐπειδὴ σήμερον ἡ λαϊκὴ δυσφορία ἔχει ἐνταθῆ εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον, ἐπειδὴ ἡ δυσπιστία πρὸς τὴν κυβέρνησιν τῶν Φιλελευθέρων λαμβάνει καθημερινῶς ἐκδηλώσεις, ἐπειδὴ ὅλαι αἱ τάξεις δυσπραγοῦν, ἀπὸ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν μέχρι τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν ἐργατῶν, ἐπειδὴ ὅλοι θεωροῦν ὑπεύθυνον τὴν κυβέρνησιν διὰ τὸ οἰκτρὸν κατάντημα τῆς ὅλης οἰκονομίας τῆς χώρας, ἐπειδὴ ὁ Τύπος ἀποκαλύπτει καθημερινῶς καταχραστάς, ἐπειδὴ τὸ κῦμα τῆς ἀνηθικότητος ἀπειλεῖ νὰ κατακαλύψῃ δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας, ἐπειδὴ ὁ στρατὸς δυσφορεῖ καὶ τὴν δυσφορίαν του ἐκμεταλλεύονται οἱ παράγοντες, ὁ κ. Βενιζέλος θὰ προσφύγῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν ὑπουργικὴν μεταρρύθμισιν. Χάρις εἰς αὐτὴν αἱ συζητήσεις ἐν τῷ Τύπῳ θὰ λάβουν νέαν κατεύθυνσιν. Δὲν θὰ γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἄρτου, τὸν ὁποῖον πληρώνομεν ἀδικαιολογήτως ἀκριβά, περὶ τῆς βιομηχανίας τῶν ἀλεύρων, περὶ τῆς κακῆς συγκεντρώσεως τοῦ σίτου, διὰ τὴν μεγάλην τιμὴν τῶν λιπασμάτων, διὰ τὰς κακὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, διὰ τὰς ὑποχωρήσεις τὰς ὁποίας θέλει νὰ κάμῃ ἡ κυβέρνησις εἰς τὰς ξένας θρησκευτικὰς προπαγάνδας, καταπροδίδουσα τὴν ἐγκαινιασθεῖσαν πολιτικήν, διὰ τὴν ἀπέναντι τῶν Τούρκων πολιτικῶν ἐξορίστων ἀνανδρίαν. Ἡ κυβέρνησις θὰ ἐμφανισθῇ ὡσεὶ ἀνανεωμένη ψυχικῶς καὶ ἠθικῶς καὶ τὸ συναίσθημα τοῦ καμάτου, τὸ ὁποῖον κατέχει ὅλους τοὺς Ἕλληνας, θὰ μεταβληθῇ, ἔστω καὶ δι' ὀλίγας ἡμέρας, εἰς συναίσθημα αἰσιοδοξίας; Τοιαύτη εἶναι ἡ ψυχολογία τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἑτοιμαζομένου νὰ σώσῃ τὸ πλοῖον δι' ἀποβολῆς μέρους τοῦ κακοῦ φορτίου.... Ἀλλ' ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ψυχολογία αὐτὴ εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ὅτι τὸ «ἐντυπωτικὸν μέτρον» δὲν πρόκειται νὰ κάμῃ καμμίαν ἐντύπωσιν καὶ δὲν πρόκειται ἡ μεταρρύθμισις τῆς κυβερνήσεως Βενιζέλου νὰ δώσῃ εἰς τὴν χώραν Ὑπουργεῖον καλύτερον.

Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ λεγομένου Φιλελευθέρου κόμματος ὑπάρχουν καὶ πρόσωπα ὀλιγώτερον ἐφθαρμένα ἢ ἁρμοδιώτερα διὰ τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἀλλὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἐλάχιστα, μερικὰ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀμφιβόλου φιλελευθέρας ὀρθοδοξίας. Εἰς ἐπίμετρον ἡ ἱκανότης καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πρωτοβουλίας τῶν ὑπουργῶν οὐδεμίαν, ἢ σχετικὴν ἀξίαν ἔχει, τοῦ κ. Βενιζέλου πρωθυπουργοῦντος. Διότι ὁ ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων θέλων νὰ συγκεντρώνῃ εἰς ἑαυτὸν πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ πᾶσαν πρωτοβουλίαν, παραλύει τὴν θέλησιν, τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν δραστηριότητα παντὸς συνεργάτου αὐτοῦ. Ἂν ἡ διεκπεραίωσις τῶν ὑποθέσεων γίνεται βραδέως, ἂν τὰ ζητήματα χρονίζουν, ἂν ἐφθάσαμεν εἰς ἀκυβερνησίαν, τοῦτο συμβαίνει διότι ὁ κ. πρωθυπουργὸς δυσπιστεῖ πάντοτε πρὸς τοὺς συνεργάτας του καὶ ὅταν οὗτοι ἔχουν καὶ ὅταν δὲν ἔχουν ἀξίαν. Ἐὰν μάλιστα ἔχουν ἀξίαν καὶ ἂν τολμοῦν νὰ δράσουν πρωτοβούλως, ἀποπέμπονται κατὰ τὸν χειρότερον τρόπον. Καὶ δὲν ἔχομεν παρὰ ν' ἀναφέρωμεν τὴν ἀποπομπὴν τοῦ μακαρίτου Ν. Δημητρακοπούλου εἰς ὃν ἡ Κοινὴ Γνώμη ἀπέδιδε μερικάς, νομοθετικὰς κυρίως, ἐπιτυχίας τῆς ἀνορθώσεως τοῦ 1911, ἢ τὴν κατασυκοφάντησιν τοῦ Ν. Στράτου, ἢ τὴν μετάθεσιν τοῦ Λάμπρου Κορομηλᾶ ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς μίαν ἀπομεμακρυσμένην πρεσβείαν. Ἡ παροῦσα κυβέρνησις δὲν περιλαμβάνει βέβαια τοιαύτας ἀξίας. Περιλαμβάνει κατὰ τὸ πλεῖστον μετριότητας. Μερικὰς ἀπὸ τὰς μετριότητας αὐτὰς ὁ κ. Βενιζέλος θ' ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλων ἀναλόγων μετριοτήτων — καὶ ἰδοὺ ἡ ὑπουργικὴ μεταρρύθμισις. Δὲν ἀνησυχεῖ διὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἑνὸς προγράμματος, διότι πρόγραμμα δὲν ὑπάρχει. Ἐὰν ὑπῆρχε πρόγραμμα, ἐὰν ὁ κ. Βενιζέλος λ. χ. ἦτο ὑπὲρ τῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἐναντίον της, δὲν θὰ εἴχαμεν ἐντὸς διετίας τέσσαρας ἀλληλοδιαδόχους ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ δὲν θ' ἀνεμέναμεν νὰ ἴδωμεν μετὰ τὸν κ. Ζαβιτσιᾶνον, τὸν κ. Ἀργυρόπουλον, τὸν κ. Σίδερην, τὸν κ. Δεληγιάννην πέμπτον, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ εἶναι ὁ τελευταῖος.

Δὲν ἀνησυχεῖ ἡ Κοινὴ Γνώμη διότι βραδύνει ὁ κ. Πρωθυπουργὸς νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ ὑπουργεῖόν του. Ἀνησυχεῖ διότι γνωρίζει, ὅτι οἱαδήποτε μεταβολὴ προσώπων θ' ἀφήσῃ ἀμεταβλήτους τὰς μεθόδους τῆς κυβερνήσεως τῶν Φιλελευθέρων. Ἀνησυχεῖ διότι ἀπὸ μιᾶς ὑπερδιετίας βλέπει διαψευδομένας ὅλας τὰς ἐλπίδας καὶ ἀθετουμένας ὅλας τὰς ὑποσχέσεις: Ἂν ἡ κυβέρνησις Βενιζέλου δὲν εἶναι ἡ χειροτέρα ἐξ ὅσων ἐγνωρίσαμεν, εἶναι ὅμως μία ἀπὸ τὰς χειροτέρας καὶ δὲν θὰ γίνῃ μεταρρυθμιζομένη μία ἀπὸ τὰς καλυτέρας, διότι καὶ εἰς τὴν νέαν συγκρότησιν οἱ ὑπουργοὶ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ εἶναι ἁπλᾶ «ἐνεργούμενα» πολιτικοῦ ἀνδρὸς αἰχμαλώτου τῶν στιγμιαίων ἐμπνεύσεων καὶ αὐτοσχεδιασμῶν...

Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Η ΕΥΘΙΞΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΙΣΜΕΤ ΠΑΣΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΑΝΕΙΟΥ ΕΝΟΠΟΙΗΣΕΩΣ

ΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, 16 Δεκεμβρίου. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας) Πολλὰ σχόλια προεκάλεσεν ἡ σχεδὸν σύγχρονος ἐνταῦθα ἄφιξις τῶν Τούρκων πρεσβευτῶν: ἐν Λονδίνῳ, Φερὶτ μπέη, ἐν Παρισίοις Μουνὶρ μπέη καὶ ἐν Βερολίνῳ Κεμαλεδδὶν Σανῆ μπέη. Τὴν ἄφιξιν τῶν τριῶν πρεσβευτῶν ἠκολούθησεν ἡ ἄφιξις τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἰσμὲτ πασᾶ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπανειλημμένας καὶ πολυώρους συνομιλίας μὲ τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Μουσταφᾶ Κεμάλ, διαμένοντα εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Δολμᾶ—Μπαχτσέ. Τὰ γεγονότα αὐτὰ ἐσχολιάσθησαν εὐρέως, ὡς ἦτο φυσικόν, αἱ δὲ ἀλλεπάλληλοι κοιναὶ συσκέψεις ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἐνέχουσαι ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὰ ζητήματα τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὰς γνωσθείσας πληροφορίας, κύριον θέμα τῶν συσκέψεων τούτων ὑπῆρξε τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα καὶ ἐν συναφείᾳ πρὸς αὐτὸ καὶ τὸ ζήτημα τῶν τοκομεριδίων τοῦ δημοσίου ὀθωμανικοῦ χρέους. Τὸ τελευταῖον αὐτὸ ζήτημα παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν νὰ ἀναθεωρήσῃ ὅλην τὴν ἔναντι τοῦ ξένου κεφαλαίου οἰκονομικὴν πολιτικήν της.

Τὸ δημοσιευθὲν εἰς ὅλας τὰς ἐνδιαφερομένας πρωτευούσας τῆς Εὐρώπης ἀνακοινωθὲν τοῦ συμβουλίου τοῦ δημοσίου ὀθωμανικοῦ χρέους, εἰς τὸ ὁποῖον διαπιστοῦται ἐπισήμως ἡ ἀδυναμία τῆς Τουρκίας νὰ ἐκτελέσῃ τὴν συμφωνίαν τῆς 13 Ἰουνίου 1928, προεκάλεσεν εἰς τοὺς ἐπισήμους τουρκικοὺς κύκλους ζωηρὰν ἐντύπωσιν, μολονότι αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες ἐπῆραν τὸ πρᾶγμα ἐλαφρὰ καὶ τὸ ἐνεφάνισαν ἐλαφρότερον. Οἱ ἐπίσημοι κύκλοι δὲν θέλουν, καὶ δικαίως, νὰ ἐκληφθῇ ἡ Τουρκία εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὡς κακὸς ὀφειλέτης καὶ νὰ τεθῇ εἰς ἴσην μοῖραν μὲ τὰ Σοβιὲτ καὶ τὸ Μεξικόν. Ἡ Τουρκία ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τοῦ ξένου κεφαλαίου, ἀσφαλῶς δὲ τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ δημοσίου ὀθωμανικοῦ χρέους δὲν συντελεῖ εἰς τὴν προσέλκυσιν τοῦ ξένου κεφαλαίου. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ κυβέρνησις τῆς Ἀγκύρας ἐννοεῖ διὰ παντὸς τρόπου νὰ προέλθῃ εἰς συνεννόησιν μὲ τοὺς μετόχους καὶ τὸ ἐν Παρισίοις συμβούλιον τοῦ δημοσίου ὀθωμανικοῦ χρέους, τοσοῦτον μάλιστα καθόσον ἡ συμφωνία τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1928, δι' ἧς ἐρρυθμίζοντο αἱ προθεσμίαι τῶν καταβολῶν τοῦ χρέους τούτου, φέρουν τὴν ὑπογραφὴν τῆς σημερινῆς κυβερνήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ὀθωμανικὸν χρέος εἶνε πραγματικὸν τουρκικὸν χρέος, τῆς συγχρόνου Τουρκίας.

Ἡ κυβέρνησις τῆς Ἀγκύρας ὀφείλει ν' ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ νὰ υἱοθετήσῃ νέας μεθόδους ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰσροὴν τοῦ ξένου κεφαλαίου, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ συμβουλίου τοῦ δημοσίου ὀθωμανικοῦ χρέους εἰς Παρισίους; Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ Ἰσμὲτ πασᾶς εἶχε δηλώσει ἐν καιρῷ ὅτι δὲν διάκειται δυσμενῶς, καθόλου μάλιστα, πρὸς τὸ ξένον κεφάλαιον. Ἐπεζήτει προσθέτως τὴν σύναψιν δανείου ἐξωτερικοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ διηυκόλυνε κατὰ πολὺ τὰ πράγματα, ἀλλ' ἔκρινεν ὅτι οἱ ὅροι οἱ προβαλλόμενοι διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ δανείου τούτου δὲν συνεβιβάζοντο οὔτε πρὸς τὸ συμφέρον οὔτε πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς χώρας. Ὁ Ἰσμὲτ πασᾶς ἤθελε προφανῶς νὰ ὑπαινιχθῇ πρότασιν γενομένην πρὸς αὐτὸν παρὰ γαλλικοῦ ὁμίλου διὰ τὴν χορήγησιν μεγάλου δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Ὁ ὅμιλος ἐζήτει ὡς ἐγγύησιν, ὅπως τεθοῦν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσίν του ὅλαι αἱ ὑφιστάμεναι σήμερον ἐν Τουρκίᾳ σιδηροδρομικαὶ γραμμαί. Ἡ πρότασις δὲν ἦτο παρὰ ἐπανάληψις, ὑπὸ ἄλλην γενικωτέραν μορφήν, τοῦ σχεδίου τῆς γαλλικῆς ἑταιρείας «γενικῆς διαχειρίσεως τῶν σιδηροδρόμων». Ἡ ἰδία αὐτὴ ἑταιρεία εἶχε συνάψει προπολεμικῶς ἀνάλογον, ἀλλὰ μερικωτέραν, σύμβασιν μὲ τὴν Τουρκίαν, τῆς ὁποίας εἶχε μάλιστα ἀρχίσει τὴν ἐκτέλεσιν, διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γραμμῆς Σαμψοῦντος—Σεβαστείας, ἀλλ' ὁ μέγας πόλεμος ἀνέκοψε τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ Ἰσμὲτ πασᾶς ἔκρινεν ὡς ἀπαραδέκτους τὰς νέας γαλλικὰς προτάσεις, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Φετχῆ μπέης, τότε ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως, (πρὶν ἢ διαλύσῃ τὸ κόμμα του), ὁ ὁποῖος εἶχε διαβιβάσει τὰς προτάσεις ταύτας εἰς Ἄγκυραν, ὅταν ἀκόμη ἦτο πρεσβευτὴς εἰς Παρισίους, ὑπεχρεώθη νὰ ὁμολογήσῃ ἐντὸς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τὸ ἀσύμφορον καὶ ἀπαράδεκτον τῶν ἐν λόγῳ προτάσεων.

Δὲν εἶνε, κατὰ συνέπειαν, δυνατὸν νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προτάσεων τούτων. Ἀλλ' εἶνε δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν οἱ γενικοὶ ὅροι ἑνὸς δανείου μετατροπῆς καὶ ἑνοποιήσεως (κονσολινταστιόν) ὁλοκλήρου τοῦ ὀνομαζομένου ὀθωμανικοῦ χρέους. Διὰ τοῦ δανείου τούτου, μετατρεπομένου καὶ ἑνοποιουμένου τοῦ ὅλου ὀθωμανικοῦ χρέους, θὰ ἀπέμενεν εἰς τὴν Τουρκίαν ὑπόλοιπον ἐπαρκὲς διὰ τὴν οἰκονομικήν της ἀνόρθωσιν, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν κεφαλαίων τῆς κρατικῆς της Τραπέζης, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σιδηροδρομικῶν της γραμμῶν. Αὐτὴ εἶνε ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας κ. Ντὲ Σαμπρέν, ἡ μόνη λογικὴ ἐν προκειμένῳ πολιτική. Ἡ μόνη σχετικὴ δυσχέρεια ἔγκειται εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἐγγυήσεων. Διερωτῶνται δὲ ἐν Ἀγκύρᾳ ἂν ὁ Ἰσμὲτ πασᾶς εἶνε τὸ πρόσωπον μετὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ τὸ ζήτημα. Διαπραγματευθεὶς καὶ ὑπογράψας τὴν συνθήκην τῆς Λωζάννης, ἐπέδειξεν ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρετικὴν εὐθιξίαν εἰς ὅτι ἠδύνατο ὁπωσδήποτε νὰ θίξῃ τὴν πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Τουρκίας. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ λεπτότερον καὶ πλέον εὐαίσθητον σημεῖον τοῦ πολιτικοῦ του χαρακτῆρος. Ὁ Ἰσμὲτ πασᾶς ἀποκρούει ὡς ἐξ ἐνστίκτου πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ μειώσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας του. Τοῦτο εἶνε ἀληθὲς μέχρι τοιούτου σημείου, ὥστε μέτρα τὰ ὁποῖα αἱ κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ρουμανίας, τῆς Γιουγκοσλαβίας, τῆς Βουλγαρίας, τῆς Γερμανίας θὰ εὕρισκαν λογικά, ἐφόσον θὰ ἐπρόκειτο δι' αὐτῶν νὰ καθησυχάσουν τοὺς ξένους κεφαλαιούχους, ὁ Ἰσμὲτ πασᾶς τὰ ἀποκρούει ὡς ἀνυπόφορα. Τῶν ἀντιλήψεών του αὐτῶν ὁ ἴδιος ἔδωσε τὴν πανηγυρικωτέραν πιστοποίησιν ὅταν διεξῆγε τὰς συνεννοήσεις μὲ τὴν Ὀθωμανικὴν Τράπεζαν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν κεφαλαίων τῆς κρατικῆς Τραπέζης. Εἶνε, προφανῶς, σφάλμα ὅτι ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἔκρινε καλὸν νὰ ἀναστείλῃ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λεγομένου ὀθωμανικοῦ χρέους, διότι διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἐνίσχυσε τοὺς φόβους τοῦ ξένου κεφαλαίου νὰ τοποθετηθῇ ἐν Τουρκίᾳ. Τὸ μέτρον ὑπῆρξεν ὁμολογουμένως ἄστοχον ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως. Διότι εἶνε βέβαιον ὅτι μία Τουρκία πιστὴ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις της καὶ ὑποχωρητικὴ κάπως εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἐγγυήσεων διὰ τὸ ξένον κεφάλαιον θὰ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ μεγάλα δάνεια εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἀγορὰς καὶ μὲ τόκον πολὺ [illegible].

Α. ΦΡΑΝΤΗΣ

ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΟΙ ΤΩΝ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΩΝ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΔΙΧΑΣΜΕΝΟΣ, ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΗΡΕΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ, ΤΟ ΣΥΝΟΛΟΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΑΝΤΙΜΟΝΑΡΧΙΚΟΝ, ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΒΟΛΗΝ

ΟΥΔΕ ΟΙ ΜΟΝΑΡΧΙΚΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΛΦΟΝΣΟΝ

Τὴν πρωΐαν τῆς ἡλιολούστου 15 Δεκεμβρίου ἐρρίπτετο ἐξ οὐρανῶν πρὸς τοὺς περιέργους κατοίκους τῆς Μαδρίτης ἡ ἑξῆς προκήρυξις:

Ὁ κ. Ἄλκαλα Σαμόρα, εἷς τῶν δημοκρατικῶν ἡγετῶν, διὰ τὸν ὁποῖον ὑπάρχουν πληροφορίαι ὅτι συνελήφθη.

«Τὴν παρελθοῦσαν νύκτα τὸ Δημοκρατικὸν κίνημα, τὸ ἀπὸ τόσου χρόνου ἀναμενόμενον καὶ ποθούμενον ὑπὸ ὅλων τῶν φίλων τῆς δικαιοσύνης, ἐξερράγη εἰς ὅλην τὴν Ἰσπανίαν, πραγματοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ ἐν συνδεδυασμένῃ δράσει. Εἰδήσεις ληφθεῖσαι ὑπὸ τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἐπιβεβαιοῦν παντοῦ τὴν προεξωφλημένην ἐπιτυχίαν του. Ὀφείλετε ὅλοι νὰ συμμετάσχετε εἰς τὸ κίνημα καὶ οὕτω νὰ ἀποτρέψετε τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, νὰ δείξετε δὲ εἰς τὸν κόσμον ὅτι τὸ Ἰσπανικὸν ἔθνος εἶνε ἱκανὸν νὰ διευθύνῃ τὰς τύχας του συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους ἰδέας περὶ δικαιοσύνης, εἰρήνης καὶ ἐργασίας, προλαμβάνοντες τὴν ὑπὸ τῶν παθῶν δημιουργίαν ἀθώων θυμάτων. Ἐλᾶτε μαζί μας καὶ φανῆτε ἄξιοι τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Δημοκρατίας. Ἐὰν ὑπάρξητε τόσον ἀσθενεῖς ὥστε νὰ ἀντιταχθῆτε εἰς τὴν ἐθνικὴν θέλησιν, θὰ εἶσθε τὰ πρῶτα θύματα. Ἐὰν δὲν ὑποταχθῆτε, οἱ στρατῶνες σας θὰ βομβαρδισθοῦν ἐντὸς ἡμισείας ὥρας. Στρατιῶται, viva Espana! Viva la Republica!»

Ἦτο ἡ προκήρυξις, τὴν ὁποίαν ἔρριπτον «ἐπαναστατικὰ» ἀεροπλάνα μὲ κόκκινα σήματα, ἀπογειωθέντα ἐκ τοῦ παρὰ τὴν Μαδρίτην ἀεροδρομίου τῶν «Τεσσάρων Ἀνέμων». Ὁ ταγματάρχης ἀεροπόρος Φράνκο, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἀεροπορικοὶ ἆθλοι του ἔχουν προσδώσει αἴγλην ἐθνικοῦ ἥρωος καὶ ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων εἶχε δραπετεύσει ἀπὸ τὰς φυλακάς, ἐπῆγε μὲ μερικοὺς φίλους του εἰς τὸ ἀεροδρόμιον, τὸ κατέλαβε καὶ ἐκήρυξεν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία ἐγνώσθη ἐκ τῶν προκηρύξεων. Ἀμέσως ἡ κυβέρνησις ἔστειλεν ἰσχυρὰς δυνάμεις ἱππικοῦ, πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Ὀργκάθ. Τὸ ἀεροδρόμιον ἐκυκλώθη, μετὰ μικρὰν δὲ καὶ ἀναίμακτον σύγκρουσιν παρεδόθη. Ὁ ἀρχιεπαναστάτης Φράνκο διέφυγε δι' ἀεροπλάνου, προσγειωθεὶς εἰς τὴν Λισσαβῶνα τῆς Πορτογαλλίας.

Ὁ στρατηγὸς Μπερεγκὲρ προβαίνων εἰς αἰσιοδόξους δηλώσεις πρὸς τοὺς δημοσιογράφους.

Αἱ ἄλλαι φρουραὶ δὲν ἐπρόφθασαν ἢ δὲν ἠθέλησαν νὰ κινηθοῦν. Κατὰ τὰς αὐτὰς ὅμως περίπου ὥρας αἱματηρὸν ἐπεισόδιον ἐσημειώθη εἰς τὸν Ἅγιον Σεβαστιανόν. Ἀπεργοὶ κατέλαβον [illegible] φονεύσαντες δύο φρουρούς. Ἄλλοι ἐπαναστάται κατέλαβον ἐπίκαιρα σημεῖα εἰς τὰς παρυφὰς τῆς πόλεως [illegible] κυβερνητικῶν δυνάμεων. Ἡ ἐπακολουθήσασα σύγκρουσις μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων ἀπέληξεν εἰς τὴν καταστολὴν τοῦ κινήματος διὰ τοῦ φόνου καὶ τοῦ τραυματισμοῦ πολλῶν ἐκ τῶν ἐπαναστατῶν καὶ διὰ τῆς συλλήψεως περισσοτέρων.

Στρατιωτικὸς νόμος εἰς ὅλην τὴν Βόρειον καὶ τὴν Κεντρικὴν Ἰσπανίαν. Γενικὴ ἀπεργία εἰς τὴν Βαρκελώνην κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Ἀπεργίαι ἐπίσης εἰς ἄλλα σημαντικὰ κέντρα. Ταραχαὶ καὶ μικροεξεγέρσεις σχεδὸν παντοῦ εἰς τὴν Βόρειον Ἰσπανίαν. Ἐσπευσμένη μεταφορὰ κυβερνητικῶν στρατευμάτων ἐκ τοῦ Μαρόκου καὶ κατανομὴ αὐτῶν εἰς τὰ μᾶλλον ἐπίκαιρα σημεῖα. Καὶ ὁμολογία τῆς κυβερνήσεως ὅτι τὸ ἐργατικὸν κίνημα παρουσιάζει σαφῆ κομμουνιστικὸν χαρακτῆρα, πρᾶγμα ποὺ ἕως τώρα ἀπεκρύπτετο.

Βεβαίως, ἡ αὐστηρὰ λογοκρισία ἥτις ἀσκεῖται ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ Ἰσπανίας εἰδήσεων καθιστᾷ πολὺ δύσκολον τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς πραγματικῆς καταστάσεως εἰς τὴν χώραν αὐτήν, τὴν ὁποίαν οἱ πολλοὶ συνδέουν ἀναποσπάστως μὲ τὴν κωμικοτραγικὴν μορφὴν τοῦ Δὸν Κιχώτη. Ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ μεγάλην σοφίαν ἡ διαπίστωσις ὅτι, ὅταν εἰς ἕνα τόπον ὁ στρατὸς ἔχῃ διχασθῇ καὶ ἡ μία μερὶς κινῆται μὲ ἀντικαθεστωτικὰς τάσεις, συγχρόνως δὲ ἡ ὠργανωμένη ἐργατικὴ τάξις προπονεῖται ἐντατικῶς διὰ γενικῶν ἀπεργιῶν πολιτικοῦ χαρακτῆρος διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν κοινωνικὴν ἀνατροπήν, ἡ χώρα αὐτὴ εἶνε πλέον ὥριμος δι' ἐπανάστασιν. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα σύγχυσις ἰδεῶν καὶ τάσεων, ἀντὶ νὰ παρουσιάσῃ διὰ μιᾶς ἐπαναστάσεως μίαν νέαν πολιτειακὴν μορφήν, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ρίψῃ ὅλην τὴν χώραν εἰς τὸ χάος ἢ τὸν κομμουνισμόν.

Διότι τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν τῆς σημερινῆς ἐν Ἰσπανίᾳ καταστάσεως εἶνε αὐτὴ ἡ σύγχυσις πνευμάτων, ἡ ὁποία δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς ἀναρχίας, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πολιτικὴ ῥαθυμία τῆς ἰσπανικῆς κοινῆς γνώμης.

Ὁ στρατός: Ὁ στρατὸς οὐδέποτε ἔπαυσεν ἀναμιγνυόμενος εἰς τὴν πολιτικήν, οὐδέποτε παρουσίασε τὴν ἑνότητα ἐκείνην, χωρὶς τὴν ὁποίαν ἀντὶ ὅπλου ἀποτελεῖ κίνδυνον. Διῃρημένον εἰς ἀλληλομαχομένας φατρίας — εἰς συνδέσμους τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ, τοῦ πεζικοῦ, τῶν ἀεροπόρων τώρα — τὸ σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν ἀπηχεῖ ὅλας τὰς πολιτικὰς τάσεις καὶ ἄλλας ἀκόμη. Ἡ δικτατορία τοῦ Πρίμο ντὲ Ριβέρα καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα τοῦ Μπερενγκέρ, ἔχουσαι ἀνάγκην ἀφωσιωμένων κλικῶν, ἐπεδείνωσαν τὴν κατάστασιν αὐτήν. Τὸ πνεῦμα τῆς πειθαρχίας ἔχει ἐκλείψει ἢ συναίσθησις τοῦ καθήκοντος ὑπαγορεύει εἰς πολλοὺς... κίνημα. Οἱ δημοκρατικοὶ ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν παράδοσιν ἀντιδυναστικήν, κινοῦνται κατὰ τοῦ βασιλέως καὶ ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας ἐν ὀνόματι τῆς Πατρίδος.

Ὁ λαὸς δυσφορεῖ διὰ τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, διὰ τὸ νόμισμα ποὺ συνεχῶς κατρακυλᾷ, διὰ τὴν κακοδιοίκησιν. Καὶ μισεῖ τὸν Ἀλφόνσον. Τί ἀκριβῶς θέλει ὁ ἰσπανικὸς λαὸς εἶνε δύσκολον νὰ λεχθῇ. Ἀπὸ δεκαετίας δὲν ἔχουν γίνει ἐκλογαί. Αἱ δικτατορίαι δὲν ἐπέτρεψαν ἐλευθέραν ἐκδήλωσιν τῆς λαϊκῆς θελήσεως. Ἐδημιούργησαν ὅμως μίαν γενικὴν κατακραυγὴν κατὰ τοῦ ὑπάρχοντος καθεστῶτος καὶ κατὰ τοῦ Ἀλφόνσου, ὁ ὁποῖος εἶνε ἡ ψυχὴ αὐτοῦ τοῦ καθεστῶτος. Οἱ ἀστοὶ βλέπουν μὲ ἀνησυχίαν τὸ καθημερινὸν δυνάμωμα τῆς κομμουνιστικῆς κινήσεως. Βλέπουν ὅτι εἶνε μεγάλος ὁ κίνδυνος μία ἀπόπειρα καθεστωτικῆς μεταβολῆς νὰ ἐκτραπῇ εἰς κοινωνικὸν χάος. Ἀλλὰ ὅλοι προτιμοῦν τὴν ῥιψοκινδύνευσιν τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἀπὸ τὴν διατήρησιν τοῦ Ἀλφόνσου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

Αἱ ἐργατικαὶ μᾶζαι, αἱ ὁποῖαι ἤδη πρὸ τοῦ πολέμου ἀπετέλουν εὔκολον λείαν τῶν ἀνατρεπτικῶν θεωριῶν, παρουσιάζονται σήμερον ὡς ἡ πειθαρχικώτερον ὠργανωμένη μερὶς τοῦ ἔθνους. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ πειθαρχία αὐτὴ ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὸ ἀστικὸν καθεστώς, διότι ἡ ἐπιρροὴ τῶν πρακτόρων τῆς Τρίτης Διεθνοῦς ποὺ ἔχουν συρρεύσει εἰς τὴν Ἰσπανίαν, αὐξάνει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

Ἀλλὰ τὸ θέαμα ποὺ παρουσιάζει ὁ πολιτικὸς κόσμος εἶνε ἴσως ἡ μᾶλλον παράδοξος ἐξ ὅλων τῶν ἀντιθέσεων τῆς ἰσπανικῆς ζωῆς τῶν τελευταίων καιρῶν. Τὸ καθαρῶς δημοκρατικὸν κόμμα στερεῖται δυνάμεως καὶ στελεχῶν ἐπιβολῆς. Καὶ ὅμως ὁ λαὸς ὁλόκληρος παρασύρεται πρὸς τὴν δημοκρατίαν μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα ἐκ μίσους πρὸς τὸν βασιλέα. Διὰ τοῦτο οἱ πολιτικοί, ὅσοι ἐπιζητοῦν τὴν δημοτικότητα, δὲν ἔχουν παρὰ νὰ ὑβρίσουν τὸν Ἀλφόνσον διὰ νὰ ἀποσπάσουν τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους. Ἡ προσχώρησις τοῦ κ. Σαντιάγκο Ἄλμπα — τοῦ ἐξορίστου [illegible] ὅστις πρὸς [illegible] τῆς καταστάσεως — εἰς τὴν μοναρχικὴν ὑπόθεσιν, ὑπήρ-

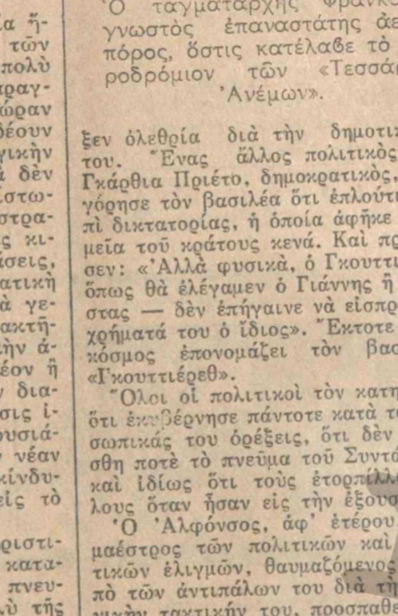

Ὁ ταγματάρχης Φράνκο, ὁ γνωστὸς ἐπαναστάτης ἀεροπόρος, ὅστις κατέλαβε τὸ ἀεροδρόμιον τῶν «Τεσσάρων Ἀνέμων».

ξεν ὀλεθρία διὰ τὴν δημοτικότητά του. Ἕνας ἄλλος πολιτικός, ὁ κ. Γκάρθια Πριέτο, δημοκρατικός, κατηγόρησε τὸν βασιλέα ὅτι ἐπλούτισεν ἐπὶ δικτατορίας, ἡ ὁποία ἀφῆκε τὰ ταμεῖα τοῦ κράτους κενά. Καὶ προσέθεσεν: «Ἀλλὰ φυσικά, ὁ Γκουττιέρεθ— ὅπως θὰ ἐλέγαμεν ὁ Γιάννης ἢ ὁ Κώστας — δὲν ἐπήγαινε νὰ εἰσπράξῃ τὰ χρήματά του ὁ ἴδιος». Ἔκτοτε ὅλος ὁ κόσμος ἐπονομάζει τὸν βασιλέα: «Γκουττιέρεθ».

Ὅλοι οἱ πολιτικοὶ τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἐκυβέρνησε πάντοτε κατὰ τὰς προσωπικάς του ὀρέξεις, ὅτι δὲν ἐσεβάσθη ποτὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος καὶ ἰδίως ὅτι τοὺς ἐτορπίλλισεν ὅλους ὅταν ἦσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν.

Ὁ Ἀλφόνσος, ἀφ' ἑτέρου, μέγας μαέστρος τῶν πολιτικῶν καὶ κομματικῶν ἑλιγμῶν, θαυμαζόμενος καὶ ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων του διὰ τὴν σατανικὴν τακτικήν του, προσπαθεῖ σήμερον νὰ διαφύγῃ τὰς εὐθύνας του διὰ τὸ παρελθὸν καὶ νὰ εὕρῃ κάποιον, ὁ ὁποῖος νὰ τὸν καλύψῃ. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατορθώνει. Δὲν ὑπάρχει, εἰς τὰς τάξεις τῶν λεγομένων μοναρχικῶν κομμάτων, κανεὶς ἄνθρωπος κύρους ὁ ὁποῖος νὰ δέχεται νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸν τὸν μόχθον. Οἱ Ἰσπανοὶ μοναρχικοὶ πιστεύουν ὅτι τὸ μόνον μέσον διασώσεως τῆς μοναρχίας εἶνε ἡ ἄμεσος παραίτησις τοῦ Ἀλφόνσου ὑπὲρ τοῦ τετάρτου υἱοῦ του, τοῦ μόνου ἐξ ὅλης τῆς οἰκογενείας, ὁ ὁποῖος εἶνε ὑγιὴς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα. Ὁ πρίγκηψ αὐτὸς εἶνε 16 ἐτῶν καὶ ἡ ἄνοδός του εἰς τὸν θρόνον θὰ ἀπῄτει τὴν σύστασιν ἀντιβασιλείας διὰ μερικὰ ἔτη, ἡ ὁποία — λέγουν οἱ μοναρχικοὶ — θὰ συνεδύαζε τὰ πλεονεκτήματα τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς μοναρχίας.

Οἱ μὴ δεδηλωμένοι μοναρχικοὶ ἐκ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν θὰ ἐδέχοντο νὰ ἀναλάβουν τὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμέσου διενεργείας ἐκλογῶν Ἐθνοσυνελεύσεως. Μία τοιαύτη ὅμως ἀξίωσις ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀξίωσιν περὶ παραιτήσεώς του, διότι εἶνε ἐκ τῶν προτέρων γνωσταὶ αἱ ἀποφάσεις εἰς τὰς ὁποίας θὰ κατέληγε μία συντακτικὴ Ἐθνοσυνέλευσις.

Ἕνα μόνον πρᾶγμα θὰ ἠδύνατο, ἴσως, νὰ σώσῃ τὸ καθεστώς. Ὁ φόβος τοῦ κομμουνισμοῦ. Ὁ κομμουνισμὸς κάμνει, εἰς ὅλην τὴν Ἰσπανίαν, ὅπως εἴπομεν, μεγάλας προόδους. Εἰς αὐτὸν ὀφείλονται κατὰ μέγα μέρος αἱ ἐξεγέρσεις τῶν πολιτῶν. Φυσικὰ αὐτὴ ἡ δρᾶσις ἀνησυχεῖ τὴν ἀστικὴν τάξιν καὶ ὅλα τὰ φιλήσυχα στοιχεῖα τῆς χώρας. Ἐὰν ὁ Ἀλφόνσος ἀποδειχθῇ ἐπιτήδειος, δύναται νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτῆς τῆς καταστάσεως τῶν πνευμάτων. Ἀλλὰ πῶς; Οἱ κοινοβουλευτικοὶ ἄνδρες ὑπεκφεύγουν· ἐλεύθεραι ἐκλογαὶ θὰ ἔδιδον ἀντιμοναρχικὴν πλειοψηφίαν. Ἀπομένει ἡ δυνατότης μιᾶς νέας δικτατορίας. Παρουσιάζονται διάφοροι στρατηγοὶ ἕτοιμοι νὰ δεχθοῦν τοιαύτην ἐντολήν. Ἀλλὰ πῶς ἠμπορεῖ νὰ ξαναρχίσῃ μία τοιαύτη περιπέτεια, ὅταν ἀπέτυχε δυὸ φοράς; Τὸ φάρμακον θὰ ἦτο χειρότερον τῆς νόσου διὰ τὸν θρόνον καὶ διὰ τὴν χώραν.

Η ΣΚΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ...

Η ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ

Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ-ΚΑΙ ΑΙ ΕΛΠΙΔΕΣ...

ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Δεκέμβριος.— Εἰς τὸ σημερινὸν στάδιον τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως πρέπει νὰ εἶναι προετοιμασμένος κανεὶς νἀκούσῃ πολλὰς φαινομενικὰς παραδοξολογίας. Πῶς ἄλλως θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ περιγραφῇ ἡ βεβαίωσις ὅτι ἡ σημερινὴ παγκόσμιος «κρίσις» ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἔχομεν παρὰ πολὺ ἀπὸ ὅ,τι χρειαζόμεθα; Καὶ ἐν τούτοις τὰ πράγματα φαίνεται ὅτι ἔχουν ἀκριβῶς οὕτω. Οἱ παρακολουθοῦντες τὰς ἀνταποκρίσεις αὐτὰς θὰ ἐνθυμοῦνται καὶ τὴν βεβαίωσιν καὶ τὴν διεξοδικήν της ἀνάλυσιν. Ἡ τελευταία προσθήκη εἰς τὰ παράδοξα ἀποφθέγματα τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης ἔρχεται μὲ τὴν σημερινὴν ἀναγγελίαν τῆς χρεωκοπίας μιᾶς ὁμάδος ἀμερικανικῶν Τραπεζῶν. «Δυὸ-τρεῖς ἀκόμη πτωχεύσεις τῶν ἰδίων διαστάσεων θὰ βοηθήσουν νὰ καθαρίσῃ λίγο ἡ ἀτμόσφαιρα». Αὐτὸ βεβαιοῦν ὅλοι οἱ εἰδότες. Ἔτσι καταντᾷ ὥστε οἱ μὴ ἀμέσως θιγόμενοι ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν τῶν ἐν λόγῳ ἀμερικανικῶν τραπεζῶν, νὰ ὑποδέχωνται ψυχραίμως (σχεδὸν εὐχαρίστως) τὰ συμβάντα. «Τὸ ἀπόστημα ἔσπασε», λέγουν: «Σύντομα θὰ ἔχωμεν καλυτέρας ἡμέρας».

Διὰ νὰ γίνῃ κάπως καταληπτὴ ἡ βεβαίωσις, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἡ πραγματικὴ θέσις τῶν ἐν λόγῳ ἱδρυμάτων. Ἐξετινάχθησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ οἰκονομικοῦ μας συστήματος εἰς στιγμὰς ἀκμῆς, πλούσια εἰς ἐλπίδας καὶ πολὺ πτωχά, συνήθως, εἰς μετρητὰ κεφάλαια. Ἔλαβαν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν κυβείαν —ποὺ συγχρονίζεται μὲ τὴν «ζωηρότητα τῆς ἀγορᾶς»— προσείλκυσαν τὰς καταθέσεις τῶν εὐπιστοτέρων, τὰς ἐχρησιμοποίησαν διὰ νὰ ἀναπτύξουν τὴν ἰδίαν δρᾶσιν, καὶ τέλος ἔφεραν ἐμμέσως τὴν κρίσιν. Διότι ὑπάρχει ἕνα σημεῖον ὑπὲρ τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος ἐννοεῖ ὅτι ἔχει πυρετόν. Καὶ τότε ἀρχίζει ὁ πρὸς τὰ κάτω πανικός! Εἰς τὸ κατρακύλημα ὑπῆρξαν τὰ ἀσθενέστερα τῶν ἱδρυμάτων αὐτῶν ποὺ προηγήθησαν. Ἀλλὰ ἐφόσον συνεκρατοῦντο μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀμφιβόλου σταθερότητος, ἡ ἀγορὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ ἔχῃ τὸ μικρόβιον τῆς ἀσθενείας!...

* * *

Ἡ εἰδικὴ περίπτωσις τῆς τελευταίας πτωχεύσεως τῆς Ἀμερικανικῆς Τραπέζης ἔχει ξεχωριστὸν ἐνδιαφέρον, διότι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, πολλοὶ Ἕλληνες ἐθίγησαν ἐξ αὐτῆς. Κατὰ πληροφορίας τῶν σημερινῶν ἐφημερίδων τοῦ Λονδίνου, αἱ καταθέσεις εἰς τὴν ἐν λόγῳ Τράπεζαν προήρχοντο ἀπὸ ξένους μετανάστας μετρίων μέσων, οἵτινες εἶχον παρασυρθῆ ἀπὸ τὸν τίτλον τῆς Τραπέζης καὶ εἶχον ἐμπιστευθῆ ἐκεῖ τὰς οἰκονομίας των. Τοῦτο ἦτο σχεδὸν ἀναπόφευκτον. Διὰ κάθε ἀνίδεον ξένον ἡ «Τράπεζα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν» (ὅπως ἐκαλεῖτο ἡ χρεωκοπήσασα Τράπεζα) ἦτο τὸ ἀντίστοιχον τῆς Ἐθνικῆς Κεντρικῆς Τραπέζης τοῦ τόπου του. Ὁ Ἄγγλος θὰ ἐπίστευε τὸ ἴδιον. Καὶ φαίνεται μάλιστα ὅτι ἀλλαχοῦ ἐδημιουργήθη πράγματι ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ τηλεγραφηθεῖσα χρεωκοπία ἀφεώρα τὴν κεντρικὴν Τράπεζαν τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας. Ἀναφέρεται σήμερον ὅτι ἡ Σουηδικὴ Πρεσβεία τῆς Οὐασιγκτῶνος ἠρωτήθη ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον τῆς Στοκχόλμης νὰ πληροφορήσῃ ἀμέσως ποία ἦτο ἡ ἔκτασις τῆς ἀδυναμίας τοῦ πρώτου ἀμερικανικοῦ πιστωτικοῦ ἱδρύματος. Τί θὰ ἐπεριμένατε λοιπὸν ἀπὸ τὸν πτωχὸν μετανάστην;

Φυσικά, τὰ πράγματα δὲν εἶναι τόσον τραγικά. Ἡ «Τράπεζα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν» ἦτο μία τῶν δευτερευουσῶν (σχετικῶς, πάντοτε) Τραπεζῶν τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ μάλιστα εἶχε σκοπίμως καταφύγει, εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ σταδίου της, εἰς τὸ τέχνασμα τῆς ὀνομασίας της προκειμένου νὰ ἐργασθῇ εἰς τὰς ξενικὰς συνοικίας τῆς μεγαλουπόλεως. (Μήπως καὶ ἡμεῖς δὲν εἴχαμεν μίαν παρομοίαν ὑπόθεσιν εἰς τὴν ὀνομασίαν ἑνὸς Ἀγγλο-Ἀμερικανικοῦ καταστήματος;) Δυστυχῶς δὲν ὑπῆρχε κανεὶς περιορισμὸς εἰς τὴν Ἀμερικὴν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ὑψηλῆς ἐπωνυμίας καὶ οὕτω σήμερον θὰ ὑπάρχουν πολλὰ ἀθῶα θύματα. Θὰ ἦτο ἐνδιαφέρον νὰ γνωσθῇ —ἐὰν εἶναι ἀληθὴς ἡ πληροφορία τῶν ἀγγλικῶν ἐφημερίδων— πόσοι Ἕλληνες καταλογίζονται μεταξὺ αὐτῶν καὶ διὰ ποῖα ποσά.

* * *

Τὸ Σίτυ τοῦ Λονδίνου, ἀνῆκον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν «μὴ ἀμέσως θιγομένων» τρίτων, δὲν ἐταράχθη ἀπὸ τὴν πτῶσιν τῆς Ἀμερικανικῆς Τραπέζης. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὅμως ἔσυρεν ὡρισμένα ἐνδιαφέροντα συμπεράσματα περὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ τραπεζιτικοῦ συστήματος, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ γενικώτερον χρήσιμα.

Ὑπάρχουν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας —παρατηροῦν οἱ Ἄγγλοι εἰδικοί— χιλιάδες Τραπεζῶν. Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ γεγονὸς δὲν εἶναι εὐχάριστον καὶ ἀπὸ τραπεζιτικῆς ἀπόψεως δὲν εἶναι πρακτικόν. Εἶναι σχεδὸν φυσικὸν νὰ ἐμφανίζωνται καὶ ὑπὸ ὁμαλὰς ἀκόμη περιστάσεις σποραδικαὶ κρίσεις εἰς μίαν ἢ τὴν ἄλλην μονάδα εἰς τόπον ὅπου ὑφίστανται τόσαι πολλαὶ ἀνεξάρτητοι Τράπεζαι. Τοῦτο συντελεῖ εἰς τὸ νὰ συγκλονίζῃ τὴν πίστιν τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸν θεσμόν. Τὸ αἴτιον τῆς ὑπάρξεως πολλῶν Τραπεζῶν εὑρίσκεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀμερικανικὴν νομοθεσίαν (ἡ ὁποία ἀπαγορεύει τὰς δι' ὑποκαταστημάτων τραπεζικὰς ἐργασίας), ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὸ σύστημα κεντρικοῦ ἐλέγχου, τὸ ὁποῖον δὲν ὑποβοηθεῖ τὴν συγκέντρωσιν τῶν τραπεζικῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ ὀλίγας στέγας.

Ἐν ἀντιδιαστολῇ, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ δικαίως νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι ἔχει ἀδιασείστως θεμελιωμένους τραπεζικοὺς ὀργανισμούς, θὰ εὕρητε τὰς «πέντε μεγάλας» Τραπέζας, αἵτινες μεταξὺ αὐτῶν ἔχουν μονοπωλήσει σχεδὸν τὰς καθ' ἑαυτὸ τραπεζικὰς ἐργασίας. Ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν κατηγορήσῃ κανεὶς εἰς τὸ σύστημα αὐτό, θὰ ἔχῃ νὰ ἀντιτάξῃ ὡς πλεονέκτημα τὴν εὐστάθειαν ποὺ παρουσιάζει. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι παρονυχίς.

Εἶναι ἐπὶ πλέον γεγονὸς ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τραπεζίτου, ὅπως καὶ πλεῖστα ἄλλα, ἐξασκεῖται μὲ βαθὺν σεβασμὸν πρὸς τὴν παράδοσιν. Καὶ ναὶ μὲν —ὅπως κατηγόρησε πρό τινος ὁ σὲρ Ἄρθουρ Σῶλτερ— ὁ οὕτω ἐπικρατῶν συντηρητικισμὸς δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐκδήλωσιν φωτισμένης πρωτοβουλίας ἀπὸ τὰ πανίσχυρα, ἄλλωστε, ἀγγλικὰ τραπεζικὰ ἱδρύματα πρὸς τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ βιομηχανικοῦ συστήματος, ἀλλὰ ταυτοχρόνως δὲν τὰ παρασύρει εἰς τοὺς κινδύνους ποὺ ἡ πρωτοβουλία αὐτὴ συνεπάγεται.

Ἡ «Τράπεζα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν» ἀντεμετώπισε ἀδυναμίαν διότι εἶχεν ἀναμιχθῆ «κερδοσκοπικῶς» εἰς τὴν χρηματιστηριακὴν ἐκμετάλλευσιν ὡρισμένων βιομηχανικῶν μετοχῶν. Ἀρκεῖ ὡς πρὸς αὐτὸ νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς «κερδοσκοπικῶς» εἶναι ὑστερογενὴς καὶ ὅτι ὑπὸ ἄλλας τυχερωτέρας συνθήκας θὰ μποροῦσε ἀξιόλογα νὰ ἀντικατασταθῇ μὲ τὴν ἀμέσως ἀνώτερο σημειουμένην φράσιν «φωτισμένη πρωτοβουλία». Ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ Τράπεζαι ἀποφεύγουν τοιαύτας ἀναμίξεις. Τὸ ἀντίθετον συμβαίνει εἰς τὴν Γερμανίαν (ὅπου διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀκριβῶς εἶναι γνησιώτεραι καὶ αἱ «κρίσεις Τραπεζῶν»). Καὶ ἡμεῖς ὑπαγόμεθα εἰς τὴν τελευταίαν κατηγορίαν.

* * *

Ἐκεῖ ὅπου ἡ χρεωκοπία εἶχεν ἄμεσον ἀντίκτυπον ἦτο ὁ Λευκὸς Οἶκος. Κατὰ τὰς δεινὰς αὐτὰς ἡμέρας τῆς κρίσεως ὁ Πρόεδρος Χοῦβερ ἔχει ἐγκαταλειφθῆ ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι προκειμένου νὰ συμμερισθοῦν τὴν ἐναντίον του λαϊκὴν μῆνιν, προτιμοῦν νὰ «χωρίσουν τὰ πιάτα των». Εἶναι δύσκολον νὰ ἀνεύρῃ κανεὶς αἰτιολογικὴν σχέσιν μεταξὺ τῆς πτωχεύσεως μιᾶς Τραπέζης καὶ τῆς κομματικῆς θέσεως τοῦ Προέδρου. Ἐν τούτοις κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν «Τάϊμς», ἡ λαϊκὴ ἀνησυχία μετὰ τὸ τελευταῖον γεγονὸς στρέφεται ἐξ ὁλοκλήρου ἐναντίον τοῦ Προέδρου.

Ἡ ἀγγλικὴ ἐφημερὶς ἀποδίδει εἰς ἕνα τῶν ἐμπίστων τοῦ Προέδρου Χοῦβερ τὴν ἑξῆς παραβολήν, ἡ ὁποία καὶ δεικνύει ὄχι μόνον τὸ πνεῦμα ἀβεβαιότητος ποὺ ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Οὐασιγκτῶνα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐνδέχεται ἡ ἀνάκυψις νὰ εἶναι πλέον σύντομος.

«Ἡ πολιτικὴ —εἶπεν ὁ ἐν λόγῳ Ἀμερικανὸς ἐπίσημος— μοιάζει πολὺ μὲ τὸ πόκερ. Ὅταν δὲν ἔρχεται φύλλο, ὁ καλὸς παίκτης πάει πάσσο καὶ περιμένει τὴν τύχη νὰ γυρίσῃ. Τὰ πολιτικὰ χαρτιὰ εἶναι κακὰ καὶ ψυχρὰ γιὰ τὸν Πρόεδρο ἐπὶ ἕνα ἔτος τώρα. Καὶ αὐτὸς μπαίνει συνεχῶς ἀπὸ «πότ» σὲ «πότ». Μπορεῖ, βέβαια, καὶ νὰ τὰ χάσῃ ὅλα ἐκτὸς ἂν ἀλλάξῃ τὸ παιγνίδι του» —ἢ ἂν ἀλλάξῃ τὸ χαρτί— προσθέτουν ὅσοι παρακολουθοῦν ἀπ' ἔξω τὴν καταδρομὴν ποὺ ὑφίστανται ἀπὸ τὴν τύχην αἱ κυβερνήσεις τῶν βιομηχανικῶν κρατῶν ποὺ ὑφίστανται τὴν ἐφετεινὴν μπόραν τῆς ἐμπορικῆς δυσπραγίας.

Ὅπως παρετηρήσαμεν καὶ ἐν ἀρχῇ οἱ ἐπαγγελματικῶς ἀσχολούμενοι μὲ τὴν βαρομετρικὴν καταμέτρησιν τῶν φαινομένων τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐλπίζουν ὅτι αἱ τελευταῖαι πτωχεύσεις εἶναι καὶ οἱ τελευταῖοι σφαδασμοὶ τοῦ ἐκπνέοντος ἐφιάλτου. Ἡ ἀναβίωσις τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς —λέγουν—, καὶ τὸ εὐχόμεθα—, εἶναι ἐγγύς.

Σ. Ν. Σ.

ΣΗΜ. — Κάποτε ἄλλοτε, δι' ἄλλο θέμα ἀσχολούμενοι, εἴχαμεν ὑποδείξει ποίους κινδύνους διατρέχει τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα ὅταν ἐπιτρέπεται νὰ συνδυάζεται κατὰ τὸν μᾶλλον ἀνεύθυνον τρόπον μὲ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις. Τότε εἴχαμε ἀκούσει πολλὰς ἐπικρίσεις, διότι δῆθεν ἐπολεμήσαμεν ἀνύπαρκτον κίνδυνον. Ἴσως ὅσα γράφομεν εἰς τὴν ἀνταπόκρισιν αὐτὴν νὰ εἶνε ἐπαρκὴς ἀπόδειξις τῆς πραγματικότητος τοῦ κινδύνου. Οἱ δυσπιστοῦντες ὅμως — καὶ ἰδίως οἱ ἁρμόδιοι— ἂς προσέξουν ποίας δυσκολίας ἀντεμετώπισεν ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διὰ νὰ διαψεύσῃ τὸ ὅτι ἡ χρεωκοπήσασα Τράπεζα δὲν εἶχε καμμίαν ἐπίσημον σχέσιν μὲ τὸ Κράτος. Ὅπως εἴχαμεν εἰπῆ καὶ τότε «ἡ Ἑλλὰς δὲν μπορεῖ νὰ παίξῃ «πάρε ὅλα - δῶσε ὅλα» εἰς βάρος τοῦ ὀνόματός της». Δὲν ἔχει τὰ μέσα νὰ διαψεύσῃ κἂν ἀποτελεσματικῶς.

Idem

Εἰς τὸ Περιθώριον τῶν Γεγονότων

Οἱ ὑπουργοὶ τοῦ κ. Βενιζέλου ἐπρόκειτο χθὲς νὰ θέσουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κυρίου των τὰς παραιτήσεις των διὰ νὰ τὸν διευκολύνουν εἰς τὸν ἀνασχηματισμὸν τῆς κυβερνήσεως. Ἡ ἰδέα αὐτὴ ὑπῆρξε προϊὸν κάποιου ἰξήματος ἀξιοπρεπείας, τὸ ὁποῖον ἀπέμειναν εἰς αὐτούς, παρὰ τὴν ὑπουργικὴν θητείαν των πλησίον αὐθέντου διακρινομένου διὰ τὴν ζωηρότητα καὶ τὸ αἰφνίδιον τῶν λακτισμάτων πρὸς τοὺς συνεργάτας του. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ὀσφραινόμενοι τὴν ἀπόλυσιν ἐδέχθησαν μετὰ κακῶς ὑποκρυπτομένης δυσφορίας τὴν πρότασιν περὶ παραιτήσεως ὁμαδικῆς, τὴν ὁποίαν διετύπωσε πρῶτος εἷς τῶν ὑπουργῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν βεβαιότητα ὅτι θ' ἀπολυθοῦν —ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον. Πάντες οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ ὑφυπουργοὶ συνηθροίσθησαν χθὲς εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ προβοῦν εἰς τὴν ὁμαδικὴν προσφορὰν ἐκτελέσεως «χαρακίρι» ἐνώπιον τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν προσωπικοτήτων των καὶ τῶν χαρτοφυλακίων των. Ἀλλ' ὁ κ. Βενιζέλος —μέγας κωμῳδὸς καὶ σκληρὸς φαρσὲρ ἔναντι τῶν ὑποτακτικῶν του— κατώρθωσε νὰ μὴ δώσῃ εὐκαιρίαν εἰς τοὺς κ. κ. ὑπουργοὺς νὰ προβοῦν εἰς τὴν ὑποβολὴν τῶν παραιτήσεών των. Καὶ ἠγαλλίασαν μὲν διὰ τοῦτο οἱ τέσσαρες ὑπουργοί, οἱ ὁποῖοι εἶχον τὴν βεβαιότητα, ὅτι αἱ παραιτήσεις των θὰ ἐγίνοντο ἀμέσως ἀποδεκταί, ἔμειναν στενοχωρημένοι ὅσοι ἤθελον νὰ ἐκκαθαρίσουν τὴν θέσιν των καί, εἰς τὸ τέλος, παραμένει εἰς γελοίαν σχεδὸν θέσιν, κατόπιν ὅλων ὅσα προηγήθησαν, μία ὁλόκληρος κυβέρνησις, διατελοῦσα ὑπὸ ἀναστολὴν μερικῆς παύσεως ἐκ μέρους τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ. Καὶ ἡ θλιβερὰ κωμῳδία συνεχίζεται....

* * *

Η ΨΗΦΟΣ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

Ἡ ἐξ ἑπτὰ μόνον ψήφων πλειονοψηφία, τὴν ὁποίαν ὁ νέος πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας κ. Στέγκ ἐξησφάλισε κατὰ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὴν Βουλήν, ἠλαττώθη εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν προχθές, ὁπότε τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας συνεδρίας τῆς τερματισθείσης συνόδου ἐκυρώθησαν διὰ πλειοψηφίας μιᾶς καὶ μόνης ψήφου. Ὁ κ. Στέγκ, ἐν τούτοις, ἔκρινεν ὅτι ἡ μοναδικὴ αὐτὴ ψῆφος τοῦ ἀρκεῖ διὰ νὰ διέλθῃ ὡς κυβέρνησις τὸ μέχρι τῆς 13ης Ἰανουαρίου χρονικὸν διάστημα, ὁπότε θὰ ἐπαναληφθοῦν αἱ ἐργασίαι τοῦ κοινοβουλίου. Ἐννοεῖται ὅτι μία ψῆφος δὲν [illegible] ἠλεκτρισμὸν διὰ νὰ πολλαπλασιάσῃ σπειρομένη εἰς τὸ ἡφαιστειῶδες ἐν Γαλλίᾳ κοινοβουλευτικὸν ἔδαφος. Καὶ ἡ θέσις τῆς νέας κυβερνήσεως εἶνε πάντοτε ἀβεβαία, δὲν ἀποκλείεται δὲ ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ κυβερνητικὴ κρίσις διὰ νὰ ἐκκαθαρισθῇ ῥιζικώτερον ἡ πολιτικὴ κατάστασις. Διότι εἶνε προφανὲς ὅτι ὁ ἀγὼν κατ' οὐσίαν διεξάγεται μεταξὺ τῆς Δεξιᾶς καὶ τῆς Ἀριστερᾶς, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων προσπαθεῖ νὰ ἰσορροπήσῃ τὴν κυβέρνησίν του ὁ κ. Στέγκ.

* * *

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

Νομίζομεν ὅτι εἰς τὴν συζήτησιν περὶ θεσπίσεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου οἱ προτείνοντες τὴν καθιέρωσιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου κινοῦνται ἀπὸ τὴν ἔφεσιν ἐπιδείξεως νέων ἰδεῶν μᾶλλον, παρὰ ἀπὸ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ καθιέρωσις τοῦ πολιτικοῦ γάμου θὰ ἐξυπηρέτει ἀνάγκας πραγματικὰς ἢ θὰ ἦρε κωλύματα οὐσιαστικά. Ἀλλ' ὑπὲρ τὴν ὀρθολογιστικὴν ἄποψιν ὀφείλει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ἡ ἐντύπωσις ἣν θέλει προκαλέσει τὸ μέτρον τοῦτο παρὰ τῷ λαῷ. Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἡμερολογίου, ἀψυχολογήτως γενομένη, καίτοι ὑπαγορευομένη ὑπὸ λόγων θετικῆς διευκολύνσεως διαφόρων περιπλοκῶν, ἐπέφερε κλονισμόν, τοῦ ὁποίου ὁ σάλος δὲν παρῆλθεν ἀκόμη καὶ Κύριος οἶδε ἂν καὶ πότε θὰ παρέλθῃ. Εἶναι λοιπὸν λογικὸν τώρα διὰ λόγους ὀλιγώτερον οὐσιαστικοὺς ν' ἀνοίξωμεν νέαν πληγὴν μὲ τὸν πολιτικὸν γάμον; Φθάνουν ὅσα ἄλλα δυσάρεστα προεκάλεσεν ἡ καινοτομία μερικῶν καὶ ἡ σπουδὴ μὴ καὶ φανῶμεν ὀλιγώτερον νεωτερισταὶ ἡμεῖς ἀπὸ ἄλλα κράτη.

* * *

ΑΠΟΧΑΛΙΝΩΣΙΣ

Ἐνῷ διανοούμενοι καὶ ἐφημερίδες ζητοῦν ἐπιείκειαν ὑπὲρ τῶν καταδικασθέντων εἰς θάνατον στρατιωτῶν τοῦ πειθαρχικοῦ οὐλαμοῦ Καλπακίου, εἰς τὸ πρωϊνὸν ὄργανον τοῦ κομμουνισμοῦ ἐν Ἑλλάδι δημοσιεύονται, ἀναιδέστατα, τὰ ἑξῆς μεταξὺ ἄλλων ὁμοίας ποιότητος:

«Οἱ κόκκινοι ναῦτες τοῦ εὐδρόμου «Ἔλλη» ἔστειλαν ἔντονη διαμαρτυρία στὴν Κυβέρνηση, τὴ Βουλὴ καὶ Γερουσία γιὰ τὴν καταδίκη τῶν φαντάρων τοῦ Καλπακιοῦ. Ζητοῦν τὴν ἀκύρωση τῆς καταδικαστικῆς ἀπόφασης, τὴν ἄμεσο ἀποφυλάκισή τους, τὴν κατάργηση τοῦ Καλπακιοῦ Ἰτζεδὶν, τοῦ Ἰδιωνύμου...»

Καὶ τηλεγραφικῶς ἐκ Μυτιλήνης:

«Οἱ κομμουνιστικοὶ πυρῆνες τοῦ 22ου συντάγματος διαμαρτύρονται γιὰ τὴν καταδίκη τῶν φαντάρων τοῦ Καλπακιοῦ. Ζητοῦν τὴν ἀπελευθέρωσή τους καὶ δηλώνουν πὼς μὲ μεγαλύτερο ζῆλο θὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ τὴν ἀποσύνθεση τοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ».

Δηλαδὴ οἱ κομμουνισταὶ στρατιῶται καὶ ναῦται, ἐνεργούμενα τῶν ἀσυνειδήτων πρακτόρων τῆς ἐρυθρᾶς Μόσχας, οἱ ὁποῖοι τοὺς ὠθοῦν διὰ νὰ τυφεκισθοῦν μερικοὶ καὶ νὰ ἔχουν ἀφορμὰς φωνασκίας καὶ διαμαρτυριῶν, ζητοῦν ἁπλούστατα νὰ τοῖς ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὸ Κράτος νὰ ἀγωνίζωνται ἀνενόχλητοι «γιὰ τὴν ἀποσύνθεση τοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ καὶ στό-

Η ΠΡΩΪΑ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Μόνον αἱ ἔντυποι ἀποδείξεις πληρωμῆς αἱ φέρουσαι τὰς δύο ὑπογραφὰς τῶν κ.κ. Χαλκιᾶ καὶ Περπινιᾶ ὡς καὶ τὴν σφραγίδα τῆς «Πρωΐας» εἶναι ἔγκυροι. Οἱαδήποτε ἄλλη ἀπόδειξις, ὡς καὶ αἱ ἔντυποι τοιαῦται, ἄνευ ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω ὑπογραφῶν δὲν ἀναγνωρίζονται.

ΑΠΟ ΠΡΩΪΑΣ ΕΙΣ ΠΡΩΪΑΝ

λου». Εἰς τὴν Μπολσεβικικὴν Ρωσσίαν ἐὰν κανεὶς στρατιώτης ἐτόλμα νὰ σκεφθῇ μόνον νὰ ὑπονομεύσῃ τὸν προλεταριακὸν στρατόν, θὰ ἐτυφεκίζετο ἄνευ χρονοτριβῆς. Ἐδῶ δὲν ζητοῦμεν νὰ τυφεκισθῇ κανείς. Ζητοῦμεν ὅμως νὰ διατηρηθοῦν οἱ χρησιμώτατοι πειθαρχικοὶ οὐλαμοὶ διὰ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνον αὐτὴν παράκρουσιν ὁπλίτας.

* * *

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΛΕΓΟΝ Τ' ΑΛΗΘΗ; Ὅταν, πρὸ μηνῶν, ἡ «Πρωΐα» ἀνέγραψε τὴν πληροφορίαν, ὅτι τὰ ἀεροπλάνα τύπου «Ἄτλαντος» ἠχρηστεύθησαν, τὸ ὑπουργεῖον Ἀεροπορίας ἰδιαιτέρως καὶ ἡ κυβέρνησις γενικώτερον ἐπετέθησαν δι' ἀνακοινωθέντων μὲ τὴν βεβαίωσιν, ὅτι ἡ πληροφορία μας ἐκείνη ἦτο ἀνακριβής. Καὶ ἦτο πράγματι τόσον ἔντονος καὶ κατηγορηματικὸς ὁ τόνος τῆς διαψεύσεως ὅσον ἡ πληροφορία μας ἦτο ἀκριβής. Κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, διαρκούσης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ μας ὑλικοῦ, καὶ ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως καὶ ὁ κ. ὑφυπουργὸς τῆς Ἀεροπορίας ἐδήλωσαν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἠναγκάσθη νὰ προμηθευθῇ ἀεροπλάνα «Μοράν», καθ' ὅτι τὰ τύπου «Ἄτλας» εἶχον ἀχρηστευθῇ. Ἡ Ἑλληνικὴ Δημοσία γνώμη ἠμπορεῖ νὰ συναγάγῃ συμπεράσματα ἐπὶ τῆς ἀλλοπροσάλλου αὐτῆς κυβερνητικῆς τακτικῆς. Διότι ἀσφαλῶς δὲν ἦσαν ἀνακριβεῖς αἱ προχθεσιναὶ κυβερνητικαὶ δηλώσεις εἰς τὴν Βουλήν.

* * *

ΤΑΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ Ἡ κατάστασις τῶν πεζοδρομίων — ὅλων σχεδὸν τῶν πεζοδρομίων τῶν Ἀθηνῶν — εἶνε οἰκτρά. Πλάκες σπασμέναι, χάσματα εἰς τὴν πλακόστρωσιν, λάκκοι, παγῖδες κινηταί, καθιστοῦν τὸ περιπάτημα ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων, ἰδίως κατὰ τὰς βροχερὰς ἡμέρας, δυσκολώτατον καί, κάποτε, ἐπικίνδυνον. Ὅλαι αἱ προσπάθειαι πρὸς διόρθωσιν τοῦ κακοῦ ἀπέβησαν ἕως τώρα μάταιαι, διότι τὰ πεζοδρόμια ἀνασκάπτονται διηνεκῶς καὶ ἡ χανδακοποίησίς των εἶνε πλέον μία χρονία ἀθηναϊκὴ πληγή. Θὰ ἦτο, ἐν τούτοις, δυνατόν, μέχρι τῆς κατασκευῆς τῶν ὑπονόμων, ὁπότε, βέβαια, ὅλοι οἱ σωλῆνες καὶ τὰ καλώδια πρέπει νὰ περάσουν μέσα εἰς αὐτάς, νὰ στρωθοῦν τὰ πεζοδρόμια ὁμοιομόρφως μὲ μπετόν, ἀφιεμένης εἰς τὸ ἄκρον των ἢ τὸ μέσον των μιᾶς λωρίδος πλακοστρώτου, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποίαν νὰ τοποθετοῦνται, εἰς κτιστὸν χάνδακα, οἱ σωλῆνες καὶ τὰ καλώδια. Ἡ δαπάνη διὰ τὴν διαρρύθμισιν αὐτὴν ἀσφαλῶς θὰ εἶνε μικροτέρα τῆς ἀτελευτήτου δαπάνης τῶν συνεχῶν ἀνασκαφῶν καί, ἐπὶ τέλους, θὰ ἠμπορῇ κανεὶς νὰ περιπατῇ εἰς τὰ πεζοδρόμια.

* * *

ΝΕΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ *[illegible] ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ Α' Νεκροταφείου Ἀθηνῶν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λυθῇ μὲ ἡμίμετρα καὶ προσπαθείας ματαίας λύσεως τοῦ νόμου περὶ ἀδιαχωρήτου. Ἡ μόνη λογικὴ λύσις θὰ ἦτο ἡ ἐξεύρεσις ὄχι ἑνός, ἀλλὰ δύο τοὐλάχιστον νέων χώρων διὰ νεκροταφεῖα ἔξω τῶν νέων συνοικισμῶν τῆς πόλεως—πρὸς τὰ κράσπεδα τοῦ Ὑμηττοῦ, ἢ πρὸς τὰ Τουρκοβούνια. Τὸ Αον Νεκροταφεῖον, ἀπαλλασσόμενον νέας εἰσροῆς, θὰ ἔπρεπε νὰ εὐτρεπισθῇ καὶ νὰ τακτοποιηθῇ, συντηρούμενον ἀκόμη καὶ ὡς ἱστορικὸν πολυάνδριον τῆς πρώτης ἐλευθέρας ἑκατονταετηρίδος.*

Ἀπὸ τὰς ὁμιλίας

«Περὶ Ἰαπωνίας»

Διάλεξις τοῦ κ. Ἀνδρεάδου

Χθὲς ἐδόθη εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» ἡ δευτέρα διάλεξις «περὶ Ἰαπωνίας» ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Α. Ἀνδρεάδου. Ἡ διάλεξις αὕτη ἀφεώρα τὴν πρόοδον ἥτις συνετελέσθη κατὰ τὴν διαρρεύσασαν ἑξηκονταετίαν εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου, καίτοι μέχρι τοῦδε, μέχρι τοῦ 1860 δηλαδή, ἦτο χώρα μὲ πολιτισμὸν σχεδὸν μεσαιωνικόν. Ἡ πρόοδος τῆς Ἰαπωνίας εἶναι γενικῶς ἐξηπλωμένη καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν καὶ εἰς τὴν βιομηχανικὴν καὶ εἰς τὰς καθ' ἑαυτὸ κρατικὰς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τὰ πάντα. Αἱ καλλιεργημέναι ἐκτάσεις εἶναι τόσον περιποιημέναι ὥστε προξενοῦν εἰς τὸν ἐπισκέπτην τὴν ἐντύπωσιν λαχανοκήπων. Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἐκδίδονται τρεῖς χιλιάδες ἐφημερίδες καὶ περιοδικά. Τὰ ἐργοστάσια ἀνέρχονται εἰς 2500, τὰ δὲ Πανεπιστήμια εἰς 18. Ἐπίσης αἱ τεχνικαὶ σχολαὶ ἀνέρχονται εἰς 773 μὲ 161000 μαθητῶν, ἄριστα ἐκπαιδευομένων. Τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς προόδου ἐντὸς ἑνὸς τόσον μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος συνετελέσθη καὶ ἀπὸ τὴν κρατικὴν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν ὁποίαν κυρίως ἐδημιούργησαν οἱ διάφοροι ἰδιωτικοὶ σύλλογοι. Ἀπὸ τὰς πρώτας ἐντυπώσεις πείθεται ὁ ἐπισκέπτης περὶ τῆς προόδου ταύτης. Ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιον, ἂν τοῦτο εἶναι Ἰαπωνικόν, διακρίνει κανεὶς τὴν τελειότητα ὅλων ὅσων σχετίζονται μὲ μίαν Ἰαπωνικὴν ὀργάνωσιν.

Ἀκολούθως ὁ κ. Ἀνδρεάδης ὡμίλησε περὶ τῆς συμβολῆς τῆς Ἰαπωνίας εἰς τὸν μεγάλον εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, διὰ τῆς ὁποίας ἀφ' ἑνὸς ἐξεκαθάριζε διὰ τοῦ στόλου της τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανὸν καὶ κατετρόπωσε τὸ πρῶτον Ἰνδικὸν ἐπαναστατικὸν κίνημα μιᾶς στρατιωτικῆς ὁμάδος οὕτως ὥστε κατόπιν τούτου τόσον αἱ Ἀγγλικαὶ ὅσον καὶ αἱ Γαλλικαὶ ἀποικίαι δὲν διέτρεχον τὸν κίνδυνον τῆς ἐπαναστάσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρεῖχε δισεκατομμυρίων πιστώσεις εἰς εἴδη εἰς τοὺς συμμάχους μέχρι πέρατος τοῦ πολέμου. Περαιτέρω ὁ ὁμιλητὴς ἀνέπτυξε τὴν οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τῆς Ἰαπωνίας. Ἡ τόσον διαφωτιστικὴ ὁμιλία τοῦ κ. Ἀνδρεάδου συνωδεύετο μὲ προβολὰς φωτεινῶν εἰκόνων διαφόρων ἐργοστασίων καὶ μνημείων τῆς Ἰαπωνίας.

Λινόλεουμ, μουσαμάδες, φελοτάπητας. «Ρυθμός», Βουλῆς 22.

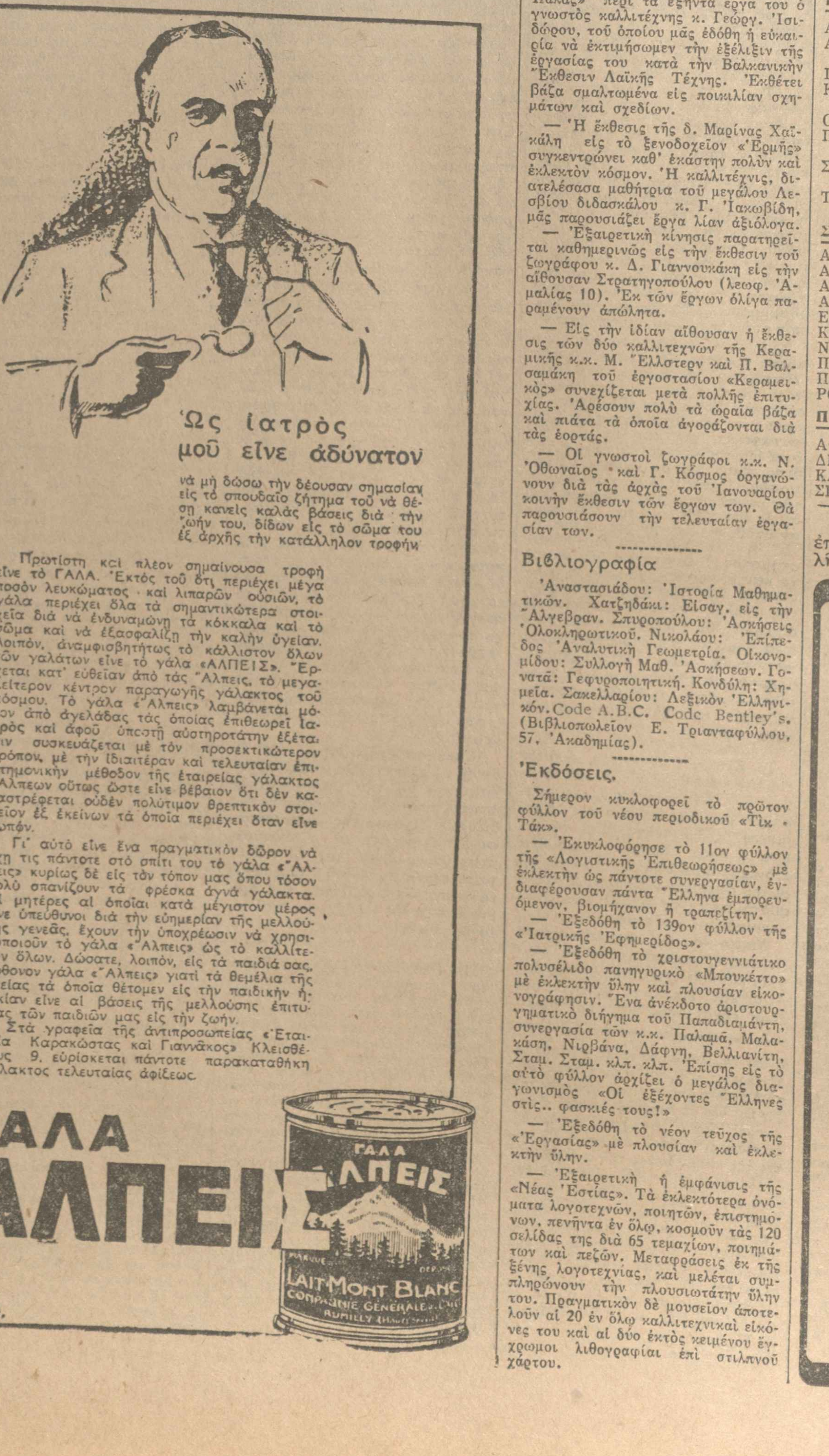

Ὡς ἰατρὸς μοῦ εἶνε ἀδύνατον

νὰ μὴ δώσω τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τὸ σπουδαῖο ζήτημα τοῦ νὰ θέσῃ κανεὶς καλὰς βάσεις διὰ τὴν ζωήν του, δίδων εἰς τὸ σῶμα του ἐξ ἀρχῆς τὴν κατάλληλον τροφήν.

Πρωτίστη καὶ πλέον σημαίνουσα τροφὴ εἶνε τὸ ΓΑΛΑ. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι περιέχει μέγα ποσὸν λευκώματος καὶ λιπαρῶν οὐσιῶν, τὸ γάλα περιέχει ὅλα τὰ σημαντικώτερα στοιχεῖα διὰ νὰ ἐνδυναμώνῃ τὰ κόκκαλα καὶ τὸ σῶμα καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν καλὴν ὑγείαν. Λοιπόν, ἀναμφισβητήτως τὸ κάλλιστον ὅλων τῶν γαλάτων εἶνε τὸ γάλα «ΑΛΠΕΙΣ». Ἔρχεται κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὰς Ἄλπεις, τὸ μεγαλείτερον κέντρον παραγωγῆς γάλακτος τοῦ κόσμου. Τὸ γάλα «Ἄλπεις» λαμβάνεται μόνον ἀπὸ ἀγελάδας τὰς ὁποίας ἐπιθεωρεῖ ἰατρὸς καὶ ἀφοῦ ὑποστῇ αὐστηροτάτην ἐξέτασιν συσκευάζεται μὲ τὸν προσεκτικώτερον τρόπον, μὲ τὴν ἰδιαιτέραν καὶ τελευταίαν ἐπιστημονικὴν μέθοδον τῆς ἑταιρείας γάλακτος Ἄλπεων οὕτως ὥστε εἶνε βέβαιον ὅτι δὲν καταστρέφεται οὐδὲν πολύτιμον θρεπτικὸν στοιχεῖον ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα περιέχει ὅταν εἶνε νωπόν.

Γι' αὐτὸ εἶνε ἕνα πραγματικὸν δῶρον νὰ ἔχῃ τις πάντοτε στὸ σπίτι του τὸ γάλα «Ἄλπεις» κυρίως δὲ εἰς τὸν τόπον μας ὅπου τόσον πολὺ σπανίζουν τὰ φρέσκα ἁγνὰ γάλακτα. Αἱ μητέρες αἱ ὁποῖαι κατὰ μέγιστον μέρος εἶνε ὑπεύθυνοι διὰ τὴν εὐημερίαν τῆς μελλούσης γενεᾶς, ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ γάλα «Ἄλπεις» ὡς τὸ καλλίτερον ὅλων. Δώσατε, λοιπόν, εἰς τὰ παιδιά σας, ἄφθονον γάλα «Ἄλπεις» γιατὶ τὰ θεμέλια τῆς ὑγείας τὰ ὁποῖα θέτομεν εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν εἶνε αἱ βάσεις τῆς μελλούσης ἐπιτυχίας τῶν παιδιῶν μας εἰς τὴν ζωήν.

Στὰ γραφεῖα τῆς ἀντιπροσωπείας «Ἑταιρεία Καρακώστας καὶ Γιαννάκος» Κλειθένους 9, εὑρίσκεται πάντοτε παρακαταθήκη γάλακτος τελευταίας ἀφίξεως.

ΓΑΛΑ ΑΛΠΕΙΣ

Τὸ χρυσὸ δοντάκι

Πρωῒ-πρωΐ, ἀξημέρωτα ἀκόμη, ἕνας ἐλαφρὸς κρότος, ἄτολμος, δειλός, στὴν ἀρχή, κάπως δυνατώτερος ὕστερα, ἀκούστηκε στὴν θύρα τοῦ δωματίου.

—Ἐμπρός!... Ἐμπρός!... Ποιὸς εἶνε; Τί μὲ ξυπνᾷς ἀξημέρωτα, Κατίνα;... Τί θέλεις; ρώτησα μισοκοιμισμένος ἀκόμη, μαχμουρλῆς, προσπαθῶν νὰ διακρίνω μέσα στὸ μισοσκόταδο τῆς κάμαρας, τὸν ἀδιάκριτο πρωϊνὸν ἐνοχλητικό.

—Σούτ!... Μὴν κάνεις ἔτσι!... μοῦ φώναξε μιὰ φωνούλα ἀγνώριστη σχεδόν, γεμάτη ἀτολμία καὶ μὲ κάποια ἀπόχρωσι παιδική...Δὲν εἶνε ἡ Κατίνα!... Εἶμαι ἐγώ!...

Καὶ ἡ Λιλὴ ἐπρόβαλε ντυμένη, διπλωμένη στὸ γουνένιο παλτό της καὶ σὲ μίαν ἐξαιρετικὴν καλωσύνη.

—Ἐσύ, Λιλή;... Καλημέρα... Γιὰ ποῦ μὲ τὸ καλό; Τί ἔπαθες ἀξημέρωτα; Ποῦ θὰ πᾷς; Θέλεις λεπτά;

—Ἄ!... Ὄχι!... διεμαρτυρήθη ἐντόνως —καὶ γιὰ πρώτη φορά!— Ὄχι.. Πάω... νὰ μεταλάβω!...

—Καϋμενούλα Λιλή... Μπράβο. Στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ, Λιλή...

—...Ναί! Καὶ ξέρεις... ἦρθα νὰ σοῦ ζητήσω συγχώρεσι...

—Συγχωρεμένη νὰ εἶσαι, Λιλή.

—Ἄ!... μὰ ὄχι ἔτσι... Ἄφησε τ' ἀστεῖα... Νὰ μὲ συγχωρήσῃς στὰ σοβαρά, μὲ ὅλη σου τὴν καρδιά!...

—Ἔστω... Σὲ συγχωρῶ, Λιλή, μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά... Σὲ ἔχω συγχωρήσει ἤδη, κουτή, ἀπὸ πολὺ καιρό, καὶ γιὰ κάθε σου μικροκακία... Σὲ ἔχω συγχωρήσει γιὰ τὴν ζήλεια σου, σὲ ἔχω συγχωρήσει γιὰ τὴν καχυποψία σου, σὲ ἐσυγχώρησα γιὰ τὰ κακὰ λόγια ποὺ μοῦ ἔχεις πῆ, γιὰ τὶς σκληρὲς ἀρνήσεις σου μερικὰ βράδυα, γιὰ κάτι μικροαπιστίες σου...

—Ἄ! Ἐγώ; Ἐγὼ ἀπιστίες; Ἐγώ;... Ἄ!... Χριστούλη μου!... Θὰ μὲ κολάσῃ... Κρῖμα τὶς ὀκτὼ μέρες ποὺ ἐνήστεψα... Ἔλα λοιπόν... Ἄφησε τὶς ἀνοησίες... Δὲν μὲ λυπᾶσαι;...

—Ἄ!... Τὴν πονηρή... Γι' αὐτὸ ὀκτὼ μέρες τώρα μοῦ ἦσουν μελιστάλακτος;...

—Ἔλα, χρυσούλη μου... Ἔλα καὶ μὴν κάνεις κακίες... Ἔλα σὲ παρακαλῶ!... Ἔλα καὶ δὲν θὰ μεταλάβω, καὶ θὰ ἔχῃς τὴν ἁμαρτία... Ἔλα, λοιπὸν καὶ μὴ μὲ συγχίζεις!... Ἔλα, ἀγαπήτσα μου... Συγχώρα με στ' ἀληθινά, χωρὶς σαχλαμάρες... Ἔλα, καὶ θὰ μὲ πιάσουν τὰ νεῦρά μου... Ἔλα καὶ δὲν μπορῶ πιά...

—Καλά!... Σὲ συγχωρῶ!... Φίλα χέρι!...

—Καλά!... Φιλῶ!... Τύραννε... Ἀλλὰ θὰ ἰδῇς!..

Καὶ μὲ τὴν ἀπειλὴ αὐτὴ στὴν ἄκρη τοῦ μικροῦ γαντωμένου δακτύλου, ποὺ ἐκουνοῦσε ὠργισμένα, ἔκλεισε βιαστικὰ τὴν πόρτα, πηγαίνοντας ἀμετανόητη πρὸς τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν σωτηρίαν!...

Γ. ΑΝΝΙΝΟΣ

Ἐκθέσεις.

Ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Δευτέρας ἐκθέτει εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Ἀκροπὸλ Παλὰς» περὶ τὰ ἑξήντα ἔργα του ὁ γνωστὸς καλλιτέχνης κ. Γεωργ. Ἰσιδώρου, τοῦ ὁποίου μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐργασίας του κατὰ τὴν Βαλκανικὴν Ἔκθεσιν Λαϊκῆς Τέχνης. Ἐκθέτει βάζα σμαλτωμένα εἰς ποικιλίαν σχημάτων καὶ σχεδίων.

— Ἡ ἔκθεσις τῆς δ. Μαρίνας Χαϊκάλη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἑρμῆς» συγκεντρώνει καθ' ἑκάστην πολὺν καὶ ἐκλεκτὸν κόσμον. Ἡ καλλιτέχνις, διατελέσασα μαθήτρια τοῦ μεγάλου Λεσβίου διδασκάλου κ. Γ. Ἰακωβίδη, μᾶς παρουσιάζει ἔργα λίαν ἀξιόλογα.

— Ἐξαιρετικὴ κίνησις παρατηρεῖται καθημερινῶς εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ζωγράφου κ. Δ. Γιαννουκάκη εἰς τὴν αἴθουσαν Στρατηγοπούλου (λεωφ. Ἀμαλίας 10). Ἐκ τῶν ἔργων ὀλίγα παραμένουν ἀπώλητα.

— Εἰς τὴν ἰδίαν αἴθουσαν ἡ ἔκθεσις τῶν δύο καλλιτεχνῶν τῆς Κεραμικῆς κ.κ. Μ. Ἔλλστερν καὶ Π. Βαλσαμάκη τοῦ ἐργοστασίου «Κεραμεικὸς» συνεχίζεται μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Ἀρέσουν πολὺ τὰ ὡραῖα βάζα καὶ πιάτα τὰ ὁποῖα ἀγοράζονται διὰ τὰς ἑορτάς.

— Οἱ γνωστοὶ ζωγράφοι κ.κ. Ν. Ὀθωναῖος καὶ Γ. Κόσμος ὀργανώνουν διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου κοινὴν ἔκθεσιν τῶν ἔργων των. Θὰ παρουσιάσουν τὴν τελευταίαν ἐργασίαν των.

Βιβλιογραφία

Ἀναστασιάδου: Ἱστορία Μαθηματικῶν. Χατζηδάκι: Εἰσαγ. εἰς τὴν Ἄλγεβραν. Σπυροπούλου: Ἀσκήσεις Ὁλοκληρωτικοῦ. Νικολάου: Ἐπίπεδος Ἀναλυτικὴ Γεωμετρία. Οἰκονομίδου: Συλλογὴ Μαθ. Ἀσκήσεων. Γονατᾶ: Γεφυροποιητική. Κονδύλη: Χημεία. Σακελλαρίου: Λεξικὸν Ἑλληνικόν. Code A.B.C. Code Bentley's. (Βιβλιοπωλεῖον Ε. Τριανταφύλλου, 57, Ἀκαδημίας).

Ἐκδόσεις.

Σήμερον κυκλοφορεῖ τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ νέου περιοδικοῦ «Τὶκ - Τάκ».

— Ἐκυκλοφόρησε τὸ 11ον φύλλον τῆς «Λογιστικῆς Ἐπιθεωρήσεως» μὲ ἐκλεκτὴν ὡς πάντοτε συνεργασίαν, ἐνδιαφέρουσαν πάντα Ἕλληνα ἐμπορευόμενον, βιομήχανον ἢ τραπεζίτην.

— Ἐξεδόθη τὸ 139ον φύλλον τῆς «Ἰατρικῆς Ἐφημερίδος».

— Ἐξεδόθη τὸ χριστουγεννιάτικο πολυσέλιδο πανηγυρικὸ «Μπουκέττο» μὲ ἐκλεκτὴν ὕλην καὶ πλουσίαν εἰκονογράφησιν. Ἕνα ἀνέκδοτο ἀριστουργηματικὸ διήγημα τοῦ Παπαδιαμάντη, συνεργασία τῶν κ.κ. Παλαμᾶ, Μαλακάση, Νιρβάνα, Δάφνη, Βελλιανίτη, Σταμ. Σταμ. κλπ. κλπ. Ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον ἀρχίζει ὁ μεγάλος διαγωνισμὸς «Οἱ ἐξέχοντες Ἕλληνες στὶς.. φασκιές τους!»

— Ἐξεδόθη τὸ νέον τεῦχος τῆς «Ἐργασίας» μὲ πλουσίαν καὶ ἐκλεκτὴν ὕλην.

— Ἐξαιρετικὴ ἡ ἐμφάνισις τῆς «Νέας Ἑστίας». Τὰ ἐκλεκτότερα ὀνόματα λογοτεχνῶν, ποιητῶν, ἐπιστημόνων, πενῆντα ἐν ὅλῳ, κοσμοῦν τὰς 120 σελίδας της διὰ 65 τεμαχίων, ποιημάτων καὶ πεζῶν. Μεταφράσεις ἐκ τῆς ξένης λογοτεχνίας, καὶ μελέται συμπληρώνουν τὴν πλουσιωτάτην ὕλην του. Πραγματικὸν δὲ μουσεῖον ἀποτελοῦν αἱ 20 ἐν ὅλῳ καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες του καὶ αἱ δύο ἐκτὸς κειμένου ἔγχρωμοι λιθογραφίαι ἐπὶ στιλπνοῦ χάρτου.

Τί θὰ ἀκούσωμεν εἰς τὸ ραδιόφωνον σήμερον Κυριακὴν

[Ὥρα Ἀθηνῶν.— Τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα σημεῖα τοῦ προγράμματος σημειοῦνται δι' ἀστερίσκων.]

* ΛΕΙΨΙΑ (253.7 μ.) 8 μ.μ. Συναυλία πιάνου «ὰ κάτρ μαίν». 9 μ. μ. Ὀρατόριο τῶν Χριστουγέννων τοῦ Μπάχ. Μεταβίβασις ἀπὸ μίαν ἐκκλησίαν τῆς Λειψίας. Κατόπιν συναυλία μὲ ἔργα Σοῦμπερτ, Γκλούκ, Ὠμπέρ, Νέσσλερ, Σβέντσεν, Κορνέλιους καὶ Φούτσικ.

* ΖΑΓΚΡΕΜΠ (307 μ.) 8 μ. μ. «Ταγχόϋζερ» ὄπερα εἰς τρεῖς πράξεις τοῦ Βάγνερ, ἐκ τῆς Κρατικῆς Ὄπερας τῆς Βιέννης.

ΜΠΡΥΝΟ (342 μ.) 8 μ.μ. Συναυλία βιολιοῦ μὲ τὴν Σονάτα ἔργ. 9 τοῦ Συμανόβσκυ. 9 μ.μ. Συναυλία μὲ ἔργα Μέντελσον, Γκρῆγκ καὶ Βέμπερ. 9.30' μ.μ. Συναυλία βιολοντσέλλου μὲ ἔργα Κρένεκ, Ντβόρζακ καὶ Νεμπντάλ.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ (356.3 μ.) 6 μ. μ. Κουϊντέτο Πάρκινγκτον. 11.05' μ.μ. Συναυλία ὀρχήστρας.

ΤΟΥΛΟΥΖΗ (385.1 μ.) 7 μ. μ. Μουσικὴ χοροῦ. 8 μ.μ. Συναυλία. 10 καὶ 15' μ.μ. Βιεννέζικη ὀρχήστρα. 10.45' μ.μ. Στρατιωτικὴ μουσική. 11 μ.μ. Μέρη ἀπὸ τὶς ὄπερες: Παληάτσοι, Μποέμ, Καβαλλερία Ρουστικάνα, Κουρεὺς τῆς Σεβίλλης, Μαροὺφ (Ραμπῶ), Θαΐς, Μανόν, Μιρέϊγ, Τόσκα, Μπατερφλάϊ. 12.15' μεσ. Συμφωνικὴ ὀρχήστρα, μὲ ἔργα τοῦ Στράους καὶ Ντεμπυσύ.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ (394.2 μ.) 6.30' μ.μ. Συναυλία. 8 μ.μ. Ἔργα τοῦ Ζὼρζ Ἐνέσκο ἀπὸ δίσκους. 9.15' μ.μ. Ρεσιτὰλ πιάνου τῆς κ. Φοτίνο μὲ συνθέσεις τοῦ Ἐνέσκο, 10.15' μ.μ. Συναυλία πιάνου καὶ βιολιοῦ.

* ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ (430.4 μ.) 8 μ. μ. «Ταγχόϋζερ» τοῦ Ρίχαρδ Βάγνερ ἐκ τῆς Κρατικῆς Ὄπερας τῆς Βιέννης. Κατόπιν τσιγγάνικη μουσική.

* ΡΩΜΗ (441.2 μ.) 6 μ.μ. Συναυλία. 9.40' μ.μ. «Πριμαρόζα» ὀπερέττα τοῦ Πιετρί.

ΠΡΑΓΑ (486.2 μ.) 6.15' μ.μ. Συναυλία ὀρχήστρας καὶ τραγουδιοῦ. 8 μ.μ. Δημοτικὰ τραγούδια. 10 μ.μ. Λαϊκὴ συμφωνικὴ συναυλία ὀρχήστρας μὲ σολίστ τὸν κ. Χόφμαν. Μπετόβεν: Κοντσέρτο γιὰ βιολὶ ἔργ. 61, Συμφωνία ἔργ. 68.

ΜΙΛΑΝΟ (500.8 μ.) 8.30' μ. μ. Ποικίλη συναυλία. 10 μ.μ. Μεταβίβασις ὄπερας. Κατόπιν ἐλαφρὰ μουσική.

ΒΙΕΝΝΗ (516.3 μ.) 6.30' μ. μ. Μουσικὴ δωματίου μὲ ἔργα Μόζαρτ. 8 μ.μ. «Ταγχόϋζερ», ὄπερα εἰς τρεῖς πράξεις τοῦ Βάγνερ, ἐκ τῆς Κρατικῆς Ὄπερας τῆς Βιέννης. 11.20' μ. μ. Συναυλία τῆς ὀρχήστρας Μασσὸ μὲ συνθέσεις Λέχαρ, Πάγερ, ντ' Ἀλμπέρ, Ρέκτενβαλδ, Κρόμε, Κάλμαν, Ρόζε, Ἴσπολδ, Ντίτριχ, Ντοστάλ.

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ (550.5 μ.) 8.40' μ.μ. Συναυλία τσιγγάνικης ὀρχήστρας. 9.50' μ.μ. Συναυλία συμφωνικῆς ὀρχήστρας.

Θέατρα.

(Ἀπογευματιναὶ - Ἑσπεριναὶ)

ΑΛΑΜΠΡΑ (Ὀπερέττα Σαμαρτζῆ). «Ντόλλυ, ἂν μ' ἀγαποῦσες».
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ. «Βαβυλωνία Ὅλα» ἐπιθεώρησις.
ΜΟΝΤΙΑΛ (Ἐπιχ. Μακέδου). «Ντελίριο ρεβύ», ὀπερέττα τοῦ κ. Σακελλαρίδη.
ΟΛΥΜΠΙΑ. 11 π.μ. Ἡ Γενικὴ Δοκιμὴ τῆς Ὀρχήστρας μὲ τὸν κ. Χούμπερμαν. 6 μ.μ. Ἡ Α' Συναυλία τοῦ Λαϊκοῦ Ὠδείου.
ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ. (Ἐλευθ. Μουσικὴ Σκηνή). «Ἡ Ρίρικα μας».

Κινηματογράφοι

ΑΠΟΛΛΩΝ. «Στὸ Δυτικὸ μέτωπο».
ΑΤΤΙΚΟΝ. «Μιὰ ρωμαντικὴ νύχτα» μὲ τὴν Λίλιαν Γκύς.
ΙΝΤΕΑΛ. «Φανταστικὴ Ραψῳδία».
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ. «Τραγοῦδι τῆς φλόγας».
ΟΥΦΑ. «Ἔρωτας γιὰ μιὰ νύχτα».
ΠΑΝΘΕΟΝ «Κατηγορουμένη ἐγέρθητι!» μὲ τὴν Γκαμπὺ Μορλαί.
ΣΠΛΕΝΤΙΤ. «Φίλησέ με Μαρίτσα», ἑλληνικὴ ταινία ἠχητικὴ καὶ ἄδουσα
ΤΡΙΑΝΟΝ. «Ἡ ὡραία ἀπάχισσα» μὲ τὴν Ντολορὲς Κοστέλο.

Συνοικιακά

Α.Ο.Δ.Ο. «Κίτρινος βασιληᾶς».
ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΟΝ. Ραμὸν Νοβάρρο.
ΑΡΗΣ. «Τρόϊκα».
ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ. «Κιβωτὸς τοῦ Νῶε».
ΕΛΛΑΣ. «Κέντρα ἀπάχηδων».
ΚΡΥΣΤΑΛ. «Ἐγὼ τὸν σκότωσα».
ΝΕΟΝ (Ποδονίφτη). «Ἡ ἐξόριστος»
ΠΑΛΛΑΣ. «Συζυγικαὶ θυσίαι».
ΠΑΝΟΡΑΜΑ. «Ὁ πυροσβέστης».
ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ. «Θύελλα ἐν Ἀσίᾳ».

Πειραιεύς

Α·Ι· ΛΑ·Ι·Φ. «Χάϊ Τάγκ».
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ. «Ἁγνὸς γλεντζές».
ΚΑΠΙΤΟΛ. «Κόκκινη γυναῖκα».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ. «Τραγικὸς ἔρως».

Βελοῦδα μάλλινα ἐπιπλώσεως. «Ρυθμός», Βουλῆς 22.

Η ΚΟΛΑΣΙΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ
Εἶναι μία ταινία παρμένη ἀπὸ τὸ τραγικὸν γεγονὸς μιᾶς μεγάλης ὑποβρυχίου τραγῳδίας.
ΕΝΑ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟΝ ΔΡΑΜΑ
ποὺ ἀρχίζει μέσα σ' ἕνα Ἀνατολικὸν Μπὰρ καὶ τελειώνει ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΜΕΤΡΑ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης!...
ΑΥΡΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΑΤΤΙΚΟΝ
ΔΕΟ

Ἡ «Πρόοδος»

Αἱ προθῆκαι τῶν πρατηρίων τῶν ἀθηναϊκῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων ἐστολίσθησαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν μὲ ὅλα τὰ ἐκλεκτότερα εἴδη τῆς παραγωγῆς τῶν ἐργαστηρίων των. Εἰς τὴν ὁδὸν Καραγεώργη ἡ «Πρόοδος», ἡ ὁποία διευθύνεται ἀπὸ ἐκλεκτὰς κυρίας τῆς κοινωνίας μας, γνωστὰς διὰ τὴν φιλανθρωπικὴν των δρᾶσιν καὶ διὰ τὴν καλιτεχνικὴν ἀντίληψιν, παρουσιάζει ἐφέτος ποικιλίαν κομψῶν ἀντικειμένων. Ἐκεῖ εὑρίσκονται ὅλα τὰ εἴδη τῆς ἑλληνικῆς χειροτεχνίας, κουρτίνες, μαξιλάρια, προῖκες, σάκκοι, μανδήλια, παιδικὰ εἴδη, τραπεζομάνδηλα καὶ ἄλλα πολλά. Μέσα ἀπὸ τὴν πλουσίαν αὐτὴν συλλογὴν ἠμπορεῖ ἕκαστος νὰ ἐκλέγῃ τὰ δῶρα ποὺ θὰ προσφέρῃ διὰ τὴν πρωτοχρονιά, δῶρα ἑλληνικὰ καὶ εἰς τιμὰς ἀφαντάστως προσιτάς, διότι λόγῳ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ πρατηρίου τῆς «Προόδου» γίνονται μεγάλαι ἐκπτώσεις εἰς ὅλα τὰ εἴδη.

Διαλέξεις.

Σήμερον ὥραν 11 π.μ. θὰ ὁμιλήσῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ὁ ναύαρχος κ. Σαράφης περὶ Βυζαντινῶν. Εἴσοδος ἐλευθέρα.

— Σήμερον ὥραν 6 μ.μ. διάλεξις τοῦ κ. Ἀλφρ. Χατζηαργύρη, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ», μὲ θέμα «Τὸ μυστήριον τοῦ ὕπνου».

— Αὔριον 6—7 μ.μ. ἡ δευτέρα ὁμιλία τοῦ ἰατροῦ κ. Μ. Μωϋσείδη εἰς τὴν αἴθουσαν Κοργιαλένιου (46, Ἀκαδημίας) μὲ θέμα: «Ἡ ὑγιεινὴ τῆς γυναικός». Κατόπιν 7—8 μ.μ. ὁμιλία τῆς ἰατροῦ - μικροβιολόγου κ. Φλώρου - Μομφερράτου μὲ θέμα: «Αἱ λοιμώδεις νόσοι καὶ ἡ ἀπ' αὐτῶν προφύλαξις».

— Αὔριον Δευτέραν, 22 τρέχοντος, διάλεξις πρὸς ἐκλαΐκευσιν τῆς στοματικῆς ὑγιεινῆς, εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας (Πανεπιστημίου 20). Ὁμιλητὴς ὁ κ. Α. Παπαχρῆστος μὲ θέμα: «Τί μοῦ εἶπεν ἕνα δόντι».

Τὸ δένδρον τοῦ Πειραϊκοῦ

Τὴν προσεχῆ Παρασκευήν, ὥραν 3ην μ.μ., ὁ Πειραϊκὸς Σύνδεσμος ὀργανώνει εἰς τὰς ἐν Πειραιεῖ (ὁδὸς Κολοκοτρώνη 77) αἰθούσας τοῦ οἰκήματός του τὴν ἐτησίαν του ἑορτὴν τοῦ Δένδρου τῶν Χριστουγέννων ὑπὲρ τῶν Νυκτερινῶν Σχολῶν Ἀπόρων Παίδων, μὲ λαχνοὺς δένδρου, μεγάλου λαχείου καὶ διαφόρους ἀτραξιόν.

Ἡ «Παιδικὴ Ἀδελφωσύνη»

Τὸ τμῆμα τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων «Παιδικὴ Ἀδελφωσύνη», ποὺ μὲ τὴν καλή του ὀργάνωσι κατορθώνει νὰ συγκεντρώνῃ πλούσια καὶ ἄπορα παιδιὰ μαζὶ καὶ νὰ τοὺς παρέχῃ κάθε εἴδους ψυχαγωγία, ἑτοιμάζεται νὰ προσφέρῃ, τώρα τὶς ἑορτές, εἰς τὰ πτωχὰ πιαδάκια παιχνίδια, γλυκίσματα καὶ ὅ,τι ἄλλο μπορεῖ νὰ τὰ χαροποιήσῃ. Ἀποτείνεται λοιπὸν εἰς τὰ εὔπορα παιδάκια καὶ τὰ παρακαλεῖ νὰ θυμηθοῦν αὐτὴ τὴν ἡμέρα τὰ συνομήλικά των παιδιὰ καὶ νὰ στείλουν εἰς τὴν «Παιδικὴ Ἀδελφωσύνη» γλυκά, χρήματα, παιχνίδια, ὅ,τι ἄλλο νομίζουν χρήσιμον διὰ νὰ ἑτοιμάσουν τὴ χριστουγεννιάτικη ἑορτή. Εἰς τὸ Λύκειον εὑρίσκονται κάθε ὥρα κυρίες καὶ δεσποινίδες, ποὺ παραλαμβάνουν τὰς προσφοράς.

Θρακικὰ τραγούδια

Τὸ Θρακικὸν Κέντρον παρακαλεῖ πάντα Θρᾷκα ἢ οἱονδήποτε πολίτην, γνωρίζοντα πρόσωπα κατέχοντα λαϊκὰ θρακικὰ τραγούδια καὶ δυνάμενα νὰ ψάλλωσιν αὐτά, ὅπως τὸ ταχύτερον πληροφορήσωσι τὰ γραφεῖα αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις, Βουλῆς 20Α (Μέγαρον Τουρίστ), καθημερινῶς κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας.

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
1871
ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ
Σήμερον Κυριακὴν ὥραν 11 π.μ.
ΓΕΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ
Γ' ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ἡ ὁποία θὰ δοθῇ τὴν προσεχῆ Τρίτην ὥραν 6.30' μ.μ.
Διευθυντὴς Ὀρχήστρας
Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Σολίστ
BRON. HUBERMAN
Τὰ εἰσιτήρια πωλοῦνται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν (Ὁδὸς Πειραιῶς) καὶ εἰς τὸ Θέατρον «ΟΛΥΜΠΙΑ».

Ἀθλητισμὸς

—«Ἀπόλλων»—«Νίκολσον»

Σήμερον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ τερραὶν τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» θὰ γίνῃ ἡ πρώτη συνάντησις τῆς χθὲς ἀφιχθείσης Αὐστριακῆς ἐπαγγελματικῆς ὁμάδος «Νίκολσον» πρὸς τὴν ὁμάδα τοῦ «Ἀπόλλωνος» Ἀθηνῶν. Περὶ τῆς «Νίκολσον» λέγονται πολλὰ καλά, δίδει ὅμως διὰ πρώτην φορὰν ἀγῶνας εἰς Ἑλλάδα καὶ θὰ ἦτο συνεπῶς πρόωρον νὰ ἐκφέρωμεν κρίσεις περὶ αὐτῆς. Πρόκειται περὶ ὁμάδος ἡ ὁποία παίζει ταχὺ καὶ τεχνικὸ παιγνίδι, καὶ ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικόν της πολλὰς ἐπιτυχίας.

—Ἄλλοι ἀγῶνες

Σήμερον τὸ πρωῒ συναντῶνται εἰς τὸ γήπεδον τῆς Α. Ε. Κων)πόλεως αἱ Α' καὶ Β' ὁμάδες αὐτῆς διὰ τὸ κύπελλον τῆς «Ἑνώσεως Φιλάθλων Κων)πολιτῶν». Πρὸ τοῦ ἀγῶνος τούτου θὰ λάβῃ χώραν ἡ συνάντησις τῆς Γ' ὁμάδος τῆς «Ἑνώσεως Κων)πόλεως» ἐναντίον τῆς ὁμάδος τοῦ «Ἡρακλέους».

Ἐπίσης σήμερον τὸ πρωῒ θὰ γίνουν δύο συναντήσεις διὰ τὸ πρωτάθλημα 2ας κατηγορίας. Εἰς τὸν «Παναθηναϊκὸν» θὰ συναντηθῇ ὁ «Ἀστὴρ» μὲ τὸν «Ἑλληνορρωμαϊκόν» καὶ εἰς τὸν «Ἀπόλλωνα» τὰ «Ὀλύμπια» μὲ τοὺς «Ἐμποροϋπαλλήλους».

—Ἀθλητικοὶ ἀγῶνες

Εἰς τὸ γυμναστήριον τοῦ Πανελληνίου τελοῦνται σήμερον 2αν μ.μ. οἱ προαγγελθέντες ἀθλητικοὶ ἐσωτερικοὶ ἀγῶνες οἵτινες θὰ εἶναι ἐνδιαφέροντες. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς ἀγωνίσματα: 1) δρόμος 100 μ. ἀνδρῶν, 2) ἅλμα εἰς μῆκος ἐφήβων, 3) πάλη νεοελληνικὴ παίδων, 4) σφαιροβολία ἀνδρῶν, 5) ἅλμα εἰς ὕψος παίδων, 6) δρόμος 300 μ. ἐφήβων, 7) ἑλληνικὴ δισκοβολία ἀνδρῶν, 8) ἅλμα τριπλοῦν ἀνδρῶν, 9) ἀκοντισμὸς ἐφήβων, 10) δρόμος 60 μ. παίδων, 11) ἅλμα εἰς ὕψος ἀνδρῶν, 12) δρόμος 200 μ. μετ' ἐμποδίων, 13) ἐλευθέρα δισκοβολία ἐφήβων, 14) λιθοβολία ἀνδρῶν καὶ 15) δρόμος 800 μ. ἀνδρῶν.

Οἱ ἀγῶνες θὰ συνεχισθοῦν καὶ τὴν ἐρχομένην Κυριακήν.

Ἐπίσης σήμερον εἰς τὸ Στάδιον συνεχίζονται καὶ λήγουν οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες τοῦ Πειραϊκοῦ Συνδέσμου.

—Χειροσφαῖρα

Σήμερον τὸ πρωῒ εἰς τὸ γυμναστήριον τοῦ Πανελληνίου Γ. Σ. συνεχίζονται οἱ ἀγῶνες χάντ - μπώλλ διὰ τὸ πρωτάθλημα Ἀθηνῶν. Θὰ γίνουν δύο συναντήσεις. Ὁ «Ἀπόλλων» θὰ συναντηθῇ μὲ τοὺς «Ἐμποροϋπαλλήλους» καὶ ὁ «Ἀτρόμητος» μὲ τὴν «Νῆαρ Ἦστ».

Μνημόσυνον Φιλικῶν

Ἡ «Πανεμπορικὴ Ἕνωσις τῆς Ἑλλάδος» τελεῖ σήμερον ὥραν 5 μ. μ. πολιτικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐμπόρων ἱδρυτῶν τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Ἕνα βιβλίον τοῦ Πουαρέ

Ὁ κ. Πὼλ Πουαρέ, ὁ ὁποῖος εἶνε πασίγνωστος ὄχι μόνον εἰς τὸ Παρίσι ἀλλὰ καὶ τὸν διεθνῆ γυναικεῖον κόσμον, ἀφοῦ ἐπὶ χρόνια ἔντυνε τὰς κομψὰς Παρισινὰς καὶ ἔδιδε τὸν τόνον τῆς νέας μόδας, ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ τὰ ἀπομνημονεύματά του καὶ τὰ ἐξέδωσεν εἰς πολυσέλιδον εἰκονογραφημένον τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ντύνοντας τὴν ἐποχή». Οἱ κριτικοὶ βρίσκουν τὸ βιβλίον τοῦ δημιουργοῦ τῶν «ἀντραβὲ» καὶ τῆς «ζύπ-κυλότ» ἐξυπνότατον. Ἀναγράφεται εἰς αὐτὸ ὁ χαρακτὴρ τοῦ συγγραφέως, ὁ ὁποῖος φαίνεται πότε μὲ διάθεσιν νὰ σατυρίσῃ, πότε νὰ φιλοσοφήσῃ καὶ πότε νὰ κάνῃ πνεῦμα. Ὁ συγγραφεὺς ὑπόσχεται νὰ δώσῃ καὶ δεύτερον βιβλίον ἐμπνευσμένον καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ «σαλονιοῦ τῆς μόδας».

Ὁ Πουαρέ, ὅπως ἀφηγεῖται ὁ ἴδιος, ἦτο κατ' ἀρχὰς σχεδιαστὴς εἰς τὰ θέατρα. Κατόπιν ἔγινεν ὑπάλληλος εἰς κατάστημα ὀμβρελλῶν ἐνῷ συγχρόνως ἐσχεδίαζε μοντέλα, τὰ ὁποῖα παρέδιδεν εἰς τοὺς μεγάλους οἴκους τοῦ Πακέν, τοῦ Ρέντφερν καὶ τοῦ Πακέ. Κατόπιν, τῷ 1896, προσλαμβάνεται εἰς τοῦ Ντουσέ. Μετὰ τὴν στρατιωτικήν του θητείαν ἐργάζεται δι' ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Οὐόρθ καὶ κατόπιν ἀνοίγει ἰδικόν του κατάστημα μόδας. Ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ κορσέ, καὶ ἐλανσάρισε τὰ πιὸ τολμηρὰ μοντέλα. Ἔτσι μίαν ὡραίαν ἡμέραν ἔγινεν ὁ Πουαρέ, βασιλεὺς τῆς μόδας, ποὺ γνωρίζομεν σήμερον.

Ἡ «Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία»

Κυκλοφορεῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 262 τεῦχος περιέχον τὰ ἀπὸ τῆς λ. κυνάγχη μέχρι τῆς λ. Κύπρος ἄρθρα, 325 τὸν ἀριθμόν, ἐν οἷς τὰ περὶ κυνηγίου, κυνηγῶν, κυνικῶν, κυνοδρομιῶν, κυνοκεφάλων, Κυνὸς Κεφαλῶν, Κυνουρίας, Κυπαρισσίας, κυπαρίσσου, κυπέλλων, Κυπριανοῦ, Κύπρου (σελίδες 68) κλπ. Τὰ διαπραγματεύονται οἱ κ.κ. Α. Αἰμιλιανίδης, Κ. Ἀλεξανδρῆς, Φ. Γεωργαντᾶς, Θ. Δέρβης, Κ. Διγενῆς, Ν. Β. Δούσμανης, Ι. Κούμαρης, Ν. Λανίτης, Γ. Μαρκίδης, Α. Ξυγγόπουλος, Κ. Παυλίδης, Χ. Πελαγίας, Ι. Περιστιάνης, Α. Πηλαβάκης, Κ. Σπυριδάκης, Χ. Τορναρίτης, Α. Φιλίππου καὶ τεσσαράκοντα ἄλλοι συνεργάται, ἐπιστήμονες καὶ λόγιοι. Τὸ τεῦχος κοσμοῦν 124 εἰκόνες, χάρται καὶ σχεδιάσματα.

DU 21 AU 30 DECEMBRE
EXPOSITION D'OBJETS ARTISTIQUES
ZIKA PANGALO
22, RUE ZA·I·MI
Chaque après-midi de 3h à 7 h.

ΔΙΣΚΟΙ PHONYCORD
ΕΦΘΑΣΕ ΤΟ
ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ Σ' ΕΝΑ ΒΑΛΣ
(τετάρτη παραλαβή)
καθὼς καὶ ὅλα τὰ τραγούδια τῶν νεωτέρων ton-films.
Γεν. Ἀντιπρ. Ἁγ. Φιλοθέης 7
Πλατ. Μητροπόλεως

Συναυλίαι

Σήμερον εἰς τὰ «Ὀλύμπια» ὥραν 11 π. μ. ἀκριβῶς θὰ ἀρχίσῃ ἡ Γεν. Δοκιμὴ τῆς Γ' Συνδρομητῶν τῆς Ὀρχήστρας τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μητροπούλου καὶ μὲ σολίστ τὸν μεγάλον βιρτουόζον Χούμπερμαν, τοῦ ὁποίου τὴν μεγάλην δεξιοτεχνίαν κατ' αὐτὰς θαυμάζει τὸ φιλόμουσον κοινόν μας. Ὁ διάσημος καλλιτέχνης θὰ παίξῃ τρία ὁλόκληρα κοντσέρτα τοῦ Μπὰχ Κοντσέρτο εἰς λὰ ἐλ· τοῦ Σιμανόφσκυ τὸ κοντσέρτο καὶ τοῦ Μπρὰμς τὸ Κοντσέρτο εἰς ρὲ μεῖζον.

— Τὸ προσεχὲς Σάββατον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν, ὥραν 6.30' μ.μ. ἡ ἐκλεκτὴ Ἑλληνὶς καλλιτέχνις τοῦ πιάνου Κα Πολ. Ματέϋ—Ρουσοπούλου δίδει τὸ ἀναγγελθὲν αὐτῆς Ρεσιτὰλ μὲ πρόγραμα περιλαμβάνον ἔργα: Λίστ, Μπράμς, Μπὰχ-Μπουζόνι, Σοπὲν κλπ.

—Τὸ ἀρτισύστατον Λαϊκὸν Ὠδεῖον Ἀθηνῶν, τοῦ ὁποίου ἱδρυτὴς καὶ διευθυντὴς εἶνε ὁ γνωστὸς βαρύτονος τοῦ μελοδράματος κ. Ι. Βλυσίδης δίδει σήμερον εἰς τὰς 6 μ.μ. τὴν πρώτην του συναυλίαν εἰς τὰ «Ὀλύμπια», τῇ συμμετοχῇ τῆς κ. Τομπάση, τοῦ κ. Βαλτετσιώτου καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Ὠδείου. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει ἔργα τῶν Τσιμαρόζα, Σαραζάτε, Γκουνώ, Μπράμς, Ἰνφάντε, Ροσσίνι καὶ τῶν Ἑλλήνων συνθετῶν κ.κ. Βλυσσίδου, Λάβδα καὶ Χατζηαποστόλου.

ΝΤΟΛΟΡΕΣ ΚΟΣΤΕΛΛΟ
καὶ
ΚΟΝΡΑΔ ΝΑΓΚΕΛ
Στὸ
ΤΡΙΑΝΟΝ
μὲ τὴν
ΩΡΑΙΑΝ ΑΠΑΧΙΣΣΑΝ
ΕΓΚΛΗΜΑ
ΕΡΩΣ
ΟΡΓΙΑ
ΕΞΑΓΝΙΣΜΟΣ
Σήμερον
πρωϊνὴ παράστασις
Γενικὴ εἴσοδος δρχ. 8.
ΔΕΟ

ΧΟΡΟΙ
Γιὰ νὰ εἶσθε μοδέρνοι
ΣΤΑ ΝΤΑΣΙΝΓΚ
ΣΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ
Τὰ μαθήματα χοροῦ
ΣΤΟ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ
ΚΩΣΤΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ
Καραγεώργη 6, πλατ. Συντάγματος, ἀπὸ 9ης πρωϊνῆς μέχρι μεσονυκτίου.
Ἐκλεκταὶ χορευτικαὶ συγκεντρώσεις

Κρετὸν τουὰλ ντὲ ζουΐ. «Ρυθμός», Βουλῆς 22.

«ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗ & ΚΑΛΗ ΠΙΣΤΙΣ»
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Ἕδρα ἐν Ἀθήναις—Ἀπελλοῦ 2
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ
Φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι ἡ προσεχὴς κλήρωσις τῶν τίτλων Κεφαλαιοποιήσεως γενήσεται τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 11ην π.μ. ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἑταιρείας. Ἐγγραφαὶ δεκταὶ μέχρι τῆς 11ης ὥρας τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου.

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟΝ ΔΩΡΟΝ
Δὲν ὑπάρχει καλὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ εὐκολώτερη καὶ εὐθηνότερη ἀπὸ τὴν
ZEISS IKON'
BABY - BOX
3×4 C. M.
Στοιχίζει μόνον Δραχμὰς
290
Καὶ ἕνα παιδάκι ἀκόμη ἠμπορεῖ νὰ τὴν μεταχειρισθῇ ἐπιτυχῶς. Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ καλὰ καταστήματα φωτογραφικῶν εἰδῶν.
Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος: ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ
Ὁδὸς Φιλελλήνων 4α', ΑΘΗΝΑΙ. Τηλέφ. 2-50
ZEISS IKON A. G. DRESDEN
ZEISS IKON
Προτιμᾶτε τὰ φὶλμ ΤΣΑ·Ι·ΣΣ ΙΚΟΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ἀρραβῶνες

—Ὁ κ. Χαράλαμπος Πυρομάλλης, ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος, καὶ ἡ δεσποινὶς Ζωὴ Κ. Πεφάνη ἠρραβωνίσθησαν.

Νέος ἐπιστήμων

Ὑποστὰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ ὁ ἐκ Λεβαδείας κ. Ἀθαν. Γκόλφης ἠρίστευσε.

Καταστήματα

—ΑΥΡΙΟΝ Δευτέραν, Τρίτην καὶ Τετάρτην τὸ RABAIS γυν. πίλων Π. Μακρῆ, ὁδὸς Νίκης 17α, γων. Ξενοφῶντος, ἀντὶ Νίκης 10. Ποικιλία πρωτοφανής. Τιμαὶ μηδαμιναί.

— Ἀπὸ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ, ἐπανωφόρια καὶ φορέματα, μία νέα συλλογὴ γιὰ ὅλες τὶς ἡλικίες παρέλαβε τὸ εἰδικὸ κατάστημα Δ. ΤΣΟΥΧΛΟΥ, Ἑρμοῦ 28. Διαρκὴς ἔκθεσις ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΩΝ.

Ἰατροὶ

—Ὁ κ. Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Γεν. Ἀρχίατρος ἐν ἀποστρατείᾳ, εἰδικὸς παθολόγος, μετώκησεν εἰς τὴν ὁδὸν Οἰκονόμου 3 (πλατεῖα Ἐξαρχείων) καὶ δέχεται τὰς αὐτὰς ὥρας 3—5 μ. μ. καθ' ἑκάστην.

—Χρῆστος Γ. Παπαντωνόπουλος, Χειροῦργος Ὀδοντίατρος Ἀμερικῆς, Πρότυπον Ἀμερικανικὸν Ὀδοντιατρεῖον, Μέγαρον Μετοχικοῦ Ταμείου (πρώην Βασιλ. Σταῦλοι), πρῶτος ὄροφος. Ἀριθ. Δωμ. 5—6—7—8 (πρὸς τὴν ὁδὸν Σταδίου). Λειτουργεῖ ἀναβατήρ.

ΚΗΔΕΙΑΙ

Τὸν προσφιλέστατόν μου υἱὸν
ΕΥΓΕΝΙΟΝ ΚΩΣΤΑΡΙΔΗΝ
Ἀρχιμανδρίτην - Λοχαγὸν
Καθηγητὴν Σχολῆς Εὐελπίδων
θανόντα κηδεύω σήμερον Κυριακὴν καὶ ὥραν 3 μ.μ. ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός».
Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1930
Ἡ τεθλιμμένη μήτηρ: Κυριακοῦλα Κωσταρίδου.

Τὴν προσφιλῆ μας σύζυγον, μητέρα, θυγατέρα καὶ ἀδελφὴν Ἀργυροῦλαν Εὐαγ. Μπέη θανοῦσαν ἐκηδεύσαμεν ἐν Χαλκίδι τὴν 11ην τρέχοντος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Πρὸς πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε συμμερισθέντας καὶ συλλυπηθέντας ἡμᾶς συγγενεῖς καὶ φίλους ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ τοῦ προσφιλοῦς μας συζύγου καὶ πατρὸς ἡμῶν Χρήστου, ἐκφράζομεν διὰ τοῦ παρόντος τὰς θερμάς μας εὐχαριστίας.

Οἰκογένεια ΧΡ. ΣΙΑΠΚΙΔΟΥ

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

Ὡραῖον καὶ πρακτικὸν δῶρον εἶναι ἕνα ΣΑΛΙ κεντημένο «ΡΙΑΤΙ».

Πληθώραν σχεδίων καὶ χρωματισμῶν παρέλαβε μόνον τὸ κατάστημα νεωτερισμῶν Θ. Θεοφανοπούλου, Ἑρμοῦ 41.

Εὐκολώτερον εἶναι νὰ βρῇ κανεὶς μιὰ θέσι στὸν Παράδεισο παρὰ στὸν «ΑΠΟΛΛΩΝΑ» γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ θαῦμα τοῦ αἰῶνος μας
...ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ
Ἐπειδὴ ὅμως πρέπει καὶ θέλει
ΟΛΗ Η ΑΘΗΝΑ
νὰ ἰδῇ αὐτὸ τὸ μεγαλούργημα, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ΝΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΩΜΕΝ τὴν προβολήν του καὶ διὰ
3ην
ΕΒΔΟΜΑΔΑ
Αἱ παραστάσεις ἀρχίζουν ἀπὸ τῆς 2ας μ.μ. Τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἀπὸ τῆς 10ης πρωϊνῆς.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ. 380, ΕΞΑΜΗΝΟΣ „ 200, ΤΡΙΜΗΝΟΣ „ 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΕΤΗΣΙΑ ΛΙΡ ΑΓΓΛ. 2, ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛΛ. 15, ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ Μ. 50, ΕΛΒΕΤΙΑΣ F. S. 60

Η ΠΡΩΪΑ

ΤΙΜΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ Ο ΣΤΙΧΟΣ ΔΡ. 5.30
ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ „ „ „ 6—15
ΘΕΑΤΡΩΝ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΩΝ, ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΝ „ 6.—
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ „ 100-200

Ἱστιοπλοΐα εἰς τοὺς ἀγροὺς

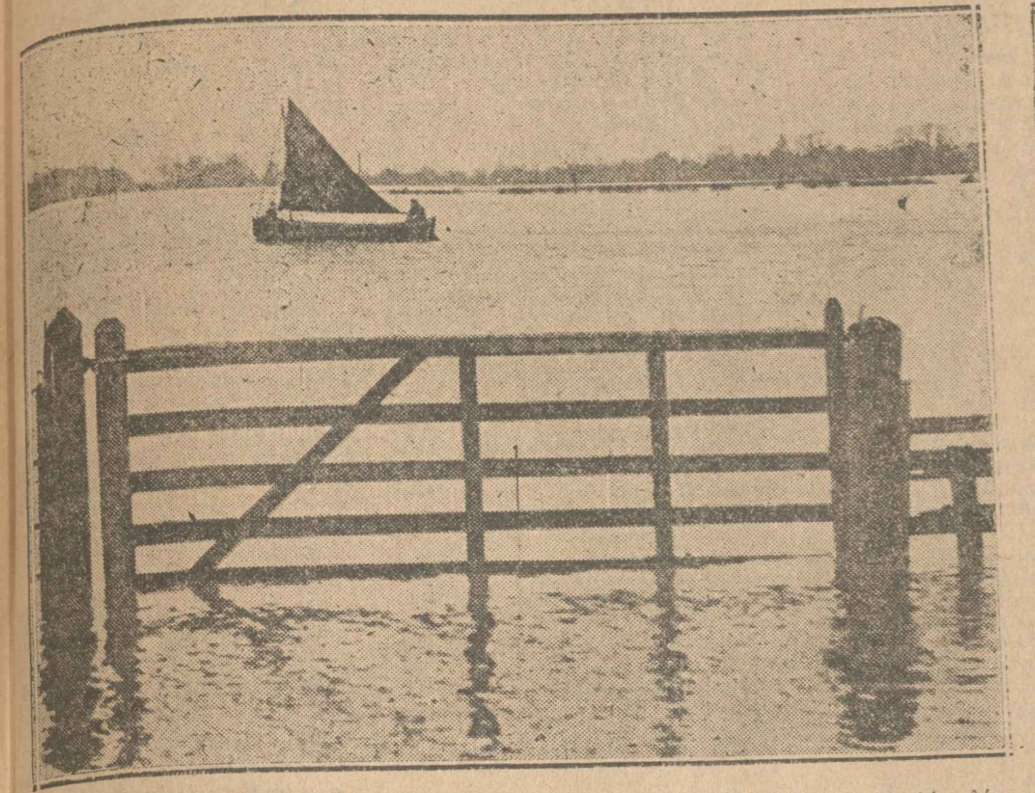

Κατακλυσμιαῖαι πλημμύραι ἐσημειώθησαν πάλιν εἰς ὡρισμένας περιοχὰς τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἔκτασις τῶν πλημμυρῶν δεικνύεται ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω φωτογραφίας λέμβου ἱστιοπλοούσης ἐπάνω ἀπὸ τὰ χωράφια, εἰς τὴν περιφέρειαν Τώξμπουρυ.

Ἠχοῦν αἱ σάλπιγγες τοῦ Χίτλερ

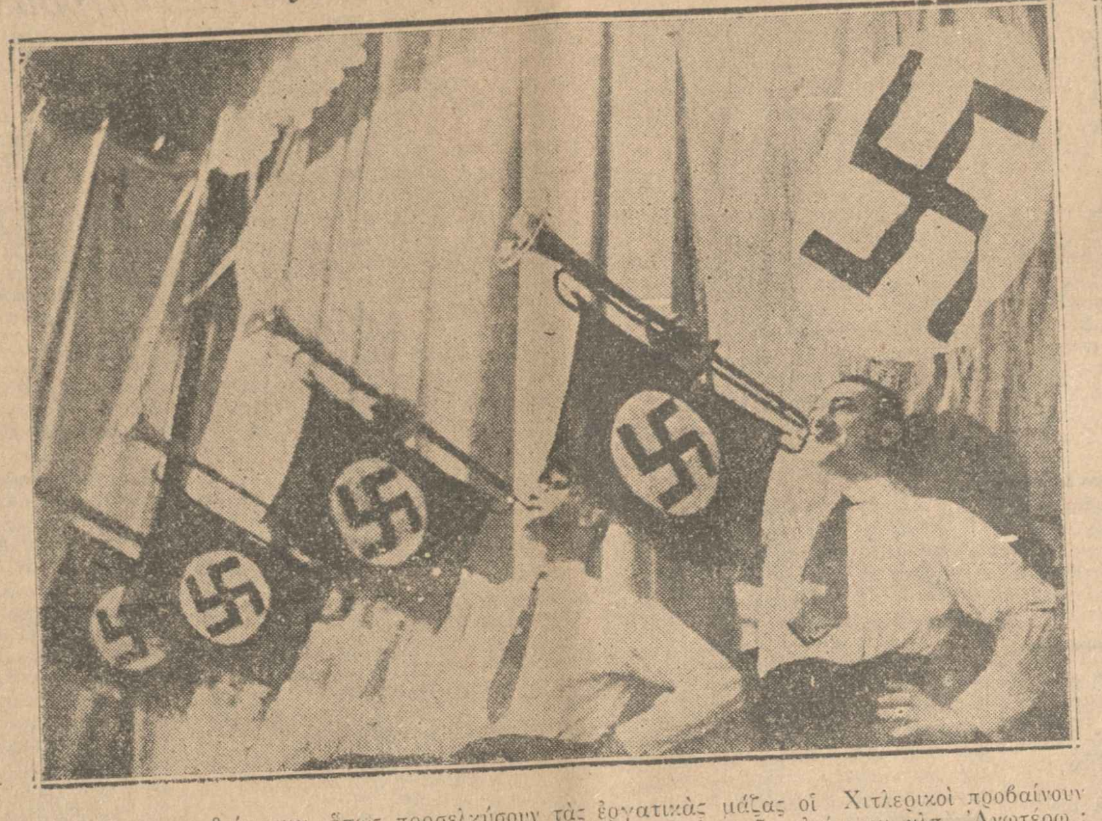

Ἐν τῇ προσπαθείᾳ των, ὅπως προσελκύσουν τὰς ἐργατικὰς μάζας οἱ Χιτλερικοὶ προβαίνουν εἰς φιλεργατικὰς ἐπιδείξεις ὡς ἡ ὀργάνωσις συναυλιῶν ὑπὲρ τῶν ἀνέργων κλπ. Ἀνωτέρω: Τέσσαρες σαλπιγκταὶ παίζοντες κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς τοιαύτης συναυλίας ἐν Βερολίνῳ.

Νέοι σεισμοὶ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν

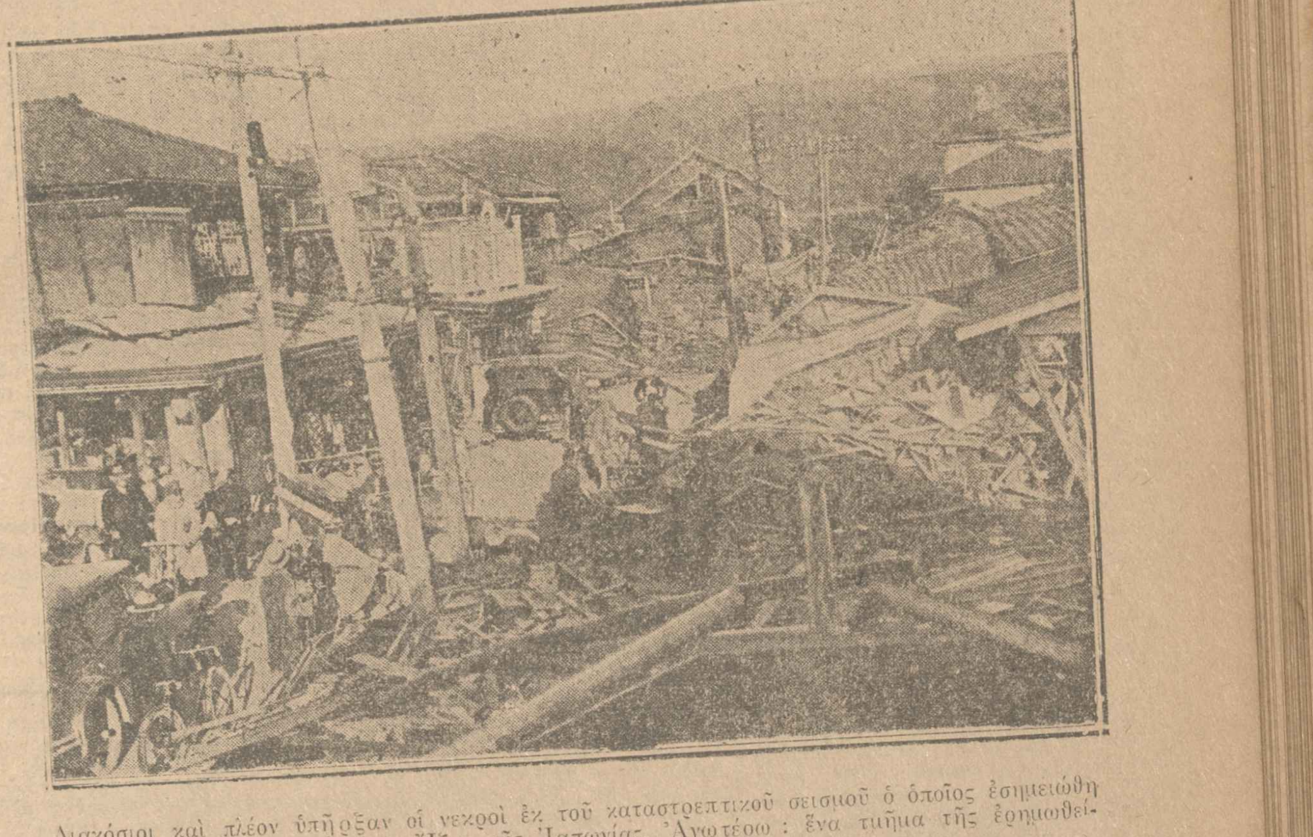

Διακόσιοι καὶ πλέον ὑπῆρξαν οἱ νεκροὶ ἐκ τοῦ καταστρεπτικοῦ σεισμοῦ ὁ ὁποῖος ἐσημειώθη τελευταίως εἰς τὴν χερσόνησον Ἴζου τῆς Ἰαπωνίας. Ἀνωτέρω: ἕνα τμῆμα τῆς ἐρημωθείσης πόλεως Μισίμα.

Μία τραγικὴ ἀποστολὴ

Πρὸς τὸν Βόρειον Πόλον

Τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Σουηδοῦ ἐξερευνητοῦ Σ. Α. Ἀντρὲ

Ἡ ἐπίσημος ἐξιστόρησις τῆς ἐξερευνήσεως, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῆς Σουηδικῆς Ἀνθρωπολογικῆς καὶ Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνευρεθέντων ἡμερολογίων, σημειώσεων καὶ ἐγγράφων.

Τὸ μυστικὸν ποὺ ἐκάλυπτον οἱ πάγοι

17ον

Ἂν τὸ ἀερόστατον ἦτο ἐντελῶς πεπληρωμένον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπογειώσεώς του, θὰ ἔχασεν ἀσφαλῶς διὰ μόνης τῆς πρώτης αὐτῆς ἀπογειώσεώς του 325 κυβικὰ μέτρα ἀερίου. Τοῦτο δὲ σημαίνει ἀπώλειαν 360 χιλιογράμμων ἀνελκυστικῆς δυνάμεως ἀμέσως ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους.

Τὸ ἀερόστατον κατέπεσεν ἐπίσης ἀρκετὰ δύο φορὰς κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀπογεύματος. Τὴν πρώτην τόσον χαμηλά, ὥστε τὰ ρυμουλκούμενα σχοινία ἐσύροντο ἐπὶ τοῦ ὕδατος, μολονότι τώρα εἶχον 110 μέτρων μῆκος, τὴν δευτέραν δὲ φορὰν μέχρις ὕψους 240 μέτρων. Γενικῶς ὅμως ἵπτατο εἰς ὕψος 500 μέχρις 700 μέτρων.

Ὅταν τὸ ἀερόστατον κατῆλθε διὰ πρώτην φοράν, εἶχεν εἰσέλθει ἐντὸς νέφους. Τὴν δευτέραν φορὰν εἶχε ψυχρανθῇ τὸ ἀέριον λόγῳ ἐλαφρᾶς ὁμίχλης. Ὅταν ἡ ὁμίχλη διελύθη καὶ ἀνεφάνη καὶ πάλιν ὁ ἥλιος, τὸ ἀερόστατον ἀνῆλθε βαθμηδὸν μέχρις ὕψους 700 μέτρων. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἀναφέρεται δύο φορὰς «σφύριγμα» τῆς βαλβῖδος. Τὴν πρώτην μάλιστα φορὰν προστίθεται, ὅτι ἡ βαλβὶς σφυρίζει ἐπὶ πολύ, τὴν δευτέραν δὲν ὁρίζεται ἐπὶ πόσον χρόνον γίνεται τοῦτο. Τὸ σφύριγμα αὐτὸ προήρχετο ἐκ τῆς μεγάλης αὐτομάτου ἀσφαλιστικῆς δικλεῖδος, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ περιβλήματος. Ἡ βαλβὶς αὐτὴ ἐνεργεῖ μόνον ἐν περιπτώσει ὡρισμένης πιέσεως. Ἀφοῦ ἤρχισε λοιπὸν νὰ σφυρίζῃ, ἔπεται ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ σφαῖρα εἶχε τεντωθῇ ἐντελῶς ἀπὸ τὸ ἀέριον. Καὶ ὅμως κατὰ τὴν πρώτην ἄνοδον εἰς ὑψηλὰ ἀτμοσφαιρικὰ στρώματα, θὰ ἐχάθη ἀναμφιβόλως ἀέριον ἀρκετόν. Ἡ τοιαύτη λοιπὸν διάτασις θὰ ὠφείλετο ἀσφαλῶς εἰς ἰσχυρὰν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν διὰ τὸ διάστημα τῆς πτήσεως. Ἐνῷ ἐσφύριζεν ἡ βαλβίς, ἐχάνετο συνεπῶς ἐκ νέου ἀέριον.

Ὀλίγον πρὸ τῆς 21.43 ὥρας, τὸ ἀερόστατον κατῆλθε μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῶν νεφῶν. Τὸ βιβλίον δρομομέτρου τοῦ Στρίντμπεργκ σημειώνει ὅλας τὰς εἰς ἕρμα θυσίας, διὰ τῶν ὁποίων οἱ ἀεροναῦται ἤλπιζον νὰ φέρουν πάλιν ὑψηλότερα τὸ ἀερόστατον. Ἀμέσως μετὰ τὸ μεσονύκτιον τὸ ἀερόστατον εἰσέρχεται εἰς νεφελώδη στρώματα καὶ πίπτει συνεπείᾳ ψύξεως, ἐντὸς τεσσάρων λεπτῶν, τόσον χαμηλά, ὥστε τὰ ρυμουλκούμενα σχοινία σύρονται ἐπὶ τῶν πάγων. Ἡ ἐλάφρυνσις τοῦ δι' ἑνὸς μέρους τοῦ βάρους τῶν ρυμουλκουμένων σχοινίων, σταματᾷ τὴν πτῶσιν.

Ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς παύει πλέον ἡ πτῆσις εἰς ὑψηλὰ στρώματα. Τὸ ἀερόστατον πετᾷ ὅπως εἶχεν ἀρχικῶς ὑπολογισθῇ, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι δὲν θ' ἀπέκοπτοντο τὰ ρυμουλκούμενα σχοινία. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐλευθέρας πτήσεως, ἓν ἐκ τῶν ρυμουλκουμένων σχοινίων ἐμηκύνθη διὰ προσθήκης. Ἂν δὲν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῶν ἀπολεσθέντων ρυμουλκουμένων σχοινίων, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ σύρεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὅλης πτήσεως εἴτε ἐπὶ τοῦ ὕδατος εἴτε ἐπὶ τοῦ πάγου, συνάγεται ὅτι ἀπωλέσθησαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐλευθέρας πτήσεως, 460 περίπου χιλιόγραμμα ἕρματος ἐν συνόλῳ, ἤτοι: 230 χιλιόγραμμα κατὰ τὴν ἀπογείωσιν, 207 χιλιόγραμμα κατὰ τὴν «ἐμβάπτισιν» τῆς γόνδολας, 16 χιλιόγραμμα ἄμμου καὶ 7 χιλιόγραμμα διὰ τῆς ἀπορρίψεως 2 σημαντήρων καὶ 11 ξυλίνων βαθμίδων τῆς σχοινόσκαλας.

Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἰσοφαρίσθη ὁπωσδήποτε ἡ μείωσις τῆς ἀνελκυστικῆς δυνάμεως, 360 κιλὰ ἐχάθησαν διὰ τῆς ἀπωλείας ἀερίου, τὰ ὑπόλοιπα διὰ τῆς ψύξεως τοῦ ἀερίου. Ἐκ τῶν 1234 κιλῶν ἕρματος, ἀπέμενον ἀκόμη τὰ 774. Ἐν ἀνάγκῃ ἦτο δυνατὸν ν' ἀπορριφθοῦν καὶ τμήματα τοῦ φορτίου. Ὁπωσδήποτε, ὁ Ἀντρὲ ἠδύνατο ν' ἀνέλθῃ καὶ πάλιν ὑψηλότερα, ἂν ἤθελε.

Καὶ ἀρχίζει τώρα ἡ πτῆσις ἡ χαμηλή, ἡ δεσμευομένη ὑπὸ τῶν ρυμουλκουμένων σχοινίων. Τὸ ἀερόστατον πετᾷ κάτω ἀπὸ τὰ σύννεφα, ἡ ὁμίχλη γίνεται πυκνοτέρα, ρίπτονται ἄλλα 12 χιλιόγραμμα ἕρματος, καὶ ἀμέσως κατόπιν μία σημαδοῦρα δύο κιλῶν βάρους. Εἰς τὰς 1.26 τὸ ἀερόστατον σταματᾷ λόγῳ ἐμπλοκῆς τοῦ σχοινίου.

Ἡ πηδαλιούχησις καθίσταται προφανῶς ἀνέφικτος, διότι τὰ σμικρυνθέντα ρυμουλκούμενα σχοινία δὲν δύνανται νὰ ἰσοφαρίσουν τὸ «φρενάρισμα» τοῦ σχοινίου ἕρματος. Τὸ ἀερόστατον συνεπῶς εὑρίσκεται εἰς θέσιν ἰσορροπίας, ὁπότε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθοῦν τὰ ἱστία. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐλευθέρας πτήσεως, τὰ ἱστία εἶχον περισταλῇ, διότι δὲν ἐξυπηρέτουν οὐδένα σκοπόν. Ἀνοίγονται πάλιν ὅταν ἀρχίζῃ ἡ χαμηλὴ πτῆσις, ἀλλὰ λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ ἀερόστατον εὑρίσκεται εἰς θέσιν ἰσορροπίας, δὲν συμβάλλουν πλέον εἰς τὴν πηδαλιούχησίν του. Τὸ ὠθοῦν ἁπλῶς πρὸς τὰ κάτω.

Τὸ ἀερόστατον ἵπταται καὶ πάλιν ἀκίνητον ἐπὶ 40 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀκολούθως ἵπταται εἰς ὕψος 65 τὸ πολὺ μέτρων ὑπεράνω τῶν πάγων καὶ προχωρεῖ. Κατὰ τὴν 15ην ὥραν ἀρχίζει τὸ κτύπημα τῆς γόνδολας ἐπὶ τοῦ πάγου. Τὸ βιβλίον δρομομέτρου τοῦ Στρίντμπεργκ ἀναφέρει ἐπακριβῶς πόσον ἕρμα ἀπορρίπτεται διὰ ν' ἀνέλθῃ κατά τι ἡ σφαῖρα. Συνολικῶς ἀπερρίφθησαν περὶ τὰ 150 χιλιόγραμμα. Μετὰ δύο ὥρας οἱ «καραμπόλες» ἀρχίζουν ἐκ νέου, καὶ μάλιστα συχνότερα τώρα. Εἰς τὰς 22 ὥρας, τὸ ἀερόστατον ἀκινητεῖ. Ἔχει πιεσθῇ καὶ στάζει ἀπὸ νερό.

Ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι δὲν ἐρρίφθη διόλου ἕρμα ἀπὸ τῆς 1 ὥρας μέχρι τῆς 15ης, ἔπεται ὅτι τὸ ἀερόστατον θὰ εἶχε κατὰ τὸ πρῶτον αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τῆς χαμηλῆς πτήσεως ἱκανοποιητικὴν ταχύτητα καὶ ἰσορροπίαν. Κατὰ συνέπειαν δὲν θὰ ἔχασε, παρὰ ἐλάχιστον ἴσως ἀέριον. Μόνον ἡ συνεχῶς πυκνουμένη ὁμίχλη τὸ καταπιέζει πολύ.

Ἀπὸ τῆς 22 ὥρας τῆς 12 Ἰουλίου ἀκινητεῖ, ἠγκιστρώθη μὲ τὸ ρυμουλκούμενον σχοινίον πίσω ἀπὸ ἕνα ὀγκόπαγον, καὶ ὁ ἄνεμος εἶναι πολὺ ἀσθενής, ὅπως τὸ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ δεσμά του. Μόνον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας τίθεται ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς κίνησιν ὀλίγον πρὸ τῆς 11ης ὥρας καὶ φέρεται πολὺ χαμηλὰ ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἀλλὰ καθὼς σχηματίζεται ἐκ νέου ὁμίχλη ἥτις καλύπτει τὰ πάντα μὲ χιονώδη πάχνην, ἀρχίζει καὶ πάλιν τὸ «σφράγισμα». Δέκα χιλιόγραμμα φορτίου ἀπορρίπτονται, τὸ ἀερόστατον ἀνέρχεται ὀλίγον, τὰ σχοινία «ξεχτενίζονται καλά», ἀλλὰ οἱ τιναγμοὶ γίνονται ἐντὸς ὀλίγου χειρότεροι ἀπὸ πρίν.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

Γ. ΜΠΙΡΗ Ο ΝΕΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Η ΡΙΡΙΚΑ ΜΑΣ
Μὲ τοὺς πρώτους διδάξαντας
κ. Μ. ΚΟΥΡΜΗ & κ. Ι. ΠΡΙΝΕΑ
οἵτινες ἀποκλειστικῶς ἐτραγούδησαν εἰς δίσκους
ΠΑΤΕ
Ἀντιπροσωπεία: ΒΟΥΛΗΣ 6β — Τηλέφωνον 53-72
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Καταστήματα εἰδῶν Γραμμοφώνων.
ΔΕΟ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821

Ἡ ἄμυνα τῆς Χαλκιδικῆς καὶ ἡ εὐθύνη τῶν Ἁγιορειτῶν

Ἡ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἄμυνα. —Ἡ δρᾶσις τῶν Ψαριανῶν πλοίων. — Καταστροφὴ δύο τουρκικῶν πλοίων. — Ἕνα γράμμα τοῦ Ρήγα Μάνθου διὰ τὴν μικροψυχίαν τῶν καλογήρων. — Τὰ σπασμωδικὰ μέτρα τῶν Ἁγιορειτῶν κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν.

Ἱστορικαὶ μονογραφίαι τοῦ κ. Δ. Π. Κοκκίνου

Ἐκεῖνο ποὺ ἐξησφάλισαν οἱ ἀμυνόμενοι εἰς τὴν Κασσάνδραν καὶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἦτο ἡ ἀπόκρουσις ἐπιθέσεως ἐναντίον των ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Τὸ πλοῖον τοῦ Ἀθανασίου Μαργαρίτη περὶ τοῦ ὁποίου ἤδη ἐγράψαμεν, ἕνα ἄλλο ἀκόμη ἀπὸ τὴν Λῆμνον καὶ δύο Ψαριανὰ τοῦ Νικολάου Καρακωνσταντῆ καὶ τοῦ Γεωργίου Χατζῆ-Δημητράκη ἀποσταλέντα κατόπιν αἰτήσεως τῶν Ἁγιορειτῶν περιέπλεαν τὰς ἀπὸ τοῦ Θερμαϊκοῦ μέχρι τοῦ Ἄθω θαλάσσας. Αὐτὴ ἡ ἀπὸ θαλάσσης ἐπαγρύπνησις ἦτο ἀπαραίτητος. Ὁ Ἰσοὺφ μπέης τῆς Θεσσαλονίκης διὰ ν' ἀπασχολήσῃ τοὺς ἀμυνομένους πρὸ τῆς Κασσάνδρας καὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ νὰ δυνηθοῦν αἱ ὑπάρχουσαι ἐκεῖ τουρκικαὶ δυνάμεις νὰ εἰσβάλουν εἰς τὰς Χερσονήσους ἀπέστειλε μίαν γολέτταν καὶ ἕνα βρίκιον μὲ ἔνοπλον δύναμιν πρὸς ἀπόβασιν. Ἀλλὰ δύο Ψαριανὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν μοῖραν τὴν ἐπιστρέφουσαν ἀπὸ τὴν Ἔφεσον καὶ τὴν Ἰωνίαν καὶ παραπλέοντα τὴν Χαλκιδικὴν ἀντελήφθησαν τὰ δύο τουρκικὰ πλοῖα καὶ τὰ κατεδίωξαν. Οἱ Τοῦρκοι διὰ νὰ σωθοῦν ἔρριψαν τὸ ἕνα πλοῖον εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Σικιᾶς, ὅπου κατέφθασαν τὰ Ψαριανὰ καὶ τὸ ἐπυρπόλησαν ἀφοῦ ἐπῆραν τὰ ὀκτὼ ὀρειχάλκινα κανόνια του καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Οἱ ἐπιβαίνοντες αὐτοῦ τοῦ πλοίου Τοῦρκοι ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐπροσπάθησαν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς νὰ ὑπερασπισθοῦν τὸ πλοῖόν των. Δὲν τὸ κατώρθωσαν. Οἱ Ψαριανοὶ κατέφθασαν, ἀπεβιβάσθησαν καὶ αὐτοὶ καὶ ἔγινε μάχη εἰς τὴν ἀκτὴν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Τοῦρκοι ἠναγκάσθησαν μετὰ μακρὰν ἀντίστασιν νὰ φύγουν ἐκεῖθεν πρὸς τὰ ὀρεινὰ μέρη. Οἱ Ψαριανοὶ ἐπυρπόλησαν τὸ ἐγκαταλειφθὲν σκάφος ἀφοῦ προηγουμένως μετέφεραν ἐπὶ τοῦ πλοίου των τὰ δεκαὲξ κανόνια του.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν περὶ ἀμύνης ἐπρόκειτο. Οἱ Μακεδόνες ἐσῴζοντο διὰ τῆς ἐπαγρυπνήσεως ἐπὶ τῶν θαλασσῶν τῆς Χαλκιδικῆς, ἀλλ' ἡ ἐπανάστασις τῆς Μακεδονίας δὲν ἐκέρδιζε τίποτε, ἀφοῦ οἱ Τοῦρκοι εἶχαν ἀπομονώσει τοὺς ἐπαναστάτας εἰς τὰς Χερσονήσους. Ἂν διετίθετο μοῖρα τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου διὰ τὸν ἀγῶνα των καὶ ἐνηργεῖτο ἀπόβασις ἑλληνικῶν δυνάμεων εἰς ἀκτὴν πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ οἱ ἀμυνόμενοι εἰς τὴν Χαλκιδικὴν θ' ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τῆς τόσης πιέσεως τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων ποὺ θὰ ἔσπευδαν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν νέον κίνδυνον, καὶ ἡ μεταφορὰ τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς ἄλλο σημεῖον θὰ ἐπεξέτεινε τὴν ἐπανάστασιν καὶ θὰ διηυκόλυνε ἢ θὰ ἐξηνάγκαζε καὶ ἄλλους Μακεδόνας καὶ κυρίως τοὺς ὁπλαρχηγοὺς τοῦ Ὀλύμπου νὰ συμμετάσχουν εἰς τὸν ἀγῶνα. Θὰ ἔπαυεν ἡ ἄμυνα καὶ θὰ ἤρχιζεν ἡ ἐπίθεσις, ἄνευ τῆς ὁποίας ἐπανάστασις δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ.

Ἀλλὰ διὰ νὰ μεταβῇ μοῖρα τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Χαλκιδικῆς καὶ τὸν Θερμαϊκὸν θὰ ἔπρεπε νὰ δαπανηθοῦν χρήματα, διὰ τὰ ὁποῖα τὸ ὁλονὲν ἐξαντλούμενον ταμεῖον τοῦ Ἐμμανουὴλ Παπᾶ δὲν ἐπαρκοῦσε. Ἡ Ὕδρα δικαίως ἀπαιτοῦσε παρὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους τὴν δαπάνην μιᾶς τοιαύτης ἐκστρατείας. Αἱ νῆσοι ἐδαπανοῦσαν ἐξ ἰδίων δι' ἐκστρατείας γενικωτέρας σημασίας ὅπως ἦτο ἡ παρακολούθησις τοῦ τουρκικοῦ στόλου καὶ ἡ παρεμπόδισις τῶν ἀποβάσεών του, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑπεράσπισιν μερῶν ποὺ εὑρίσκοντο εἰς πλήρη ἀδυναμίαν νὰ πληρώσουν τὰ ἔξοδα, ἀλλὰ προκειμένου περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοῦ ὁποίου ὁ πλοῦτος ἦτο γνωστός, ἦτο φυσικὸν νὰ ἀπαιτηθῇ ν' ἀνοίξουν τὰ ταμεῖα καὶ τὰ θησαυροφυλάκια τῶν μονῶν, ἀφοῦ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶχαν ἀνοίξει τὰ ἰδιωτικὰ τοιαῦτα.

Ἀλλ' οἱ καλόγηροι δὲν ἀντελαμβάνοντο αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν θεωροῦντες ὡς ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστα τὰ πλούτη τῶν μονῶν καὶ ἀχρηστεύοντες ἑπομένως τὴν μεγάλην δύναμιν ποὺ κατεῖχαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἰδίας ὑποθέσεως καὶ τοῦ ὅλου ἀγῶνος τῆς Μακεδονίας. Ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν Καταστροφὴν τοῦ Χάψα, ὁπότε ὁ κίνδυνος ἦτο αἰσθητός, ἐξακολουθοῦσαν νὰ φέρωνται ὡσὰν νὰ μὴν ἐνδιεφέροντο παρὰ διὰ τὴν ἄμυναν τῶν μονῶν, καὶ ὡσὰν αὐτὴ νὰ ἦτο δυνατὴ χωρὶς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων τῶν ἀμυνομένων πρὸ τῶν Χερσονήσων. Ἡ ἀκόλουθος ἐπιστολὴ τοῦ ὁπλαρχηγοῦ Ρήγα Μάνθου πρὸς τὸν Ἐμμανουὴλ Παπᾶν κατὰ τὴν 19ην Ἰουνίου εἶνε ἀποκαλυπτική.

«Κατὰ τὴν παραίνεσίν της ἐξακολουθῶ φυλάττων τὸν στρατὸν ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων καὶ μεταχειριζόμενός τινα στρατηγήματα ἀποστέλλων στρατιώτας εἰς τὰ βουνά, τὸ ὁποῖον ὠφέλησε καὶ ὠφελεῖ. Μὰ τί νὰ κάμῃ κανεὶς τὴν μικρολογίαν τῶν Ἁγίων Πατέρων; Αὐτὴ ἡ στυγερὰ ἀνελευθεριότης καὶ μικροπρέπεια αὐτῶν μᾶς ἐμπόδισεν ἀπὸ πολλὰ ὠφέλιμα καὶ ἀπὸ πολλὰ ἀναγκαῖα.

Ἄμποτε νὰ μεταβάλῃ ὁ ἀναλλοίωτος Θεὸς τὴν διάθεσίν των, νὰ τοὺς ἀποδείξῃ εὐσπλάγχνους, [illegible]κούς, γενναίους καὶ ἐλευθερίους καὶ μὲ δόκιμον νοῦν, διὰ νὰ εὐδοκιμήσουν καὶ τοῦ πολέμου τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα χρειάζονται ἀπαραιτήτως καὶ διὰ σύστασίν των καὶ διὰ εὐόδωσίν των αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ προτερήματα καὶ πλεονεκτήματα. Ἐγὼ ἐπορεύθην μετὰ καὶ τοῦ λογιωτάτου Δημητρίου κατὰ πρόσκλησιν τῆς ἁγιωσύνης των. Πλὴν κανένα γενναῖον δὲν εὗρον εἰς αὐτούς, παρὰ μίαν ἐπίπλαστον πολιτικήν. Ἐπάσχισα νὰ τοὺς διαθέσω διαφορετικὰ μὲ τὸν λόγον. Ὅμως αὐτοὶ ἀπὸ τὸν σκοπόν των δὲν ἐβγαίνουν. Ἔχουν τὰ φρονήματά των, τὰ ὁποῖα μόνα ἐγκολπώνουν διὰ καλὰ καὶ τὰ προσκυνοῦν καὶ τὰ λατρεύουν καὶ φροντίζουν μόνον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἰδίων των ὑποκειμένων καὶ μόνον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν αὐτῶν ὑποκειμένων των. Τὰ ἱερὰ μοναστήρια καὶ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ δὲν τοὺς ἐμψυχώνουν καθ' ὅσον δύναται. Προβλέπουν δὲ μόνον καὶ παρεικάζονται ἀλλοιοτρόπως τὴν ἰδίαν των ἀσφάλειαν ἀπὸ τὸ ὁποῖον προέρχεται, αὐθέντα μου, ἡ μεγίστη ἀδυναμία εἰς τὰ στρατεύματά μας καὶ ἡ ἀνάλογος ἀκαταστασία. Φοβοῦμαι μήπως ὁ λαὸς ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ τὰς πολλὰς θλίψεις του ἐφορμήσῃ ἐναντίον των καὶ δὲν δυνηθῶμεν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ὁρμήν των.

Ὁ Μαργαρίτης, ὁ Μύλιος ἂς τῇ διηγηθοῦν ἐμπεριστάτως τὰ διατρέχοντα καὶ ἂς μᾶς δώσῃ πάλιν τὰς νουθεσίας της. Ὁ καπετὰν Ἀθανάσιος Λήμνιος ἐπορεύθη καὶ ἐναυλώθη εἰς Θάσσον καὶ ἂς τὸ στοχασθῇ ἡ ἐκλαμπρότης του, ἂν συμφέρῃ νὰ πηγαίνῃ μὲ τὴν παντιέραν ὅπου τὸν ἔδωσε, νὰ ναυλώνεται πρὸς ἀπόκτησίν του καὶ πλουτισμόν του καὶ ἂς τὸν γράψῃ τὰ δέοντα.»

Ὁ «λογιώτατος Δημήτριος» τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Μάνθου ἦτο ὁ Δημήτριος Σταγειρίτης ὁ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου συμπολεμιστὴς καὶ βοηθὸς τοῦ Παπᾶ, τοῦ ἀπεκαλεῖτο ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους λογιώτατος καὶ διὰ τὴν μεγάλην του μόρφωσιν καὶ διὰ τὴν σύνεσίν του καὶ τὰς φρονίμους συμβουλάς του. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἀθανάσιον Λήμνιον —πρόκειται περὶ τοῦ πλοιάρχου Ἀθανασίου Μαργαρίτη ἀπὸ τὴν Λῆμνον— ποὺ καταγγέλλεται ἀπὸ τὸν Μάνθον ὅτι ἐγκατέλειψε τὸν ἐκεῖ ἀγῶνα καὶ μετέβη εἰς τὴν Θάσσον ὅπου προσέφερεν εἰς ναύλωσιν τὸ πλοῖόν του, πρόκειται περὶ ἀποτελέσματος τῆς διαγωγῆς τῶν καλογήρων. Ὁ Μαργαρίτης εἶχε προσφερθῇ μὲ τὸ πλοῖόν του, ὅπως γνωρίζομεν ἀπὸ τότε ποὺ ἐξετυλίχθησαν τὰ γεγονότα. Ἀλλὰ τὸ πλοῖον εἶχε ἔξοδα. Καὶ ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε κανεὶς ποὺ νὰ πληρώνῃ τὴν διατροφὴν καὶ τοὺς μισθοὺς τοῦ πληρώματος, τὸ πλοῖον ἐμισθώθη εἰς τὴν Θάσσον χάριν τῆς ἰδίας του συντηρήσεως.

Μόλις κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου οἱ Ἁγιορεῖται ἀντελήφθησαν τὸν κίνδυνον ποὺ διέτρεχαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πλέον. Ἔγραψαν τὴν 25 Ἰουνίου πρὸς τὸν Παπᾶν ζητοῦντες τὴν μεσολάβησίν του διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ Ἅγιον Ὄρος δύναμις ἀπὸ τὸν Ὄλυμπον ἐκ πεντακοσίων ἀνδρῶν «μὲ συμφωνίας λουφέδων». Ἔβλεπαν ὅτι χωρὶς αὐτὴν τὴν βοήθειαν ἀπὸ τὸν Ὄλυμπον ἦσαν πλέον χαμένοι.

«Καὶ ἂν αὐτὸ τὸ ἰμντάτι, ἔγραφαν, δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ ἐδῶ εἰς Κασσάνδραν, θέλετε προσπαθήσει νὰ εἰδοποιήσετε ἀντικρὺ εἰς τὸν Ὄλυμπον διὰ νὰ μᾶς προφθάσωσι μὲ τοὺς ἰδίους αὐτοὺς σταλέντας, ἢ μὲ ἄλλους ἂν αὐτοὶ ἐμίσευσαν, ὁποὺ ἠθέλετε διορίσει ἐκ τῆς νήσου διὰ νὰ μὴ γίνῃ τις ἀργοπορία καὶ ὑποπέσωμεν εἰς κινδύνους ἀνάτους.»

Ἀλλ' αἱ σπασμωδικαὶ αὗται ἐνέργειαι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξουδετερώσουν τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τῆς ἕως τότε μικροψυχίας διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀγῶνος. Ἦτο πλέον ἀργά.

Δ. Π. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ ὑποταγὴ τῶν Ἁγιορειτῶν καὶ ὁ θάνατος τοῦ Παπᾶ.

Ζὰν Φραναμπουρλονὰ

Οἱ Καταστροφεῖς

Μία περιπετειώδης ἱστορία γύρω ἀπὸ τὴν φοβερὰν «Μαύρην Ἀκτῖνα»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΣΦΗΚΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

I

Ἕνα βράδυ στὸ Χάνουορθ

Ὁ οὐρανὸς ἐσυννέφιαζε καὶ ἡ νύχτα ἐρχόταν γρήγορα.

Ἐκεῖ ψηλά, ὁ ἄνεμος ἀναποδογύριζεν ἕνα βαρὺ ἱππικὸν ἀπὸ σύννεφα βιολέτ, μαῦρα ἢ μολυβένια, τῶν ὁποίων ἡ ἄκρες ἐκρασπεδώνοντο ἀπὸ μιὰν ἀνταύγεια χαλκοκίτρινη καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἐπρομήνυαν τίποτε τὸ καλό.

Τὸ ποτάμι, κάτω ἀπὸ τὰ γυρμένα δέντρα, ἔδειχνε νερὰ μὲ βάθη γλαυκὰ καὶ γεμᾶτα σκοτεινὲς ἀνταύγειες. Οὔτε μία βάρκα ἐπάνω στὸν ταραγμένο καθρέφτη του, οὔτε ἕνα ἀμάξι στὸ δρόμο, οὔτε ἕνα ζευγάρι ὀργώματος στὰ χωράφια.

Ὁ Τζὼν Πέρσιβαλ ντ' Ἀρλαὶν ἐξέτασε τὸν οὐρανὸ μὲ μιὰν ἔκφρασι ποὺ γρήγορα ἔγινε μορφασμός. Ἔπειτα, φιλοσοφικά, ἐσταμάτησε κάτω ἀπὸ ἕνα πυκνόκλαδο δένδρο, ἔβγαλε μία πίπα ἀπὸ τὴν τσέπη του, τὴν ἐγέμισε μὲ μεθοδικὴ ἐπιμέλεια καὶ τὴν ἄναψε. Κατόπιν ἐξανακούμπωσε τὸ γκρίζο ἀδιάβροχό του, ἔσφιξε τὴ ζώνη του, ἔχωσε τὸν κοῦκό του ἕως τὰ αὐτιά του, ἐξαναφόρεσε τὰ γάντια του καὶ εἶπε σιγανά:

—Τέσσερα μίλια, στὸ κάτω-κάτω, δὲν εἶναι φοβερὸ πρᾶγμα... Ὢλ ράϊτ! Ἐμπρός!

Ἐπῆρε μιὰ βαλιζοῦλα ποὺ εἶχεν ἀποθέσει στὰ πόδια του καὶ ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του.

Ὁ καιρὸς ἐχαλοῦσεν ὁλότελα.

Τὸ θολὸ καὶ ταραγμένο φῶς ποὺ ἔπεφτε ἀπὸ τὸν χαμηλὸν οὐρανὸ ἐγέμιζε τὸ ἀχανὲς τοπεῖον μὲ μιὰ θλιβερὴ πελιδνότητα. Ὁ ἄνεμος ἐλύγιζε τὰ δένδρα, τῶν ὁποίων τὰ ψηλὰ κλαδιὰ ἐσφύριζαν κ' ἐστέναζαν, καὶ συνέπαιρνε κάθε τόσο φύλλα καὶ μικρόκλαδα ποὺ ἐστριφογύριζαν πρὶν πέσουν ὁρμητικὰ στὸ ἔδαφος τοῦ δρόμου.

Τὸ τραῖνο, ἐκεῖ κάτω, ἀπεμακρύνετο.

Καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ Τουΐκενχαμ ἐφαίνετο σὰν μαῦρος ὄγκος, μέσα στὸ κοίλωμα τοῦ κάμπου, ὥσπου νὰ ἐξαφανισθῇ μέσα στὸ σκοτάδι ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Ἀνατολή.

Ὁ Τζὼν ἐβάδιζε μὲ βῆμα γερό. Ἦταν καλοντυμένος, καλοπαπουτσωμένος κ' ἐπροχωροῦσε μὲ τὴν πίπα του στὰ δόντια, χωρὶς νὰ πολυνοιάζεται γιὰ τὴν καταιγίδα ποὺ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ ξεσποῦσε.

Ἦταν ἕνας ψηλὸς καὶ ὡραῖος νέος εἰκοσιπέντε-εἰκοσιὲξ χρόνων, μὲ πρόσωπο ἔξυπνο, μάτια φωτεινά, στόμα καλοχαραγμένο καὶ λιγάκι σαρκαστικό, ἐπιδερμίδα ἁπαλὴ καὶ ἐλαφρῶς ἡλιοκαμμένη.

Ἔφθασε σ' ἕνα σταυροδρόμι καὶ ἐκεῖ ἐσταμάτησε γιὰ νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ στοὺς δρόμους.

Ἀπὸ τὸ ὑψηλὸ σημεῖον ὅπου εὑρισκόταν, ἔβλεπε τὸν ὡραῖο κάμπο, διασχιζόμενον ἀπὸ ποταμάκια, σπαρμένον μὲ σπιτάκια, νὰ ἁπλώνεται κάτω ἀπὸ τὰ μάτια του. Ἐκεῖ κάτω ἡ σκοτεινὴ μᾶζα τοῦ πάρκου τοῦ Ρίτσμοντ ἐσχημάτιζε τὸν ὁρίζοντα. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ σύδεντρα ἀκόμη θαλερὰ ἀποτελοῦσαν πράσινες κηλῖδες μέσα στὴ μαυρειδερὴ ἔκτασι τῶν χωραφιῶν. Καὶ μέσα στὴ βαρειὰ ἀτμόσφαιρα, τὴ γεμάτη ἠλεκτρισμό, ἡ ἐπικειμένη καταιγὶς ἐτόνωνε τὸ ἄρωμα τῶν ρόδων, ποὺ ἐγέμιζαν ἀκόμη τοὺς κήπους στὴν ὑγρὴ ἐποχὴ τοῦ τέλους Σεπτεμβρίου.

Ὁ κρότος ἑνὸς μοτέρ, κανονικὸς καὶ στρωτός, ἔφθασε στὰ αὐτιά του.

Ἔξαφνα δυὸ φανάρια ἔλαμψαν κ' ἐφάνη ἕνα αὐτοκίνητο ποὺ ἔτρεχε πρὸς τὸ Τουΐκενχαμ.

—Τύχη ποὺ τὴν ἔχω! ἐσκέφθη ὁ Τζών. Νὰ ἐπήγαινε τοὐλάχιστον πρὸς τὸ Χάνουορθ...

Καθὼς ἐμουρμούριζεν ἔτσι, τὸ ἀμάξι ἔφθανε στὸ ὕψος του καὶ ἐσταματοῦσεν.

—Ἀλλό! εἶπε μιὰ δροσερὴ κοριτσίστικη φωνή, σεῖς εἶσθε, κύριε, ποὺ πηγαίνετε στὸ Χάνουορθ;

—Πράγματι, πηγαίνω στὸ Χάνουορθ, ἀποκρίθηκεν ὁ νέος, ξαφνιασμένος. Στοῦ γιατροῦ σὲρ Τζὼν Κλάρις ντ' Οὔλμοντ! ἐπρόσθεσε.

—φθάνω ἐγκαίρως εἶπεν ἡ δροσερὴ φωνὴ μ' ἕνα ἐλαφρὸ γέλοιο. Εἶμαι ἡ Βεατρίκη, ἡ κόρη τοῦ σὲρ Τζὼν Κλάρις ντ' Οὔλμοντ, καὶ σεῖς εἶσθε, ἂν δὲν εἶμαι ἀδιάκριτη, ὁ Τζὼν Πέρσιβαλ ντ' Ἀρλαίν, κύριε;

—Μάλιστα, μὶς Βεατρίκη! εἶπεν ὁ νέος.

—Τότε, ἀνεβῆτε... Θὰ στρίψω στὸ σταυροδρόμι καὶ θὰ γυρίσωμε στὸ σπίτι ὅπου ὁ πατέρας μου σᾶς ἀναμένει μὲ περιέργεια, ἂν ὄχι μὲ ἀνυπομονησία....

Ὁ Τζὼν ἄνοιξε τὴν πορτίτσα τοῦ αὐτοκινήτου, ἐτοποθέτησε τὴ βαλίζα του μπροστά του, ἀνέβηκε καὶ ἐκάθισεν —ὅλα αὐτὰ ἀστραπιαίως. Διέκρινεν ἀόριστα ἕνα φωτεινὸ νεανικὸ πρόσωπο στὸ σύντομο φῶς μιᾶς πρώτης ἀστραπῆς —ἕνα φωτεινὸ πρόσωπο μὲ μάτια σκοτεινά, πλαισιωμένον μὲ ξανθὰ μαλλιὰ καὶ μ' ἕναν ἀλλόκοτο σκοῦφο ἀπὸ κόκκινο μαλλί.

Μὲ μαεστρία ἡ νέα ἔστριψε στὸ σταυροδρόμι κ' ἔπειτα ἐξαπέλυσε τὸ αὐτοκίνητο ἐπάνω στὸ δρόμο ποὺ εἶχεν ἤδη διατρέξει.

—Μὴ νομίσετε, εἶπεν ἔξαφνα, πὼς μᾶς προειδοποίησε, τὸν πατέρα μου κ' ἐμένα, κανένα φιλικὸ πνεῦμα ἢ κανένα ἀπόκρυφο συναίσθημα. Ὁ σταθμάρχης τοῦ Τουΐκενχαμ ἐτηλεφώνησε στὸν πατέρα μου γιὰ νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ ὅτι κάποιος ἐπισκέπτης εἶχε ρωτήσει ποιὸς εἶναι ὁ δρόμος τοῦ σπιτιοῦ του, ὅτι ἡ καταιγὶς ἐπεκρέματο, ὅτι δὲν ὑπῆρχε διαθέσιμο ἀμάξι στὸ σταθμὸ καὶ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἐπισκέπτης διέτρεχε τὸν μεγάλο κίνδυνο, ἂν ἀφινόταν καταμόναχος, νὰ φθάσῃ μισοπνιγμένος ἢ τοὐλάχιστον βρεγμένος καὶ καταλασπωμένος σὰν σκύλος... Ἀμέσως, λοιπὸν ἔτρεξα στὸ γκαράζ, ἔβαλα μπρὸς τὸ αὐτοκίνητο καί... νά, αὐτὸ ἦταν ὅλο...

Χονδρὲς σταγόνες βροχῆς συνετρίβοντο ἐπάνω στὸ ἀμάξι, μὲ ὑπόκωφο καὶ πυκνὸ κρότο.

— Σᾶς... σᾶς παρακαλῶ... πάρα πολὺ νὰ μὲ συγχωρήσετε, μὶς Βεατρίκη! εἶπεν ὁ Τζών, χώνοντας βιαστικὰ στὴν τσέπη του τὴν πίπα του, ἀκόμη ἀναμμένη.

— Ὤ! δὲν ὑπάρχει λόγος! εἶπεν ἡ Βεατρίκη, δίνοντας μεγαλύτερη κίνησι στὸ αὐτοκίνητο. Ἐπὶ ἓξ ἑβδομάδες τώρα ἐπῆγα κι' ἔφερα πέντε-ἕξη νέους ἀπὸ τὸ σταθμό. Ναί... ἕξη... σεῖς εἶσθε ὁ ἕβδομος ποὺ ἐδιάβασε τὴν ἀγγελία ποὺ ἐδημοσίευσεν ὁ πατέρας μου στὶς ἐφημερίδες.

Μιὰ βροντή, μὲ ἕνα μικρὸ ξεφωνητὸ τρομάρας τὴν ἔκαμε νὰ ἀναπηδήσῃ καὶ τῆς ἔκοψε τὴν κουθέντα. Αὐτὸ ἔκαμε τὸν Τζῶν νὰ γελάση. Ἡ νέα τὸν ἐμιμήθη.

— Τὸ πιστεύετε; εἶπε. Φοβοῦμαι ἀνέκαθεν τὴ βροντή. Τί κουτὸ κορίτσι ποὺ εἶμαι. Εἶναι ἀπὸ νευρικότητα καὶ κουταμάρα. Διετρέξαμεν πολὺ σοβαρώτερους κινδύνους, ὁ μπαμπάς κ' ἐγώ, στὸ ἐργαστήριον... Ἀλήθεια, ἐνδιαφέρεσθε γιὰ τὴ φυσική, δόκτωρ ντ' Ἀρλαίν;

— Μὲ πάθος! ἀποκρίθηκε ὁ νέος. Φυσική, χημεία, ἠλεκτροχημεία... Ζῶ μέσα σ' αὐτὲς ὅπως τὸ ψάρι στὸ νερό...

— Μὰ εἶσθε γιατρός! Αὐτὸ ἐκατάλαβα ἀπὸ τὸ γράμμα σας.

— Ναί, μὶς Βεατρίκη. Ἀποικιακὸς ἰατρὸς γιὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα μου. Δὲν ἦταν στὸ χέρι μου νὰ γίνω ὅ,τι ἤθελα...

— Θὰ τὰ πῆτε ὅλα αὐτὰ στὸν πατέρα μου, δόκτωρ ντ' Ἀρλαίν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἠμπορῶ οὔτε νὰ σᾶς ἀκούσω οὔτε νὰ σᾶς ἀπαντήσω.

Ἡ φλογερὴ λάμψις τῶν φάρων ἐτρυποῦσε τὰ ἁπαλὰ σκοτάδια τοῦ λυκόφωτος, ἀσήμωνε τὶς ἀλύγιστες καὶ πυκνὲς κλωστὲς τῆς μπόρας.

Ἐπρόβαλε τὸ Χάνουορθ. Τὸ διέσχισαν σὲ λίγες στιγμές, ἔπειτα τὸ αὐτοκίνητον ἔστριψεν ἀριστερά, ἐπέρασε κάτω ἀπὸ μιὰ σκοτεινὴ στοὰ κ' ἐμπῆκε σὲ μιὰν αὐλή. Σὲ μιὰ στιγμὴ βρισκόταν στὸ γκαράζ.

Ἡ Βεατρίκη κατέβηκε γοργά, ἄνοιξε μιὰ πόρτα κ' ἐφώναξε:

— Σουριγιά! Σουριγιά!

Ἄνοιξεν ἐπίσης τὴν πορτίτσα τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἐγύρισεν ἕνα διακόπτη.

— Ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ κατεβῆτε, κύριε, εἶπε. Μόλις μπῆτε σ' αὐτὴν τὴν πόρτα, θὰ βρῆτε μιὰ σκάλα μὲ ἐννέα σκαλιά. Ἔπειτα ἕνα ἴσιωμα, ἔπειτα ἄλλα ἑπτὰ σκαλιά. Ἡ ὑπηρέτριά μου, ἡ Σουριγιά, σᾶς περιμένει ἐκεῖ πάνω.

— Χίλια εὐχαριστῶ, μὶς Βεατρίκη! εἶπεν ὁ νέος.

Κατέβηκεν, ἐπῆρε τὴ βαλίτζα του, ἐδιασκέλισε τὸ κατῶφλι τῆς πόρτας ποὺ τοῦ ἔδειχνε ἡ Βεατρίκη, ἀνέβηκε τὴ σκάλα καὶ βρέθηκε μπροστὰ σὲ μιὰν Ἰνδὴ μιγάδα, ψηλή, νέα, γεροφτιαγμένη, τῆς ὁποίας τὸ μελαχροινὸ πρόσωπο, τὰ κατάμαυρα μάτια, τὸ ἀδροχαραγμένο, ἂν καὶ λίγο σαρκῶδες στόμα, ἐπρόδιδαν ἐξυπνάδα.

Ὑπεκλίθη, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὸ στῆθος της καὶ εἶπε μὲ φωνὴ σιγανὴ μαζὶ καὶ μελῳδική: . .

— Ἐλάτε, σαχίμπ...

Ὁ Τζῶν ἠκολούθησε τὴν «ἰθαγενῆ», ἀνέβηκεν ἀκόμη ἕνα πάτωμα καὶ ἐμπῆκε, πίσω της, ἀφοῦ διέσχισεν ἕναν μακρὺ διάδρομο, σ' ἕνα δωμάτιο ἀρκετὰ εὐρύχωρο, καλὰ φωτισμένο, στολισμένο μὲ ψάθες ζωηρῶν χρωμάτων, ἁπλωμένες στὰ δύο τρίτα τοῦ τοίχου. Ἐπάνω ἀπὸ τὶς ψάθες αὐτές, σανίδες βαμμένες μὲ ζωηρὸ γαλάζιο χρῶμα καὶ μὲ κόκκινα σχήματα, ἐσχημάτιζαν ράφια. Μιὰ βιβλιοθήκη, δυὸ πολυθρόνες, δύο καθίσματα, ἕνας δερμάτινος καναπὲς τὸ ἐπίπλωναν. Ἕνα κρεββάτι χαμηλὸ καὶ ἄσπρο κατελάμβανε μιὰν ἀλκόβα...

— Ἐδῶ ἡ ντουλάπα γιὰ τὰ ροῦχα, ἐκεῖ τὸ λαβομάνο! ἔδειχνεν ἡ ὑπηρέτρια. Αὐτό, εἶναι γιὰ νὰ καλῆτε τὴν ὑπηρεσία: δύο χτυπήματα γιὰ μένα, ἕνα γιὰ τὸν καμαριέρη. Ἄλλες ἀποσκευὲς ἔχετε, κύριε;

— Ἄφησα ἕνα μπαοῦλο στὸ σταθμὸ μὲ ἄλλη μιὰ βαλίτζα! εἶπεν ὁ Τζῶν.

— Ὁ κύριός μου θὰ εἰπῆ ἐὰν πρέπη νὰ πᾶνε νὰ τὰ φέρουν. Θὰ ἔλθη ἀμέσως· καθῆστε καὶ περιμένετε, σαχίμπ! Πηγαίνω νὰ τὸν εἰδοποιήσω.

Καὶ ἐξηφανίσθη· ὁ νέος βρέθηκε μόνος, λιγάκι παραξενευμένος ἀπὸ τὴν ἀλλόκοτη αὐτὴ ὑποδοχή. Ἔρριξε τὸν κοῦκο του ἐπάνω στὸ τραπέζι, ἐκάθησε κ' ἐπερίμενε, κυττάζοντας συγχρόνως γύρω του μὲ περιέργεια.

Ὅλα τὰ τριγύρω του ἦσαν ἀμέμπτως καθαρὰ καὶ ἀπολύτως ἄνετα, ἀλλὰ χωρὶς καμμιὰ πολυτέλεια. Ἡ ἐπίπλωσις, ἐξαιρέσει τοῦ καναπέ, ἦταν τοῦ ρυθμοῦ Βικτωρίας καὶ Ἀλβέρτου, γιὰ τὸν ὁποῖον τὸ λιγώτερο ποὺ ἠμπορεῖ νὰ εἰπῆ κανεὶς εἶναι πῶς δὲν εἶναι διόλου ρυθμός. Ὁ δερμάτινος καναπὲς μὲ τὰ πέτσινα ἐπίσης μαξιλάρια του, οὔτε καὶ αὐτὸς εἶχε ρυθμό. Καὶ τὸ κρεββάτι, ἀπὸ ἀσπροβαμμένο σίδερο καὶ στιλβωμένο χαλκό, ἦταν ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ εὕρισκε κανεὶς σ' ὅλα τὰ καταστήματα, πρὸ τοῦ πολέμου, μὲ τρεῖς-τέσσερες λίρες.

Ἡ μόνη πολυτέλεια μέσα σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο συνίστατο σ' ἕναν ὡραῖον τάπητα Σμύρνης, κόκκινον, γαλάζιον, μαῦρον καὶ κίτρινον καὶ σὲ μερικὲς μεγεθύνσεις φωτογραφιῶν, παρμένων μέσα στοὺς ὑπογείους ναοὺς τῶν Ἰνδιῶν, τοῦ Θιβὲτ καὶ τῆς Κίνας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Εἰς τὴν σύμβασιν περὶ Νέας Σμύρνης ὁρίζονται τὰ ἑξῆς ὡς ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῶν ὁμολογιούχων:

Ἅμα τῇ ἐκδόσει τῶν ὁμολογιῶν αἱ ὑπὲρ τῆς ἀναδόχου ὑποθῆκαι τῶν τε γηπέδων καὶ οἰκοδομῶν περὶ ὧν τὰ ἄρθρα (21—22) ἀναφέρουσι, μεταβιβάζονται αὐτοδικαίως εἰς τοὺς ὁμολογιούχους.

Ἡ ἀνάδοχος παραμένει ὡς ἐντολοδόχος καὶ νόμιμος ἀντιπρόσωπος αὐτῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἐξακολουθεῖ ἀσκοῦσα τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως πηγάζοντα δικαιώματά της.

Ἐπὶ τοῦ κειμένου τῶν ὁμολογιῶν θὰ ἀναγραφῇ βεβαίωσις ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ περὶ τῆς ἐγγυήσεως ἣν παρέχει τὸ Κράτος κατὰ τὴν παροῦσαν σύμβασιν διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν οἰκιστῶν.

—Ἐγγραφὴ τῶν ὁμολογιῶν

Αἱ ὑπὸ τῆς ἀναδόχου ἐκδοθησόμεναι ὁμολογίαι περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 25 τῆς παρούσης ἀναφέρει, θὰ ἐκδοθῶσιν εἰς τὸ ἄρτιον καὶ μὲ τόκον ἐτήσιον πρὸς 8 % πληρωτέον εἰς δύο ἑξαμηνιαίας δόσεις, τὴν πρώτην (1) Ἰανουαρίου καὶ τὴν πρώτην (1) Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους. Ἡ ἀπόσβεσις τῶν ὁμολογιῶν γενήσεται χρεωλυτικῶς ἐντὸς δέκα πέντε (15) ἐτῶν ὡς εἰδικώτερον κατωτέρω ἐν τῷ ἄρθρῳ 33 ἀναφέρεται.

Ἡ ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει δι' ἴδιον αὐτῆς λογαριασμὸν τὸ σύνολον τῶν ὁμολογιῶν τούτων, θὰ προβῇ δὲ εἰς τὴν δημοσίαν μερικὴν ἢ ὁλικὴν αὐτῶν ἐγγραφήν, ὅταν αὐτὴ ἐγκρίνῃ.

Ἡ ἀνάδοχος θὰ δικαιοῦται νὰ ἐκδώσῃ τὰς ὁμολογίας ταύτας εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν διὰ ποσὸν κατώτερον τοῦ ἀρτίου μὲ ἠλαττωμένον ὅμως ἀνάλογον τόκον καὶ ὑπὸ τὸν ρητὸν ὅρον ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ἀρτίου ἐκδόσεως καὶ ἡ ὑποβίβασις τοῦ τόκου θὰ εἶνε ἀνάλογοι πρὸς τὴν ὁρισθεῖσαν βάσιν τοῦ ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (8 %) δι' ἔκδοσιν εἰς τὸ ἄρτιον.

—Ὁ καταρτισμὸς τῶν ὁμολογιῶν

α') Ἡ ἀνάδοχος ἐντὸς τὸ βραδύτερον, δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Προνοίας τοῦ πρώτου πίνακος οἰκοδομῶν ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ἀναφέρεται θὰ καταρτίσῃ τὴν πρώτην σειρὰν τῶν ὁμολογιῶν διὰ ποσὸν ὡς ἔγγιστα ἴσον πρὸς τὴν προϋπολογισθεῖσαν ἀξίαν τῶν (75 %) τῶν ἐν λόγῳ οἰκοδομῶν ὡς καὶ τοῦ συνόλου τῆς ὡς ἔγγιστα προϋπολογισθείσης συνολικῆς ἀξίας τοῦ ὁδικοῦ δικτύου ὑπονόμων.

β') Ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῶν συμπληρωματικῶν πινάκων ὡς ὁρίζεται ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ 5, καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς πάντοτε διμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ συνόλου τῶν συμπληρωματικῶν πινάκων θὰ καταρτίσῃ καὶ τὰς ὑπολοίπους ὁμολογίας διὰ ποσὸν ὡς ἔγγιστα ἴσον πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ συμπληρωματικῶν πινάκων προϋπολογισθησομένην ἀξίαν τῶν 75 % τῶν οἰκοδομῶν τούτων.

γ') Ἐὰν μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων καὶ τὸν καταρτισμὸν τοῦ συνόλου τῶν αὐτοτελῶν λογαριασμῶν τῶν οἰκιστῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 22 τῆς παρούσης ἀναφέρει, ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν εἶνε μικρότερον τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ χρέους τῶν οἰκιστῶν, ἡ ἀνάδοχος θὰ δικαιοῦται ἂν θέλῃ νὰ καταρτίσῃ πρὸς κάλυψιν τῆς διαφορᾶς ταύτης ἴσον ποσὸν ὁμολογιῶν.

δ') Τὸ κείμενον τῶν ὁμολογιῶν θὰ εἶνε εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ εἰς ὅσας ἄλλας γλώσσας ἡ ἀνάδοχος ἤθελε ἐγκρίνῃ.

Τὸ ἐν λόγῳ κείμενον θὰ συνταχθῇ ὑπὸ τῆς ἀναδόχου καὶ θὰ εἶνε σύμφωνον μὲ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως, θὰ ὑποβληθῇ δὲ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ὀφείλει, ἐφ' ὅσον αὐτὸ θὰ εἶνε σύμφωνον πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συμβάσεως νὰ τὸ ἐγκρίνῃ ἐντὸς 15θημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς του. Διὰ τοὺς ὁμολογιούχους τὸ Γαλλικὸν κείμενον τῶν ὁμολογιῶν θὰ ἔχῃ τὸ κῦρος.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΠΥΡΙΔΟΥ—ΓΟΝΑΤΑ ΔΙΑ ΤΟ ΕΠΟΙΚΙΣΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

Τὸν ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας κ. Σπυρίδην ἐπεσκέφθη χθὲς ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Γονατᾶς, ὅστις ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ πληροφορίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μεταβιβάσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς διαλυομένης Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων εἰς τὰ διάφορα ὑπουργεῖα ὡς καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συνεχίσεως τοῦ Ἐποικιστικοῦ ἔργου.

Ὁ κ. Σπυρίδης παρέσχε τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας, συγχρόνως δὲ διεβεβαίωσε τὸν κ. Γονατᾶν ὅτι ἡ πρόοδος τοῦ Ἐποικιστικοῦ ἔργου οὐδόλως θὰ διαταραχθῇ ἐκ τῆς συντελουμένης μεταβιβάσεως.

Ἐν τέλει ὁ κ. Γονατᾶς ἀνέφερεν εἰς τὸν κ. Σπυρίδην τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην περὶ ἱδρύσεως αὐτοτελοῦς Γεν. Διευθύνσεως Ἐποικισμοῦ Μακεδονίας περὶ ἧς ἐγράψαμεν χθές.

—Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας

Λόγῳ τῆς ἐπικειμένης κυβερνητικῆς μεταβολῆς, ὁ ὑπουργὸς τῆς Προνοίας κ. Ἐμμανουηλίδης μετέβη χθὲς εἰς τὸ ὑπουργεῖόν του καὶ ἠσχολήθη μόνον μὲ καθαρῶς ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκλεκτὰ μυθιστορήματα

Δυὸ μάτια γαλανὰ

Τοῦ Ἄγγλου συγγραφέως Τόμας Χάρντυ

—Πῶς πέθανε.... μακρυὰ ἀπ' τὸ σπίτι της; ψιθύρισε ὁ Νάϊτ.

—Τί νὰ σοῦ πῶ, κύριε. Βλέπεις, λίγο ὕστερα ἀπὸ τὸ γάμο της, τῆς ἦρθε πάλι ἡ παλιὰ κακοκεφιά της, καὶ ὁ Μιλόρδος τὴν πῆγε στὴν Εὐρώπη νὰ τῆς φύγουν οἱ μαῦρες ἰδέες. Σὰ γύριζαν τὸ λοιπὸν πίσω, ἔπεσε στὴ Λόντρα βαρειὰ ἄρρωστη. Δὲν μπόρεσαν νὰ τὴ φέρουν καὶ πέθανε ἐκεῖ.

—Τὴν ἀγαποῦσε πολύ;

—Ποιός; Ὁ Μιλόρδος; Ἀκοῦς ἐκεῖ!

—Τὴ λάτρευε;

—Τὴ λάτρευε. Ὄχι ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα, μὰ σιγὰ-σιγά. Ἤξερε τόσο καλὰ νὰ σκλαβώνη τὶς καρδιές, ἡ καϋμενούλα. Ὁ ἄντρας της θὰ σκοτωνόταν γι' αὐτήν. Ὁ καϋμένος ὁ Μιλόρδος. Ἔσπασε πιὰ ἡ καρδιά του.

—Αὔριο γίνεται ἡ κηδεία;

—Ναί. Ὁ ἄντρας μου εἶναι τώρα στὸ ὑπόγειο τῆς ἐκκλησιᾶς μὲ τοὺς μαστόρους. Ἑτοιμάζουνε τὴ θέση της.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα δυὸ ἄντρες περνοῦσαν τὴ γνώριμη κοιλάδα ποὺ πάει ἀπὸ τὸ Κάσλ-Μπότρελ στὸ Ἀνατολικὸ Ἐντελστάου. Κι' ὅταν τέλειωσε ἡ ἱεροτελεστία κ' ἔφυγαν ὅλοι, οἱ δυὸ ἄντρες κατέβηκαν ἀργὰ τὰ σκαλοπάτια ποὺ ὡδηγοῦσαν στὴν κρύπτη τῶν Λουξέλλιαν.

Μέσα σ' ἕνα καινούργιο κοίλωμα τοῦ τοίχου ἦταν τοποθετημένο ἕνα φέρετρο φρέσκο, μ' ὅλο ποὺ εἶχε θαμπώσει κάπως, κ' ἕνα ἄλλο φέρετρο ἀκόμη, ὁλοκαίνουργο, ἀστραφτερό, βερνικωμένο μὲ ἰδιαίτερον τρόπο.

Ἐκεῖ κοντά, φαινόταν ἡ σκιὰ ἑνὸς ἀνδρός, γονατισμένου στὶς πλάκες. Τὸ κορμί του εἶχε μισογείρει ἀπάνω στὸ φέρετρο, τὰ χέρια του ἦταν πλεγμένα, κ' ὅλη ἡ στάση του πρόδιδε τρομαχτικὴ λύπη.

Φαινόταν νέος ἀκόμη — πιὸ νέος ἴσως ἀπὸ τὸ Νάϊτ — κι' ἀκόμη καὶ τώρα, ποὺ δὲν νοιαζόταν γιὰ τίποτα, ἡ σιλουέττα του ἦταν καὶ κομψὴ καὶ ἀνδρικὴ ταυτόχρονα.

Ψιθύριζε μὲ σιγανὴ φωνὴ μιὰ προσευχή, κ' ἔμοιαζε νὰ μὴν ἔχῃ καθόλου συναίσθηση τῆς παρουσίας τῶν δύο ἄλλων.

Ὁ Νάϊτ κι' ὁ Στέφανος ζύγωσαν πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχε σταθῆ ἡ Ἐλφρίδα τὴν ἡμέρα ποὺ συναντηθήκανε μέσα στὴν κρύπτη. Τώρα, τὰ γαλανά της μάτια κλείσανε γιὰ πάντα, κ' ἔσβυνε, βυθιζόταν μέσα στὴ σιωπή, ὅπως οἱ πρόγονοί της....

Τότε μονάχα, μέσα στὰ μισοσκοτεινὰ διέκριναν οἱ δύο νέοι τὸ λόρδο Λουξέλλιαν, γονατιστό. Ἐνοιώσαν πὼς ἦσαν παρείσακτοι. Ὁ Νάϊτ πῆρε τὸ μπράτσο τοῦ Στέφανου κι' ἀποτραβήχτηκαν σιωπηλά, ὅπως εἶχαν μπῆ.

—Ἔλα, τοῦ εἶπε ὁ Νάϊτ μὲ σπασμένη φωνή. Δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ μένουμε ἐδῶ. Ἕνας ἄλλος μᾶς ἀντικαθιστᾶ... Εἶναι πιὸ κοντά της ἀπὸ μᾶς...

Κι' ἀπομακρύνθηκαν, κοντὰ-κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, σιωπηλοί.

Τέλος

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Η ΖΩΗ ΚΑΙ Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ)

Διαμαρτυρία τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Καβάλλας

ΚΑΒΑΛΛΑ, Δεκέμβριος. (Ταχυδρομικὴ ἀνταπόκρισις). — Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος συνελθὼν χθὲς εἰς ἔκτακτον συνέλευσιν, κατόπιν τοῦ γνωστοῦ πραξικοπηματικοῦ διορισμοῦ τοῦ πρώην Ἐπαναστατικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Γεωργιάδου ὡς Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐξέδωκε τὸ κάτωθι ψήφισμα, τὸ ὁποῖον διεβιβάσθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Καβάλλας λαβὼν ὑπ' ὄψει τὴν ἀπὸ 5ης Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ὑποβληθεῖσαν αἴτησιν μελῶν του πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου καὶ τὴν ἐπὶ ταύτης γενομένην συζήτησιν ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει τῶν μελῶν τούτου τὴν 16ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ., ἀποφαίνεται ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Γεωργιάδου ὡς Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου διατελέσαντος Ἐπαναστατικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῷ Ἐκτάκτῳ Στρατοδικείῳ τῷ δικάσαντι τοὺς πέντε πολιτικοὺς καὶ τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ ὡς τοιούτου ὑποστηρίξαντος δόλον τῶν κατηγορουμένων εἰς τὰς ἀποδοθείσας εἰς αὐτοὺς πράξεις, τὸν ὁποῖον ἡ κοινὴ συνείδησις ἂν μή τι πλέον τοὐλάχιστον διακηρύσσει ἀνύπαρκτον δὲν συντελεῖ παντάπασιν εἰς τὴν διατήρησιν καὶ ἐξύψωσιν τοῦ γοήτρου τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἀποφασίζει ἵνα ἀντίγραφα τοῦ παρόντος ἀποσταλῶσιν εἰς τοὺς κ.κ. Προέδρους Βουλῆς, Γερουσίας καὶ Κυβερνήσεως καὶ τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης.

Ὁ Πρόεδρος: Ν. Βασιλόπουλος.
Ὁ Γραμματεὺς: Θ. Βελλῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

κ. Θ. Κόρδαν, Βόδοβον. Τὰ δικαιολογητικὰ τῆς συντάξεώς σας ἔλαβον ἀριθμὸν πρωτ. ὑπουργείου Στρατιωτικῶν 226311)10—11-30 (Δ)σις Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας). Παρακολουθοῦμεν τὸ ζήτημα.

κ. Γ. Σκαλιάρην, Θεσσαλονίκην. Τὸ ἔγγραφον τοῦ Γραφείου Ἐποικισμοῦ Λαρίσης, εἰς ἀπάντησιν σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 126965 διαταγῆς ὑπουργείου Γεωργίας ἔλαβεν ἀριθμὸν πρωτ. τοῦ ἐν λόγῳ ὑπουργείου 173412)3—12—30. Θὰ παρακολουθήσωμεν τὸ ζήτημα.

κ. Π. Γεωργίου, Κιᾶτον. Τοῦ Ἑρμοῦ εἶνε σπανιώτερα. Πάντως ἡ ἀξία των δύναται νὰ καθορισθῇ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει σχετικοῦ δείγματος.

κ. Σοφ. Θώδην, Λεβάδειαν. Ἐξαρτᾶται ἐκ διαφόρων δεδομένων, τὰ ὁποῖα δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐξετασθοῦν προχείρως καὶ ἄνευ ἐπαρκῶν στοιχείων. Πάντως ἐπειδὴ ἡ προθεσμία λήγει τὴν 31 Δ)βρίου, σᾶς συνιστῶμεν νὰ ὑποβάλετε ἀμέσως αἴτησιν, μὲ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα καί, εἰ δυνατόν, φύλλον μητρῴου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ νὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα.

κ. Δ. Γ. Π. Λευκάδα. Ἡ αἴτησίς σας ἔλαβεν ἀριθμὸν πρωτ. Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου 71909)19-12—30. Θὰ παρακολουθήσωμεν τὴν ὑπόθεσιν.

Χάϊνριχ. Ὑπάρχουν δύο ἐκδοσεις. Τὸ μὲν ἕνα τιμᾶται μετὰ τῶν ταχ)κῶν δραχ. 185, τὸ δὲ ἄλλο, μετὰ τα)κῶν ἐπίσης δραχ. 70, 2) Στείλετέ τα. 3) Δὲν ἀπεφασίσθη ἀκόμη πότε θὰ προκηρυχθῇ ὁ διαγωνισμὸς τῶν ὑποψηφίων ὑποτρόφων κτηνιάτρων.

Τακτικὸν Ἀναγνώστην, Θεσσαλονίκην. Τὰ 13 ἔτη τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας θεωροῦνται συντάξιμα. Διὰ τὰ 8 τῆς πολιτικῆς ὑπηρεσίας πρέπει νὰ ἐκδοθῇ πρᾶξις ἀναγνωρίσεως τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἐξαρτηθῇ ἂν θὰ θεωρηθοῦν ἐπηυξημέναι κλπ. Τὰ ἔτη τῆς φοιτήσεως ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ δὲν θεωροῦνται συντάξιμος χρόνος, διότι δὲν ἔχετε 25ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν. Ἐξ ἄλλου δέον νὰ ἐξετασθῇ πότε καὶ πῶς ἀπελύθητε κλπ. Σᾶς συνιστῶμεν νὰ ὑποβάλετε σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, μὲ ἐπαρκῆ στοιχεῖα τῆς ὑποθέσεως.

ΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΣΑΚΚΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ, 21)12)30

Ἀεροπορικῶς δι' Εὐρώπην μέσῳ Βελιγραδίου διὰ τῆς ταχείας ἁμαξοστοιχίας μέχρις 7 μ. μ. ὥρας.

Ἀεροπορικῶς διὰ Καστελλόριζον, Βηρυττὸν καὶ Βαγδάτην διὰ τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρείας μέχρι 24ης ὥρας, δι' Ἀγγλίαν διὰ τῆς Ἀγγλικῆς Ἑταιρείας μέχρι τῆς 17.30 ὥρας.

Ἀναχωρήσεις Σιδ)κῶς. Διὰ τῆς ἁμ)ξίας Σεμπλὸν γίνεται δεκτὴ ἀλληλογραφία μέχρι τῆς 11 π. μ., ἡ συστημένη καὶ 12 1)2 ἡ συνήθης. Διὰ τῆς ταχείας ἁμαξοστοιχίας μέχρι τῆς 6 μ.μ. ἡ συστημένη καὶ 7 μ.μ. ἡ συνήθης.

Σιδηροδρομικῶς. Διὰ Πάτρας, Τρίπολιν, Καλάμας γίνεται δεκτὴ ἁπλῆ ἀλ)φία μέχρι τῆς 5 πρωϊνῆς, ἡ δὲ συστημένη μέχρι τῆς 6 ἑσπερινῆς τῆς προτεραίας. Μὲ τὴν ταχεῖαν Πατρῶν καὶ Τριπόλεως γίνεται δεκτὴ ἡ μὲν ἁπλῆ ἀλ)φία μέχρι τῆς 11.40' π. μ., ἡ δὲ συστημένη μέχρι τῆς 10.40 π. μ.

«Ὕδρα» 6 π. μ. Ἀργολικόν.

Ἰταλικὸν 9 π. μ. Ἀγ. 40, Βρινδήσιον.

Ἰταλικὸν 10 π. μ. Κέρκυραν.

«Κάρολος» 10 π. μ. Κων)πολιν, Κωνστάντζαν.

Μεσαζερὶ 11 π. μ. Κων)πολιν, Σμύρνην.

«Πολικὸς» 11 π. μ. Χαλκίδα, Βόλον, Θεσσαλονίκην.

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΣΑΣ

Ἡ ἀνωτέρα Μάρκα
ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΣ: Φ. Φ. ΡΩΣΣΗΣ
Γ' Σεπτεμβρίου 28 Ἀθῆναι

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ «ΘΕΜΙΔΟΣ»
Ἐξεδόθη ὁ 9ος Θ'. Τόμος τῆς ἀνατυπουμένης σειρᾶς τῆς Θέμιδος, παραδιδομένος μετὰ τοῦ 10ου Ι'. Τόμου πρὸ τοῦ τέλους τρέχοντος.
Αἱ ἐγγραφαὶ συνεχίζονται παρ' ἡμῖν καὶ τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1931.
ΝΕΑ ΗΥΞΗΜΕΝΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ: Ι. Ν. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ — ΑΡΣΑΚΗ 6.

ΤΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ ΞΑΝΘΗΣ ΖΟΥΛΙΑΜΗ ΕΠΕΚΡΑΤΗΣΑΝ
ΝΙΡΒΑΝΑ ΓΚΛΟΡΙΑ ΕΞΤΡΑ ΒΕΤΟ

Τὸ ἐμπορορραφεῖον
Ἀφῶν Σουλοπούλων
ΜΕΤΕΦΕΡΘΗ Λεωφόρος Πανεπιστημίου 36 Παραπλεύρως «IDEAL»

COUVERTS
ERCUIS
ORFÈVRERIE

POUR MADAME
Une Broche
Une Bague
Un Bracelet
Un Sac
Une Boucle
Une Montre
Une Mandrière
Un COLLIER
Un Etuis Cigarettes
Un Briquet
Un CLIP
A la maison

POUR MONSIEUR
Un Etuis Cigarettes
Un Briquet
Une Baire Boutons
Un Crayon
Un Stylo
Une Montre
Un Service Fumeur
Une Epingle Cravate
Une Boucle pour Ceinture
Pn Pince Cravate
Une Pendulette

DAVY'S
15 Rue Hermes Stoa Hermieu

Τὸ μοναδικὸν κατάστημα μὲ τὰ ἐκλεκτότερα εἴδη καὶ τὰς εὐθηνοτέρας τιμάς
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΔΩΡΑ χρήσιμα
ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ἐκλεκτὰ
ΣΠ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΧΡ. ΚΟΥΜΠΗΣ
ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ 2
ΓΚΡΕΚΑ

ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ 66
Ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1930 — 7 Ἰανουαρίου 1931
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὰς εὐκαιρίας ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣ ἔπιπλα, ξύλινα εἴδη οἰκιακῆς χρήσεως καὶ εἴδη μηχανουργείου.
Ὅλα μὲ ἄριστα ὑλικὰ καὶ ἀρίστης τέχνης.

ΜΟΥΡΟΥΝΕΛΑΙΟΝ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ
ΠΛΟΥΣΙΟΝ ΕΙΣ ΒΙΤΑΜΙΝΑΣ,
ἐφετεινῆς ἐσοδείας παρέλαβε Τὸ Πρότυπον Φαρμακεῖον
Α. Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ
Ὁδὸς Πανεπιστημίου 51, ἔναντι Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης. Τηλ. 73-17

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ
«Ο ΦΑΡΟΣ»
ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΑΙ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΑΙ
Διὰ πᾶσαν ὁδηγίαν καμπίνας, εἰσιτήρια καὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας γράψατε ἢ ἀποταθῆτε εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ «Ο ΦΑΡΟΣ».
ΑΘΗΝΑΙ Πλατεῖα Ὁμονοίας 3
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ Μέγ. Γιαννουλάτου
ΠΑΤΡΑΙ Πλατεῖα 3 Συμμάχων
ΘΕΣ)ΝΙΚΗ ὁδὸς Συγγροῦ 47

ΣΥΝΙΣΤΑ
εἰς τὰς κομψὰς Ἀθηναίδας
ΤΑ ΥΠΕΡΟΧΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΤΗΣ
(ὁδὸς Βουκουρεστίου 13)

ΤΟ ΒΑΡΕΝΟΛ
[illegible]
ΠΩΛΕΙΤΑΙ [illegible]
Π. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ [illegible]

Σαλοξίνη
γιὰ τὰ κρυολογήματα

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ
JOSEPHINENHÜTTE
Ἡ ἀνωτέρα μάρκα τοῦ καλοῦ κρυστάλλου. Φρουτιέρες κρυστάλλινες, βάζα. Πιάτα λευκὰ καὶ χρωματιστά. μπὸλ σαμπάνιας. Σερβὶς ποτηρικὰ ἀπαράμιλλα εἰς τέχνην καὶ ταγιάρισμα. Πορσελάναι. Μαχαιροπήρουνα. Τιμαὶ πραγματικαὶ Ἐργοστασίων.
Φ. ΔΙΟΝΑΤΟΣ
Α. ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ
23 Φιλελλήνων 23.

MOERIS
Hors Concours Exposition Internationale Milan 1906
GRAND PRIX 1914
GRAND PRIX 1929
EXPOSITION INTERNATIONALE DE BARCELONE
Θὰ τὸ εὕρητε εἰς ὅλα τὰ καλὰ ὡρολογοπωλεῖα

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ
COSMOPOLITE
ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ
Ἐξαώροφον νεόδμητον μέγαρον μὲ 100 δωμάτια ξένων, ἅπαντα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, μὲ ἐξώστας καὶ ἐκ τῶν πολυτελεστέρων τῶν Ἀθηνῶν.— Ἐγκαταστάσεις ἀποτελοῦσαι τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς ξενοδοχειακῆς ἀνέσεως καὶ προόδου.— Θερμὸν, ψυχρὸν ὕδωρ ὡς καὶ τηλέφωνα εἰς ἅπαντα τὰ δωμάτια.— Κεντρικὴ θέρμανσις. — Τέλειαι ἐγκαταστάσεις λουτρῶν.— Ἀνελκυστήρ.— Πολυτελεῖς αἴθουσαι.— Αἴθουσα τεΐου. — Κομμωτήριον.
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ
Ἔναρξις ἐργασιῶν, Σάββατον 20 Δεκεμβρίου.

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ ΦΑΛΗΡΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
ΩΡΑ 1.45 ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΙ ΩΡΑ 1.45

ΜΙΑ ΑΠΕΙΛΗΤΙΚΗ ΟΨΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΕΝ ΜΑΡΑΣΜΩ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΕΔΕΣΕ ΤΑ ΣΚΑΦΗ ΤΗΣ

Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΜΑΣΤΙΖΕΙ ΤΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

ΑΣ ΒΟΗΘΗΣΗ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΝΑ ΝΑΥΠΗΓΗΘΟΥΝ ΝΕΑ ΣΚΑΦΗ ΔΙΑ ΝΑ ΝΙΚΗΣΟΥΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΝ

ΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΤΗΣ «ΠΡΩΪΑΣ» κ. ΣΠ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

Τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας σημειοῦται εἰς τὸν Πειραιᾶ μία ζωηροτάτη ζύμωσις μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν κύκλων πρὸς δημιουργίαν μιᾶς ἐντονωτάτης κινήσεως διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰ δύο νομοθετικὰ σώματα διὰ τὴν λῆψιν σοβαρῶν μέτρων πρὸς μείωσιν τοῦ κύματος τῆς ἀνεργίας καὶ προστασίαν τῶν ἀνέργων, εἰς ἡμέρας μάλιστα ἑορτῶν.

Ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῶν Ἐργατῶν ἐκάλεσε ὅλα τὰ ὑπὸ τὴν δύναμίν της σωματεῖα, ὅπως προέλθουν εἰς θετικωτέρας ἀποφάσεις. Πράγματι συγκαλοῦνται ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην γενικαὶ συνελεύσεις ὅλων τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες καθορίζουν μίαν ἑνιαίαν παράταξιν διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς ἀντιμετωπίσεώς της.

Τὸ Ε. Κ. Π. καὶ τὰ ναυτεργατικὰ καὶ λιμενεργατικὰ σωματεῖα ἀπεφάσισαν ἤδη, ὅπως συγκροτήσουν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ εἰς ἀνοικτὸν χῶρον, ἔστω καὶ ἄνευ ἀδείας, πανεργατικὸν συλλαλητήριον τὴν 28ην Δεκεμβρίου εἰς διαμαρτυρίαν καὶ διὰ τὰς ἄλλας ἐκκρεμεῖς ἐργατικὰς διεκδικήσεις, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς παροχῆς βοηθημάτων.

Ἀπὸ τὴν ἀνεργίαν ταύτην εἶνε γεγονός, ὅτι πλήσσεται κυριώτερον ὁ ναυτεργατικὸς κόσμος, συνεπείᾳ δύο αἰτιῶν. Πρῶτον, λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἀκτοπλοϊκῆς χειμερινῆς ἐργασίας καὶ δεύτερον συνεπείᾳ τῆς γενικωτέρας ναυτιλιακῆς κρίσεως, ἥτις ἔχει διεθνῆ χαρακτῆρα καὶ πηγάζει κυρίως ἀπὸ τὴν μείωσιν τῆς καταναλώσεως, ἥτις εἶνε φυσικὴ ἀπόρροια μειώσεως τῆς ἀγοραστικῆς ἱκανότητος τῆς Διεθνοῦς Ἐμποραγορᾶς.

Τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ἡ ἀκτοπλοΐα ἐν Ἑλλάδι περιορίζεται, ἐλλείψει μεγάλης ἐπιβατικῆς κινήσεως, συνεπῶς μειοῦται κατὰ κανόνα ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀκτοπλοϊκῶν σκαφῶν. Ἤδη, τόσον ἡ «Ἀκτοπλοΐα τῆς Ἑλλάδος», ὅσον καὶ αἱ ἄλλαι ἀτμοπλοΐαι, παρώπλισαν ἕνα σεβαστὸν ἀριθμὸν σκαφῶν των, λόγῳ ζημιῶν, ἀπέλυσαν δὲ καὶ τὰ πληρώματά των.

Τοιουτοτρόπως ἑκατοντάδες ναυτικῶν εὑρέθησαν ἄνευ ἐργασίας εἰς τὴν ἀκτὴν Τζελέπη καὶ ἰσάριθμοι οἰκογένειαι ἐστερήθησαν τοῦ ἄρτου των.

Εἰς τοὺς ἀνέργους τούτους προσετέθησαν ἕτεραι ἑκατοντάδες ναυτικῶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυσιν τῶν πληρωμάτων ἐνενήκοντα περίπου μεγάλων φορτηγῶν σκαφῶν, ἅτινα, ἐλλείψει ναύλου, παρωπλίσθησαν εἰς τοὺς λιμένας Πειραιῶς, Σύρου, Χίου, Βόλου, Θεσσαλονίκης καὶ Κεφαλληνίας.

Ἡ δὲ κρίσις εἰς τὰς διεθνεῖς μεταφορὰς δὲν φαίνεται, ὅτι θὰ ἐκλείψῃ συντόμως, διότι ὅλα τὰ κράτη προσεπάθησαν μεταπολεμικῶς νὰ ἀποκτήσουν αὐτάρκειαν καὶ ἐνίσχυσαν τήν τε βιομηχανικήν, ἀλλὰ καὶ κυρίως τὴν γεωργικὴν αὐτῶν παραγωγήν. Ἀπόρροια τούτου ἦτο, ὅτι ὅλα τὰ κράτη περιέστειλαν κατὰ σπουδαῖον ποσοστὸν τὰς μεταφοράς των.

Αἰτία ἐπίσης ἀξιόλογος τῆς κρίσεως τῆς ποντοπόρου ναυτιλίας εἶνε ἡ δυσανάλογος αὔξησις τοῦ τοννὰζ ἀπὸ τῆς ἀθρόας ναυπηγήσεως καὶ ἡ ἐξόχως μειονεκτικὴ θέσις τῶν ἑλληνικῶν πλοίων, ἅτινα κατὰ τὸ πλεῖστον εἶνε παλαιὰ καὶ δὲν προτιμῶνται, ἀλλὰ καὶ ὅταν προτιμῶνται βαρύνονται ὑπερβολικὰ μὲ ἀσφάλιστρα καὶ μὲ ἔξοδα συντηρήσεως.

Ἔχομεν ἀκόμη καὶ τὴν ἐπιβατικὴν ὑπερωκεάνιον ναυτιλίαν μας, ἡ ὁποία ἐνεκρώθη τελείως, καθ' ὅσον ἡ Ἐθνικὴ Ἀτμοπλοΐα, μὴ ἀντέχουσα εἰς τὸν βαρὺν συναγωνισμὸν τῶν ξένων ἀτμοπλοϊῶν, παρώπλισε τὰ ὑπερωκεάνιά της «Ἔδισων» καὶ «Βύρων», διέκοψεν ἐντελῶς τὴν γραμμὴν Πειραιῶς - Νέας Ὑόρκης καὶ ἀπέλυσε τὰ πληρώματα τῶν σκαφῶν της.

Ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων αὐτῶν περιπετειῶν ἐδημιουργήθη, τῇ ἀληθείᾳ, ἕνα σοβαρὸν καὶ ἐπικίνδυνον κῦμα ἀνέργων ἐκ τοῦ ναυτεργατικοῦ κλάδου, τὸ ὁποῖον περιάγει τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν δυστυχίαν του ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τὴν παραλίαν τοῦ Πειραιῶς.

Αὐτὴν τὴν φοράν, ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ δώσῃ ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, ἡ λύσις τοῦ ὁποίου εἶνε ἐξόχως δύσκολος, ἡ δὲ ἐξέλιξίς του δυνατὸν νὰ περικλείῃ ὀδυνηρὰς ἐκπλήξεις.

Προέχον ζήτημα, δὲν εἶνε μόνον ἡ ὅπως - ὅπως χορήγησις μερικῶν βοηθημάτων διὰ τὰς ἑορτὰς καὶ ἡ δωρεὰν παροχὴ συσσιτίων, ἀλλὰ κυρίως ἡ ἐξεύρεσις μιᾶς θετικωτέρας λύσεως, ὥστε νὰ μειωθῇ οὐσιαστικῶς ἡ ἀνεργία. Παρίσταται ἀνάγκη νὰ προστατευθῇ ἡ ναυτιλία μας διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας της καὶ ν' ἀντεπεξέλθῃ καρποφόρως εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν ξένων σημαιῶν.

Ἡ κρίσις πλήττει σήμερον τόσον τὰς πτωχὰς τάξεις τῶν θαλασσινῶν μας, ὅσον καὶ τὸ δεινοπαθοῦν ναυτικὸν κεφάλαιον. Ἂν ὁ κόσμος τῶν πληρωμάτων στερῆται τῆς ἐργασίας του καὶ τοῦ ἄρτου τῶν οἰκογενειῶν του καὶ αἱ ναυτικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑφίστανται σπουδαιοτάτας ζημίας καὶ περιέρχονται εἰς ἀφάνειαν καὶ μαρασμόν.

Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ Ἕλλην ναυτικὸς δέχεται μὲ καρτερικότητα τὰ πλήγματα τῆς μοίρας καὶ προσπαθεῖ πάντοτε μὲ ψυχικὸν σθένος ἀφάνταστον νὰ διέλθῃ τὰς ἀντιξόους περιστάσεις μὲ ἀκμαῖον τὸ ἠθικόν, ὥστε μὲ τὴν πρώτην εὐκαιρίαν νὰ ριφθῇ ἐκ νέου εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ νὰ χαράξῃ εἰς τὴν θάλασσαν νέον δρόμον δράσεως καὶ ἐπικρατήσεως.

Ἡ ναυτιλία μας ἠνδρώθη ἀπὸ τὴν στοργὴν τοῦ κύματος, ἐκυριάρχησε μέσα εἰς κάθε σάλον καὶ κάθε τρικυμίαν, ἀνεπτύχθη ὑπὸ τὸν φθόνον τῶν ξένων ναυτιλιῶν, ἐμεγαλούργησε, κατεκυρίευσε πλείστας ξένας ἀγοράς, ἀπέβη ὄχι μόνον ὑπολογίσιμος, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος, δι' ὃ καὶ προεκάλεσε ἐν τῇ ξένῃ κάποιαν ἔχθραν.

Καὶ πολὺ φοβούμεθα, ὅτι κατὰ τὴν νέαν αὐτὴν περίοδον κρίσεως, τὴν ὁποίαν διερχόμεθα, ἡ ἐμπορική μας ναυτιλία θὰ ὑποκύψῃ.

Δυστυχῶς πλήσσεται σκληρὰ καὶ ἡ ὑπερωκεάνειος ἐπιβατικὴ ναυτιλία μας, μὲ εἰλικρινῆ δὲ λύπην ὅλος ὁ κόσμος ἀντικρύζει τὰ ἑλληνικὰ ὑπερωκεάνεια «Βύρων» καὶ «Ἔδισων» δεμένα κατὰ μῆκος τῶν ἀπόμερων σημείων τοῦ Πειραϊκοῦ λιμένος.

Ἴσως κανένα πρωῒ οἱ διαβάται τῆς παραλίας ἀντικρύσουν καὶ καμμίαν πικρὰν τελετήν, ἴσως ἴδουν πωλούμενα τὰ ἑλληνικὰ ὑπερωκεάνεια, ὑποστελλομένην τὴν κυανόλευκον καὶ ὑψουμένην εἰς τὰς κεραίας των τὴν σημαίαν ἄλλου κράτους.

Διότι, αὐτὴ εἶνε ἡ τύχη, ποὺ ἀναμένει τὰ ἑλληνικὰ ἐπιβατικὰ ὑπερωκεάνεια.

* * *

Ἐπειδὴ ἡ ἐθνικὴ ἀτμοπλοΐα διέρχεται στιγμὰς κρισίμους, ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ παραθέσωμεν ὀλίγα τινὰ ἀπὸ τὴν ὑπερεικοσαετῆ σταδιοδρομίαν της.

Ἐτέλεσαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ της μέχρι σήμερον δέκα ἐν ὅλῳ ὑπερωκεάνεια, ἅτινα ἐλάμπρυναν τὸν ἐμπορικόν μας στόλον καὶ ἥνωσαν τὴν μητέρα Ἑλλάδα μὲ τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς.

Κατ' ἀρχὰς ὁ «Θεμιστοκλῆς» καὶ ἡ «Πατρίς», μετέπειτα τὸ «Ἀθῆναι» καὶ ἡ «Μεγάλη Ἑλλὰς» (ἤδη «Βύρων») καὶ κατόπιν ἐν συνεχείᾳ ἄλλα ὡραῖα σκάφη, ἡ «Μακεδονία», ἡ «Κωνσταντινούπολις», ἀλληλοδιαδόχως δύο σκάφη ὑπὸ τὸ ὄνομα «Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος», ὁ «Μωρέας» καὶ τὸ «Ἔδισων».

Δέκα ὑπερωκεάνεια ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν ὑφίστανται σήμερον παρὰ μόνον τρία, ἐξ ὧν ὁ «Θεμιστοκλῆς» ἐν ἀχρηστίᾳ, τὰ δὲ «Βύρων» καὶ «Ἔδισων» δεμένα εἰς τὸν Πειραιᾶ, λόγῳ τῆς κρίσεως.

Ἰδοὺ τώρα καὶ μερικαὶ ἀπὸ τὰς πολλὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερεν ἡ Ἐθνικὴ Ἀτμοπλοΐα καὶ πρὸς τὸ Κράτος, ὅσον καὶ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

Κατὰ τὸν πόλεμον τὸ ὑπερωκεάνειον «Ἀθῆναι» ἐχρησιμοποιήθη ὡς πλωτὸν Νοσοκομεῖον, ἡ «Πατρὶς» καὶ ὁ «Θεμιστοκλῆς» προσέφερον ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας, ὡς ταχύπλοα μεταγωγικὰ στρατοῦ, ἡ «Μακεδονία» ὡς ἐξωπλισμένον εὔδρομον εἶχε μίαν ὡραίαν δρᾶσιν, ἰδίως κατὰ τὴν κατάληψιν τῆς Χίου, δρᾶσιν ἡ ὁποία ἐκλείσθη μὲ τὸν βομβαρδισμόν της ἐν Σύρῳ ἀπὸ τὸ «Χαμηδιέ», ἡ δὲ «Ἑσπερία» ὡς βοηθητικὸν τοῦ στόλου συνέβαλεν ἐξαιρετικὰ εἰς τὸν κατὰ θάλασσαν ἀγῶνα.

Ἀποτέλεσμα: Τὸ Κράτος ὄχι μόνον δὲν περιέβαλε μὲ στοργὴν τὴν ὑπερωκεάνειον ἐπιβατηγὸν ναυτιλίαν μας, ὄχι μόνον δὲν τὴν προήσπισε ἀπὸ τὸν ξενικὸν ἀνταγωνισμόν, ὄχι μόνον δὲ τὴν ἠλάφρυνε τῶν βαρυτάτων φορολογιῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐπιτάξεως τῶν σκαφῶν της τὸ ἐπλήρωσε μὲ λίραν 25 δραχμῶν καὶ ἀφοῦ παρῆλθον ἔτη πολλά. Ὀλίγον ἐὰν ὑπεστηρίζετο ἀπὸ τὸ Κράτος ἡ Ἐθνικὴ Ἀτμοπλοΐα, δὲν θὰ ἔδενε σήμερον τὰ ἀτμόπλοιά της, ἀλλὰ θὰ εἶχεν ἐξελιχθῆ εἰς μίαν κραταιὰν ἀτμοπλοΐαν καὶ θ' ἀπετέλει ὁ στόλος της ἀπόκτημα διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ καύχημα διὰ τὴν ναυτιλίαν μας.

Ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως ἡ Ἐθνικὴ Ἀτμοπλοΐα ἥνωνε δύο ἑλληνικοὺς κόσμους, δεδομένου ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Βορ. Ἀμερικῆς ἀνέρχεται εἰς 700.000 ψυχάς, ἀπετέλει δὲ τὸν συνδετικὸν κρίκον τῶν δύο αὐτῶν κόσμων. Ποῖος εἶνε δυνατὸν νὰ λησμονήσῃ τὴν πανήγυριν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, ὅταν ἐνεφανίζετο εἰς τὸν λιμένα τῆς Νέας Ὑόρκης ἕνα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον;

Χιλιάδες Ἑλλήνων ἐξήρχοντο μὲ ρυμουλκὰ ἕως τὸ ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας καὶ συνώδευον μὲ ζητωκραυγὰς ἕως τοῦ ἀγκυροβολίου τοῦ κάθε ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον. Καὶ ὅταν ἡ καραντίνα ὑπεστέλλετο, ἕνας ὁλόκληρος κόσμος κατεπλημμύριζε τὸ πλοῖον καὶ μὲ λαχτάραν ἠρεύνα καὶ ἠρώτα διὰ τοὺς ἰδικούς του καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Συναγερμὸς καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν. Πανηγύρι καὶ πάλιν, χαιρετισμοὶ καὶ παραγγελίες!

Τώρα ὅλα αὐτὰ θὰ ἀνήκουν εἰς τὴν ἱστορίαν.

Τὰ ἑλληνικὰ ὑπερωκεάνεια παρωπλίσθησαν ἤδη εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Συμφέρει τὸ δέσιμόν των;

Ἡ μεγάλη ἐπὶ τῆς Ναυτιλίας ἐπιτροπὴ λέγει ὄχι.

Συντρέχουν εἰς τοῦτο λόγοι ἐθνικῆς οἰκονομίας, δεδομένου, ὅτι τὸ κράτος θὰ στερηθῇ ἱκανοῦ ποσοῦ φόρων ἐκ μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων, ἐξ ἐκδόσεως εἰσιτηρίων. Τὰ 40 % τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων τῶν ἐξαχθέντων εἰς τὴν Ἀμερικήν, μετεφέρθησαν ἀπὸ τὰ σκάφη τῆς Ἐθνικῆς Ἀτμοπλοΐας. Κατὰ τὸ ἤδη λῆξαν ἔτος μετεφέρθησαν εἰς Ἀμερικὴν ἔλαια, τυριά, ἐλαῖαι, σάπων κ.λ.π. βάρους 5000 τόννων καὶ ἀξίας 224.575, λιρῶν, δηλαδὴ 85.000.000 δρ. περίπου. Μετεφέρθησαν ἀκόμη 3500 τόννοι ἐλαίων ἀξίας 53.000.000 δρχ., 9000 τόννοι καπνῶν ἀξίας 117.000.000 δρ., 6300 τόννοι σταφίδος ἀξίας 56.700.000 δρ., 1500 τόννοι σύκων κλπ. ξηρῶν καρπῶν ἀξίας 5.000.000 δρ.

Κατὰ τὸ 1927 καὶ τὸ 1928 ἡ Ἐθνικὴ Ἀτμοπλοΐα κατέβαλεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον διὰ φόρους εἰσιτηρίων καὶ κομίστρων, φαρικά, ἐπιτηδεύματα, ἀπομαχικὰ καὶ μετοχικὰ 178.000.000 δραχμῶν!

Συντρέχουν ὅμως καὶ λόγοι κοινωνικῆς προνοίας καὶ ὠφελιμότητος. Ἤδη μὲ τὸ δέσιμο τῶν ὑπερωκεανείων τῆς Ἐθνικῆς Ἀτμοπλοΐας ἐστερήθησαν τῆς ἐργασίας των 400 ἄτομα, ὁμοῦ δὲ μετὰ τῶν ὑπαλλήλων, πρακτόρων, ἐργατῶν κ.λ.π. ὁ ἀριθμὸς οὗτος αὐξάνεται εἰς 1500 ἄτομα, προστάτας ἰσαρίθμων οἰκογενειῶν, μὲ σύνολον 6000 ψυχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναμένουν τὸ ψωμί των ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Ἀτμοπλοΐαν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγορὰ τοῦ Πειραιῶς θὰ αἰσθανθῇ πολὺ τὸ δέσιμο τῶν ὑπερωκεανείων τῆς Ἐθνικῆς Ἀτμοπλοΐας, δεδομένου ὅτι αὐτὴ διὰ τρόφιμα καὶ ὑλικὰ διέθετε κατὰ μῆνα εἰς τὴν Πειραϊκὴν ἐμποραγορὰν 3.500.000 δραχμῶν.

Στρατιωτικοὶ ἐπίσης λόγοι ἐπιβάλλουν βασίμως τὴν ὕπαρξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ἀτμοπλοΐας ταύτης. Εἰς μίαν τυχὸν πολεμικὴν περιπέτειαν θὰ ἀπαιτηθοῦν διὰ τὰς στρατιωτικὰς μεταφοράς μας μεγάλα καὶ ταχέα σκάφη, συνοδευόμενα φυσικὰ ἀπὸ ἀνάλογον ἀριθμὸν ἐλαφρῶν πολεμικῶν.

Δύο μεγάλα ὑπερωκεάνεια ἐξαιρετικῆς ταχύτητος καὶ συνοδευόμενα ἀπὸ δύο ἀντιτορπιλλικά, εἶνε ἱκανὰ νὰ μεταφέρουν εἰς διάφορα μέρη καὶ ἐντὸς ὀλιγίστων ὡρῶν μίαν πλήρη μεραρχίαν. Ἐνῷ ἐὰν δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα σκάφη, θὰ χρειασθοῦν διὰ τὴν ἰδίαν μεταφορὰν δέκα βραδυκίνητα μικρὰ ἀκτοπλοϊκὰ βαπόρια, συνοδευόμενα ἀπὸ τριπλάσιον ἀριθμὸν ἐλαφρῶν πολεμικῶν σκαφῶν.

* * *

Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν τώρα τί κάμνουν ἄλλα κράτη ὀλιγώτερον θαλασσινὰ ἀπὸ τὴν Ναυτικὴν Ἑλλάδα. Τὰ κράτη λοιπὸν αὐτὰ παρέχουν σειρὰν κεφαλαιώδους σημασίας εὐκολιῶν εἰς τὴν ναυτιλίαν των διὰ νὰ δύναται αὕτη μὲ τὴν ἀρωγὴν τῆς κρατικῆς ἐπιβοηθείας νὰ συναγωνίζωνται τελεσφόρως τὰς ἀντιπάλους ξενικὰς ναυτιλίας.

Ἡ Ρουμανία εἰς τὴν μοναδικήν της ἀτμοπλοΐαν ἔδιδε προπολεμικῶς 500.000 λέϊ ἐτησίως, διὰ νὰ τὴν ἐνισχύσῃ. Τὸ Αὐστριακὸν Λόϋδ ἀπετέλει κυριολεκτικῶς ἡμικρατικὸν ἵδρυμα. Ἡ Γαλλία πολλαπλῶς καὶ πολυτρόπως ὑποστηρίζει τὴν ναυτιλίαν της ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς. Ἀφίνομεν τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὰ Σκανδιναυϊκὰ κράτη, ἀφίνομεν τὸ γερμανικὸν θαῦμα τῆς γοργῆς μεταπολεμικῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἐκριζωθείσης ναυτιλίας της.

Αὐτὴ ἡ Τουρκία ἐπιχορηγεῖ τὴν «Σεϊρὶ Σεφαΐν» πλουσίως, διὰ μόνον δὲ τὴν ἐπέκτασιν εἰς Πειραιᾶ τῆς ἐπιβατικῆς γραμμῆς Κωνσταντινουπόλεως - Ἀλεξανδρείας διέθεσεν ἐπιπρόσθετον ἐπιχορήγησιν 50.000 λιρῶν.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 6ην σελίδα)

Τὸ σχολεῖον παιχνιδίων καὶ διακοσμητικῆς

Πῶς θ' ἀποκτήσουν παιχνίδια τὰ Ἑλληνόπουλα

Μία νέα βιοτεχνία

Ἕνας δρομάκος σχεδὸν ἐξοχικός, ἡ ὁδὸς Πάτμου ὁδηγεῖ πρὸς ἕνα λευκὸ τριώροφο σπίτι ὅπου συντελεῖται μία ἐργασία ὡραία καὶ δημιουργική: Κρεάρεται τὸ Ἑλληνικὸ παιχνίδι!

Ὅταν ἐπεράσαμε τὸ διάδρομο καὶ φθάσαμε στὶς αἴθουσες εἴδαμε κορίτσια ἀπὸ δώδεκα ἕως δεκαοχτὼ χρόνων, νόστιμα, χαριτωμένα, μὲ μαῦρες σχολικὲς ποδιὲς ποὺ κοσμοῦσαν μικρὰ λευκὰ γιακαδάκια ἀπὸ πικέ, νὰ εἶναι σκυμμένα γύρω ἀπὸ ἕνα μεγάλο τραπέζι καὶ ἀσχολῶνται στὸ σχεδίασμα διαφόρων διακοσμητικῶν μοτίβων ἢ τὴν κατασκευὴν μικροκομψοτεχνημάτων. Ὀλίγο πιὸ μέσα σὲ ἄλλη αἴ-

θουσα ἀγόρια τῆς αὐτῆς ἡλικίας ἐσκάλιζαν μὲ ἐπιμέλεια καὶ ἀγάπη τὸ ξύλο καὶ ἐδημιουργοῦσαν ὡραιότατα ξυλόγλυπτα. Εὑρισκόμεθα μέσα στὸ πρωτοτυπώτερον σχολεῖον ποὺ ἔχουν αἱ Ἀθῆναι. Τὸ σχολεῖον παιγνιδιῶν καὶ διακοσμητικῆς. Ἕνα σχολεῖον ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ ἄλφα, ποὺ δὲν ἔρχεται ἁπλῶς νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἕνα ἐπάγγελμα, ἀλλὰ νὰ τὸ δημιουργήσῃ.

Ἂς ἀφήσουμε μερικὰ σπάνια παιχνίδια ποὺ ἦσαν ἀπόλαυσις διὰ τὰ παιδιὰ τῶν πολὺ πλουσίων καὶ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὰ κοινὰ παιχνίδια, αὐτὰ ποὺ ἐγνώρισε ἡ μεγάλη μᾶζα τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος: Καραγκιόζηδες ἀκαθορίστου ἐθνικότητος καὶ ἐποχῆς, κοῦκλες οὐ-

δέτερες, καὶ τενεκεδένιοι σιδηρόδρομοι ποὺ κάποτε εἶχαν ἐνδιαφέρον μόνον ὡς ἕνα μηχανηματάκι ποὺ προσεφέρετο εἰς τὴν παιδικὴν περιέργειαν. Ὕστερα ἤρχετο ἡ σειρά, ἡ κατηγορία τῶν πολεμικῶν, τῶν στρατιωτικῶν παιγνιδιῶν ποὺ ἦσαν καὶ αὐτὰ ξένης προελεύσεως. Στὸ παιδί μας ἡ γύρω του ζωὴ δὲν τοῦ προσέφερε τίποτε. Καὶ ὅταν ἀκόμη τοῦ ἔδιναν ἕνα ζῶο νὰ παίξῃ, αὐτὸ τὸ ζῶο δὲν ἦταν λύκος τῆς Πάρνηθος ἢ γαϊδοῦρι ἢ ἄλογο ἢ βόϊδι, ἀλλὰ ἦταν ἀρκούδα τῶν Καρπαθίων ἢ γίβων ὁ μακρόχειρ τοῦ Γιβραλτὰρ ἢ κάμηλος βακτριανὴ ἢ καμηλοπάρδαλις. Ζῶα ἐνδιαφέροντα καὶ ὡραῖα ἀλλὰ ἄγνωστα στὸ παιδί.

Τὸ σχολεῖο τῶν παιχνιδιῶν καὶ τῆς διακοσμητικῆς ἀγωνίζεται νὰ δημιουργήσῃ τὸ Ἑλληνικὸ παιχνίδι.

Ποιὰ σημασία ἔχει αὐτὸ τὸ ἔργον δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀντιληφθῇ κανεὶς παρὰ μόνον ἐὰν λάβῃ τὸν κόπον καὶ ἐπισκεφθῇ τὸ σχολεῖον τῶν παιχνιδιῶν. Συντελεῖται ἐκεῖ μέσα μία μικρὰ ἐπανάστασις. Τὸ κίνημα τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν λαϊκήν μας τέχνην, ἡ ἐπαφὴ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα τὴν ὁποίαν καλλιεργεῖ ὁ δημοτικισμός, ἔχουν ἐκεῖ ἕνα στήριγμα ἀφαντάστου σπουδαιότητος. Εἰς τὸ τέρμα τῆς μικρᾶς ὁδοῦ Πάτμου ἀνατρέπεται ἡ ἀπόλαυσις ξένης προελεύσεως ποὺ προσεφέρετο ἕως χθὲς στὸ παιδί μας καὶ κατευθύνεται τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς τὰ στοιχεῖα ποὺ τοῦ προσφέρει ὁ τόπος. Ἡ κούκλα δὲν εἶναι, οὔτε ἠμπορεῖ πλέον νὰ εἶναι τὸ οὐδέτερον ἐκεῖνο κατασκεύασμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐξέφραζεν ἀπολύτως τίποτε. Εἶναι μία φυσιογνωμία γραφική, ἡ ὁποία μᾶς ἐνθυμίζει ἕνα κομμάτι ζωῆς. Μὰ φαντάζεσθε τί κατόρθωμα εἶναι ἕνα κοριτσάκι 14 χρόνων νὰ παίρνῃ λίγο σύρμα, ἕνα μαῦρο κουρελάκι καὶ λίγο σπάγγο καὶ νὰ σᾶς κάνῃ τὸν ἐκφραστικώτερο Ὑδραῖο ἢ Ψαριανὸ καραβοκύρη, νὰ δημιουργῇ ἐκ τοῦ μηδενὸς ὁλόκληρον τὴν γραφικὴν σειρὰν τῶν τύπων τῆς γνησίας ἑλληνικῆς ζωῆς;

Καὶ ὅμως εἴδαμε αὐτὸ τὸ θαῦμα βγαλμένο ἀπὸ τὰ χέρια παιδιῶν ποὺ ἀκόμη δὲν ἐτελείωσαν τὴν σπουδή των. Ὁ ζωγράφος κ. Σπ. Βασιλείου ποὺ ἔχει ἀφοσιωθῇ σ' αὐτὸ τὸ ἔργο μὲ ἀληθῆ στοργὴν μοῦ παρουσίασε σχέδια παιδιῶν ποὺ μόλις εἶχαν εἰσέλθει στὸ σχολεῖο καὶ δὲν εἶχαν διόλου ἄσκησῃ σὲ τίποτε. Τὰ σχέδια αὐτὰ ἦσαν τὸ καθένα μικρὲς ἐλπιδοφόρες ἀποκαλύψεις. Μὲ ἀγνὸν πριμιτιβισμὸν τὰ παιδιὰ ἔδιδαν δείγματα διακοσμητικοῦ αἰσθήματος, ζωγραφικῆς φαντασίας, παρατηρήσεως καὶ πρὸ παντὸς αὐθορμήτου ἐνδιαφέροντος πρὸς ὅ,τι προσέφερε ἡ γύρω ζωὴ πρὸς διακοσμητικὴν ἐκμετάλλευσιν. Ὑπάρχει ἕνα γαϊδουράκι ξύλινο φορτωμένο δύο κοφίνια, τὸ ὁποῖον εἶναι ἕνα ἀληθινὸ ἔργο τέχνης, ὑπάρχει ἕνας ἐφημεριδοπώλης, τύποι νησιωτῶν καὶ χωρικῶν, ζῶα καὶ χίλια ἄλλα. Μία ἀπὸ τὰς πλέον ἐπίσης χαρακτηριστικὰς ἐκδηλώσεις τῶν παιδιῶν εἶναι τὸ αὐθόρμητο καὶ ἀβίαστο χιοῦμορ ποὺ παρουσιάζουν εἰς μερικὰ σχέδια. Πραγματικὴν ἐφευρετικότητα παρατηρεῖ κανεὶς καὶ ἀληθινὴν χιουμοριστικὴν διάθεσιν εἰς ἕνα σχέδιον τελείως διακοσμητικὸν ἑνὸς τερραὶν ποδοσφαιρικοῦ. Ὁ ἀθλητισμὸς ἄλλωστε παρετήρησα ὅτι προσφέρεται πρὸς χιουμοριστικὴν διακοσμητικὴν ἐκμετάλλευσιν πάρα πολὺ καὶ πολλὰ παιδιὰ τὸν ἔχουν μεταχειρισθῇ ὡς θέμα.

Εἰς ἕνα δωμάτιο ἐνόμισα ὅτι μὲ μεταφέρουν εἰς παλαιὸν ταρσανὰν ὅπου γερόλυκοι θαλασσινοὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ πίσσωμα τῶν καραβιῶν.

Κατεσκευάζετο ἡ «Ἁγία Πελαγία», ἕνα καράβι ποὺ δὲν εἶχε τίποτε κοινὸ οὔτε μὲ τὰ λαμαρινένια κουρδιζόμενα ὑπερδρέδνωτ ποὺ φιγουράρουν στὶς πρωτοχρονιάτικες βιτρίνες, οὔτε μὲ τὰ κακοφτιασμένα χαρτονένια πλοῖα ποὺ βλέπουμε τὴν πρωτοχρονιὰ στοὺς δρόμους γιὰ τὰ κάλανδα. Εἶναι ἕνα καράβι σωστὸ ποὺ τὸ κάθε τι ἀπὸ τὴν καρίνα ὡς τὰ ξάρτια εἶνε μελετημένο καὶ καλοδουλευμένο. Ἔγινε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ θὰ ἐγίνετο ἕνα καράβι ἀληθινό. Φτιάχτηκε πρῶτα ὁ σκελετός του, ὕστερα ντύθηκε αὐτὸς ὁ σκελετὸς μὲ φιλέτα ξύλου, ἔπειτα στρώθηκε ἡ κουβέρτα του κι' ἔγιναν ἕνα-ἕνα ὅλα τὰ χρειαζόμενα. Τὸ καράβι αὐτὸ δὲν θὰ εἶναι ἕνα ξένο πρᾶμα ψυχρὸ καὶ οὐδέτερο, οὔτε θὰ ἔχῃ μιὰ ὀμορφιὰ ποὺ δὲν θυμίζει τίποτε. Θὰ εἶνε μιὰ ὡραία μινιατούρα τῆς ἑλληνικῆς ἱστιοπλοΐας καὶ θὰ θυμίζῃ τὰ ὡραῖα νησιά μας σὰν τὸ Γαλαξείδι κι' ἄλλα.

Σκεφθῆτε λοιπὸν γιὰ μιὰ στιγμή, τί ἔχει νὰ γίνῃ στὴν Ἑλληνικὴ ἀγορὰ ὅταν εἴκοσι, τριάντα, πενῆντα νέοι ἀρτιζάν, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ὁρμητικὰ πρὸς τὴ δρᾶσι, βρεθοῦν ἕνα πρωῒ στὴν ἑλληνικὴ ἀγορὰ καὶ τὴ γιομίσουν μὲ ὡραῖα παιγνίδια ἢ ὡραῖα ξυλόγλυπτα ἢ διακοσμητικὰ σχέδια καμωμένα μὲ τὸ πνεῦμα ποὺ ἐβατσινάρισε μέσα τους τὸ σχολεῖο καὶ μιὰ διάχυτος διάθεσις ποὺ διαγράφεται παντοῦ ἐπιστροφῆς πρὸς τὴ δική μας ζωή, καὶ ἡ ὁποία ζητᾷ ἀδιάκοπα στὸ κάθε πεδίο τὴν ἔκφρασί της;

Οἱ νέοι ἄνθρωποι τοῦ νέου αὐτοῦ ἐπαγγέλματος, ὡπλισμένοι μὲ γνώση καὶ προηγμένη αἰσθητικὴ ἀντίληψη ἀλλὰ καὶ νεανικὴ μαχητικότητα καὶ ὁρμή, εἶναι προωρισμένοι ν' ἀνατρέψουν ὁλόκληρο τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον σήμερα διασκεδάζει τὸ παιδί. Καὶ δὲν πρόκειται μόνο νὰ κινηθοῦν πρὸς μιὰ ὡραία ἐργασία τόσοι νέοι καὶ τόσες νέες, ἀλλὰ καὶ νὰ καλλιεργηθῇ ἕνα γενικὸ γοῦστο καὶ νὰ καταλάβουν ὅλοι ὅτι ὁ τόπος, τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα, οἱ φορεσιές, οἱ ἄνθρωποι, ὁ βαθμὸς τοῦ πολιτισμοῦ θὰ δώσουν τὰ παιχνίδια στὸ παιδί. Ἡ ἐργασία ποὺ συντελεῖται στὸ σχολεῖο αὐτὸ εἶναι νέα, ἔχει ὅλες τὶς πιθανότητες τῆς ὡραίας ἐξελίξεως καὶ ἀναπτύξεως καὶ εἶναι ἕνα ἔργο πολιτισμοῦ. Σιγὰ-σιγὰ θὰ δημιουργηθῇ ἀπὸ ἐκεῖ μία τάξις βιοτεχνῶν, ἡ ὁποία θὰ βολέψῃ τὸ σπίτι μας, θὰ καλυτερέψῃ τὸ γοῦστο καὶ θὰ κάμῃ τὰ παιδιά μας νὰ ἐνδιαφέρωνται γιὰ τὴ ζωὴ ποὺ τὰ τριγυρίζει. Ἕνα δεῖγμα τῆς βιοτεχνίας ποὺ θὰ δημιουργηθῇ, δὲν χρειάζεται πολὺ κόπος νὰ τὸ φαντασθῇ κανεὶς ὅταν ἕνας περίπατος στὴν ὁδὸν Ἐλευσῖνος 16 φέρῃ ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια κάθε ἐνδιαφερομένου τὴν παλαιὰν μερακλήδικη μαστοριά, τὴν βιοτεχνικὴ οἰκογένεια, ποὺ μόνον ὡραῖα πράγματα γνωρίζει νὰ παράγῃ. Ἐννοῶ τὸ ἐργαστήριον Λιδάκη, τὸ μόνον ἐκτὸς τοῦ σχολείου ὑπάρχον εἰδικὸν ἑλληνικὸν ἐργαστήριον γιὰ παιχνίδια καὶ μέσα εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἐργάζεται παρὰ τὸ ἀντρόγυνο Λιδάκη καὶ οἱ γονεῖς των. Καὶ ἡ ἀναβίωσις μιᾶς τόσον ὡραίας βιοτεχνίας πῶς ἠμπορεῖ νὰ μὴν χαιρετισθῇ ὡς παρήγορον φῶς μέσα εἰς τὴν μαινομένην θάλασσαν τῆς ξενομανίας;

Κ. ΜΠΑΣΤΙΑΣ

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΠΑΠΑΕΥΘΥΜ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. Α. ΠΕΤΡΙΔΟΥ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον ὡς προπύργιον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀντιμετώπισεν ἐπὶ σειρὰν αἰώνων τὰς θυέλλας τοῦ μουσουλμανικοῦ φανατισμοῦ, ἐπέπρωτο νὰ πληγῇ καιρίως ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ τέκνων, ἅτινα ἀνέστησε καὶ περιέθαλψεν εἰς τοὺς φιλοστόργους αὐτοῦ κόλπους.

Κατὰ τὰ ἐμπόλεμα ἔτη τῆς Τουρκίας ἀπὸ τὰ 1912 καὶ ἐντεῦθεν ὁ ὑπόδουλος ἑλληνικὸς λαός, πιστεύσας εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἰδανικῶν του, εἶχε κηρυχθῆ ἀναφανδὸν ὑπὲρ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων τῶν χριστιανικῶν Κρατῶν, τὸ δὲ Πατριαρχεῖον, παρὰ τὴν διατηρουμένην ἐπιφυλακτικότητα αὐτοῦ, παρασυρθὲν ἀκαίρως ὑπό τινων θερμοκεφάλων ὑπερπατριωτῶν, εἶχεν ἔλθει εἰς διάστασιν μετὰ τοῦ καθεστῶτος καὶ εἶχε διακόψει τὰς μετὰ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἐπισήμους του σχέσεις παρὰ τὰς ἀντιθέτους προσπαθείας τῆς μετριοπαθοῦς μερίδος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Κατὰ τὸ ἀνώμαλον τοῦτο διάστημα, πατριαρχεύοντος τοῦ ἀοιδίμου Γερμανοῦ Γ', ἐπεκράτει ἐν Πατριαρχείοις ἀναστροφὴ τῶν ἀπὸ αἰώνων ὅρων καὶ ἀναρχία εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων, ἐξαρτηθέντων ἀπὸ τὴν διάθεσιν ὀλίγων ἐπιτηδείων ἐκμεταλλευομένων τὴν κατάστασιν.

Τὸ πρῶτον κροῦσμα τῆς σοβούσης ἐκλύσεως τοῦ γοήτρου τοῦ ἐθνικοῦ Κέντρου ἐξεδηλώθη εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, μεταδοθὲν καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτήματα.

Κάποιος Δαμιανίδης δικηγόρος ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἀνταρσίας, κατηγορηθεὶς ἐπὶ καταχρήσει 12 χιλ. λιρῶν ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Καφατιανῆς τοῦ Γαλατᾶ.

Ὁ κ. Μελέτιος, ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ θρόνου κατὰ τὰς κρισίμους ταύτας περιστάσεις, ἐπεδόθη μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως καὶ τὴν αἴθουσαν αὐτῆς διὰ δρακοντείων μέτρων.

Δυστυχῶς, τὸ κακὸν εἶχε προχωρήσει πολύ, ὁ δὲ Δαμιανίδης προσκληθεὶς εἰς ἀπολογίαν, οὐχὶ μόνον ἠπείθησεν, ἀλλ' ἐπωφελούμενος τῆς ἐπικρατούσης ἀνωμαλίας τῶν σχέσεων μετὰ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, αἵτινες βαρέως ἔφερον τὴν στάσιν τῶν Πατριαρχείων ἔναντι αὐτῶν, ἐπέδραμε πρωΐαν τινὰ μετὰ τῶν ὀπαδῶν του Τούρκων καὶ Χριστιανῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, καθ' ἣν ὥραν συνεδρίαζεν ἐν αὐτοῖς τὸ Πανορθόδοξον Συνέδριον καὶ συλλαβὼν τὸν Πατριάρχην ἐξύβρισε καὶ ἔσυρεν αὐτὸν βιαίως πρὸς ἀπαγωγήν.

Οἱ παριστάμενοι ξένοι καὶ ἡμέτεροι Σύνεδροι διασκορπισθέντες ἐκρύφθησαν, πλὴν τοῦ ἁγίου Δυρραχίου κ. Ἰακώβου (νῦν Μυτιλήνης), ἀγωνισθέντος ἀφόβως παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Πατριάρχου μετά τινων κληρικῶν, ἵνα σώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐπιδρομέων, ἐπιβουλευομένων τὴν ζωήν του.

Ἡ ἀγρία πάλη ἐξηκολούθησεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν μεταξὺ δύο ἀντιπάλων, τῶν μὲν συρόντων ἀπὸ τοὺς πόδας τὸν Πατριάρχην, γενναίως ἀνθιστάμενον, τῶν δὲ προσπαθούντων νὰ ἀπαλλάξωσιν αὐτὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν κακοποιῶν, καὶ οὕτως ὁ Πατριάρχης, κατὰ γῆς συρόμενος ἀπὸ τὰς κλίμακας τῆς μεγάλης αἰθούσης, ἐφέρθη εἰς τὸ κάτω πάτωμα τῆς ἐξόδου.

Οἱ ἐπιδρομεῖς, διακόψαντες τὴν κάθε μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπικοινωνίαν καὶ φρουροῦντες διὰ τῶν ὀργάνων των τὰς ἔξωθι θύρας, δὲν ἐπέτρεπον οὐδεμίαν ἔξωθεν βοήθειαν, ἡ δὲ τουρκικὴ ἀστυνομία, βλέπουσα μακρόθεν τὰ συμβαίνοντα, ἔμεινε ἀδιάφορος, καὶ μόνον ἡ γαλλικὴ ἀστυνομία τῆς κατοχῆς εἰδοποιηθεῖσα κατώρθωσε νὰ σώσῃ τὸν Πατριάρχην ἐκ βεβαίου θανάτου.

Κατ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν ἑτοιμάζετο νέα συνωμοσία κατὰ τῶν Πατριαρχείων διά τινος ἀσήμου καὶ ἀξέστου ἱερέως Παπαευθὺμ Καραχισαρίδου, ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Ἁγίου Καισαρείας εἰς τὴν κοινότητα τοῦ Κεσκίν.

Ὁ ἔκφυλος καὶ πονηρὸς οὗτος ἱερεύς, συναγωνιζόμενος μετὰ τῶν Τούρκων καὶ ἀποκτήσας κάποιαν φήμην καὶ περιουσίαν ἐκ δωροδοκιῶν Χριστιανῶν διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν τῆς στρατολογίας, κατέπλευσεν εἰς Κων)πολιν καὶ προσεταιρισθεὶς τὴν σπεῖραν τοῦ Δαμιανίδου καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ, τῶν πλείστων Τούρκων, ἤρχισε νὰ ἐνοχλῇ τὰ Πατριαρχεῖα, ἀπαιτῶν νὰ ἀποσταλῇ ὡς πατριαρχικὸς ἀντιπρόσωπος εἰς τὴν ἐπαναστατημένην Ἄγκυραν.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 6ην σελίδα)

ΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ

ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ

ΔΕΝ ΕΞΗΝΤΛΗΣΑΜΕΝ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσηγούμενος ἐσχάτως εἰς τὴν Βουλὴν τὸν προϋπολογισμόν, ὡμίλησε καὶ περὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐν γένει καταστάσεως τῆς χώρας, ἥτις δὲν ἦτο δυνατόν, κατὰ τὴν ἔκφρασίν του, νὰ ἀποτελέσῃ ἐξαίρεσιν τῆς παγκοσμίου κρίσεως, λόγῳ τῆς ἀλληλεξαρτήσεως, ἥτις ὑφίσταται εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῶν ἐθνῶν.

Οὐδεμία δὲ θὰ ἠδύνατο νὰ προβληθῇ σοβαρὰ ἀντίρρησις ὅτι ἡ ἀλληλεξάρτησις αὐτὴ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς οἰκονομικῆς νόσου καὶ ἐπεδείνωσε τὴν προϋπάρχουσαν ἄλλων τινῶν χωρῶν κρίσιν παρ' ἡμῖν, παρεμποδίζουσα τὴν ταχυτέραν ἐξ αὐτῆς ἔξοδόν μας.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δυσκολευόμεθα νὰ δεχθῶμεν εἶνε ὅτι ἡ κρίσις, κάμνουσα τὸν γῦρόν της, ἔφθασεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔπειτα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη, διότι τοιαύτην περίπου ἔννοιαν ἔχουν αἱ ὑπουργικαὶ ἀνακοινώσεις, αἱ περιέχουσαι τὴν καθυστερημένην ὁμολογίαν διὰ τὴν ὕπαρξιν κρίσεως παρ' ἡμῖν, ὡς καὶ τὸ ὅτι ἐκ τοῦ παραλληλισμοῦ τῶν συμπτωμάτων τῶν ἐκδηλουμένων ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ, καταδεικνύεται ὅτι ἡ κρίσις ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχει οὔτε τὴν ἔντασιν οὔτε τὴν ἔκτασιν τὴν παρατηρουμένην εἰς ἄλλα μέρη.

Συνομολογοῦμεν βεβαίως μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ προσήλωσις εἰς τὴν ἀπαισιοδοξίαν, παρεμποδίζει τὴν ψύχραιμον ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως καὶ τὴν ὀρθὴν ὑπόδειξιν τῶν, κατὰ τὸ δυνατόν, ληπτέων μέτρων.

Ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως, ἡ ἀπόκρυψις τῆς πραγματικότητος, ὅταν μάλιστα γίνεται συστηματικῶς καὶ σοφιστικῶς, δύο τινὰ ἀποφέρει σπουδαιότατα κακά, τὸ μὲν ὅτι ἀναχαιτίζει τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ ἐγκαίρως τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα προσαρμογῆς εἰς τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν καὶ ρυθμίσεως τῆς πίστεως, σημαντικοὺς ἀμφοτέρους παράγοντας, ὧν ἡ ἀνώμαλος κίνησις περιπλέκει καὶ παρατείνει τὴν κρίσιν, τὸ δὲ ὅτι κλονίζει τὴν τόσον ἀπαραίτητον ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ πρὸς τὰς ἐπισήμους ἀνακοινώσεις, ἐφ' ὅσον εἰς τὸ παρελθὸν ἀπεμακρύνθησαν τυχὸν αὗται τῆς πραγματικότητος, καὶ πρὸς τὴν κυβερνητικὴν προσπάθειαν, ἥτις, κατὰ δεδικαιολογημένην ἀξίωσιν, δέον νὰ εἶνε βαθύτατα μελετημένη, διαρκῶς ἄγρυπνος, καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀποτελεσματική.

Ἠμπορεῖ τις νὰ ἰσχυρισθῇ βασίμως ὅτι, πέραν τῆς δημοσιονομικῆς ἀπόψεως, ἥτις δὲν εἶνε τὸ θέμα μας, ἐν ἀλληλεξαρτήσει καὶ ἀσχέτως πρὸς ταύτην, ἐγένετο συστηματικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα τῆς οἰκονομικῆς τοῦ ἔθνους καταστάσεως;

Τίνες εἶνε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι προέβησαν εἰς συντονισμένην μελέτην ὅλων τῶν κλάδων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, εἰς σοβαρὰν ἐξέτασιν τῶν προσόδων καὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς ἀναλωτικῆς δυνάμεως τῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων, εἰς βαθυτέραν ἔννοιαν τῆς κινήσεως καὶ δημιουργίας τῶν κεφαλαίων, ὄχι τῶν χρηματικῶν μόνον, καὶ τίνα ὑπῆρξαν τὰ πορίσματα τῆς τοιαύτης ἐργασίας;

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὰς ρηθείσας ἀνακοινώσεις του, πολὺ ὀρθῶς ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀμερόληπτος ἐκτίμησις τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν στοιχείων τοῦ οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς χώρας, διὰ τὴν κατὰ τῆς κρίσεως ἀντίστασιν, καὶ ἡ ἐκ τῆς τοιαύτης ἐρεύνης παρεχομένη σαφὴς εἰκὼν τῆς καταστάσεως καὶ τῆς πιθανῆς ἐξελίξεώς της, δύνανται νὰ δώσουν τὴν ὀρθὴν κατεύθυνσιν εἰς τὴν δημοσίαν καὶ ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ προέλθῃ ἡ ἀληθῶς πολύτιμος αὐτὴ εἰκών, ἀνεξαρτήτως τῆς καλῆς διαθέσεως, χρειάζεται σοβαρὰ καὶ συστηματικὴ ἐργασία πλειόνων τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπων, ἀπό τε θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς ἀπόψεως κατηρτισμένων.

Ἐλλείψει τοιαύτης ἐργασίας ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀνεσκόπησε περιληπτικώτατα, τέσσαρα μόνον, ὄχι βεβαίως ἀσήμαντα, σημεῖα τῆς καταστάσεως, διὰ νὰ ἐξαγάγῃ παρήγορα διὰ ταύτην συμπεράσματα.

Ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν πτωχεύσεων, τὰς ὁποίας πρῶτον ἐξήτασεν, ἀναγνωρίσας ὅτι αὐξάνονται, ὄχι ὅμως πέραν τοῦ ὁρίου, εἰς τὸ ὁποῖον μοιραίως θὰ ἔφθανον, κατὰ τὴν γνώμην του, ἐκ τῆς μετὰ τὴν νομισματικὴν σταθεροποίησιν ἐκκαθαρίσεως, δὲν παρέχει ἀσφαλὲς μέτρον ἐκτιμήσεως τῆς κρίσεως, ἥτις δὲν εἶνε εἰδικῶς ἐμπορική, ἀλλὰ καθολικὴ οἰκονομικὴ κρίσις.

Οὔτε ἠμποροῦμεν, καὶ ἂν μονομερῶς ἐρευνηθῇ ἡ ἐμπορικὴ μορφὴ τῆς γενικωτέρας κρίσεως, νὰ συγκρίνωμεν αὐτήν, πρὸς τὴν ὑφισταμένην εἰς ἄλλα, ἀσυγκρίτως περισσότερον ἡμῶν ὠργανωμένα ἐμπορικῶς ἔθνη, καὶ νὰ ἐξαγάγωμεν συμπεράσματα ἐκ τῆς συχνοτέρας ἀλλαχοῦ πτώσεως μεγάλων ἐπιχειρήσεων.

Διότι εἶνε ἐπιστημονικῶς καὶ ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον, ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ κρίσεις προσβάλλουν εὐκολώτερον καὶ σφοδρότερον, τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ ἐμπορικὴ ἀνάπτυξις, ἔχει σημαντικὰ προχωρήσει, τοῦθ' ὅπερ δὲν εἰμπορεῖ νὰ ὑποστηριχθῇ δι' ἡμᾶς.

Ἡ εἰς ἄλλας χώρας συχνοτέρα ἴσως πτῶσις μεγάλων ἐπιχειρήσεων, ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ὑπάρχουν ἐκεῖ πολλαὶ τοιαῦται ἐπιχειρήσεις, ὅσαι δὲν ὑφίστανται παρ' ἡμῖν.

Οὔτε πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ διὰ πτωχεύσεως μόνον ἐκδηλουμένη πτῶσις, ἀλλ' ἡ ἀναλογία τῶν καμπτομένων ἀθορύβως μεγάλων ἢ μικρῶν ἐπιχειρηματιῶν, καὶ τῆς κεκαλυμμένης ἀνεργίας πολλῶν ἐπαγγελματιῶν, ὡς καὶ ἡ προϊοῦσα στενοχωρία τῆς μεσαίας τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐμπορευομένων καὶ ἐπαγγελματιῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ σύγκρισις τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς, ὡς καὶ τῆς κινήσεως τῶν λιμένων καὶ σιδηροδρόμων, πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος, δὲν εἶνε ἐπιτυχής, διότι καὶ πέρυσιν ὑπῆρχεν ἡ κρίσις, μόνον δὲ ἡ ἀναγνώρισίς της καθυστέρησεν.

Ἐὰν δὲν ἀντιμετωπίζωμεν ἐν Ἑλλάδι τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δοκιμάζονται αἱ μεγάλαι βιομηχανικαὶ χῶραι, ἡ ἐξήγησις τούτου ἔγκειται ἀκριβῶς εἰς τὸ ὅτι δὲν ἔχομεν τόσον ἀνεπτυγμένην βιομηχανίαν, ὥστε νὰ ἐκδηλωθῇ καθ' αὐτὸ βιομηχανικὴ κρίσις, συνέπεια τῆς ὁποίας ἰδία εἶνε ἡ ἀνεργία ὅπως συμβαίνει ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου ἡ βιομηχανία ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἢ κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς ἄλλα τινὰ κράτη.

Τὸ ὅτι ἡ πορεία τέλος τῆς νομισματικῆς σταθεροποιήσεως δὲν παρουσίασεν ἀνησυχαστικὰ συμπτώματα, δὲν ἀποδεικνύει ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς καλυτέραν θέσιν ἄλλων χωρῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐπίσης οὐδαμῶς ἐκινδύνευσεν ἡ σταθερότης τοῦ νομίσματός των, ἀκόμη καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐσταθεροποιήθη εἰς ὑψηλὴν ἀναλογίαν, ὡς ἐν Ἰταλίᾳ.

Οὔτε ὅτι, διὰ τὸν λόγον αὐτόν, ἡ οἰκονομικὴ νόσος, ἐξ ἧς πάσχομεν εἶνε ἐλαφρά, καθ' ὅσον ἡ γενικὴ οἰκονομικὴ κρίσις δὲν συνοδεύεται πάντοτε ἀπὸ νομισματικὴν τοιαύτην, ἥτις ἄλλως τε προηγήθη, συντελέσασα σημαντικὰ εἴς τε τὴν ἐκδήλωσιν καὶ τὴν ἐπιδείνωσιν τῆς καθολικῆς κρίσεως, καὶ οὔτε ἀποκλείεται, ταύτης συνεχιζομένης ἐπὶ μακρόν, νὰ ἐπαναληφθῇ πολὺ ἢ ὀλίγον ἐπικινδύνως.

Ὅπως, ἀντιστρόφως, ὁ κλονισμὸς τῆς νομισματικῆς σταθεροποιήσεως δὲν προϋποθέτει πάντοτε τὴν ὕπαρξιν γενικωτέρας οἰκονομικῆς κρίσεως, καὶ δὴ σοβαρᾶς τοιαύτης, ἐκτὸς ἄλλων δὲ ἱστορικῶν παραδειγμάτων, πρόκειται ἡμῖν τὸ τῆς Αὐστρίας, ὅπου τὸ φιορίνιον, ἐν ᾧ κατὰ τὴν ἄλλοτε γενομένην ἐκεῖ νομισματικὴν μεταρρύθμισιν ἔχανε τὰ 4)5 τῆς μεταλλικῆς του ἀξίας, πέντε ἔτη βραδύτερον ὑφίστατο νέαν ὑποτίμησιν κατὰ 60 ο)ο, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ἐκδηλωθῇ ἐκεῖ ἡ οἰκονομικὴ κρίσις, ἥτις, μαστίζει σήμερον τὴν Αὐστρίαν, τῆς ὁποίας ἡ νομισματικὴ σταθεροποίησις δὲν ὑπέστη τοιαύτην ἀνωμαλίαν.

Ἀναμφισβητήτως οἱαδήποτε ἐπιγενομένη ἀστάθεια τοῦ νομίσματός μας, ὡς συνέπεια ἄλλων ἐκδηλώσεων τῆς γενικωτέρας κρίσεως, θὰ συντελεῖ εἰς τὴν παράτασιν ταύτης, καὶ θὰ συνέβαλεν εἰς τὴν διαταραχὴν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, οὐδεμία δὲ ὑπάρχει ἀντίρρησις διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀδιαλείπτου διατηρήσεως τῆς σταθεροποιήσεως.

Δὲν ἔχομεν ὅμως τὴν γνώμην ὅτι ἡ νομισματικὴ ἄποψις εἶνε τὸ ἅπαντον τῆς ἐρεύνης τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἥτις ὑφίσταται ἐπίσης διαφόρων ἄλλων βαθυτέρων αἰτίων τὴν ἐπίδρασιν, δι' ὃ καὶ νομίζομεν ὅτι ὅλαι αἱ νεώτεραι θεωρίαι περὶ ἀσταθείας τῆς ἀξίας τοῦ χρυσοῦ, περὶ ἀνεπαρκείας τούτου, περὶ συσσωρεύσεώς του εἰς ὡρισμένας χώρας, καὶ ἐν γένει περὶ ἀνωμάλου νομισματικῆς κινήσεως, οὐδὲ κατὰ προσέγγισιν ἐξαντλοῦν τὴν ἔρευναν τοῦ ἐκτροχιασμοῦ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν.

Ἡ παρατήρησις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἐκ τῆς φορείας τῶν δασμῶν καὶ τῶν φόρων καταναλώσεως, ἀποδεικνύεται ὅτι ἐκάμφθη ἀλλ' ὄχι σημαντικὰ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τοῦ λαοῦ, ἔχει βεβαίως τὴν ἀξίαν της, ἀλλὰ δὲν ἐξηγεῖ ἐπαρκῶς τὸ ζήτημα τοῦ σπουδαιοτάτου παράγοντος τῆς ἀναλωτικῆς δυνάμεως.

Διότι εἶνε πολὺ πιθανὸν ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀποδόσεως τῶν φόρων ἥτις δὲν φαίνεται σήμερον ἀνησυχητική, νὰ φανῇ βραδύτερον, καθ' ὅσον ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀναγκῶν δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ προσαρμοσθῇ θᾶσσον ἢ βράδιον πρὸς τὸ κοινωνικὸν εἰσόδημα καὶ τὴν κατανομὴν τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως, ἡ ἀνώμαλος ἐξέλιξις τῆς ὁποίας ἄγει εἰς ἀσφαλῆ ἐξασθένησιν τῆς καταναλώσεως.

Ἀσχέτως ἄλλως τε πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν φόρων, ἥτις ἔχει διάφορον βάσιν, ἡ στατιστικὴ τῶν ὀκτὼ πρώτων μηνῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, μέχρι τέλους Αὐγούστου τουτέστι, παρουσιάζει ἀρκετὴν μείωσιν τῆς εἰσαγωγῆς, ὄχι μόνον εἰς τόννους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀξίαν, ἥτις ἔφθανεν εἰς τὰς Δρχ. 7.126.124.000 ἔναντι Δρ. 8.555.067.000 τοῦ ἀντιστοίχου περυσινοῦ ὀκταμήνου.

Ἀλλὰ καὶ ἡ παράλληλος ἐλάττωσις τῆς ἐξαγωγῆς μας, ἥτις μόλις ἔφθασε τὰς Δρχ. 2.891.334.000 ἔναντι Δρχ. 4.059.635.000 κατὰ τὸ περυσινὸν ὀκτάμηνον μὴ οὖσα ἀνάλογος πρὸς τὴν ὑποτίμησιν ἐνίων προϊόντων, δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶνε ἐνθαρρυντική.

Μόνον ὁ κ. Βουρλούμης κατορθώνει νὰ εἶνε ἐνθουσιασμένος, διότι ἐκ τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐλαττώσεως ἀμφοτέρων τῶν σκελῶν τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, ἐμειώθη τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν, καὶ χαιρετίζει τοῦτο ὡς καλὸν οἰωνόν, καθ' ὃν τρόπον καταγίνεται ἀπὸ μακροῦ νὰ προσαρμόζῃ τὰ πορίσματα τῆς στατιστικῆς πρὸς τὴν ἀμείωτον αἰσιοδοξίαν του, ἡ ὁποία ἀδυνατεῖ νὰ ἀντιληφθῇ καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ὕπαρξιν κρίσεως παρ' ἡμῖν.

Ἀντὶ τῆς προσπαθείας, ὅπως συγκαλυφθῇ ἀτέχνως ἡ ἀλήθεια, ἥτις πιθανὸν νὰ ἐνοχλῇ τὴν εὐμάρειαν τινῶν προνομιούχων, σκοπιμώτερον εἶνε νὰ ἀντιμετωπισθῇ αὕτη μετὰ θάρρους παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ἀκριβῶς διὰ νὰ μὴ τῆς ἀποδοθοῦν εὐθῦναι ὅτι δὲν προέβλεψε νὰ διευκρινισθῇ ἡ κατάστασις.

Καθ' ὅσον εἰμπορεῖ νὰ εἶνε ὀρθὴ ἡ παρατήρησις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομία πρέπει νὰ συμμορφώσῃ τὰς ἀνάγκας της ὡς καταναλώσεως, καὶ τὴν δρᾶσιν της ὡς παραγωγῆ, πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς σημερινῆς καταστάσεως, ἀλλ'

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΑ
ΔΩΡΑ
Thomas
R.C.
Rosenthal
ΣΤΑΔΙΟΥ 37Α
ΤΗΛ. 58-71
διαφ. ΦΟΙΝΙΞ

ὅπως τοῦτο διατυποῦται, δὲν εἶνε παρὰ θεωρία δυσνοήτος διὰ τοὺς πολλούς, καὶ συμβουλὴ ἀμφιβόλου χρησιμότητος.

Παραμένει δὲ ἀκεραία ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἁρμοδίων, ὄχι μόνον νὰ μελετήσουν συστηματικώτερον τὴν κατάστασιν, ὄχι μόνον νὰ ἀποκρυσταλλώσουν θετικώτερα συμπεράσματα, ἀλλὰ καὶ νὰ βοηθήσουν ἐνεργότερον τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν, ὅπως ἀντιμετωπίσῃ μετὰ ψυχραιμίας τὰς δυσκόλους στιγμὰς ἃς διέρχεται.

Καθ' ὅσον συμφωνοῦμεν μὲν μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅτι καὶ ἡ κρίσις αὐτή, ὅπως καὶ ἄλλαι εἰς τὸ παρελθόν, θὰ ὑπερνικηθῇ κάποτε, οὔτε εἴμεθα μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες τυχὸν φρονοῦν ὅτι τὸ κράτος εἶμπορεῖ νὰ ἀποτρέπῃ ἢ νὰ θεραπεύῃ τὰς κρίσεις κατὰ βούλησιν. Ἀλλ' ἐνῷ φοβούμεθα ὅτι ἡ ἔκτασις τῆς ὑφισταμένης οἰκονομικῆς κρίσεως εἶνε ἀνωτέρα πάσης προγενεστέρας, καὶ ἑπομένως δὲν φαίνεται πολὺ προσεχὴς ἡ ἐξ αὐτῆς ἔξοδος, φρονοῦμεν ἀφ' ἑτέρου ὅτι εἶνε δυνατὸν μέχρις ἑνὸς σημείου ν' ἀμβλυνθοῦν αἱ δυσχέρειαι καὶ ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐξαντλήσῃ ὅλα τὰ εἰς τὴν διάθεσίν της ὑπάρχοντα μέσα, διὰ νὰ συντελέσῃ ὅπως ἀντιταχθῇ ἡ καλυτέρα ἄμυνα.

Ὑπάρχουσιν ἀναμφισβητήτως, μεταξὺ τῶν στοιχειωδῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων, τὰ ἐξ εἰδικῶν συνθηκῶν προκύψαντα εἰς τὴν χώραν μας, χρῄζοντα ἰδιαιτέρας μελέτης, καὶ ἐκ τῶν γενικῶν τινά, δυνάμενα νὰ ὑποστῶσι κάποιαν πολιτειακὴν ρύθμισιν, τῆς ὁποίας ἡ ὀρθὴ κατεύθυνσις, οὔτε ἀδύνατος, οὔτε ἀμελητέα εἶνε.

Ἡ ἐκ διαφόρων λόγων, καὶ ἰδία ἐκ τῆς αὐξηθείσης, ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἀνισότητος κατανομῆς τῶν περιουσιῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων, προελθοῦσα δυσαρμονία παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως, ὑπεβοήθησε κατὰ τρόπον ἐπικίνδυνον τὴν παραγωγικὴν ἀναρχίαν, διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν τῆς ὁποίας εἶνε ἀπαραίτητος ἡ κρατικὴ ἐπέμβασις, καθ' ὅσον μόνη ἡ ἕνωσις τῶν ἐπιχειρήσεων δὲν δύναται νὰ ἀντεπεξέλθῃ τελεσφόρως, ὡς ἡ πεῖρα τοῦ παρελθόντος εἰς ἄλλα ἔθνη διεπίστωσε.

Πρὸ τοῦ πολέμου ὑπελογίζετο ὅτι οἱ δημόσιοι προϋπολογισμοὶ ἀπερρόφων τὸ ἐν ὄγδοον τοῦ κοινωνικοῦ προϊόντος, ἢ περίπου τὸ ἓν τρίτον τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος τοῦ πληθυσμοῦ, ἐνῷ ἤδη εἰς τὰς κυριωτέρας χώρας τὸ μερίδιον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ προϊόντος τοὐλάχιστον ἐδιπλασιάσθη, καὶ δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἐννοηθῇ ὁπόσην τοῦτο ἀσκεῖ ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἀνώμαλον ἐξέλιξιν τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας.

Ἡ κατὰ τὸν πόλεμον καὶ μετ' αὐτόν, λόγῳ τοῦ κερδοσκοπικοῦ ὀργασμοῦ, ὑπερενταθεῖσα πίστις, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κανονικὴν τροχιάν της, χρῄζει προσεκτικῆς καὶ συντονισμένης ρυθμίσεως, διὰ τῆς ὁποίας εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποτραποῦν ἐπικίνδυνοι συνέπειαι.

Ἀλλὰ καὶ πλεῖστα ἕτερα ζητήματα, πρωτεύοντα ἢ δευτερεύουσης σημασίας, διεθνοῦς ἢ τοπικῆς μορφῆς, θὰ ἠδύναντο νὰ μελετηθοῦν ἀπὸ ἓν ἀνώτερον οἰκονομικὸν συμβούλιον, μικρὸν ἢ μεγάλον, διὰ τὴν χρησιμότητα τοῦ ὁποίου οὐχὶ ὀρθῶς ἐδίστασεν ἡ κυβέρνησις.

Τὸ ὅτι ἡ κρίσις εἶνε παγκόσμιος, ἢ τὸ ὅτι ἄλλαι τινὲς χῶραι δοκιμάζονται ἴσως περισσότερον ἡμῶν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον νὰ μὴ ἐξαντλήσωμεν ὅλα τὰ μέσα καὶ ὅλους τοὺς ἐξαναγκαστικοὺς συντελεστὰς πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως, διότι ἀπὸ τὴν τεραστίαν οἰκονομικὴν καταιγίδα, ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ σωθοῦν μὲ μικροτέρας ζημίας, οἱ ἰσχυρότεροι καὶ οἱ γνωρίζοντες νὰ λάβουν τὰ περισσότερα προφυλακτικὰ μέτρα.

Β. Α. ΣΚΥΡΙΑΝΟΣ

Ὑφάσματα σιμιλὶ δι' ἐπιπλώσεις. «Ρυθμός», Βουλῆς 22.

Η ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ

Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθησιν εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν ἐκσκαφῆς θεμελίων, κατασκευῆς τούτων καὶ κατασκευῆς βάσεως τοῦ ἐν Ἀσπροπύργῳ Ἱεροῦ Ναοῦ (Ἅγιος Δημήτριος) ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου καὶ μελέτης τοῦ Ἀρχιτέκτονος κ. Ὀρλάνδου.

Ἡ δημοπρασία διεξαχθήσεται ἐν Ἀσπροπύργῳ ἐνώπιον τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπῆς δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν δι' ὁρίου τὴν 4ην τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἐ. ἔ., ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11 π.μ. Ἐγγύησις πρὸς συμμετοχὴν δραχ. 6.500 ἢ εἰς γραμμάτιον Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων. Πλείονες πληροφορίαι εἰς Κοινοτικὸν Γραφεῖον Ἀσπροπύργου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1930

Ἡ Ἐπιτροπή

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων βιβλιαρίων κατὰ τὸ ἔτος 1931.

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1931 ἄρχονται αἱ ἐργασίαι τῆς ἀναθεωρήσεως καταλόγων ἐκλογικῶν βιβλιαρίων.

Αἱ ἐργασίαι αὗται κανονίζονται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 10 καὶ ἑπόμενα τοῦ Νόμου ΓΕΚΑ τοῦ 1907 ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων καὶ τοῦ Νόμου 3824.

Ἀπὸ 1 μέχρι 31 Ἰανουαρίου ὅτε λήγει ὁ χρόνος τῆς ἀναθεωρήσεως, πᾶς μὴ ἐγγεγραμμένος δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ πρὸς τοῦτο ὁρισθησομένου Δικαστικοῦ ὑπαλλήλου νὰ ἐγγραφῇ.

Καλοῦμεν πάντας τοὺς ἔχοντας τὰς ἐννόμους ἰδιότητας τοῦ ἐκλογέως νὰ ἐγγραφῶσιν.

Ὁ Νομάρχων
Γ. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ὑπὸ τῶν Ἑταιρειῶν ΤΖΩΝ ΜΟΝΚΣ καὶ ΥΙΟΙ - ΓΙΟΥΛΕΝ καὶ ΣΙΑ φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν προμήθειαν μιᾶς πετρελαιομηχανῆς Ντῆζελ 180 Η. Ρ. καὶ τεσσάρων ἠλεκτροπαραγωγῶν ὁμάδων Ντῆζελ 100 Η. Ρ. ἑκάστης, ἧς ὁ μειοδοτικὸς διαγωνισμὸς θέλει λάβῃ χώραν τὴν 3ην Ἰανουαρίου 1931 ὥραν 10.30 π.μ. εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γραφεῖα τῶν Ἑταιρειῶν, ὁδὸς Ἠπείρου ἀρ. 10, ὅτι θέλουσι γίνῃ δεκταὶ τετράχρονοι ἢ καὶ δίχρονοι μηχαναί.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΕΝ ΜΑΡΑΣΜΩ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 5ης σελίδος)

Τί κάμνει ἡ γειτονική μας Σερβία; Εἶνε γνωστὴ μεταξὺ τῶν ναυτιλλομένων ἑλληνικῶν κύκλων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν κυβερνητικῶν τοιούτων, ἡ κολοσσιαία Γιουγκοσλαυϊκὴ προσπάθεια διὰ τὴν θάλασσαν. Προσπάθεια τόσον μεγαλειώδης καὶ τόσον ἐπιβλητική, ὥστε σήμερον ἡ Σερβία ἔχει μίαν ἰσχυρὰν σχετικῶς ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, ἀπέκτησε δὲ πρὸ μηνὸς καὶ ὑπερωκεάνειον 15.000 τόννων, τὸ «Ἀρακουάγια», τὸ ὁποῖον μετεβαπτίσθη εἰς «Βασίλισσα Μαρία» καὶ θὰ ἑνώνῃ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν μὲ τὴν Βόρειον Ἀμερικήν, εἰς ἣν ἡ Σερβικὴ μειονότης εἶνε ἀπείρως μικροτέρα τῆς ἑλληνικῆς μεταναστευτικῆς οἰκογενείας τῶν 700.000 ψυχῶν.

Θέλετε μήπως καὶ τὴν Ἰταλίαν; Ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων λιρεττῶν διατίθενται κατ' ἔτος ἀπὸ τὸν κ. Μουσσολίνι εἰς τὰς ἰταλικὰς ναυτικὰς ἑταιρείας καὶ εἰς τὰ ἀκμαῖα ἰταλικὰ ναυπηγεῖα, τὰ ὁποῖα, παρὰ τὴν ἔλλειψιν πρώτων ὑλῶν ἐν Ἰταλίᾳ, φθάνουν ὥστε νὰ συναγωνίζωνται τὰ ἀγγλικὰ τοιαῦτα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μέγα τμῆμα ἐργασίας ὑφαρπάζουν.

Κάποτε τὰ ἑλληνικὰ ὑπερωκεάνεια προσήγγιζαν εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ συνηγωνίζοντο σοβαρῶς τὰ ἰταλικὰ ὑπερωκεάνεια. Τότε ὅμως ἡ Ἑλλὰς ἤκμαζε ναυτικῶς καὶ ἡ Ἰταλία κατετρύχετο ἀπὸ ἐσωτερικὰς διαμάχας. Σήμερον συμβαίνει τὸ ἐναντίον. Τὰ ἰταλικὰ ὑπερωκεάνεια προσεγγίζουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνῷ τὰ ἑλληνικά, ὄχι μόνον δὲν δύνανται νὰ προσεγγίσουν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς πλόας των διακόπτουν ὁλοτελῶς καὶ δένονται εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Ὁ κ. Μουσσολίνι ἐφήρμοσε τόσον δρακόντεια μέτρα διὰ τὰ ξένα σκάφη, ὥστε οἱ Ἰταλικοὶ λιμένες κατηργήθησαν πλέον διὰ τὰ ἑλληνικὰ ὑπερωκεάνεια.

Ἰδοὺ τώρα καὶ ὀλίγα λόγια διὰ τὸν διεθνῆ ἀνταγωνισμὸν ἐπικρατήσεως εἰς τὰς μεγάλας γραμμὰς τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ. Ἡ Γερμανία, θέλουσα νὰ καταρρίψῃ τὸ ἀγγλικὸν ρεκὸρ τῆς «Μαυριτανίας» εἰς τὸν διάπλουν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἐναυπήγησε τὰ δύο πλωτὰ ἀνάκτορα, τὸ «Μπρέμεν» καὶ τὸ «Εὐρώπα».

Τὸ «Μπρέμεν» κρατεῖ ἤδη τὰ σκῆπτρα ταχύτητος, ἡ δὲ Κιούναρ Λάϊν, διὰ νὰ ἐπανακτήσῃ ἡ Ἀγγλία τὸ ρεκὸρ συντομεύσεως τοῦ διάπλου τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ναυπηγεῖ ἕνα σκάφος 73.000 τόννων, θαῦμα πολυτελείας, μὲ ταχύτητα μείζονα τῆς «Βρέμης», μὲ καταπέλτας διὰ τὴν κίνησιν τῶν ἀεροπλάνων κ.λ.π.

Ἡ Ἀμερική, παρακολουθοῦσα βῆμα πρὸς βῆμα τὸν Εὐρωπαϊκὸν ναυπηγικὸν ὀργασμόν, μὴ θέλουσα δὲ νὰ ὑστερήσῃ, καὶ αὐτὴ κατασκευάζει ἤδη δύο νέους «Λεβιάθαν», τεράστια ἐπίσης σκάφη 50.000 τόννων ἕκαστον.

Αὐτὰ λέγουν οἱ ἀριθμοὶ καὶ αἱ συγκρίσεις, ἂν ἐννοεῖται εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ σύγκρισις μεταξὺ ὑπερωκεανείων ἐπιβατικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱουδήποτε ἄλλου ξένου κράτους.

Ἤδη, καθ' ἃ μανθάνομεν, ἡ Ἐθνικὴ Ἀτμοπλοΐα ζητεῖ τὴν σύναψιν δανείου ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους διὰ τὴν ναυπήγησιν δύο συγχρονισμένων πλωτῶν κολοσσῶν μὲ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὁποίων ὄχι μόνον θὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὸν βίαιον μεταναστευτικὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ τελεσφόρως θὰ ἀνταγωνισθῇ τὰς ἰταλικάς, γαλλικὰς καὶ σερβικὰς ὑπερωκεανείους ἀτμοπλοΐας, διότι ὁ Ἕλλην μετανάστης προτιμᾷ καὶ ἤδη ἔν τινι μέτρῳ τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν.

Ἐλπίζομεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ προσδώσῃ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐνισχύσεως τῆς Ναυτιλίας μας τὴν προσήκουσαν σοβαρότητα καὶ ὅτι συντόμως θὰ ἴδῃ τὸ φῶς τὸ νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐκδηλοῦται ἡ στοργικὴ μέριμνα τοῦ κράτους ὑπὲρ ἑνὸς τόσον πλουτοπαραγωγοῦ κλάδου, οἷος εἶναι ὁ κλάδος τῆς ἀτμήρους Ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

ΣΠΥΡΟΣ Γ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

PELIKAN

Ὁ τελειότερος ὅλων. Τὸ ντεπόζιτο μελάνης εἶναι διαφανές, ὥστε γνωρίζετε ἐὰν ὁ κονδυλοφόρος ἔχῃ μελάνην ἢ ὄχι. Τιμὴ ὡρισμένη ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον:
Δρχ. 400

Ν. Ε. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΙΣ
Ὁδὸς Ι. Πεσμαζόγλου 9Α
Τηλ. 66-81. ΑΘΗΝΑΙ

ΑΓΟΡΑ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ
Παραλαμβάνει καθημερινῶς τὰ φθηνότερα καὶ τὰ πλέον ΜΟΔΕΡΝΑ ΒΙΒΕΛΟΤ
ΣΕΡΒΙΣ ΤΕΙΟΥ
μόνον Δρ. 260 Bavaria
Christofle & Berndorf
Τιμαὶ εὐηνθέζεων.
ΣΤΑΔΙΟΥ 15α Λαμπτόπουλου
ΔΩΡΑ ΔΙΑ ΓΑΜΟΥΣ

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:
Διὰ τὰς ἑορτὰς τὰ καλύτερα καὶ ἐκλεκτότερα δῶρα θὰ τὰ εὕρητε εἰς τοῦ
ΖΑΒΟΡΙΤΟΥ
Πλατεῖα Συντάγματος
ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΠΟΜΠΟΝΙΕΡΩΝ
ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΜΕ ΑΓΝΑ ΥΛΙΚΑ
ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ ΕΚΛΕΚΤΑ
«ΚΗΡΥΞ»

ΤΑΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΠΑΠΑΕΥΘΥΜ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. Α. ΠΕΤΡΙΔΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 5ης σελίδος)

Τὰ Πατριαρχεῖα πρὸς ἀποφυγὴν σκανδάλων καὶ νέων ταραχῶν ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ἄγκυραν μὲ ἐπιχορήγησιν 3000 λιρῶν Τουρκίας κατὰ μῆνα. Ὁ ἐπαίσχυντος οὗτος ἀγὼν διήρκησεν 3—4 μῆνας, μετὰ τοὺς ὁποίους, εἴτε ἕνεκα τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐθνικοῦ Ταμείου νὰ συνεχίσῃ τὴν βαρεῖαν ἀφαίμαξιν, εἴτε διότι ἡ Ἄγκυρα δὲν ἀνεγνώριζεν οὔτε τὸ Πατριαρχεῖον οὔτε τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ, ὁ Παπαευθὺμ ἠναγκάσθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπανήρχισε τοὺς ἐκβιασμοὺς του κατὰ τοῦ Πατριαρχείου, ἀναγκασθέντος ἐν τέλει καὶ τὸν καθαίρεσῃ καὶ ἀφορίσῃ δημοσίᾳ.

Τότε ὁ Παπαευθύμ, ὀργανώσας τὴν καραδοκοῦσαν σπεῖραν καὶ ἐνισχυόμενος ὑπὸ τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Πατριαρχείου, καταλαβὼν κατὰ συνέχειαν τὰς δύο ἐκκλησίας τοῦ Γαλατᾶ, τῆς Παναγίας Καφατιανῆς καὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ ἐγκαθιδρυθεὶς ἐν αὐταῖς ὡς ἀπόλυτος κύριος καὶ ὡς Πατριάρχης τῶν Τουρκορθοδόξων χριστιανῶν.

Καθὼς ἐξέθηκα ἀνωτέρω, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔχει ὑποστῇ κατὰ τὰ πολεμικὰ ἔτη κλονισμὸν καὶ μείωσιν τοῦ παμπαλαίου αὐτοῦ γοήτρου, συνεπείᾳ τῶν διαπραχθέντων ὀλισθημάτων του, τῶν ὁποίων αἱ συνέπειαι ἐξεδηλώθησαν ἐκ νέου ἐν τῷ προσώπῳ τῶν δύο ἀρχιερέων Κυρίλλου Ροδοπόλεως καὶ Ἀμβροσίου Νεοκαισαρείας (νῦν Δέρκων), οἵτινες, τίς οἶδε πόθεν ἐλαυνόμενοι, κατεδέχθησαν νὰ χειροτονήσουν νύκτωρ τὸν Παπαευθὺμ εἰς ἀρχιερέα καὶ ἐνισχύσουν οὕτως τὸν κατὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου ἀνόσιον αὐτοῦ ἀγῶνα.

Διὰ τοῦ νέου τούτου πραξικοπήματος ὁ Παπαευθύμ, καταρτίσας τὸ ἀντάξιον αὐτοῦ ἐπιτελεῖον διὰ χειροτονίας ἱερέων καὶ διακόνων τῆς κατωτάτης ὑποστάθμης καὶ λύσας τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα διὰ τῆς κατοχῆς 24 προσοδοφόρων κτημάτων τῶν δύο ἐκκλησιῶν, ἀποδιδόντων 45—50 χιλ. λίρας τὸ ἔτος, ἤρχισε συστηματικῶς τὰς κατὰ τοῦ Πατριαρχείου ἐφόδους, ὑποστηριζόμενος ἀπροκαλύπτως ἀπὸ τὴν τουρκικὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ παρέσχε νέας δυνάμεις εἰς αὐτόν, κηρύξαντα ἑαυτὸν Πατριάρχην τῶν τουρκορθοδόξων καὶ ἐγκαθιδρυθέντα εἰς τὰ Πατριαρχεῖα βιαίως κατὰ τὴν χήρευσιν τοῦ θρόνου.

Ἐπὶ ἡμέρας ἀρκετὰς τὰ Πατριαρχεῖα παρουσίαζον τὸ οἰκτρὸν θέαμα καταγωγίου, φιλοξενοῦντα τὸν Παπαευθὺμ καὶ τὴν ἐλεεινὴν αὐτοῦ σπεῖραν, ἀσχημονοῦντα καὶ ὑβρίζοντα καπηλικῶς πᾶν ἱερὸν καὶ ὅσιον.

Μετά τινα καιρὸν ἐνήγαγε τὸν Πατριάρχην Γρηγόριον Ζ', ἀποκαλῶν αὐτὸν πᾶς—παπᾶν, καὶ τοὺς Συνοδικοὺς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων, ἀπαιτῶν ὁτὲ μίαν ἀποζημίωσιν 50 χιλ. λιρῶν, ὁτὲ δὲ τὴν ποινικὴν καταδίωξιν τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Συνοδικῶν.

Δυστυχῶς ἡ σκόπιμος ἀνοχὴ τῆς Κεμαλικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ ποτὲ σημασίαν εἰς τὰς ἀδιακόπους καταγγελίας καὶ τὰ παράπονα τοῦ ὁμογενοῦς λαοῦ, ἐκλιπαροῦντος τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐκκλησιῶν του, τὰς ὁποίας αὐθαιρέτως ἐκράτει καὶ ἐνέμετο, πωλῶν καὶ τὰ κειμήλια αὐτῶν, ὁ παράνομος ρασοφόρος ἐνεθάρρυνεν αὐτὸν τοσοῦτον ὥστε ἐπεξέτεινε τὴν κατοχήν του καὶ εἰς ἄλλας ἐκκλησίας, ἐγκαταστήσας δὲ τὴν σπεῖράν του καὶ εἰς τὰς ἐφορείας τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων Κων)πόλεως διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ἐπειράθη νὰ θέσῃ χεῖρα βέβηλον καὶ εἰς τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν, ἀνερχόμενα κατὰ μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς εἰς 75 χιλ. λίρας, προϊὸν τῶν συνδρομῶν τοῦ λαοῦ καὶ τῶν εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους. Ἡ συγκέντρωσις τοσαύτης κοινοτικῆς περιουσίας εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἡ ἀνεξέλεγκτος αὐτῆς διαχείρισις ἐμβάλλει εἰς σοβαρὰς ἀνησυχίας τὸν ὁμογενῆ πληθυσμὸν τῆς Κων)πόλεως, ὅστις ἤλπιζε, μετὰ τὰς περιπτύξεις τῆς Ἀγκύρας, ὅτι αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ θὰ ἤθελον νὰ μεταβάλουν τὴν ἔναντι αὐτοῦ ἀδιάλλακτον καὶ ἐχθρικήν των στάσιν καὶ παύσουν αἱ κατ' αὐτοῦ ἀφόρητοι πιέσεις καὶ κατ' αὐθαιρεσίαν μὴ ἐπιτευχθείσης δὲ τῆς βελτιώσεως ταύτης καὶ ἐπωφελούμενος τῆς χορηγηθείσης ἀδείας, σπεύδει νὰ ἐκποιῇ εἰς οἱανδήποτε τιμὴν τὴν περιουσίαν του καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ ἀθρόως τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ ὁμογενὴς πληθυσμὸς τῆς πρωτευούσης οὐδὲν ἔχει παράπονον κατὰ τοῦ συνοίκου τουρκικοῦ στοιχείου, μετὰ τοῦ ὁποίου συνέζησε καὶ δύναται νὰ συμβιώσῃ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἀλλ' ἡ ἀδιόρθωτος συμπεριφορὰ τῶν κυβερνώντων τὸν ἔχει ἀπελπίσει καὶ ἀπογοητεύσει διὰ καλύτερον μέλλον. Ἐνῷ ὁ πληθυσμὸς οὗτος, ὅστις διὰ τῶν συναφθεισῶν συμβάσεων καὶ συμφωνιῶν ὑπεβλήθη ἄνευ οὐδενὸς ἀνταλλάγματος εἰς αἱματηρὰς θυσίας χάριν τῆς ἀνεφίκτου πολιτικῆς σκοπιμότητος τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, διερωτᾶται τί σκέπτεται νὰ πράξῃ αὕτη ὑπὲρ αὐτῶν, πρὸς περιφρούρησιν τῶν καταπατουμένων δικαιωμάτων αὐτῶν καὶ πρὸς ἀνακοπὴν τῆς διαρροῆς τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις δι' ἐλάχιστον γεγονὸς τῆς Δυτικῆς Θράκης, τὸ ὁποῖον πολλάκις προκαλεῖ διὰ τῶν ὀργάνων της, προβαίνει εἰς θορυβώδεις διαμαρτυρίας καὶ σκληρὰ ἀντίποινα κατὰ τοῦ ἐν Κων)πόλει ἀθώου ὁμογενοῦς στοιχείου.

Τὴν ἔναντι τοῦ Παπαευθὺμ στάσιν της θέλει νὰ δικαιολογήσῃ μὲ τὴν ἐν Θράκῃ φιλοξενίαν μερικῶν ἀνεπιθυμήτων Τούρκων, ἀπαιτοῦσα ἐπιτακτικῶς τὴν ἀπέλασιν αὐτῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Ποία ὅμως δύναται νὰ ὑπάρχῃ σχέσις μεταξὺ τῶν δύο περιπτώσεων, τουτέστι τῶν Τούρκων αὐτῶν, ὧν προΐσταται ὁ Μουσταφᾶ Σαμπρῆ (τέως Σεϊχουλισλὰμ) ἀνὴρ συνετὸς καὶ μεγάλης μορφώσεως, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Τουρκία σεμνύνεται, καὶ τοῦ τυχοδιώκτου καὶ ἀμαθοῦς Παπαευθύμ, ἐξευτελίζοντος καὶ αὐτὴν τὴν τουρκικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν μετ' αὐτοῦ συνεργασίαν της;

Οἱ μὲν Τοῦρκοι ἀπεμακρύνθησαν τῆς πατρίδος των λόγῳ τῆς διαφορᾶς τῶν πολιτικῶν αὐτῶν ἀρχῶν, ὁ δὲ Παπαευθὺμ ποῖον ἆρά γε Θεὸν λατρεύει διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ ἐλαφρυντικὴν περίπτωσιν διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ διαπραττόμενα κατὰ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, εἰς ὃ λέγει ὅτι ἀνήκει;

Ἄλλως τε ὁ ὁμογενὴς λαὸς τῆς Κων)πόλεως δὲν ζητεῖ τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνταξίων ὀπαδῶν του, ἀλλὰ τὴν διάσωσιν τῶν αὐθαιρέτως κρατουμένων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν σφετεριστῶν.

Νομίζω ὅτι εἶνε πλέον καιρὸς ὅπως ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἐξερχομένη τῆς ἐνόχου ἐπιφυλακτικότητος, θέσῃ τὰ πράγματα ὠμῶς ἐνώπιον τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἀγκύρας καὶ νὰ μάθῃ ἐὰν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοῇ νὰ ἐφαρμόσῃ αὕτη τὰς διὰ τόσων θυσιῶν ἐπιτευχθείσας συμφωνίας καὶ τὴν διατυμπανισθεῖσαν φιλίαν καὶ ἀγάπην μεταξὺ τῶν δύο γειτόνων κρατῶν.

Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

«Η ΑΝΑΤΟΛΗ»
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (ΣΤΑΔΙΟΥ 16)
ΚΛΑΔΟΣ ΚΕΦ)ΣΕΩΣ

Ἐνώπιον τῆς ἐκ τοῦ Νόμου οἰκείας ἐπιτροπῆς διεξήχθη τὴν (20ήν) εἰκοστὴν τρέχοντος μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἑταιρίας (Σταδίου 16) ἡ ἐκ τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς προβλεπομένη κατὰ τριμηνίαν κλήρωσις τῶν Συμβολαίων τοῦ Κλάδου Κεφαλαιοποιήσεως, ἐκληρώθησαν δὲ οἱ κάτωθι ἀριθμοί, κερδίζοντες ὡς ἑξῆς:

Ὑπ'	ἀριθ.	6542	Σπυρίδων Ε. Τσιπρούδης κάτοικος Ἀθηνῶν (Σόλωνος 36)	Δρ. 20.000
»	»	13353	Δημήτρ. Γ. Δημητριάδης κάτοικος Θεσσαλονίκης (Ἐγνατίας 7)	» 20.000
»	»	16832	Νικόλαος Ἀποστολίδης κάτοικος Ἀθηνῶν (Ἀραχώβης 21)	» 20.000
»	»	246	Κυριάκος Τσαταλιὸς κάτοικος Marsa (Αἰγύπτου) £ 100	» 37.000
			Σύνολον Δραχ.	97.500

ΑΓΓΕΛΑ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ
ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ
ΓΡΑΒΑΤΕΣ
ΜΑΝΔΥΛΙΑ
Εἰς πλουσίαν συλλογὴν καὶ τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.
Μία ἐπίσκεψις θὰ σᾶς πείσῃ.
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 57 — Λιμπονᾶ 10.
«ΚΗΡΥΞ»

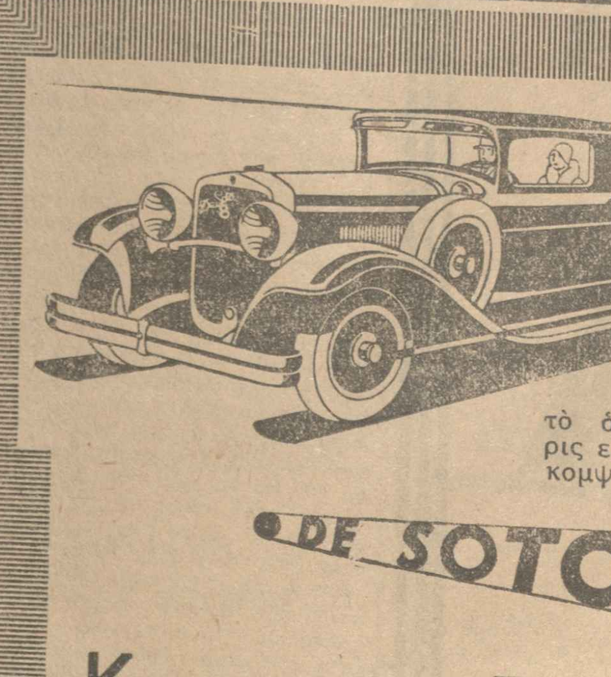

ΤΟ ΙΔΕΩΔΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΝ
τὸ ὁποῖον κατέκτησε τὴν ἀγορὰν χάρις εἰς τὴν ἄφθαστον οἰκονομίαν καὶ κομψότητά του.
DE SOTO '6'
Καταστήματα ΒΟΥΤΣΑΡΑ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ—ΒΟΥΛΗΣ 3 & ΠΑΤΗΣΙΩΝ 24
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ—ΤΡΙΠΟΛΕΙ—ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ—ΚΑΛΑΜΑΙΣ—ΣΕΡΡΑΙΣ—ΧΑΛΚΙΔΙ.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

MARMON
Τὰ πλέον ἐξειδικευμένα ἐργοστάσια τοῦ κόσμου εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοκινήτων μὲ 8 κυλίνδρους εἰς τὴν γραμμήν.

Τὸ μοντέλο R τῆς Μαρμὸν εἶναι τὸ πολυτελὲς ὄχημα τῆς μεσαίας κατηγορίας. Κινητὴρ μὲ 8 κυλίνδρους εἰς τὴν γραμμήν, ἰσχυρόν, ἀσφαλές, ὀλιγοδάπανον, ὑπερτερεῖ ὅλα τὰ ἄλλα αὐτοκίνητα τῆς αὐτῆς κατηγορίας. Δοκιμάσατε τὰ 4 νέα μοντέλα Μαρμὸν εἰς 4 κατηγορίας τιμῶν:
Τὸ μοντέλο R, τὸ «869», τὸ «879» καὶ τὸ «Big Eight».
Γεν. Ἀντιπρ. Ἀνων. Ἑταιρ. Αὐτοκινήτων.
«ΣΤΑΝΙΛΑΣ»
Ἀθῆναι Στουρνάρα 39. Θεσσαλονίκη Τσιμισκῆ 49.

ΜΟΝΟΝ ΚΑΣΜΗΡΙΑ
Τὰ μεγάλα Καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως Σ. ΚΑΜΧΗ καὶ Σια Α. Ε. Καλαμιώτου 4 ἀπεφάσισαν νὰ πωλήσουν ΛΙΑΝΙΚΩΣ δι' ἕνα μόνον μῆνα Κασμήρια καὶ Παλτὰ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας εἰς μεγάλην συλλογὴν μὲ 30 ο)ο ΚΑΙ 40 ο)ο ΚΑΤΩ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ, ἀπὸ Δραχ. 65 μέχρι Δραχ. 250 τὸν πῆχυν.
ΣΗΜ.—Οὐδὲν ἄλλο ἐμπόρευμα θὰ πωλῆται λιανικῶς.

VITAGON
ΑΡΙΣΤΟΝ ΤΟΝΩΤΙΚΟΝ
διὰ τοὺς ἀδυνάτους τοὺς ἀναρρωνύοντας, τοὺς κοπιάζοντας πνευματικῶς καὶ σωματικῶς. Εὔγευστον, ἀρωματικόν, ἐπαναφέρει τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν εὐεξίαν.
«ΠΑΣΤΕΡ»
ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε. ΑΘΗΝΑΙ

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ LIMITED
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1839
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ εἰς πρώτην ζήτησιν καὶ ἐπὶ προθεσμίᾳ.
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ (ἀνοικτὸν μέχρι τῆς 8ης μ.μ.)
ΔΑΝΕΙΑ ἐπ' ἐνεχύρῳ ὁμολογιῶν Ἐθνικῶν Δανείων, ὑπὸ συμφέροντας ὅρους

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ—ΚΩΝ)ΠΟΛΙΝ
Τὸ ἀτμόπλοιον
«ΑΝΔΡΟΣ»
ἀναχωρεῖ τὴν 5 Ἰανουαρίου 1931 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 4 μ.μ.
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Ἀπελλοῦ 1. Τηλέφωνον 57—29 καὶ εἰς ὅλα τὰ Πρακτορεῖα Ταξειδίων.
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: Πλατεῖα Καραϊσκάκη. Τηλέφ. 2—27.

ΑΛΤ!
Πωλοῦνται ὅλαι αἱ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ παλαιῶν ἡμερομηνιῶν εἰς τὸ χαρτοπωλεῖον Πέτρου Κριάλη, Σοφοκλέους 7 (στοὰ Πάππου).

Τάπητας Ἀνατολῆς, Εὐρωπαϊκοὺς καὶ Ἰνδιῶν. «Ρυθμός», Βουλῆς 22.

ΚΙΝΙΝΗ ΣΠΕΣ
ΕΙΣ ΣΩΛΗΝΑΡΙΑ ΤΩΝ 10 ΔΙΣΚΙΩΝ
Ἀνέκαθεν ἠγγυημένης περιεκτικότητος
Ἀρίστης ποιότητος ὑδροχλωρικῆς κινίνης
Εὐδιάλυτα—εὐαπορρόφητα
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΓΓΕΛΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ἡ Βελγικὴ Ἐμπορικὴ Ἑταιρία, ἐντολοδόχος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, γνωστοποιεῖ ὅτι τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1931, καὶ ὥραν 11ην θέλει διενεργηθῆ ἐν τοῖς γραφείοις αὐτῆς ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Χρυσοσπηλαιωτίσσης 9Α (3ος ὄροφος) δημοπρασία διὰ τὴν ὁλικὴν ἢ μερικὴν προμήθειαν εἰδικῶν ἐκ ξύλου δρυὸς στρωτήρων.

Ἡ σχετικὴ συγγραφὴ ὑποχρεώσεων εὑρίσκεται, ἐπὶ πληρωμῇ, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὰ προειρημένα γραφεῖα.

Διὰ πᾶσαν συμπληρωματικὴν πληροφορίαν ἀπευθυντέον εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἀπὸ μακροῦ εἶχε περιέλθει εἰς γνῶσιν τῆς Διευθύνσεως Ὑπηρεσιῶν Διώξεως Λαθρεμπορίου, ὅτι θὰ ἐπεχειρεῖτο παραχάραξις ὁμολογιῶν τοῦ Κράτους ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐλήφθησαν ἐγκαίρως ὅλα τὰ μέτρα ἀγρύπνου παρακολουθήσεως τῶν παραχαρακτῶν καὶ πράγματι τῇ συνδρομῇ τῆς Τουρκικῆς Ἀστυνομίας ὄργανα τῆς διώξεως λαθρεμπορίου, συνέλαβον ὁλόκληρον τὴν σπεῖραν τῶν παραχαρακτῶν μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ ταύτης.

Ἡ σύλληψις τῶν δραστῶν ὡς ἀρχῆθεν ἐπεδιώκετο ἐπετεύχθη πρὸ πάσης ἐνάρξεως ἐκτυπώσεως. Ἐπίσης πρὸ πάσης ἐνάρξεως ἐκτυπώσεως κατεσχέθησαν ἅπαντα τὰ ὄργανα τῆς παραχαράξεως, δηλοῦται δὲ κατηγορηματικῶς, ὅτι οὐδεμία ἀνησυχία δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου.

Δημοσιευθήτω διὰ τῶν λαθουσῶν ἔγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων.

(Ἐκ τοῦ ὑπουργείου Οἰκονομικῶν)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Κύριοι,

Διαλυθείσης τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ΑΝΔΡΕΟΥ & ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ἀσχολουμένης εἰς τὴν ἐμπορίαν βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ ἀποχωρήσαντος τοῦ ὁμορρύθμου μέλους αὐτῆς Β. Γεωργοπούλου, ἅπαν τὸ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνέλαβεν ὁ ἐκ τῶν ἑταίρων Α. Ἀνδρέου, ὅστις καὶ θέλει συνεχίσει τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως.

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως
Α. ΑΝΔΡΕΟΥ
Ἀθηνᾶς 63

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20)12)1930

Αἱ θαυμάσιαι ΠΑΣΤΙΛΙΕΣ VALDA ἐνδείκνυνται ἐπιτυχῶς ἐναντίον τῶν ἀσθενειῶν τῶν βρόγχων τῶν πνευμόνων καὶ τοῦ λάρυγγος
Πωλοῦνται εἰς ἅπαντα τὰ Φαρμακεμπορεῖα καὶ Φαρμακεῖα.
Νὰ τὰ ἀπαιτῆτε ΕΙΣ ΚΥΤΙΑ φέροντα τὸ ὄνομα VALDA

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἐν τῇ Στοᾷ Πεσμαζόγλου, Πανεπιστημίου ἀρ. 53, ἓν διαμέρισμα εἰς τὸν 1ον ὄροφον ἐξ ἑπτὰ κυρίων δωματίων καὶ λοιπῶν χρειωδῶν.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ἐπίσης 15 δωμάτια διὰ γραφεῖα. Τὰ ἐπὶ τῆς προσόψεως πρὸς 1500 δρχ. ἕκαστον, τὰ δὲ ἐσωτερικὰ πρὸς 1000 δρχ. ἕκαστον.

Πληροφορίαι παρὰ τῷ διαχειριστῇ κ. Νικολ. Χεύντρᾳ, Στοὰ Πεσμαζόγλου 11—12 π. μ. καθ' ἑκάστην.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πεσμαζόγλου καὶ ἀκριβῶς ἔναντι τοῦ Χρηματιστηρίου εὐρύχωρον ἡμιϋπόγειον διαμέρισμα. Πληροφορίαι γραφεῖα «Πρωΐας» 12—1 καθ' ἑκάστην.

ΛΟΓΙΣΤΗΣ ἀπόφοιτος Γερμανικῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς, γνώστης τῆς Γαλλικῆς, διατελέσας ἐπὶ μακρὸν Λογιστὴς καὶ Ταμίας Μεγάλης Καπνεμπορικῆς Ἑταιρείας διαθέτων συστατικὰ καὶ ἐγγυήσεις α' τάξεως, ζητεῖ ἀνάλογον θέσιν. Ἀπευθυντέον Ε. Κ. Στουρνάρα 27.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ μονοκατοικία διώροφος μὲ κῆπον, νερὸ πόλεως καὶ φρέαρ, ἠλεκτρικὸν καὶ ἀεριόφως πλησίον Σταθμοῦ, στάσις Χαρεκόπου. Πληροφορίαι: κ. Δ. Μεϊντάνη, Νοταρᾶ 112, Πειραιᾶ.

Ὁ Διευθυντὴς ἰατρὸς τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» Γ. Κ. ΗΓΟΥΜΕΝΑΚΗΣ, δέχεται τοὺς ἐκ δερματικῶν καὶ μεταδοτικῶν νοσημάτων πάσχοντας, ὁδὸς Σαριπόλου 8 (ἔναντι βορείας πλευρᾶς Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου) καθ' ἑκάστην 8—12 καὶ 3—7.

Τὰ ΤΡΑΧΩΜΑΤΑ καὶ αἱ ΚΕΡΑΤΙΤΙΔΕΣ θεραπεύονται μὲ ὀκτὼ μόνον ἐνέσεις. Ὀφθαλμιατρεῖον Μενάνδρου 44. 8—11 π. μ. καθ' ἑκάστην.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀπεδείχθη ὅτι μόνον διὰ τῆς ΒΕΝΤΟΥΡΙΝΗΣ σώζετε τὰ μαλλιά σας καὶ εἰς τὴν μᾶλλον στεῖραν φαλάκραν ἀναφύονται νέα.

Ζητήσατε παρὰ τῇ ἐφευρέτιδι ΜΑΡΙΑ Σ. ΒΕΝΤΟΥΡΑ, ΙΑΤΡΩ ὁδὸς Σταδίου ξενοδοχ. «Ὀλύμπια». Συνιστᾷ ὁ Δ. Θάνος, ὑπάλληλος.

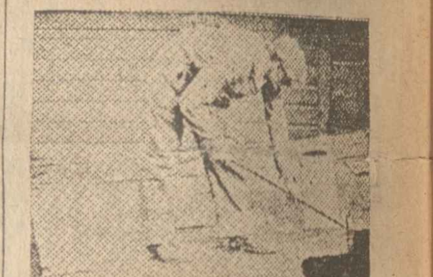

Μία ἐπάλειψις Στέγης διὰ ΤΡΟΠΙΚΟΥ
Δίδει τελείαν στεγανότητα ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἄνω τῶν 300 χιλιάδων τετραγωνικῶν μέτρων ἐπεστρώθησαν εἰς μίαν πενταετίαν ἐν Ἑλλάδι.
Ε. Κ. ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ & ΣΙΑ
Σταδίου 7 Ἀθῆναι
Μέγαρον Σίγγερ 6 Θεσ)νίκη

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΓΕΙΑ

ΒΙΛΛΑ ΣΟΛΑΡΙΑ ΝΤΑΒΟΣ-ΝΤΟΡΦ ΕΛΒΕΤΙΑΣ
Τὸ πρῶτον ἐν Ἑλβετίᾳ Ἑλληνικὸν Θεραπευτήριον στηθικῶν νοσημάτων. Θέσις προνομιοῦχος. Μεγαλοπρεπέστατον οἰκοδόμημα ἐξ ὀρόφων ἐπικοινωνούντων δι' ἠλεκτρικοῦ ἀναβατῆρος. Μηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις. Δωμάτια εὐρύχωρα, ἡλιόλουστα, πλουσίως ἐπιπλωμένα, μὲ ἰδιαιτέρους ἐξώστας (βεράντας). Πλῆρες νοσοκομειακὸν προσωπικόν. Τροφὴ ἄφθονος καὶ ἐξαιρετική. Κουζίνα Ἑλληνική. Πλήρης οἰκογενειακὴ περιποίησις τοῦ ἀσθενοῦς. Βιβλιοθήκη, αἴθουσα μουσικῆς, ραδιοφώνων κ.λ.π. Τελεία κλιματοθεραπεία, ἣν ἀποδίδει τὸ μοναδικὸν κλίμα τοῦ Νταβὸς καὶ ἡ θαυμασία ὑγειονομικὴ του ὀργάνωσις. Συνεργασία μετὰ τῶν διασημοτέρων ἰατρῶν. Ἐφαρμογὴ τῶν τελευταίων συστημάτων θεραπείας. ΤΙΜΑΙ ΙΔΕΩΔΩΣ ΧΑΜΗΛΑΙ ΑΠΟ 180—240 ΔΡΧ. ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ ΜΟΝΟΝ!!!
Ζητήσατε Κανονισμοὺς τοῦ Θεραπευτηρίου μας δωρεάν.
Ἐπιστολαί: Maison de santé «Hygia» Davos—Dorf Suisse
Τηλεγραφήματα Hygia—Davosdorf
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 5—39
Ἀσθενεῖς, ὑποβαλλόμενοι ἐγκαίρως εἰς θεραπείαν κερδίζετε χρῆμα καὶ χρόνον.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY
ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΑ .... ΔΟΛΛΑΡΙΑ 1.500.000.-
Δέχεται καταθέσεις καὶ ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζιτικὰς ἐργασίας ὑπὸ λίαν εὐνοϊκοὺς ὅρους.
Οἱ ἔχοντες συναλλαγὰς καὶ συμφέροντα ἐν Ἀμερικῇ, δύνανται ν' ἀποτείνωνται εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν HELLENIC BANK TRUST Co, 51 MAIDEN LANE, NEW YORK, U. S. A., εἴτε πρὸς τὴν ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ἐν Ἀθήναις μὲν εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα (Τμῆμα Ἐργασιῶν Ἀμερικῆς), ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις δὲ εἰς τὰ κατὰ τόπους Ὑποκαταστήματα αὐτῆς.
Τὸ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Πρακτορεῖον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης (51 MAIDEN LANE) καὶ τὸ ἐν Σικάγῳ Γραφεῖον της (33 S. CLARK STREET) ἐξακολουθοῦν λειτουργοῦντα

ΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΚΘΕΣΙΣ ΑΜΒΕΡΣΗΣ ΘΗΝΑ ΚΑΙ ΑΦΘΟΝΑ ΑΥΓΑ

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκθέσεως ἀγγειλεν εἰς τὸ Γεωργικὸν ραφεῖον Π. Γεωργαν- Περικλέους 16, ὅτι ἡ ...ευθεῖσα εἰς τὴν Ἔκθεσιν Πα- ...σκευασία του ΩΟΤΟΚΙΝΗ, ...κάνει τὶς κόττες ...γεννοῦν ὅλον τὸν χει- ...να, ἐβραβεύθη διὰ χρυσοῦ ...αλλίου. Διὰ τῆς ΩΟΤΟ- ...ΝΗΣ λύεται τὸ ζήτημα τῆς πα- ...ωγῆς φθηνῶν καὶ πολλῶν αὐ- ... Πωλεῖται δραχ. 15 τὸ κυτίον ...ἐδωδιμοπωλεῖα Θανοπούλου, ...Σαντράλ», «Ὄλυμπος», φαρμακεῖα ...πακάκου, Ἀλεξίου, Μπαρμπατιώ- ...Π. Φάληρον Γ. Κόπανος. Ἐν ...ραιεῖ Ζαχαριάδης. Μ. Στοᾶς ... Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι ἐπαρ- ...ιῶν.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗΣ ΑΝΔΡ. Ν. ΚΛΕΙΣΙΟΥΝΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἀνακοινοῦται τοῖς πελάταις αὐτῶν ...τὸ μέρισμα τοῦ λήγοντος ἔτους ...930 ἐκανονίσθη πρὸς 5 τοῖς ο)ο. Ἡ ...ὴς τῶν Δελτίων Μετοχῆς τοῦ 1930 ...ρατείνεται μέχρι τέλους Μαρτίου ...931.

(Ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Διευθύνσεως)

ΟΥΦΑ-ΠΑΛΑΣ
ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΥΒΕΛΗΣ
ΑΥΡΙΟΝ
ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΜΠΑΤΑΪΓ
ΜΑΜΑ ΚΟΛΙΜΠΡΙ
Ἀπὸ τὸ ὁμώνυμον θεατρικὸν ἔργον
ΜΕ ΤΗΝ

ΜΑΡΙΑ ΖΑΚΟΜΠΙΝΙ
καὶ ΦΡΑΝΤΣ ΛΕΝΤΕΡΕΡ
Ἄφθαστος σκηνικὸς πλοῦτος
Τὰ πειὸ μαγευτικὰ τοπεῖα

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑ
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΔΩΡΑ
Ἐπὶ 20 ἡμέρας θὰ χαρισθοῦν ἀπὸ 825 μέχρι 2.295 δραχμάς.
Τηλεγράφημα:
LCO Demolate-Athens
From December 20 to January 10 allow 15 o)o on all our FAIRMOUNT E and F Ranges and attachments
FAIRMOUNT
Καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν λαβόντες τιμὰς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τύπων ΚΟΥΖΙΝΩΝ FAIRMOUNT ἂς λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκτακτον ἔκπτωσιν ἐκ 15 % ἥτις ἰσχύει μέχρι τῆς 10ης Ἰανουαρίου 1931 διὰ τὰς ἐν παρακαταθήκῃ ὑπαρχούσας Κουζίνας. Γεν. Ἀντ. Ι. Ν. ΔΗΜΟΛΑΚΗΣ. Ὁδὸς Ἑρμοῦ 86 (εἴσοδος Ἀγυιᾶς 1) Ἀθῆναι.

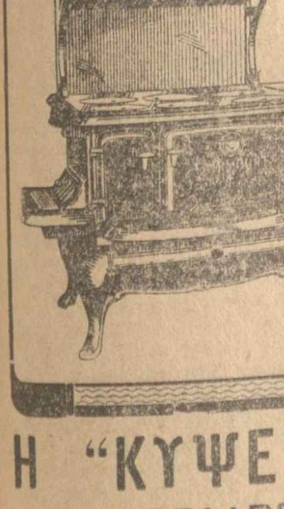

Η «ΚΥΨΕΛΗ»
ΠΑΡΕΛΑΒΕ
ΧΑΒΙΑΡΙ ΜΑΥΡΟ
ΦΡΕΣΚΟ ΕΦΕΤΕΙΝΟ
ΓΛΥΚΥΤΑΤΟΝ καὶ ΕΞΑΙΡΕΤΟΝ ΕΙΣ ΑΡΩΜΑ
ΓΑΛΑ ΑΓΕΛΑΔΟΣ καθ' ὀκᾶν ΔΡΑΧ. 9
λιανικῶς ἀπὸ σήμερον στὴν ΕΝΩΣΙΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ.
Ἐμμ. Μπενάκη-Γαμβέττα γωνία.

Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ

ΜΑΚΡΑΙ ΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ.-Η ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΙΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΙ ΩΣ ΕΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΕΡΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ.-ΕΥΝΟΪΚΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ.-Η ΕΛΛΑΣ ΥΠΕΣΤΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΣ ΘΥΣΙΑΣ

Τὴν 4.30' μ. μ. ἄρχεται ἡ συνεδρίασις.

Συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων διὰ τὴν κύρωσιν τῶν συμφωνιῶν τῆς Ἀγκύρας.

Ὁ κ. ΣΤΡΑΤΟΣ ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν λέγει ὅτι ἡ ἰσοπλία εἶνε δι' ἡμᾶς ἀσύμφορος, διότι ἡ Τουρκία εἶνε χώρα αὐτάρκης καὶ ἂν τῆς ἀποκοποῦν αἱ ναυτικαὶ συγκοινωνίαι οὐδένα διατρέχει κίνδυνον ἀπὸ ἀπόψεως ἐπισιτισμοῦ, ἐνῷ ἡμεῖς δὲν εὑρισκόμεθα ὑπὸ ἰδίους ὅρους. Ἡ Τουρκία δὲν ἔχει ἀνάγκην, ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν Ἑλλάδα, νὰ ὑπερασπίσῃ ἐμπορικὸν στόλον, διότι τὸ ἐμπόριόν της ἐξυπηρετεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον μὲ ξένα πλοῖα. Αἱ ναυτικαὶ βάσεις τῆς Τουρκίας, ἡ Σμύρνη καὶ ὁ Ναγαρᾶς, ἀπρόσιτοι αὐταὶ καθ' ἑαυτάς, δὲν ἔχουν ἀνάγκην προστασίας ἐνῷ ἡμεῖς θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἔχωμεν ἐν διασπορᾷ τὰ πλοῖα πρὸς προστασίαν τῶν συγκοινωνιῶν μας. Ἡ Τουρκία λοιπὸν δὲν εἶχε ἀνάγκην νὰ διατηρήσῃ τὴν πολυτελῆ διὰ τὰ οἰκονομικά της ὑπεροπλίαν. Ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πρωτοκόλλου συνάγεται ὅτι ἀναγνωρίζεται τὸ ὑφιστάμενον ἐν τῷ Αἰγαίῳ καθεστὼς δηλαδὴ ἡ ὑπεροπλία τῆς Τουρκίας καὶ ἔτι μᾶλλον τίθεται περιοριστικὸν ὅριον εἰς τὴν ἐθνικὴν ὑπεροπλίαν. Ἐννοῶ τὸ ἑξάμηνον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἕνα κράτος πρέπει νὰ εἰδοποιῇ τὸ ἄλλο ὅταν πρόκειται νὰ προβῇ εἰς παραγγελίαν πολεμικοῦ.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς παρέσχε σχετικῶς τὴν πληροφορίαν ὅτι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ ὅρος τῆς συνθήκης φιλίας καὶ διαιτησίας. Μοῦ γεννᾶται ὅμως ἡ ἀπορία: Ἐὰν ἡ Τουρκία δὲν ἀποδεχθῇ ἐντὸς τοῦ ἑξαμήνου τὴν πρόθεσίν μας πρὸς αὔξησιν τῶν δυνάμεων ἡμῶν, τί θὰ γίνῃ; Θὰ θελήσῃ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ συμφώνου φιλίας, θὰ ζητήσῃ δηλαδὴ τὴν παραπομπὴν τοῦ ζητήματος εἰς διαιτησίαν διὰ τὸ προδικαστικόν; Ἀλλὰ τότε θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ διαδικασία τοῦ συμφώνου φιλίας καὶ κατὰ συνέπειαν θὰ ἐμπλακῶμεν εἰς τὰς περὶ αὐτῆς προθεσμίας. Καὶ τότε; Θὰ κατορθώσωμεν νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἀπόφασίν μας περὶ αὐξήσεως τῶν ναυτικῶν δυνάμεων; Δὲν ἀπολείπει λοιπὸν ὁ φόβος νὰ διαταραχθοῦν αἱ μεταξὺ τῶν δύο ὁμόρων Κρατῶν σχέσεις. Δι' ὅλα αὐτὰ κρίνω ὅτι τὸ σύμφωνον περὶ ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν δὲν εἶναι σαφές.

Τονίζει ἔπειτα ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς ἥσσονα μοῖραν ναυτικῶς πρὸς τὴν Τουρκίαν καὶ ἐρωτᾷ τί θὰ γίνῃ ἂν παρὰ τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης, τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ὁ κ. Μιχαλακόπουλος, παρουσιασθῇ κάποια ἀνάγκη. Τὴν εἰρήνευσιν τῶν λαῶν, λέγει, τὴν ποθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, δὲν πρέπει ὅμως ἡ Ἑλλὰς νὰ προηγηθῇ, συνάπτουσα ἓν πρωτόκολλον τὸ ὁποῖον τὴν θέτει εἰς ἥσσονα μοῖραν.

ΘΕΤΙΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ

Ὁ κ. ΣΥΜΕΩΝΟΓΛΟΥ λέγει ὅτι ὁ προσφυγικὸς κόσμος ὑποβάλλεται εἰς νέαν θυσίαν, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πᾶνε εἰς τὴν Τουρκίαν οἱ ἀνταλλάξιμοι. Ἂν ἐπήγαιναν ἐκεῖ οἱ Ἕλληνες, θὰ ἐζητοῦσαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχαν συναλλαγάς, διευθέτησιν τῶν λογαριασμῶν των, οἱ δὲ Τοῦρκοι, ἐπειδὴ εἶναι τίμιοι εἰς τὰς συναλλαγάς των, θὰ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ πληρώσουν. Εὑρέθη λοιπὸν τὸ μέσον αὐτὸ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς μεταβάσεως, διὰ ν' ἀποφευχθῇ ἡ ἐξόφλησις χρεῶν πρὸς Ἕλληνας ἀνταλλαξίμους.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἐγὼ ἀναλαμβάνω νὰ πᾶτε ἐκεῖ καὶ νὰ μείνετε ὅσον θέλετε.

ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Ὁ κ. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΙΔΗΣ λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ὁποίαν ἀπέβλεψεν ὁ λαὸς καὶ διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν ἀναμόρφωσιν, ἐλησμόνησε τὸν παράγοντα τῆς ἐξωτερικῆς ἰσχύος, διότι ὄχι μόνον δὲν ἐνίσχυσε τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις, ἀλλὰ πασιφανῶς ἐστέρησε ταύτας τῆς ἀπαραιτήτου βοηθείας. Δὲν ἐφοδιάζεται ὅπως πρέπει ὁ στρατὸς καὶ ὁ στόλος καὶ ἡ ἀπὸ αἰώνων ὑπεροπλία τῆς Ἑλλάδος καταλύεται. Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ σύμφωνον, καθ' ὃν τρόπον μάλιστα συνήφθη, τιτρώσκει βαθύτατα κάθε φιλότιμον Ἕλληνα. Τὸ σύμφωνον εἶνε ἀντιπαθὲς ὄχι μόνον εἰς τὸν λαόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον, ὡς ἀποδεικνύουν αἱ πρωτοφανεῖς διαλέξεις τὰς ὁποίας ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐνώπιον τῶν ἀξιωματικῶν. Εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ὁ κ. Πρωθυπουργὸς νὰ καλέσῃ τοὺς ἀξιωματικοὺς ὡς νὰ ἀπετέλουν οὗτοι Σοβιὲτ καὶ νὰ λογοδοτήσῃ πρὸς αὐτούς. Ἀπεμπολήσαμεν τὰ ἰδεώδη τῆς φυλῆς καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργός, ὁ ἄλλοτε χαρίζων καὶ ἄλλοτε διεκδικῶν τὰ ἐδάφη, ὡς ἰδιαιτέραν περιουσίαν, ἐχαράκωσε κατ' ἰδίαν βούλησιν τὰ ὅρια τοῦ Κράτους. Ἀπεμπολήσαμεν τὴν πόλιν τῶν ὀνείρων...

Ι. ΚΟΝΤΟΔΙΝΑΣ. Θέλετε νὰ κάνωμε πόλεμον;

Ι. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΙΔΗΣ. Μὴ λέτε σὲ μένα τί νὰ κάνουμε, γιατὶ ἐγὼ ἔκανα ἐκεῖνο ποῦ ἔπρεπε νὰ κάμω καὶ εἶμαι τώρα ἀνάπηρος (ὁ κ. Μουντζουρίδης εἶνε τραυματίας τῶν Βαλκανικῶν πολέμων) γιὰ νὰ ἐλευθερωθῇς ἐσὺ ποῦ εἶσαι ἀπὸ τὴ Μακεδονία.

Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ. Τώρα ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁμιλεῖτε ὡς μέλος ἑνὸς πολιτικοῦ κόμματος.

Ι. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΙΔΗΣ. Κύριε ἀρχηγὲ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως κάμνετε εὐφυάς, κάποτε ὅμως καὶ ὄχι εὐφυὰς διακοπάς. Ἐγὼ ξέρω τί λέω καὶ τὸ κοινὸν (δεικνύει τοὺς βουλευτὰς) ποῦ μὲ ἀκούει εἶνε νοήμον, εἶνε γενναῖα δὲ καὶ ἡ φρουρά. Καταλήγων λέγει: Ὅταν ἀκόμη ἐξακολουθῇ ἡ ἀνθρωπότης νὰ ζῇ ἐν κύκλῳ ἀνάγκης καὶ συμφερόντων, δὲν γνωρίζω πῶς ἡμεῖς, ὑποχείριοι ὄντες, θὰ ἀρκεσθῶμεν νὰ κρατῶμεν ἀνὰ χεῖρας ἕνα σύμφωνον. Ὅταν ἕνα κράτος εἶνε ἰσχυρὸν δὲν ἔχει ἀνάγκην συμφώνων. Ὅταν δὲ εἶνε ἀδύνατον ὑποχρεοῦται διὰ τῶν συμφώνων, ὅπως διὰ τοῦ παρόντος, νὰ συμβάλλεται εἰς βάρος του. Τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν δὲν εἶνε δικαιώματα τοῦ Α ἢ τοῦ Β, τὰ ὁποῖα συστέλλονται ἢ διαστέλλονται, κατὰ τὰς περιστάσεις.

Η ΑΠΕΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Ὁ κ. ΡΑΛΛΗΣ ὁμιλεῖ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς συμβάσεως περὶ ἐγκαταστάσεως καὶ ἐκφράζει φόβους μήπως ἐτέθη μὲ σκοπὸν τὴν ἀπέλασιν σωρείας Τούρκων ἐκ τῆς Δυτικῆς Θράκης.

Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Δὲν ἐτέθη δι' αὐτὸν τὸν σκοπόν.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Τί θὰ γίνουν οἱ ἀπελαυνόμενοι;

Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Εἰς τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται μία ἀρχὴ τοῦ διεθνοῦς δικαίου.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Οὔτε πολλοὶ πρόκειται νὰ ἀπελαθοῦν, οὔτε Ἕλληνες ὑπήκοοι εἶνε αὐτοί. Δὲν πρόκειται νὰ δοθοῦν εἰς τὴν Τουρκίαν, ἠμποροῦν νὰ ἐγκατασταθοῦν ὅπου θέλουν καὶ θὰ ἔχουν μάλιστα τὴν ἀρωγὴν τοῦ κράτους.

Ὁ κ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ λέγει ὅτι ἠμποροῦν νὰ ἐγκατασταθοῦν μακρὰν τῆς Δυτικῆς Θράκης ἀλλ' εἰς ἄλλο μέρος τῆς χώρας.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν ἐζητήθη ἀπὸ τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν ἡ ἀπέλασις αὐτή. Ὅταν ἀνέφερα εἰς τοὺς ἁρμοδίους τουρκικοὺς κύκλους παράπονά τινα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων ἠρώτησα αὐτοὺς ἂν ὑπάρχουν παράπονα διὰ τοὺς Μουσουλμάνους τῆς Θράκης νὰ μοῦ τὰ ποῦν. Μοῦ εἶπον τότε ὅτι ἐκεῖ ὑπάρχουν πρόσωπά τινα τὰ ὁποῖα κάμνουν πολιτικὴν ἐναντίον τοῦ Τουρκικοῦ κράτους καὶ δημιουργοῦν προστριβάς. Ἀπήντησα ὅτι εἶμαι ἕτοιμος νὰ τοὺς ἀπομακρύνω ἂν πρόκειται περὶ ὑπηκόων σας, ἐὰν ὅμως πρόκειται περὶ ἰδικῶν μας δὲν δυνάμεθα νὰ τοὺς ἀπελάσωμεν. Συνεπείᾳ τούτου ὅταν ἦτο ἐδῶ ὁ γενικὸς διοικητὴς Θράκης, τοῦ συνέστησα νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Πρόκειται περὶ 12—13 ἀνθρώπων καὶ αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν θέλομεν νὰ τὸν περιορίσωμεν.

ΘΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΘΟΥΝ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Εἴπομεν πρὸς αὐτούς: Ἐμείνατε τόσον καιρὸν εἰς τὸν τόπον μας, ἀλλ' αἱ σχέσεις μας τώρα μὲ τὴν Τουρκίαν ἐνδεικνύουν νὰ λάβωμεν αὐτὸ τὸ μέτρον. Κυττάξετε ποῦ θέλετε νὰ πᾶτε. Καὶ ἡμεῖς νὰ σᾶς διευκολύνωμεν. Ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν κ. Παπαναστασίου λέγει ὅτι ἐὰν οἱ ἀπελαυνόμενοι ζητήσουν νὰ μείνουν ἐντὸς τῆς χώρας, μακρὰν τῆς Θράκης, νὰ πᾶνε λ. χ. εἰς τὴν Κρήτην ἢ εἰς τὸ Ταίναρον ἡ αἴτησίς των θὰ ἐξετασθῇ.

Ὁ κ. Μ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει καὶ ἡ κοινὴ γνώμη.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Τὴν κοινὴν γνώμην πρέπει νὰ τὴν διαπαιδαγωγήσωμεν καὶ ὄχι νὰ παρασυρώμεθα ὑπ' αὐτῆς. Ὅλα τὰ κράτη τοῦ κόσμου ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀπομακρύνουν τοὺς ἀνεπιθυμήτους. Ἡ μεγάλη δυσχέρεια εἶνε ὅτι αὐτοὶ μετῆλθον ἀντίθετον πολιτικὴν μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ἀλφαβήτου καὶ μὲ ἄλλα ζητήματα πρὸς τὸ ἐπίσημον τουρκικὸν κράτος.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Τὸ ζήτημα εἶχε παρουσιασθῇ καὶ ἐπὶ Οἰκουμενικῆς κυβερνήσεως. Τότε ὁ πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας ἔκαμε δι' αὐτοὺς παράπονα, ἐστάλη δὲ ὁ διοικητικὸς ἐπιθεωρητὴς κ. Δάσιος καὶ ἔκαμεν ἀνακρίσεις. Ὁ φάκελος ὑπάρχει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐξ αὐτοῦ δὲ ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν ἔκαμνον τίποτε. Σεῖς ἐκτελεῖτε μίαν ἐπιθυμίαν. Ἐὰν γίνεται τοῦτο διὰ νὰ στερεοποιήσῃ τὰς σχέσεις μὲ τὴν Τουρκίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν περιμένομεν ἀνάλογον συμπεριφορὰν πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἕλληνες, ἀπόκειται εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ κρίνῃ, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἔχομεν τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐνεργήσωμεν πράξεις αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἐκθέσουν τὴν ζωὴν ἀνθρώπων ἐγκατεστημένων πρὸ ἐτῶν ἐνταῦθα καὶ καταδιωκομένων διὰ πολιτικὰ ἀδικήματα.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Θὰ ἦτο ἐγκληματικὸν διὰ τὴν κυβέρνησιν ἀφοῦ γνωρίζει ὅτι εἶνε καταδικασμένοι εἰς θάνατον νὰ μὴ λάβωμεν μέτρα ἐξασφαλίσεως των.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ μελετηθῇ ἡ σκέψις νὰ μὴ τοὺς ἀπομακρύνωμεν πέραν τῶν ὁρίων τῆς χώρας.

ΕΤΕΡΟΒΑΡΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Ὁ κ. ΡΑΛΛΗΣ, συνεχίζων τὴν ἀγόρευσίν του, λέγει ὅτι ὅπως εἶνε διατυπωμένον τὸ ἄρθρον δύναται νὰ παράσχῃ εἰς τὸ μέλλον ἀφορμὴν προστριβῶν. Προχωρῶν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ πρωτοκόλλου τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν, εὑρίσκει ὀρθὸν τὸν χαρακτηρισμὸν περὶ ἑτεροβαροῦς συμβάσεως. Τονίζει ὅτι δίδομεν εἰς τὴν Τουρκίαν τὰ πάντα, ἐνῷ αὐτὴ δὲν μᾶς δίδει τίποτε. Δὲν ἔχομεν τὴν ἀρχὴν ἰσοπλίας. Ἡ Ἑλλὰς εἶνε γνωστὸν ὅτι σήμερον εὑρίσκεται εἰς ἥσσονα μοῖραν ὅσον ἀφορᾷ τὰς μεγάλας μονάδας. Ὥστε τὸ ἄρθρον περὶ ἑξαμήνου προθεσμίας πρὸς εἰδοποίησιν δημιουργεῖ εἰς ἡμᾶς ὑποχρεώσεις καὶ παρέχει ὑπηρεσίας εἰς τὴν Τουρκίαν, δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συνθήκης, διότι εἶνε προφανὲς ὅτι οὔτε τὰ πέντε ἔτη τῆς συνθήκης ἀρκοῦν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαδικασιῶν καὶ τῶν πράξεων αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συνθήκης.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΥ

Ὁ κ. Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ λέγει ὅτι ἡ Πολιτικὴ Προοδευτικὴ Ἕνωσις ἐψήφισε τὸν Ἰούνιον ὑπὲρ τῶν οἰκονομικῶν συμφωνιῶν τῆς Τουρκίας ὄχι διότι ἐφρόνει ὅτι ἱκανοποιοῦντο αἱ δίκαιαι ἑλληνικαὶ ἀξιώσεις, ἀλλὰ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὑπεβάλλετο εἰς μεγάλας θυσίας ἡ Ἑλλὰς διὰ νὰ τερματίσῃ μίαν ἐκκρεμότητα, ἡ ὁποία ἐξελίσσετο ἐπιζημίως. Ὡς πρὸς τὸ σύμφωνον φιλίας ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι δὲν ἀποδίδω εἰς αὐτὸ ἐξαιρετικὴν σημασίαν, διότι δὲν ἐξυπηρετεῖ πολλὰ πράγματα, δεδομένου ὅτι ἀποκλείονται αὐτοῦ τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα, τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Τὰ σύμφωνα ταῦτα εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ παύουν ὑφιστάμενα εὐθὺς ὡς προκύψουν περιπτώσεις προστριβῶν καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἐννοίας ἀποδέχομαι τὸ σύμφωνον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν σύμβασιν τῆς ἐμπορίας, αὐτὴ θὰ ἦτο χρήσιμος προφανῶς διὰ τὴν χώραν μας ἂν ἐπρόκειτο νὰ αὐξηθῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν Τουρκίαν ἄνευ μεγαλυτέρων θυσιῶν. Σχετικῶς ὅμως μὲ τοῦτο ἔχω ὑπ' ὄψιν μου στατιστικὴν καθ' ἣν τὸ μὲν 1928 ἡ τουρκικὴ εἰσαγωγὴ ἦτο ἀξίας 259 ἑκατομμυρίων, τὸ 1909 ἀνῆλθεν εἰς 339 ἑκατομμύρια, τὸ αὐτὸ δὲ σημειοῦται καὶ διὰ τὸ 1930, ἐνῷ ἐξ ἀντιθέτου ἡ ἑλληνικὴ εἰσαγωγὴ τὸ μὲν 1928 ἦτο 19 ἑκατομμύρια, 19 ἐπίσης ἦτο καὶ κατὰ τὸ 1929 καὶ εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν εὑρίσκεται καὶ κατὰ τὸ 1930. Μία ἑπομένως προσπάθεια θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένη ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, συνισταμένη εἰς ἐνίσχυσιν τῆς εἰσαγωγῆς ταύτης καὶ μείωσιν τῆς διαφορᾶς τῶν δύο εἰσαγωγῶν.

Ἡ σύμβασις παρορᾷ σπουδαιοτάτας ἑλληνικὰς βιομηχανίας, ἡ δὲ χορηγηθεῖσα προστασία εἰς ὡρισμένα ἑλληνικὰ προϊόντα εἶνε ἀναξία λόγου. Ἡ μείωσις τῶν δασμῶν τῶν τουρκικῶν προϊόντων θὰ ἀποτελέσῃ πλῆγμα κατὰ τῆς ἑλληνικῆς κτηνοτροφίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ κατὰ τῆς συνδεομένης μὲ αὐτὴν γεωργίας.

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Διὰ τὴν σύμβασιν ἐγκαταστάσεως λέγει ὅτι εἶνε σπουδαιοτάτης σημασίας καὶ ἀπὸ αὐτὴν θὰ ἐξακριβωθοῦν αἱ διαθέσεις τοῦ ὁμόρου κράτους.

Ἡ Τουρκία, ἀντιθέτως πρὸς τὴν Ἑλλάδα, εἶνε γνωστὸν ὅτι εἶνε χώρα ἀραιῶς κατῳκημένη καὶ ἡ ἔκτασις ἡ ἑλληνικὴ με τὸν πλοῦ-
τον ὃν ἡ Ἑλλὰς διαθέτει δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ συγκεντρωθέντος πληθυσμοῦ. Θὰ ἦτο λοιπὸν εὐκταῖον ὁ πλεονάζων πληθυσμὸς νὰ εὕρισκῃ διέξοδον εἰς τὰς εὐφόρους ἀλλ' ἀκατοικήτους ἐκτάσεις τοῦ Τουρκικοῦ κράτους. Ἀλλὰ τίποτε τοιοῦτον δὲν ἐπέτυχεν ἡ κυβέρνησις. Οἱ περιορισμοὶ οἱ τιθέμενοι εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τῆς συνθήκης ματαιώνουν κάθε κέρδος καὶ τὸ μόνον ἀπομένον εἶνε ὅτι ἀπεκτήσαμεν τὴν ρήτραν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κράτους.

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΦΩΝΟΝ

Ἐξετάζει ἔπειτα τὸ ναυτικὸν σύμφωνον καὶ λέγει:

Ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλλὰς ἦτο ὑποχρεωμένη θέλουσα καὶ μή, νὰ μετέλθῃ φιλειρηνικὴν πολιτικήν, ἓν συμφέρον εἶχε καὶ ἔχει. Ἐξασφαλίζουσα δηλαδὴ μίαν ὑπεροπλίαν ἢ καὶ ἰσοπλίαν νὰ ἐπιτύχῃ δι' ἑνὸς συμφώνου τὴν ἀποσόβησιν ἀνταγωνισμῶν καὶ δαπανῶν διὰ ναυτικοὺς ἐξοπλισμούς. Διότι δὲν ἐπρόκειτο ἡ Ἑλλάς, ὁπωσδήποτε νὰ μὴν αὐξήσῃ τὸν στόλον της. Αὐτὸ ἠδύνατο νὰ τὸ κάμῃ καὶ μόνη της. Τὸ ζήτημα ὅμως ἦτο νὰ μὴν ὑποχρεώνεται εἰς τοῦτο ἐκ τῶν ἐξοπλισμῶν τοῦ ἄλλου. Ἀλλὰ τοιοῦτον σύμφωνον θὰ εἶχεν ἀξίαν ἐὰν ἐτίθετο ὡς βάσις ἡ ἰσοπλία. Ἀλλὰ τοιαύτην βάσιν δὲν ἔχει τὸ πρωτόκολλον. Ἔχει μάλιστα ἀντίθετον. Λαμβάνει δηλαδὴ ὡς βάσιν τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν, ἥτις εἶνε μειονεκτικὴ διὰ τὴν ἡμετέραν χώραν, διότι ἡ ἀξία τῶν στόλων δὲν ἐξετάζεται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν τόννων, ἀλλ' ἀπὸ τὴν μαχητικὴν ἀξίαν τῶν μονάδων. Εἶνε δὲ προφανὲς ὅτι καθιερώνεται ἡ ὑπεροχὴ τῶν Τούρκων ἀπέναντι ἡμῶν. Ἂν ἐπιχειρήσωμεν ν' αὐξήσωμεν τὰς δυνάμεις μας ὑπάρχει φόβος τὸ σύμφωνον νὰ ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν ρήξεως. Γίνεται δηλαδὴ ἐμπόδιον πρὸς μεταβολὴν μιᾶς καταστάσεως ἡ ὁποία εὐνοεῖ ἐξ ὁλοκλήρου τοὺς Τούρκους.

ΥΠΕΡ ΕΝΤΟΝΩΤΕΡΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

Τάσσομαι ἀνεπιφυλάκτως, κύριοι, ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τῆς προσεγγίσεως μετὰ τῶν γειτόνων μας, ἀλλὰ εἰς τὴν πολιτικὴν ταύτην δὲν θὰ ἀντεδεικνύετο μία πολιτικὴ ἐντονωτέρων στρατιωτικῶν ἐξοπλισμῶν. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ δὲν δικαιολογεῖ πάντως τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἰδανικῶν διὰ τῶν ὁποίων ἐμεγαλούργησεν ἀνέκαθεν ἡ ἑλληνικὴ φυλή. Τὰ ἰδανικὰ αὐτὰ εἶνε ἀπαραίτητα, διότι οὔτε ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, οὔτε τὸ Σύμφωνον Κέλογκ, οὔτε ἡ χίμαιρα τῆς Πανευρώπης ἠμπόδισαν τοὺς ἐξοπλισμούς. Ὅλα τὰ Κράτη παρακολουθοῦν τοὺς ἐξοπλισμούς των. Μόνον ἡ στρατιωτικὴ δύναμις ἐπιτρέπει εἰς τὰ κράτη νὰ συμβάλλωνται ἐπὶ ἴσοις ὅροις ἀπέναντι κρατῶν ἐξ ἴσου ἐξωπλισμένων. Ἐνῷ ἀντιθέτως συμβάλλονται ὑπὸ ὅρους χειροτέρους τὰ κράτη ἅτινα παρουσιάζουν ἄνισον ἐξοπλισμὸν μετὰ τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου. Ἡ Νοτιοσλαυΐα διαθέτει τὸ ἥμισυ τοῦ προϋπολογισμοῦ της εἰς πολεμικὰς παρασκευάς, ἡ Τουρκία τὸ 1)3, ἐνῷ ἡμεῖς μόνον 7 1)2 δισεκατομμύρια.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ὡς ἀξιομίμητον παράδειγμα μᾶς τὸ λέτε;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Πιστεύω ἀδιστάκτως ὅτι ἡ εἰρήνη δύναται νὰ γεννηθῇ μόνον διὰ τῆς ἀπολύτου ἀσφαλείας. Θεωρῶ ἐπιβεβλημένην τὴν πολιτικὴν τῶν ἐντονωτέρων ἐξοπλισμῶν, ὅπως θεωρῶ ἐπιδημίαν τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν ὅπως ἐξαφανισθοῦν ὅλαι αἱ παραδόσεις καὶ τὰ ἰδανικὰ διὰ τῶν ὁποίων ἔζησεν ἡνωμένη ἡ φυλὴ καὶ ἐμεγαλούργησεν.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ κ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ

Ὁ κ. Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ λέγει: Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἐνθουσιώδεις φίλοι τῆς προσεγγίσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας ἀλλὰ θὰ ἐπιφέρωμεν μερικὰς παρατηρήσεις αἱ ὁποῖαι δὲν περιέχουν τὴν ἔννοιαν δισταγμοῦ ἢ ἀντιρρήσεων. Τὸ σύμφωνον φιλίας τὸ εἶχε δεχθῇ ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἄνευ οὐδεμιᾶς θυσίας, δὲν ἔγινε δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἄλλων Κυβερνήσεων, διότι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν οἰκονομικῶν διαφορῶν. Ἡ Τουρκία ἦτο πρόθυμος ἄνευ ἀνταλλαγμάτων νὰ δεχθῇ τὸ σύμφωνον τῆς φιλίας. Ἡ ἐμπορικὴ σύμβασις εἶνε παραχώρησις πρὸς τὸ ὅμορον κράτος, διότι ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις εἶχεν ἐξυπηρετήσει διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἀπείρως μεγαλύτερα συμφέροντα τῶν ἰδικῶν μας. Ἡ τουρκικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1929 ἀνῆλθεν εἰς 339.000.000, ἐνῷ ἡ Ἑλληνικὴ ἐξαγωγὴ πρὸς τὴν Τουρκίαν ἦτο 13 μόνον ἑκατομμυρίων. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ λοιπὸν τὴν σύμβασιν ταύτην ἡ Τουρκία καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μεγάλην ἑλληνικήν της πελατείαν, θὰ ἠδύνατο νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἡμᾶς ὅλα τὰ δυνατὰ ἀνταλλάγματα. Καὶ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν καλυτέρους ὅρους. Ἀλλὰ τὰ δοθέντα ἀνταλλάγματα εἶνε θεωρητικὰ καὶ δὲν ἔχουν πρακτικὴν ἀξίαν. Ἡ ἐμπορικὴ λοιπὸν σύμβασις δὲν εἶνε ἀντιστάθμισμα τῶν θυσιῶν τὰς ὁποίας ὑπέστημεν.

Ὁμιλῶν περὶ τῆς συμβάσεως ἐγκαταστάσεως ἀναφέρει τί εἶχε γίνει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πρότερον καὶ ἀναγινώσκει τὴν σύμβασιν, ἡ ὁποία ὑπεγράφη ὅταν αἱ ἔριδες ἦσαν νωπαὶ καὶ διὰ τῆς ὁποίας καθωρίζετο ὅτι τὰ δύο κράτη ἐπιφυλάσσουν δι' ἑαυτὰ τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζουν τὴν εἴσοδον ἢ ἀπαγόρευσιν μεταναστῶν. Εὑρισκόμεθα λοιπόν, λέγει, ὄχι μόνον εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, ἀλλὰ κάπως χειροτέραν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὑπάρχει ἀληθῶς ἡ ρήτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κράτους, ἀλλ' αὐτῆς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπωφεληθῶμεν.

Ἀναφέρεται ἔπειτα εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ λέγει ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ παρατηρήσῃ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἔγινε ἡ συμφωνία αὐτή, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέρος περὶ εἰδοποιήσεως πρὸ ἓξ μηνῶν ὅταν πρόκειται, ὅπως εἴχαμεν ἀποφασίσει, νὰ ἐνισχύσωμεν τὸν ἐλαφρόν μας στόλον.

Ἐσημείωσα, συνεχίζει, τὰ οὐσιωδέστερα σημεῖα τῶν συμφωνιῶν, διότι ἐνόμισα ὅτι εἶνε ἐπιβεβλημένον νὰ ἔχωμεν ἐπίγνωσιν αὐτῶν. Δὲν εἶναι διόλου περιττὸν διὰ τὴν εὐόδωσιν τῆς πολιτικῆς τῆς συνεννοήσεως νὰ καταστῇ φανερὸν εἰς πάντας ὅτι ἔχομεν σαφῆ συνείδησιν τῶν θυσιῶν τὰς ὁποίας ὑφιστάμεθα, καὶ ὅτι ὑπεβλήθημεν εἰς ταύτας, ὄχι διότι ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐξαγοράσωμεν τὴν φιλίαν ἢ τὴν ἀνοχὴν τῶν γειτόνων μας ἢ διότι αἰσθανόμεθα ὅτι ἡ θέσις ἡμῶν εἶνε ἐπισφαλεστέρα τῆς θέσεως τῶν ἄλλων, ἀλλὰ διότι τρέφομεν τὸν πόθον καὶ τὴν φιλοδοξίαν νὰ γίνωμεν οἱ πρωτοπόροι εἰς τὴν διάπλασιν ἑνὸς ἀνωτέρου βαλκανικοῦ ἰδεώδους καὶ οἱ θεμελιωταὶ τῆς Βαλκανικῆς ἑνώσεως.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗ

Ὁ κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ λέγει κατ' ἀρχὴν ὅτι κανὲν ἀπὸ τὰ κόμματα δὲν διεφώνησε μὲ τὴν τακτικὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς σύναψιν συμφώνων. Ὑπομιμνήσκει ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα εἶχεν ὑποστηρίξει ὅτι ἔπρεπε τὰ σύμφωνα νὰ ὑπογραφοῦν μαζὶ μὲ τὰς οἰκονομικὰς συμφωνίας καὶ τονίζει ὅτι κακῶς ἔγινε ὁ χωρισμὸς ὁ ὁποῖος ἀναμφισβητήτως ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ὑπὸ κρίσιν συμφωνιῶν.

Ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐμπορικὴν σύμβασιν λέγει ὅτι ἀπέναντι τόσων θυσιῶν, εἰς τὰς ὁποίας προέβημεν ὑπὲρ τῶν τουρκικῶν προϊόντων δὲν ἐκερδίσαμεν εἰμὴ κάτι διὰ τὸν σάπωνα καὶ τι ἄλλο διὰ τὸ κονιάκ. Ἡ σύμβασις ἐγκαταστάσεως προσομοιάζει εἰς τὴν μεταξὺ τῆς Τουρκίας καὶ τῶν ἄλλων Δυνάμεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς, συναφθεῖσαι κατὰ τὸ 1923. Δικαιώματα ἐπὶ πλέον τῆς συμβάσεως αὐτῆς δὲν μᾶς παραχωροῦνται διὰ τῆς παρούσης. Τοὐναντίον τονίζονται αἱ παλαιαὶ ἀπαγορεύσεις κατὰ τρόπον μάλιστα μὴ ἀφίνοντα καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι δὲν ὑπάρχει δικαίωμα ἐγκαταστάσεως. Τοῦτο εἶνε μειονέκτημα, διότι ἡ Ἑλλάς, λόγῳ τῆς πυκνότητος τοῦ πληθυσμοῦ της, ἔχει περισσότερα συμφέροντα ἀπὸ τὴν Τουρκίαν πρὸς ἐγκατάστασιν.

Η ΜΕΤΑΒΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΑΝ

Ἐρωτῶ: Ἡ ἄδεια ἀπαιτεῖται μόνον διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἢ καὶ διὰ τὴν ἁπλῆν μετάβασιν ὁμογενοῦς εἰς τὴν Τουρκίαν δι' ὑποθέσεις του; Ἀφορᾷ δὲ ὅλους τοὺς Ἕλληνας ἢ μόνον τοὺς πρόσφυγας;

Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Διὰ τοὺς πρόσφυγας εἰδικῶς ἰσχύει ἡ διάταξις τῆς εἰδικῆς ἀδείας.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἑπομένως ἐὰν πρόσφυξ τις ἐπιθυμῇ διὰ μίαν ὑπόθεσίν του νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Τουρκίαν, ὄχι νὰ ἐγκατασταθῇ, ἠμπορεῖ ἀκωλύτως;

Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Βεβαίως.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἐπιμένω, κύριε ὑπουργέ, διότι ὑπάρχει περίπτωσις καθ' ἣν δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὸ ἔδαφος ἑκατέρου τῶν δύο κρατῶν προσώπων ἀπομακρυνθέντων ἢ φυγόντων ἐξ αὐτοῦ. Ἔχω μάλιστα ὑπ' ὄψιν μου τηλεγράφημα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἀναφέρον ὅτι ἐλήφθη ἤδη ὑπὸ τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως τοιοῦτον μέτρον.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν ἔχομεν γνῶσιν αὐτοῦ τοῦ πράγματος. Καὶ δὲν τὸ φανταζόμεθα δυνατόν.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν εἴδησιν, ἀλλ' αὐτὴ μὲ ἄγει εἰς τὴν σκέψιν τὴν ὁποίαν διετύπωσα, ὅτι δηλαδὴ δύναται ἡ Τουρκία νὰ θεσπίσῃ αὔριον μίαν τοιαύτην διάταξιν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἐὰν θέλῃ νὰ ἀποστῇ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν ὁποίαν εἰσήλθομεν βεβαίως ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Συμφωνῶ· ἀλλὰ τὸ λέγω διὰ νὰ διαπιστώσω ὅτι δὲν ἐλήφθη παρ' ἡμῶν σχετικὴ πρόνοια κατὰ τὴν σύναψιν τῆς παρούσης συμβάσεως. Ὅλα αὐτὰ καὶ ἄλλα μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ πιστεύω ὅτι κατὰ τὴν σύναψιν τῶν συμφωνιῶν μετὰ τῆς Τουρκίας ἐσπεύσαμε πολὺ νὰ ὑποβληθῶμεν εἰς θυσίας, στηριχθέντες εἰς ἐνθουσιασμοὺς καὶ ἐκδηλώσεις ποῦ ἐθεωρήσαμεν ὅτι ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ κοινὸν αἴσθημα καὶ δὲν ἀπεβλέψαμεν εἰς τὴν ἐπίτευξιν μεγαλυτέρων ὠφελημάτων. Φοβοῦμαι ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐξῆλθε μειωμένος ἀπὸ τὴν συμφωνίαν αὐτήν, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς παραμένει μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐπλήρωσε, καὶ ἐπλήρωσεν ἀκριβά, τὴν φιλίαν τῆς Τουρκίας.

Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Τὸ ἕτερον σύμφωνον τὸ ὁποῖον συνήψαμεν μετὰ τῆς γείτονος χώρας ἀφορᾷ τοὺς ναυτικοὺς ἐξοπλισμούς. Ἔχετε ὅμως ὅλοι ὑπ' ὄψει σας ἐπὶ πόσον χρόνον διεξάγονται σχετικαὶ συνεννοήσεις μεταξὺ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων χωρὶς νὰ ἐπιτευχθῇ σημαντική τις συνεννόησις, πλὴν τῆς μεταξὺ Ἀγγλίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Ἰαπωνίας ἐπιτευχθείσης. Ἡμεῖς φαίνεται ὅτι προήλθαμεν εἰς τοιαύτην συνεννόησιν προχείρως πως. Ἀπεκλείσθη ἡ συζήτησις μεταξὺ τῶν τεχνικῶν, παρὰ τὴν ἀρχικὴν σκέψιν τῆς κυβερνήσεως, ἐκδηλωθεῖσαν κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος αὐτῆς, ὅπως ἀνατεθῇ ἀμφοτέρωθεν εἰς τεχνικοὺς ἡ προπαρασκευὴ τῆς συμφωνίας αὐτῆς.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἐπειγόμην νὰ συνάψω τὴν συμφωνίαν αὐτήν, ἐπῆρα ἀπὸ τὰς ὑποδείξεις τῶν τεχνικῶν μόνον τὴν ἀφορῶσαν τὴν διαγραφὴν τῆς ἀποκλειστικότητος καί, ἀναλαβὼν ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην, συνῆψα τὴν τακτικὴν συμφωνίαν.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Δὲν εἶνε ὅμως δυνατὸν νὰ παρορᾷ τις τὴν τεχνικὴν ἄποψιν. Ἐν συνεχείᾳ λέγει ὅτι, μὲ τὸ σύμφωνον δὲν ἐξασφαλίζεται ἡ ἰσοπλία.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Πιστεύετε ὅτι διὰ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόκτησις νέων πλοίων; Ἔχομεν δύο μεγάλα καταδρομικά, τώρα ποῦ θὰ τὰ βγάλουμε θὰ ποῦμε εἰς τὴν Τουρκίαν: Ἐβγάλαμε αὐτὰ ἄχρηστα καὶ θὰ παραγγείλωμεν 10—12 μικρά. Νομίζετε ὅτι δὲν ἔχω δικαίωμα;

Ι. ΡΑΛΛΗΣ. Ἂν ἡ Τουρκία σᾶς πῇ ὅτι δὲν δέχεται;

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Θὰ μοῦ πῇ, ἀλλὰ μετὰ 6 μῆνας θὰ τὰ κάμω.

Ι. ΡΑΛΛΗΣ. Θὰ δημιουργηθῇ ὅμως οὕτω ἀφορμὴ πολέμου.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Διατί νομίζετε αὐτό; καὶ ὄχι μὲ τὰς σχέσεις ποὺ ἐδημιουργήθησαν μὲ τὴν Τουρκίαν ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ μοῦ πῇ: «πρέπει νὰ ἀφήσετε νὰ σαπίσουν τὰ καράβια».

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ. Λογικώτερον θὰ ἦτο νὰ ὑπάρχῃ μέσα εἰς τὸ πρωτόκολλον αὐτό.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 8ην σελίδα)

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ
«ΕΘΝΟΣ»
Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗ
Φέρομεν εἰς γνῶσιν τοῦ Σοῦ κοινοῦ ὅτι ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου ἐθέσαμεν εἰς κυκλοφορίαν καὶ σιγαρέττα Ντάμες ὑπὸ τὸν τίτλον:
1931
ΝΤΑΜΕΣ «ΕΘΝΟΣ»
Μὲ σύνθεσιν καπνῶν ΑΓΡΙΝΙΟΥ — ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ, ἐκ τῶν πλέον ἐξαιρετικῶν καὶ εἰς κυτία ὁλόλευκα, πολυτελέστατα, ἀνώτερα ἀπὸ ὅσα ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν ἡ ἀκμάζουσα Ἑλληνικὴ Καπνοβιομηχανία μέχρι τοῦ 1931.
ΜΕΓΑΛΟ ΚΥΤΙΟΝ ΔΡΑΧ. 12.30
ΜΙΚΡΟ » » 6.20
Ἐκ τῆς κατωτέρω ἐπισήμου στατιστικῆς τοῦ Καπνεργοστασίου Πειραιῶς σαφῶς καταφαίνεται ἡ ἀλματώδης αὔξησις τῆς καταναλώσεως τῶν χονδρῶν Σιγαρέττων μας «ΕΘΝΟΣ» χάρις εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ποιότητα τῶν καπνῶν μας, τὴν ὁποίαν ἐξετίμησαν οἱ εἰδικώτεροι καπνισταί.

Ἔτος 1926 (ἔτος ἱδρύσεως ἐπὶ τετράμηνον)	Κυτία	127.716
» 1927	»	1.648.817
» 1928	»	4.276.693
» 1929	»	9.221.523
» 1930	»	16.008.994

(ὑπολείπεται τὸ τελευταῖον δεκαήμερον Δεκεμβρίου)
«ΔΕΟ» Σταδίου 25

Ἐκυκλοφόρησε τὸ πολύκροτον μυθιστόρημα τοῦ περιφήμου Γερμανοῦ συγγραφέως Ε. Ρεμάρκ:
«ΤΙΠΟΤΕ ΝΕΩΤΕΡΟΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ»
Ἔκδοσις Ι. ΣΙΔΕΡΗ. Τιμᾶται Δραχ. 40.

CHAMPAGNE
POMMERY & GRENO
REIMS
Ὁ ἀρχαιότερος καὶ μεγαλύτερος οἶκος τῆς Καμπανίας
Παρακαταθήκη φιάλαι 12.000.000, ἐν τοῖς τεραστίοις αὐτοῦ ἐν ΡΗΜΑΙΣ ὑπογείοις Στοαῖς, τῶν ὁποίων τὸ μῆκος εἶναι 18 χιλιόμετρα.

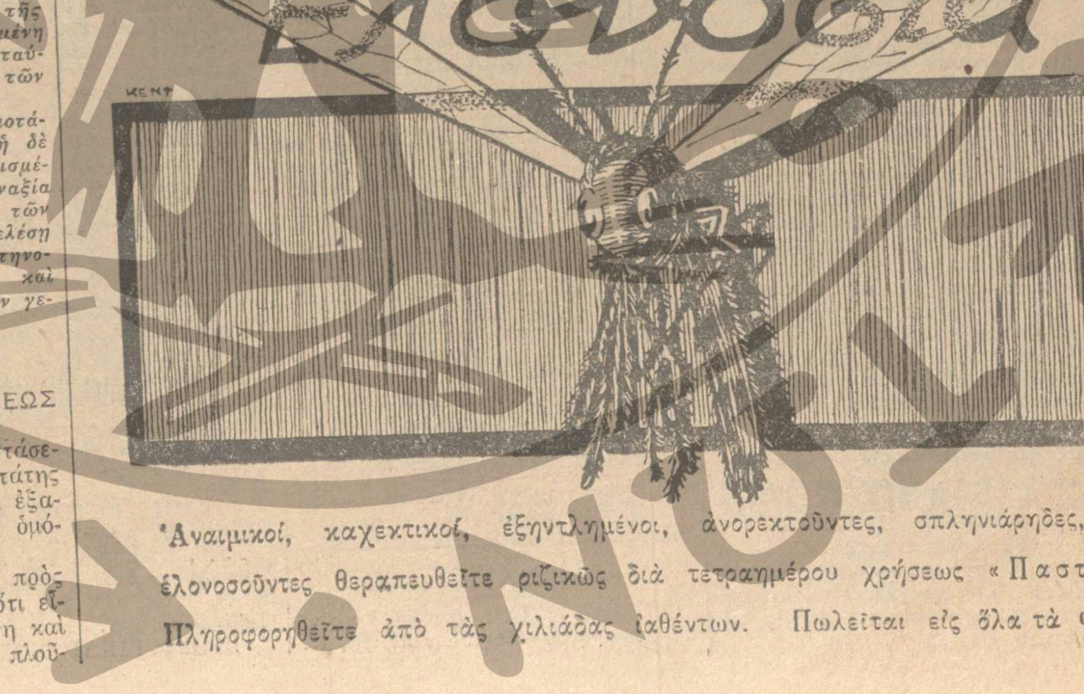

Ἀναιμικοί, καχεκτικοί, ἐξηντλημένοι, ἀνορεκτοῦντες, σπληνιάρηδες, χρονίως ἑλονοσοῦντες θεραπευθεῖτε ριζικῶς διὰ τετραημέρου χρήσεως «Παστερίνης».
Πληροφορηθεῖτε ἀπὸ τὰς χιλιάδας ἰαθέντων. Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Φαρμακεῖα

ΠΡΩΪΑ ΩΡΑ 5η

Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΝΕΒΛΗΘΗ ΔΙ' ΟΛΙΓΑΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΥΠΟ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΝ

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Εἰς τὸ «Πτὶ Παλαὶ» συνῆλθον τὴν 4ην ἀπογευματινὴν χθὲς τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν προαγγελθεῖσαν συνεδρίασιν.

Οἱ κ.κ. ὑπουργοὶ εἶχον συγκεντρωθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν δεξιώσεων τοῦ ξενοδοχείου ἐν ἀναμονῇ τῆς καθόδου ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων διαμερισμάτων του τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Τὴν κρατοῦσαν παγερότητα ἔλυσεν εἷς ἐκ τῶν ὑπουργῶν ἐρωτήσας εἰρωνικῶς, ἐὰν πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ ἀγγελθεῖσα διὰ τοῦ Τύπου «ὁμαδικὴ αὐτοκτονία», ὑπονοῶν τὴν συνολικὴν πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὑποβολὴν τῶν παραιτήσεων τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπηκολούθησε στιχομυθία μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν κ. Μπότσαρη καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Βουρλούμη, τοῦ πρώτου παραπονουμένου ἐναντίον τοῦ δευτέρου διότι τοῦ ὑφήρπασε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς διεξαγωγῆς τῶν συνεννοήσεων πρὸς συνολικὴν ὑποβολὴν τῆς παραιτήσεως τῶν ὑπουργῶν.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ κατῆλθεν ὁ κ. Βενιζέλος, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐζήτησε συγγνώμην διὰ τὴν ἐπὶ δεκάλεπτον καθυστέρησίν του, ἐτόνισεν ὅτι ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν σύγκλησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν βοηθημάτων τῶν ἀνέργων καὶ τῶν θυμάτων πολέμου, λόγῳ τοῦ ἐπείγοντος αὐτοῦ.

Ὁ ὑφυπουργὸς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου κ. Παπαδᾶτος, προκειμένου νὰ προβῇ εἰς εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἀνέφερεν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον ὅτι ὁ ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς κ. Παπᾶς, ἀδιαθετήσας, δὲν ἠδυνήθη νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν συνεδρίασιν, τὸν ἐξουσιοδότησεν ὅμως νὰ δηλώσῃ ὅτι θέτει καὶ αὐτὸς εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τὴν παραίτησίν του.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἔσπευσε νὰ διακόψῃ τὸν κ. Παπαδᾶτον μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ ζήτημα τῶν παραιτήσεων δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καὶ ὅτι προέχει ἡ λῆψις ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ θέματος διὰ τὸ ὁποῖον συνεκλήθη τὸ Συμβούλιον. Κατόπιν τούτου ἡ παρέκβασις δὲν εἶχε συνέχειαν καὶ ὁ κ. Παπαδᾶτος ἐπροχώρησεν εἰς τὴν εἰσήγησίν του ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐνισχύσεως τῶν ἀνέργων καὶ τῶν θυμάτων πολέμου.

Μετὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ θέματος ὁ κ. Βενιζέλος, διὰ νὰ προλάβῃ ἀνακίνησιν τοῦ ζητήματος τῶν παραιτήσεων, ἠγέρθη δηλῶν ὅτι πρέπει νὰ σπεύσουν νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν Βουλὴν διότι παρῆλθεν ἡ ὥρα.

Ὁ κ. Μαρῆς, μετ' αὐτὸν δὲ καὶ ἄλλοι ὑπουργοί, ἀνέφερον εἰς τὸν κ. Βενιζέλον, ὅτι ἔχουν ἐκκρεμῆ ζητήματα, ἐπειγούσης φύσεως, χρήζοντα ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν τακτοποίησίν των.

Κατόπιν τούτου ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν ἀντίρρησιν νὰ συνέλθῃ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐκ νέου τὴν 10ην π.μ. σήμερον.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΝΤΟΣ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Κατὰ πληροφορίας μας, τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀναληφθείσης πρωτοβουλίας πρὸς ὁμαδικὴν ὑποβολὴν τῶν παραιτήσεων τῶν ὑπουργῶν—ἡ ὁποία σημειωτέον ἔχει προκαλέσει ἀληθῆ ἀναστάτωσιν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως—ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὴν μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Πέμπτης οἱ ὑπουργοὶ κ.κ. Βουρλούμης, Μπότσαρης καὶ Ἀβραὰμ εἰς φιλικήν των συνομιλίαν ἀντήλλαξαν τὰς γνώμας των ἐπὶ τῆς δημιουργηθείσης ἐνδοκυβερνητικῆς καταστάσεως μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Σίδερη ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παλαιὰν πρόθεσιν τοῦ κ. Βενιζέλου περὶ ὑπουργικῆς μεταρρυθμίσεως. Εὑρέθησαν συμφωνοῦντες εἰς τὴν ἄποψιν ὅτι ἐπεβάλλετο ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέρα ἐκκαθάρισις τῆς καταστάσεως, διότι ἡ ἐκκρεμότης τῆς ὑπουργικῆς μεταρρυθμίσεως οὐδόλως εἶναι ἐποικοδομητικὴ τῆς συνοχῆς μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς διατηρήσεως ἀδιαπτώτου τοῦ ζήλου αὐτῶν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ ἔργου των.

Ὁ κ. Βουρλούμης, ἐν τῇ ἀντιλήψει ὅτι ἡ ἀπὸ μέρους του ἀνάληψις τῆς πρωτοβουλίας πρὸς ὁμαδικὴν παραίτησιν τῶν ὑπουργῶν ἐπὶ τῷ τέλει διευκολύνσεως τοῦ κ. Βενιζέλου εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς μεταρρυθμίσεως θὰ ἐνίσχυε τὴν θέσιν του παρὰ τῷ κ. Πρωθυπουργῷ, ἔσπευσε ν' ἀναλάβῃ ταύτην καὶ νὰ τὴν ἐξαγγείλῃ συγχρόνως ἀπὸ τῶν στηλῶν πρωϊνοῦ κυβερνητικοῦ ὀργάνου ὡς κίνησιν τινῶν τῶν ὑπουργῶν. Συγχρόνως περὶ τῆς πρωτοβουλίας του αὐτῆς ἔσπευσε προχθὲς νὰ καταστήσῃ ἐνήμερον τὸν κ. Βενιζέλον, ἐδέχθη ὅμως ἀντὶ τῶν συγχαρητηρίων αὐτοῦ τὴν ἀποδοκιμασίαν του, διότι, ὡς τὴν ἐχαρακτήρισεν ὁ κ. Βενιζέλος, ἡ ἐνέργεια τῆς ὑποβολῆς τῶν παραιτήσεων τῶν ὑπουργῶν εἶναι ἄτοπος ἄνευ προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὁ ὁποῖος, φυσικά, θὰ παρεῖχε τὴν συγκατάθεσίν του μόνον ἀφοῦ θὰ εἶχεν ἑτοιμασθῆ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς μεταρρυθμίσεως καὶ δὲν θὰ κατελαμβάνετο ἀπροετοίμαστος.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ κ. Βουρλούμη προεκάλεσε τὴν δυσφορίαν ἐναντίον του τόσον τῶν ὑπουργῶν, τῶν θεωρούντων ὡς ἐπισφαλῆ τὴν ἐν τῇ Κυβερνήσει θέσιν των, ὅσον καὶ τῶν περισσοτέρων ἐκ τῶν ὑπουργῶν τῶν ὡς «ἀσφαλῶν» θεωρουμένων, συμφωνούντων μετὰ τοῦ κ. Βενιζέλου εἰς τὸ ἄτοπον τῆς «πρωτοβουλίας» τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

ΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἀπησχολημένος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν χθές, δὲν ἀντιμετώπισε, πράγματι, οὐδόλως τὸ ζήτημα τῆς ὑπουργικῆς μεταρρυθμίσεως. Εἶναι ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι δὲν ἔχουν ἀποκρυσταλλωθῆ αἱ σκέψεις του ἐν προκειμένῳ εἰς καμμίαν ὁριστικήν, ὁπωσδήποτε, ἀπόφασιν, οὔτε κἂν διὰ τὴν ἔκτασιν τὴν ὁποίαν θὰ δώσῃ εἰς τὴν μεταρρύθμισιν.

Ὅ,τι εἶναι γεγονὸς εἶναι τοῦτο: ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος φαίνεται ἀποφασισμένος νὰ μὴ πραγματοποιήσῃ τὴν μεταρρύθμισιν παρὰ μόνον μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας αὔριον τὴν νύκτα.

Ἐν συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεώς του αὐτῆς ὁ κ. Βενιζέλος κατὰ τὸ σημερινὸν ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἐφ' ὅσον, ὡς εἶναι βέβαιον, θ' ἀνακινηθῇ καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τῆς παραιτήσεως τῶν ὑπουργῶν, θὰ παρακαλέσῃ αὐτοὺς νὰ παραμείνουν εἰς τὴν θέσιν των μέχρις ὅτου εἶναι εἰς θέσιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν μεταβολήν.

Εἶναι λίαν ἐνδεχόμενον, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συζητήσεως, νὰ δηλώσῃ ὁ κ. Βενιζέλος ὅτι ἡ μεταρρύθμισις σκοπὸν ἔχει—ὅπως καὶ ἄλλοτε εἶχε καθορίσει—τὴν χρησιμοποίησιν καὶ ἄλλων στελεχῶν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὅτι, ἑπομένως, οἱ μέλλοντες νὰ ἐξέλθουν ἐξ αὐτῆς ὑπουργοὶ δὲν πρέπει νὰ θεωρήσουν ἑαυτοὺς ὁπωσδήποτε θιγομένους.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΠΙΘΑΝΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

Περὶ τῶν μεταβολῶν αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπέλθουν εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς Κυβερνήσεως αἱ νυκτεριναὶ πληροφορίαι τῶν κοινοβουλευτικῶν κύκλων ἀνέφερον τὰς ἑξῆς: Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν πιθανῶς νὰ μετατεθῇ ὁ κ. Καραπαναγιώτης. Ἐν τῇ περιπτώσει αὐτῇ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας θ' ἀναλάβῃ ὁ κ. Ἀβραὰμ μὲ ὑφυπουργὸν τὸν κ. Μόδην.

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας προορίζεται ὁ κ. Σακκαλῆς, διεκδικοῦν ὅμως τοῦτο οἱ πρόσφυγες βουλευταὶ ὑπὲρ τοῦ κ. Ἰασωνίδου καὶ τινὲς τῶν Ἠπειρωτῶν ὑπὲρ τοῦ κ. Χαβίνη.

Διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν προορίζεται ὁ κ. Ἀλεξανδρῆς.

Ὁ κ. Ἰασωνίδης, παρὰ τὴν κίνησιν τῶν προσφύγων πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, θεωρεῖται πάντοτε βέβαιος διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας. Ὁ κ. Μαλαμίδας διὰ τὸ ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς, ὁ κ. Εὐριπαῖος διὰ τὴν Γεν. Διοίκησιν Κρήτης ἢ Θράκης. Διὰ τὴν Γενικὴν Διοίκησιν Θράκης ἀνεφέρετο καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πρόσφυγος βουλευτοῦ Σερρῶν κ. Πολυχρονιάδου.

Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ κ. Μαρῆς ἐζήτησε τὸ ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, ἠρνήθη ὅμως ὁ κ. Βενιζέλος, θεωρῶν ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν τούτου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ο ΚΕΜΑΛ ΕΙΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΝ

ΚΩΝ)ΠΟΛΙΣ, 20. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ὁ Μουσταφᾶ Κεμὰλ πασᾶς συνεχίζων τὴν περιοδείαν του μετέβη εἰς τὰς Σαράντα Ἐκκλησίας. Αὔριον θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἀδριανούπολιν, χωρὶς νὰ ἔλθῃ ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πυθίου.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ

ΠΩΣ ΡΥΘΜΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Χθὲς κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου ρυθμίζεται τὸ ζήτημα τῶν εἰς χρυσὸν καταθέσεων. Διὰ τούτου ὁρίζεται ὅτι αἱ εἰς χρυσὸν ἀνώμαλοι καταθέσεις παρὰ Τραπέζαις — πλὴν τῆς Ἐθνικῆς— αἱ ὁποῖαι ἔληγον τὴν 7ην Ἰανουαρίου τοῦ 1923, ἀποδίδονται εἰς τοὺς καταθέτας εἰς αὐτούσια χρυσᾶ νομίσματα.

Τὸ ποσὸν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν, ἀνερχομένων εἰς 19 ἑκατομμύρια σημερινῶν δραχμῶν, θὰ παρασχεθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς τὰς Τραπέζας, αἱ ὁποῖαι καὶ θὰ τὸ ἀποδώσουν εἰς τοὺς καταθέτας.

Διὰ τὰς καταθέσεις αἱ ὁποῖαι ἐξωφλήθησαν ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1919 μέχρι τῆς 7ης Ἰανουαρίου τοῦ 1923, αἱ Τράπεζαι ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ἤδη εἰς τοὺς καταθέτας των τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς ἀξίας εἰς ἣν ἐξώφλησαν τὰς καταθέσεις καὶ τῆς τότε πραγματικῆς ἀξίας τοῦ χρυσοῦ. Δηλαδή, ἐὰν ἡ ἀξία τῆς λίρας ἦτο 50 δρχ. καὶ ἡ ἐξόφλησις ἐγένετο εἰς τὰς 30, ἤδη ἡ Τράπεζα θὰ καταβάλῃ καὶ τὴν διαφορὰν τῶν 20 δρ. Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ὑπάγονται καὶ αἱ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐξοφληθεῖσαι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα εἰς χρυσὸν καταθέσεις.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εἰδικὴ διάταξις περιελήφθη διὰ τὰς Τραπέζας Ὀθωμανικήν, Θεσσαλονίκης, Ἐμπορίου καὶ Ἀθηνῶν —ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν μόνον διὰ τὰ εἰς τὰς Νέας Χώρας ὑποκαταστήματά της—αἱ ὁποῖαι συνηλλάσσοντο εἰς χρυσόν, ἐκτὸς δηλαδὴ τῶν καταθέσεων εἶχον καὶ ἀπαιτήσεις παρ' ἰδιωτῶν εἰς χρυσόν.

Διὰ τὰς Τραπέζας ταύτας ὁρίζεται ὅτι θὰ καταβάλουν ἤδη τὰς καταθέσεις των εἰς συνάλλαγμα ἐπὶ Κωνσταντινουπόλεως, ἤτοι τὴν λίραν Τουρκίας πρὸς 40 χαρτίνας δραχμάς, τὸ γαλλικὸν φράγκον πρὸς 3 δραχ. κλπ.

Η ΚΑΘΙΕΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΓΑΜΟΥ

Ο ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

Τὴν 10 ¼ π.μ. χθὲς συνῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐσυνέχισε τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ διαγράμματος.

Κατὰ πρότασιν τοῦ κ. Βενιζέλου, συνεστήθη μία ὑποεπιτροπή, ὅπως μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦ ἐὰν ὁ δικαστὴς ἔχῃ δικαίωμα ν' ἀποφαίνεται ὡς νομοθέτης εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν εὑρίσκει λύσιν εἰς τοὺς νόμους. Ἐπίσης ἐζήτησεν, ὅπως ἡ ὑποεπιτροπὴ λάβῃ ὑπ' ὄψει καὶ πρότασιν ἰδικήν του ὅπως, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν εὑρίσκεται λύσις ἑνὸς ζητήματος εἰς τὴν ὑφισταμένην νομολογίαν, παραπέμπει τοῦτο εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον ἵνα ἀποφασίσῃ σχετικῶς.

Ὁ κ. Βενιζέλος προσέθεσεν, ὅτι ἡ περίπτωσις συνταγματικοῦ κωλύματος δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἐπιτροπήν, διότι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ τροποποιηθῇ τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν προθεσμίαν, τὴν ὁποίαν θέτει τὸ Σύνταγμα.

Κατὰ τὴν συζήτησιν ἀκολούθως τῆς διατάξεως περὶ συγκροτήσεως σωματείων, οἱ κ.κ. Μιχαλακόπουλος, Ἀραβαντινὸς καὶ Μπαλῆς ἐπρότειναν ὅπως ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὴν σύστασιν τοιούτων σωματείων ὁρισθῇ εἰς 7, συμφώνως πρὸς τὸν ἰσχύοντα νόμον.

Ὁ κ. Χατζάκος ἀκολούθως ἐπρότεινεν, ὅπως περιορισθῇ ἡ εὐθύνη τοῦ Δημοσίου διὰ σφάλματα τῶν ὑπαλλήλων.

Συζητουμένου κατόπιν τοῦ θέματος περὶ γάμου, ὁ κ. Ράλλης ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν τὴν ἀνάγκην τῆς καθιερώσεως τοῦ πολιτικοῦ γάμου, διατηρουμένου διὰ λόγους σκοπιμότητος καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ. Μὲ τὴν γνώμην ταύτην ἐτάχθησαν καὶ οἱ κ. κ. Παπούλιας, Παπαναστασίου καὶ Βαρβαρέσσος, ἀντετάχθησαν δὲ οἱ κ.κ. Σβῶλος καὶ Ἀραβαντινός.

Ὁ κ. Βενιζέλος λαβὼν τελευταῖος τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ὁ γάμος εἶναι κυρίως πολιτικὸν συνάλλαγμα καὶ ὡς τοιοῦτον πρέπει νὰ κατοχυρωθῇ. Ἐπρότεινε διὰ ταῦτα, ὅπως ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θεωρῆται ὡς ἀπαραίτητον συστατικὸν τοῦ γάμου. Ἀλλὰ πρέπει νὰ διατηρηθῇ καὶ ὁ θρησκευτικὸς γάμος, ἐφ' ὅσον ἡ θρησκεία τῶν ἐρχομένων εἰς γάμου κοινωνίαν θεωρεῖ τὸν γάμον ὡς μυστήριον.

Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ

ΑΙ ΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης σελίδος)

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι τὸ ἐκτόπισμά μας καὶ τὸ πυροβολικόν μας εἶνε ἀνώτερον τοῦ τουρκικοῦ. Ἀλλ' ἐγὼ λέγω δὲν βιάζομαι, ἠμπορῶ νὰ περιμένω τοὺς 6 μῆνας.

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ. Δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ προβῆτε εἰς παραγγελίαν.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Δὲν ἐλάβατε τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν δι' ἐπείγουσαν ἀνάγκην.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ποίαν ἐπείγουσαν ἀνάγκην;

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἐὰν θέλωμεν νὰ σκεφθῶμεν περὶ ἀναδημιουργίας τοῦ ναυτικοῦ πρέπει νὰ πωλήσωμεν τὴν «Λῆμνον» καὶ τὸ «Κιλκίς». Ἂν δὲν τὸ κάμετε αὐτὸ σήμερον θὰ τὸ κάμετε αὔριον. Αὐτὸ ἐξασφαλίζετε νὰ τὸ ἐπιτύχετε ἀνέτως;

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἀπολύτως. Δύναμαι νὰ φέρω καὶ δήλωσιν τῆς Τουρκίας ὅτι εἴμεθα ἐλεύθεροι.

ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ

Ὁ κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ συνεχίζων λέγει: Σᾶς λέγω, ὅτι ἔχετε δίκαιον. Ἀλλὰ πείσατε τὸν λαὸν ὅπως κάνετε μὲ τοὺς ἀξιωματικούς.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Νομίζετε ὅτι τὸ σύμφωνον μὲ ἠνάγκασε νὰ ὁμιλήσω εἰς τοὺς ἀξιωματικούς;

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Αὐτὸ ἐδημοσιεύθη.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δίδετε τόσην σημασίαν εἰς τὰ δημοσιεύματα;

Ι. ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ. Τὸ εἶπαν καὶ οἱ ἀξιωματικοί.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔπρεπε νὰ διαφωτίσετε τὸν λαόν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἐπερίμενα νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ἡ συζήτησις, διότι δὲν ἔχω ὑποχρέωσιν νὰ ἀπαντῶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Τύπου. Δὲν ἠμπορῶ νὰ κάθωμαι νὰ δίδω λόγον εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ μάλιστα ἐκείνας τὰς ὁποίας ἐπανειλημμένως ἐχαρακτήρισα.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἔχω νὰ κάμω καὶ μίαν ἄλλην παρατήρησιν. Θὰ τὴν κάμω, ὄχι διότι πιστεύω τίποτε ὡς πρὸς αὐτήν, ἀλλὰ διὰ νὰ δώσω ἀφορμὴν νὰ γίνῃ μία δήλωσις. Πολλὰ ἐγράφησαν σχετικῶς μὲ τὴν συνάντησιν ἐν Ἀγκύρᾳ μετὰ τοῦ κ. Μπέτλεν. Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ρητῶς διέψευσε τὰ δημοσιευθέντα. Ἡ σύμπτωσις τῆς συναντήσεως ὀφείλεται εἰς μικρὰν ἀναβολὴν τοῦ ταξειδίου δι' οἰκογενειακοὺς λόγους. Ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖτε πόσος θόρυβος ἔγινεν εἰς τὸν ξένον Τύπον. Φρονῶ ὅτι θίγων τὸ ζήτημα τοῦτο παρέχω εὐκαιρίαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ προβῇ εἰς σχετικὴν δήλωσιν.

Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Μάλιστα.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Μετὰ τὴν ἔξοδον μάλιστα τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Γιουγκοσλαυΐας πρέπει νὰ δηλωθῇ, χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς χώρας, ὅτι πέραν τῶν συμφωνιῶν οὐδὲν ἄλλο ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησις. Θὰ εἶμαι εὐτυχής, μετὰ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, ἐὰν ἡ ἐξέλιξις τῶν σχέσεών μας μετὰ τῆς Τουρκίας διεξαχθῇ κατὰ τὰς λίαν αἰσιοδόξους προβλέψεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Ο κ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ὁ κ. Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ. Αἱ ἀπόψεις αἱ ὁποῖαι ἀνεπτύχθησαν εἶνε τέσσαρες. Ἡ μία ἡ ὁποία εὐτυχῶς δὲν ἐκπροσωπεῖ τὴν ὑπεύθυνον γνώμην κανενὸς κόμματος ἀρκεῖται εἰς τὴν ἄρνησιν τῶν συμφωνιῶν τὰς ὁποίας συζητοῦμεν. Ἡ δευτέρα ἄποψις εἶνε ἐκείνη καθ' ἣν δὲν ἀποδίδεται καμμία σημασία εἰς τὰ σύμφωνα καὶ στηρίζει ὅλας τὰς ἐλπίδας εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐξοπλισμῶν. Πλανῶνται οἱ φρονοῦντες ὅτι εἶνε σύμφωνοι μὲ τὴν ἄποψιν ταύτην ὁ λαὸς καὶ ὁ στρατός. Ἂν ὑπῆρξαν τινὲς δυσηρεστημένοι ἀξιωματικοί, ἡ μεγάλη πλειοψηφία πειθαρχεῖ. Καὶ δὲν ἔχω παρὰ νὰ ἐπικρίνω ὅτι ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἔγινε κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Αἱ περὶ τοῦ συμφώνου ἐκδηλώσεις ἃς ἐμυκτήρισεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ἀποδεικνύουν ὅτι δὲν συνήφθη τυπικὴ πρᾶξις, ἀλλ' εἰλικρινὴς συνεννόησις. Κατεκρίθη τὸ σύμφωνον τῆς ἐγκαταστάσεως διότι δὲν θέτει εἰς τὴν αὐτὴν μοῖραν τοὺς ἀνταλλαγέντας μὲ τοὺς γηγενεῖς. Ἀλλὰ λησμονεῖτε ὅτι ὅσον καὶ ἂν θέλωμεν νὰ σβύσωμεν τὸ παρελθόν, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, οἱ δὲ ἰθύνοντες τοὺς λαοὺς ἐπιδιώκουν νὰ δημιουργήσουν νέαν ἐθνικὴν συνείδησιν, νέαν ψυχολογίαν. Ὁ λαὸς ἀξιοῖ σήμερον νὰ τοῦ ἀσφαλίσωμεν μίαν μόνιμον καὶ παγίαν εἰρήνην. Ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ κ. Ζαβιτσιάνου, εἶνε ὅτι ἡμεῖς πιστεύομεν εἰς τὴν εἰρηνικὴν κατάστασιν, ὡς κατάστασιν ἀνάγκης καὶ διὰ τοὺς δύο λαούς.

Ἔχομεν πολὺ μεγαλυτέραν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν δυναμικότητα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Καὶ δι' αὐτὸ χαιρετίζομεν αὐτὰ τὰ σύμφωνα, ὄχι ὡς ἓν τέρμα, ἀλλ' ὡς μίαν ἀφετηρίαν. Τείνομεν μὲ ὅλην τὴν καρδιά μας τὸ χέρι πρὸς τὴν Τουρκίαν καὶ βεβαίως εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν σχέσεων θὰ προσπαθήσωμεν νὰ μὴ ζημιοῦται οἰκονομικῶς ἢ ὁπωσδήποτε ὁ ἑλληνικὸς λαός.

Ὁ κ. ΚΟΝΔΥΛΗΣ λέγει ὅτι αἱ συνθῆκαι συνεννοήσεως μετὰ τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας τὰς ὁποίας ἐφαρμόζει ἡ Κυβέρνησις, ἀποτελοῦν τὴν ἀναγνώρισιν μιᾶς πραγματικότητος, ἡ ὁποία προῆλθε ἐκ τοῦ τελευταίου πολέμου.

Ὁ κ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ἀντικρούει δι' ὀλίγων τὰ λεχθέντα ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως διὰ τὴν ἐμπορικὴν συμφωνίαν.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ὁ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ λαμβάνων τὸν λόγον ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἔκριναν τὰς συμβάσεις ὁ κ. Παπαναστασίου καὶ ὁ κ. Κονδύλης τὴν λύπην του δὲ διὰ τοὺς ἄλλους ρήτορας ἐκτὸς τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Ἤλπιζα, λέγει, ὅτι αἱ συμφωνίαι τῆς Ἀγκύρας ἦσαν ἄξιαι καλυτέρας κρίσεως. Εὑρίσκει ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπαναφερθοῦν πρὸς συζήτησιν αἱ συμφωνίαι τοῦ Ἰουνίου καὶ ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα περὶ θυσιῶν λέγει ὅτι συνήφθησαν αἱ συμφωνίαι ἐκεῖναι διότι ἐξηκριβώθη ἀπὸ τὴν μικτὴν ἐπιτροπὴν ὅτι ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐφαρμογὴ τῆς συμφωνίας τῆς Λωζάννης. Ἐν τούτοις τὰ κόμματα συνεφώνησαν εἰς τὸ νὰ μὴ ὑπογραφοῦν μαζὶ αἱ ὑπὸ κρίσιν συμβάσεις καὶ αἱ τοῦ Ἰουνίου, συνεφώνησαν δὲ εἰς τοῦτο ὅταν ἀνεκοίνωσα εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ὅτι ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ πρεσβευτής μας τηλεγραφεῖ ὅτι ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς ὑπογραφῆς θὰ παρεξηγεῖτο ἀπὸ τὴν Τουρκίαν.

ΤΙ ΕΠΕΤΥΧΕ

Εἴχατε μήπως τὴν ἀξίωσιν νὰ ζητήσωμεν ἐπαναφορὰν τῶν διομολογήσεων ἡττηθέντες μάλιστα ἡμεῖς ἀπευθυνόμενοι πρὸς νικητάς; Δὲν διετύπωσα κἂν τὰς ἀξιώσεις αὐτάς, ὅπως δὲν διετύπωσα κἂν τὴν ἀξίωσιν ἵνα ἡ ρήτρα τῆς συμβάσεως τῆς Λωζάννης, ἡ ὁποία ὁρίζει ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα οἱ πολῖται Ἕλληνες νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ νὰ ἐγκαθίστανται ἐκεῖ, ἀλλὰ εἰδικῶς οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκατασταθοῦν, ὄχι νὰ μεταβοῦν ἀλλὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν, ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας, οὔτε αὐτὸ δὲν τὸ ἐζήτησα, καὶ δὲν τὸ ἐζήτησα διότι, φυσικά, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνουν δεκτοί. Δὲν ἠμπορεῖτε λοιπὸν νὰ ἰσχυρισθῆτε ὅτι ὑπογράψας τὴν σύμβασιν τὸν Ἰούνιον εὑρέθην εἰς τὴν Ἄγκυραν καὶ δὲν ἐπέτυχα τίποτε. Ἐπέτυχα κάθε τι τὸ ὁποῖον ἐζήτησα, ἐξαιρουμένης τῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως, ὅπου ἐζητήσαμεν, ὅπως συμβαίνει εἰς τὸ ἐμπόριον, πολλὰ διὰ νὰ λάβωμεν ὀλιγώτερα.

ΕΝΩΠΙΟΝ ΠΑΡΕΛΑΣΕΩΣ

Μοῦ εἶπεν ὁ κ. Μουντζουρίδης ὅτι ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον συνήφθη τὸ σύμφωνον, τιτρώσκει τὴν ἐθνικὴν φιλήν.

Ι. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΙΔΗΣ. Ἡ συνθήκη τῆς Λωζάννης ὑπεγράφη ἀφοῦ ἡ ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία διετύπωσεν ἀξιώσεις βασιζομένη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ἕβρου. Τὰ σύμφωνα τῆς Ἀγκύρας ὑπεγράφησαν ἔπειτα ἀπὸ μίαν παρέλασιν τοῦ Κεμαλικοῦ στρατοῦ.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Αὐτὸ δὲν εἶνε ἀπάντησις. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ στρατοῦ τοῦ Ἕβρου ὀφείλω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ὀλίγον ἔλειψεν, διότι ἔδιδε κάποιαν δύναμιν εἰς τοὺς ἡγέτας του, νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς νέαν ταπείνωσιν. Ἐὰν δὲν ἐφθάναμεν μὲ τὸν Ἰσμὲτ πασᾶν εἰς συμφωνίαν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ καὶ ὁ στόλαρχος θὰ διέτασσαν προέλασιν. Θὰ μᾶς ἐσταματοῦσαν φυσικὰ εἰς τὴν Τσατάλτζαν καὶ θὰ μᾶς ἐγύριζαν, ἀλλὰ τί θὰ ἔβγαινε διὰ τοὺς Τούρκους;

Τολμῶ νὰ πιστεύω ὅτι ἂν δὲν ἤμουν ἐγὼ εἰς τὴν Λωζάννην θὰ ἐθρηνοῦμεν μίαν νέαν καταστροφήν.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Ὁμιλῶν ἔπειτα ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν, λέγει ὅτι αὐτὸ λέγει σαφῶς ὅτι τὰ δύο κράτη ἔχουν ἀμοιβαίως ἀναλάβει ὑποχρέωσιν πρὸ πάσης παραγγελίας τῆς ὁποίας θὰ ἔκαναν εἴτε εἰς σκάφη εἴτε εἰς ὑλικὸν νὰ εἰδοποιήσῃ 6 μῆνας πρότερον τὸ ἄλλο ἵνα δύνανται νὰ συζητήσουν καὶ νὰ συνεννοηθοῦν μεταξύ των. Τίποτε ἄλλο. Τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παραγγείλῃ ἑκάτερον τῶν κρατῶν τὰ σκάφη τὰ ὁποῖα θεωρεῖ χρήσιμα δι' αὐτὸ παραμένει ἀκέραιον καὶ ἀμείωτον. Μόνον ποὺ χάνομεν 6 μῆνας προθεσμίαν. Εἶπον ὅμως ὅτι τὸ σύμφωνον τοῦτο δὲν καθιεροῖ κἂν τὴν ἰσοπλίαν. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει καὶ περισσότερα σκάφη καὶ περισσότερον ἐκτόπισμα καὶ περισσότερον πυροβολικόν. Δὲν ἀξιῶ θέσιν ἀνωτέραν ἀπὸ τὴν Τουρκίαν, διότι ἐφόσον θὰ εἶμαι ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας δὲν θὰ παραγγείλω μεγάλα πλοῖα. Θὰ παραγγείλω μικρὰ καὶ ἑπομένως δὲν θὰ θελήσω ποτὲ μετὰ τὰς παραγγελίας αὐτὰς νὰ περάσω τὸ ὅριον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ὑπερέβαινε τὴν περίπου ἰσοπλίαν τῶν δύο δυνάμεων διὰ νὰ προκαλέσω ἐκ μέρους τοῦ ἄλλου ὑποψίας. Ἂν παροπλίσωμεν τὰ δύο σκάφη, τὸ «Κιλκίς» καὶ τὴν «Λῆμνον», θὰ κάμω ἕνα διάβημα εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ θὰ τῆς εἰπῶ ὅτι θὰ προμηθευθῶ μικρὰ σκάφη εἰς ἀντικατάστασίν των.

Ἀπαντᾷ ἔπειτα εἰς τὸν κ. Καφαντάρην ὑποστηρίξαντα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιδειχθῇ σπουδὴ διὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συμφώνου καὶ λέγει ὅτι ἤρχισε τὰς διαπραγματεύσεις ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν ἐξουσίαν, ὑπέγραψε δὲ τὰ σύμφωνα ἔπειτα ἀπὸ 28 μῆνας. Ποῦ λοιπόν, ἐρωτᾷ, ἔγκειται ἡ σπουδή;

Κατόπιν ἀναφέρεται εἰς τὰς αἰτιάσεις διὰ τοὺς πανομοιοτύπους λόγους του πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἀναγινώσκει αὐτούς.

Σημ. Συντάξ. — Τὸ κείμενον τοῦ λόγου αὐτοῦ κατ' ἐντολὴν τοῦ κ. Βενιζέλου δὲν περιελήφθη εἰς τὰ πρακτικά, ἵνα δοθῇ εἰς τὸν σημερινὸν ἀπογευματινὸν Τύπον.

Ἀκολούθως διακόπτεται ἡ συνεδρία διὰ 5 λεπτά.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΠΗΝ

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Ὁ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ συνεχίζων τὴν ἀγόρευσίν του τονίζει ὅτι αἱ συμφωνίαι ἀποτελοῦν μόνον μέρος τοῦ ἔργου τὸ ὁποῖον συνετελέσθη ἐν Ἀγκύρᾳ, ὄχι διότι ὑπεγράφησαν ἐκεῖ καὶ ἄλλαι συμφωνίαι, ἀλλὰ διότι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δύο Κυβερνήσεων καὶ οἱ ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν διεξῆλθον ὅλα τὰ σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ συγκρουσθοῦν τὰ συμφέροντα τῶν δύο χωρῶν. Διεπιστώθη κατὰ τὰς συζητήσεις, ὅτι οὔτε κατὰ τὸ παρὸν ἀλλὰ οὔτε καὶ εἰς τὸ μέλλον αἱ δύο χῶραι θὰ εὑρεθοῦν εἰς διάστασιν. Ἡ σύμπτωσις τῶν γνωμῶν τῶν δύο Κυβερνήσεων δίδει τὴν ἀξίαν τῶν συμφωνιῶν. Διεπιστώθη ὅτι τὰ δύο ἔθνη ὄχι μόνον δὲν ἀλληλομισοῦνται, ἀλλὰ καὶ εὑρίσκοντο οἱ δύο λαοὶ ἐν φιλικῇ ἁρμονίᾳ. Οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Ἕλληνες ἀντικρύζοντες τὰ ἐδάφη εἰς τὰ ὁποῖα ἔζησαν αἰσθάνονται πραγματικὴν συγκίνησιν. Οἱ συμμετασχόντες εἰς τοὺς μακροὺς πολέμους δὲν μισοῦν ἀλλήλους. Οἱ Τοῦρκοι ὑποστηρίζουν καὶ ἐγὼ ἀποδέχομαι, ὅτι οἱ Ἕλληνες μεταβάντες εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν ἐξελλήνισαν τοὺς ἐκεῖ πληθυσμοὺς καὶ οἱ Τοῦρκοι κατόπιν καταλαβόντες τὴν χώραν ταύτην ἐξετούρκισαν τοὺς κατοίκους αὐτῆς. Ἄλλωστε εἶδα κατὰ τὴν μεγάλην παρέλασιν τῆς Ἀγκύρας ὅτι πολλοὶ τῶν προσκόπων εἶχον μάτια μπλέ. Ἂν ὑπάρχουν δύο λαοὶ εἰλικρινέστατα εἰρηνικοὶ εἶναι οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τοῦρκοι. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς γείτονος χώρας δὲν ἔχουν καμμίαν ἐδαφικὴν βλέψιν, διότι ἡ χώρα των εἶναι μεγάλη καὶ ἀκατοίκητος.

Πιστεύω, ὅτι παρὰ τὰς ἀφορμὰς τὰς ὁποίας δημιουργοῦν αἱ οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι, οὐδεὶς κίνδυνος πολέμου ἀπειλεῖ τὴν Εὐρώπην καὶ ἂν ποτε ἤθελεν ἐκραγῇ πόλεμος εἰς τὴν Εὐρώπην, τὰ δύο κράτη θὰ παραμείνουν οὐδέτερα, διότι κανένα λόγον δὲν ἔχουν νὰ μετάσχουν τούτου. Ἡ συναίσθησις ὅτι ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ πολέμου θὰ δύνανται νὰ στηρίζωνται εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύνην, εἶναι στοιχεῖα δυνάμεως.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον στερεώνει περισσότερον τὰς φιλικὰς σχέσεις τῶν δύο χωρῶν, εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι τὰς συμφωνίας ταύτας ἐπικροτεῖ ὁλόκληρος ὁ πολιτικὸς κόσμος ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν.

Βεβαιοῖ ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐλέχθη ἐν Ἀγκύρᾳ ἀφεώρα τὴν εἰρήνην καὶ μόνον τὴν εἰρήνην. Τὰ δύο κράτη, προσθέτει, ἀποδεχόμενα τὰς συνθήκας τῆς εἰρήνης, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συνωμοτοῦν ἐν Ἀγκύρᾳ κατ' αὐτῶν. Καταλήγων λέγει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐδέχθη δὶς τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἀγγλικῆς, τῆς Γαλλικῆς καὶ τῆς Σερβικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Μαρίγκοβιτς μάλιστα, λέγει, παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ὁ Βασιλεύς του καὶ αὐτὸς οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἀνησύχησαν ἐκ τῆς ὑπογραφῆς τῶν συμφωνιῶν τῆς Ἀγκύρας.

Ὁ κ. Βενιζέλος περατώσας τὴν ἀγόρευσίν του ἀποχωρεῖ τῆς αἰθούσης χωρὶς νὰ περιμένῃ ν' ἀγορεύσουν οἱ ἄλλοι ρήτορες

Ὁ κ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ δευτερολογεῖ ἀντικρούων ὡρισμένα σημεῖα τοῦ λόγου τοῦ κ. Βενιζέλου.

Ὁ κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ δευτερολογεῖ ἐπίσης κακίζων τὸν κ. Βενιζέλον διὰ τοὺς πολιτικούς του λόγους πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς.

Ὁμιλεῖ ἐπίσης ὁ κ. ΤΣΙΓΔΕΜΟΓΛΟΥΣ ἀρνούμενος τὸ ὑποστηριχθὲν ὅτι οἱ πρόσφυγες χαιρετίζουν ὁμοθύμως τὰς συμφωνίας.

Ἀπαντᾷ εἰς τοὺς δευτερολογοῦντας ὁ κ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ καὶ ψηφίζεται τέλος τὸ κυρωτικὸν τῶν συμφωνιῶν νομοσχέδιον, λυομένης τῆς συνεδριάσεως δι' αὔριον Δευτέραν 4 ½ μ.μ.

Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ

Τὴν 5ην ἀπογευματινὴν ἄρχεται ἡ συνεδρίασις.

Ὁ κ. Γ. ΣΤΡΙΓΚΟΣ λαμβάνων τὸν λόγον πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λέγει ὅτι ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς τῶν Πρωτοδικῶν ἐζήτησε διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀπὸ τὴν Γερουσίαν ὅπως αὕτη δώσῃ ἄδειαν διώξεώς του ἐπὶ ὑπεξαιρέσει καὶ ἀπιστίᾳ εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου. Θὰ σᾶς παρεκάλουν, συνεχίζει, κύριε Πρόεδρε, ὅπως τὸ θέμα τοῦτο ἀναγραφῇ ἐν τῇ προσεχεῖ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἐκ τῶν πρώτων ἵνα συζητηθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν. Δὲν ἔχω, ἀτυχῶς, τὸ δικαίωμα νὰ παραιτηθῶ τῆς ἀσυλίας ἵνα διευκολύνω τὸ ἔργον τῆς Δικαιοσύνης, δι' ὃ καὶ παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν ὅπως παράσχῃ τὴν ζητηθεῖσαν ἄδειαν. Ποιοῦμαι δὲ τὴν δήλωσιν ὅτι θὰ παρῃτούμην τῆς θέσεως τοῦ γερουσιαστοῦ ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Γερουσία δὲν ἤθελε δώσει τὴν ἄδειαν διώξεως καὶ τοῦτο ἵνα ἐκκαθαρισθῇ ἡ ὑπόθεσις τὸ ταχύτερον.

Συζητοῦνται ἀναφοραί τινες καὶ ἡ συνεδρίασις λύεται δι' αὔριον.

ΔΙΕΤΑΧΘΗ ΝΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΟΥΝ ΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μαρῆς ἀνεκοίνωσε χθὲς ὅτι διέταξε τοὺς Ταμίας τοῦ Κράτους ν' ἀρχίσουν νὰ καταβάλλουν ἀπὸ τῆς ἀρχομένης ἑβδομάδος εἰς τοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς συνταξιούχους τὰς συντάξεις τοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1931 ἀρχομένου τριμήνου.

ΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας εἰς τὸ ὑπὸ καταρτισμὸν νομοσχέδιον περὶ συντάξεων περιελήφθη διάταξις καθ' ἣν ὅσοι ἔχουν πενταετῆ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου των ὑπηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἀξιωματικοὶ λαμβάνουν τὴν σύνταξιν τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ. Ἐξαιρετικῶς διὰ λόγους σκοπιμότητος ἡ πενταετία εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐλαττοῦται εἰς τριετίαν προκειμένου περὶ τῶν στρατηγῶν.

Κατόπιν τούτου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δι' ἐγγράφου του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὑπέδειξεν ὅπως τὸ μέτρον ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς συνταγματάρχας ἵνα διευκολυνθῇ ἡ ἔξοδος καὶ πολλῶν ἐξ αὐτῶν καὶ πραγματοποιηθῇ οὕτω ἡ προαγωγὴ κατωτέρων στελεχῶν.

Διὰ τοῦ νέου νομοσχεδίου, ἂν τοῦτο υἱοθετηθῇ, πρόκειται νὰ αὐξηθοῦν αἱ συντάξεις τῶν στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἡ κωδικοποίησις τῶν περὶ συντάξεων διατάξεων.

Β' ΕΚΔΟΣΙΣ

ΑΠΕΣΒΕΣΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΚΟΥ ΕΜΜΑΝ. ΞΑΝΘΟΥ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ

ΔΙΑΒΗΜΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Κατ' ἐντολὴν τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Βενιζέλου, χθὲς τὴν πρωΐαν εἰδικὸς ἐργάτης μετέβη εἰς τὴν πλατεῖαν Φιλικῆς Ἑταιρείας (Κολωνακίου) ὅπου εὑρίσκεται τὸ ἄγαλμα τοῦ Δωδεκανησίου Φιλικοῦ Ἐμμ. Ξάνθου καὶ ἀπέξεσε τὰ ἐπ' αὐτοῦ χαραγμένα ὀνόματα τῶν Δώδεκα νήσων.

Ἡ ἐντολὴ αὐτὴ ἐδόθη προσωπικῶς ὑπὸ τοῦ κ. Βενιζέλου κατόπιν εἰδικῆς ἐπισκέψεως παρ' αὐτῷ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας κ. Μπαστιανίνι, ὅστις ὑπέδειξεν ὅτι θίγει τὴν Ἰταλίαν τὸ νὰ φέρῃ ἓν ἄγαλμα, ἔστω καὶ ἂν τοῦτο παριστᾷ ἱστορικὸν πρόσωπον Δωδεκανησίου, τὰ ὀνόματα τῶν νήσων, ἃς κατέχει σήμερον ἡ Ἰταλία. Ὁ κ. Βενιζέλος συνεφώνησε πρὸς τὸν κ. Μπαστιανίνι καὶ ἐξέφρασε τὴν ἔκπληξίν του διότι ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος ἀνεγράφησαν τὰ ὀνόματα τῶν νήσων, ὑπεσχέθη δὲ ὅτι θὰ ἀποστείλῃ πάραυτα καὶ ἄνευ ἄλλης συζητήσεως μὲ τοὺς σχόντας τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἀγάλματος Δωδεκανησίους, ἐργάτην πρὸς ἀπόξεσιν τῶν ὀνομάτων. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ ἄγαλμα κατεσκευάσθη πρωτοβουλίᾳ τῶν Δωδεκανησιακῶν Σωματείων.

Παραλλήλως διέταξε τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἑκατονταετηρίδος ὅπως εἰς τὰ σήμερον τελούμενα ἐπίσημα ἀποκαλυπτήρια μὴ κληθοῦν οἱ Δωδεκανήσιοι καὶ αἱ ὀργανώσεις των. Ἐν τούτοις, χθὲς τὴν ἑσπέραν εἰς ἔκτακτον σύσκεψιν τοῦ Κεντρικοῦ Δωδεκανησιακοῦ Συλλόγου καὶ τῆς Δωδεκανησιακῆς Νεολαίας καθὼς καὶ τῶν τοπικῶν Συλλόγων, ἀπεφασίσθη ὅπως, καίτοι ἐξωτερικεύθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐπιθυμία ὅπως ἀπέσχουν οὗτοι τῆς τελετῆς, εἰς ἣν πρῶτοι θὰ ἔπρεπε νὰ παρίστανται, μεταβῶσιν ἐν σώματι ἀνεπισήμως καὶ παραστῶσιν εἰς ταύτην.

ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΑΙΜΑΤΗΡΑΙ ΤΑΡΑΧΑΙ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

ΒΙΑΙΑ ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΩΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 20. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). —Τὴν 11ην πρωϊνὴν πυκναὶ ὁμάδες σιδηροδρομικῶν, τροχιοδρομικῶν καὶ ἐργατῶν ἐργοστασίων ἐκ διαφόρων ὁδῶν προερχόμεναι συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν Ἐλευθερίας ἵνα μεταβοῦν εἰς τὸ διοικητήριον διὰ νὰ ἀξιώσουν τὴν καταβολὴν τοῦ 13ου μισθοῦ. Ἀμέσως οἱ συγκεντρωθέντες περιεκυκλώθησαν ὑπὸ ἐφίππου χωροφυλακῆς καὶ ὁ ἀστυνομικὸς ὑποδιευθυντὴς διέταξεν αὐτοὺς νὰ ἐκλέξουν ἐπιτροπὴν ἡ ὁποία νὰ μεταβῇ εἰς τὸ διοικητήριον διότι δὲν θὰ ἐπετρέπετο ἡ ὁμαδικὴ μετάβασις. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξελέγη καὶ ἀνήρχετο εἰς τὸ διοικητήριον, ἀλλ' οἱ συγκεντρωμένοι ἐργάται ἠκολούθησαν αὐτὴν καὶ ἐσχηματίσθη οὕτω διαδήλωσις ἡ ὁποία διὰ τῆς ὁδοῦ Βενιζέλου ἀνήρχετο πρὸς τὸ διοικητήριον. Τότε διετάχθη ἡ βιαία διάλυσις των καὶ πεζοὶ καὶ ἔφιπποι ἐφώρμησαν κατὰ τῶν διαδηλωτῶν. Ἐδημιουργήθη ἀφάνταστος πανικὸς καὶ τὰ καταστήματα τῆς ὁδοῦ Βενιζέλου καὶ τῶν παρόδων ἔκλεισαν. Ἡ προθήκη τοῦ καταστήματος μεταξωτῶν Νίκη, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπρόφθασε νὰ κλείσῃ κατεθρυμματίσθη. Οἱ χωροφύλακες μὲ τὸν ὑπόκοπανον καὶ οἱ ἔφιπποι μὲ τὰ ξίφη ἔπληττον τοὺς ἐργάτας. Εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Βενιζέλου καὶ Ἐγνατίας ἐγένετο νέα ἐπέλασις ἱππικοῦ ἡ ὁποία διεσκόρπισε τοὺς διαδηλωτάς. Κατὰ τὴν σύρραξιν ἐτραυματίσθησαν περὶ τοὺς 15 ἐργάται ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 8 σοβαρώτερον. Ἐπίσης συνελήφθη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν Σαχινίδην πρόεδρον τῶν σιδηροδρομικῶν, Ὀρφανίδην, Μερσινόν, Πλατσούταν, Καρέλλαν, Κανάκην, Χαρατζῆν, Ζωογόπουλον καὶ Φανερόν. Ἡ συλληφθεῖσα ἐπιτροπὴ ὡδηγήθη ὑπὸ συνοδείαν ἐνώπιον τοῦ ἀναπληρωτοῦ γενικοῦ διοικητοῦ κ. Καλλιγᾶ καὶ ἐπέδωκε τὸ ψήφισμα τῆς χθεσινῆς συγκεντρώσεως, διαμαρτυρηθεῖσα καὶ διὰ τὴν βιαίαν διάλυσιν τῶν διαδηλωτῶν, οἱ ὁποῖοι, ὡς εἶπον, δὲν ἐπρόκειτο νὰ διαταράξουν τὴν τάξιν.

Ὁ κ. Καλλιγᾶς ἐκάκισε τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἄνευ ἀδείας τῶν ἀρχῶν συγκέντρωσιν καὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ διαβιβάσῃ τὰ αἰτήματά των εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν κ. Γονατᾶν. Ἡ ἐπιτροπὴ ὡδηγήθη ἀκολούθως εἰς τὸ κρατητήριον, προκειμένου αὔριον νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ κ. Καλλιγᾶς ἀπέστειλεν ἐκτενῆ ἔκθεσιν πρὸς τὸν κ. Γονατᾶν ἐπὶ τῶν σημερινῶν γεγονότων, διαβιβάζων ταυτοχρόνως τὰ αἰτήματα τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἑταιρεία τροχιοδρόμων ἔθεσεν εἰς ἀργίαν 15 ἐργάτας ἐγκαταλείψαντας τὰς ἐργασίας των. Τὴν ἑσπέραν οἱ σιδηροδρομικοὶ καὶ τροχιοδρομικοὶ συνεκρότησαν νέαν συγκέντρωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισαν νὰ τάξουν 24ωρον προθεσμίαν πρὸς ἀποδοχὴν τῶν αἰτημάτων των, ἀπειλοῦντες ἄλλως ὅτι θὰ κηρύξουν ἀπεργίαν. Πρὸ τῆς συγκεντρώσεως συνελήφθη ὑπὸ ἀστυνομικῶν ὀργάνων ὁ τέως ὑποψήφιος δήμαρχος τῶν κομμουνιστῶν κ. Δούκας, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου. Εἰς τὴν συγκέντρωσιν παρέστη καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Λαρισαϊκοῦ. Τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον δι' ἀνακοινωθέντος του τάσσεται ἀλληλέγγυον πρὸς τοὺς σιδηροδρομικοὺς καὶ τροχιοδρομικοὺς καὶ καλεῖ τοὺς ἐργάτας ὅλων τῶν ἐπαγγελμάτων νὰ τοὺς βοηθήσουν. Τὰ ἀστυνομικὰ καὶ στρατιωτικὰ μέτρα διατηροῦνται. Εἰς ὅλας τὰς γωνίας τῶν κεντρικῶν ὁδῶν ἔχουν τοποθετηθῆ ἰσχυρὰ ἀποσπάσματα.

Ἕνεκα τῆς ἀπειλουμένης ἀπεργίας τῶν ἐργατῶν φωταερίου Πειραιῶς, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔλαβε μέτρα ὅπως μὴ διακοπῇ ἡ λειτουργία τοῦ ἐργοστασίου. Κατηρτίσθησαν εἰδικὰ συνεργεῖα τεχνιτῶν, τὰ ὁποῖα ἅμα τῇ τυχὸν κηρύξει ἀπεργίας θὰ ἀποσταλοῦν εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἀεριόφωτος καὶ θ' ἀναλάβουν ἐργασίαν.

ΑΠΗΓΟΡΕΥΘΗ Η ΠΩΛΗΣΙΣ ΑΘΗΝΑΪΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΝ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ 20. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). Κατόπιν διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἀπηγορεύθη ἡ πώλησις εἰς Ρουμανίαν τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων.

Ἡ Διεύθυνσις ἀσφαλείας ἀνεκοίνωσε σχετικῶς ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήφθη συνεπείᾳ τῆς ἀρθρογραφίας αὐτῶν, ἡ ὁποία θίγει τὸν βασιλέα Κάρολον. Ἡ ἀπαγόρευσις αὐτὴ ἀφορᾷ ἰδίᾳ τὸν βασιλόφρονα Τύπον.

ΑΠΕΦΑΣΙΣΘΗ Η ΧΟΡΗΓΗΣΙΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΡΟΥΣ

Εἰς τὸ χθεσινὸν ὑπουργικὸν συμβούλιον ἀνεγνώσθησαν διάφοροι αἰτήσεις περὶ παροχῆς ἐπιδομάτων ἀνεργίας. Ἀνεγνωρίσθη ὁμοφώνως ὅτι θὰ ἦτο τερατώδης καὶ ἐγκληματικὴ ἡ καθιέρωσις τῆς ἀρχῆς πρὸς παροχὴν ἐπιδομάτων ἀνεργίας, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ὡδήγει τοῦτο εἰς οἰκονομικὴν καταστροφὴν τοῦ Κράτους, θὰ ἔπληττε θανασίμως καὶ τὴν ὅλην ἡμῶν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, καθόσον θὰ παρέσυρεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ἐργατικὰς χεῖρας, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ἡ ὕπαιθρος καὶ ἀγροτικὴ Ἑλλάς.

Ἀκολούθως τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισεν, ὅπως δοθῇ καὶ ἐφέτος εἰς τοὺς ἀναπήρους τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἐδόθη καὶ πέρυσι, νὰ ἰσχύσῃ δὲ καὶ ἐφέτος ἡ ἀπαγόρευσις τῆς χρήσεως τῆς ρουλέττας καὶ «σβούρας» χάριν τῆς στοιχειώδους εὐπρεποῦς παραστάσεως τῆς πόλεως, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ παρουσιάσῃ τὴν ὄψιν ἑνὸς κέντρου τυχηρῶν παιγνιδίων.

Τέλος ἀπεφασίσθη ὅπως, μολονότι ἡ παροχὴ βοηθημάτων εἰς ἀπόρους ἀποτελεῖ πανταχοῦ τοῦ κόσμου ἔργον τῶν Δήμων, δοθῇ ἐφέτος μικρὸν βοήθημα εἰς τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας γενικῶς καὶ εἰς τοὺς ἐκ τῶν θυμάτων πολέμου ἀποδεδειγμένως ἀπόρους, περὶ τῶν ὁποίων θὰ κρίνῃ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας καὶ τὸ Ταμεῖον θυμάτων πολέμου.

Ἐπὶ πλέον τῶν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ προβλεπομένων δαπανῶν θὰ χορηγηθοῦν 500 χιλιάδες εἰς πίστωσιν τοῦ ὑπουργείου Προνοίας διὰ τὴν παροχὴν ἐπιδομάτων, ἓν ἑκατομμύριον διὰ τὰ ἐπιδόματα τῶν ἀναπήρων πολέμου καὶ ἓν ἑκατομμύριον διὰ τὰ ἀπορφανισθέντα θύματα πολέμου—χήρας καὶ ὀρφανά.

Ἐπὶ πλέον ἔχει διατεθῆ τὸ ποσὸν τῶν 750 χιλιάδων δραχμῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐνισχύθη τὸ Πατριωτικὸν Ἵδρυμα χάριν τῶν οἰκονομικῶν συσσιτίων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ 20ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΙΣ
Λονδίνου..	374.25	375.—
Παρισίων..	3.02	3.03
Ν. Ὑόρκης..	76.99	77.145
Ἑλβετίας...	14.93	14.99
Ἰταλίας.....	4.03	4.05
Ὀλλανδίας..	31.022	31.127
Βρυξελλῶν..	2.15	2.16
Βερολίνου..	18.367	18.437
Βιέννης....	10.86	10.895
Σόφιας....	0.550	0.56
Βουκουρεστ.	0.471	0.479
Πράγας.....	2.280	2.295
Δηνάριον...	.247	1.355

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ εἰς λίρας		Κλείσιμον 19)12	
5 % 1910	63.50	5 % 1881	76.—
5 % 1914	80.25	5 % 1884	76.—
7 % 1924	100.50	4 % 1887	63.50
6 % 1928	90.75	4 % 1889	60.75
Κτηματικ.	97.—	5 % 1890	76.—
Παραγωγ.	87.25	4 % 1902	63.—
Ἀνταλλάξ.	99.—	5 % 1907	66.—

ΠΑΡΙΣΙΩΝ εἰς φρ. γαλλ.		Κλεισ. 20)12	
5 % 1914		Λαυρίου..	
Τρ. Ἀθηνῶ		Ἠλεκτρικ.	111
Τρ. Ἀνατολ	259	Σ.Π.Α.Π.	
Οἴνων.....	214	Σιδ.Θεσσ.	304

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ φρ χρ.		Κλεισ. 20)12 γρόσ.	
Τρ. Ἀθηνῶ	35.25	Ἀνταλλάξ	254.50
Τρ. Ἀνατολ	53.25		

ΑΙ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΙ	ΑΝΩΤ.	ΚΑΤ.	ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ 20)12	19)12
Ἑλλάδος...	7450	7415	7450	7415
Ἐθνικῆς....	76400	75600	76400	75000
Ἀθηνῶν....	535	528	535	518
Ἀνατολῆς..	780	770	780	760
Ἐμπορικῆς..	790	781	790	781
Βιομηχανίας	160	160	160	166
Ἐθν. Ἀτμ...	257	252	257	255
Οἰνοπνευμ..	390	388	389	384
Οἴνων......	655	645	654	638
Ἠλεκτρ. Σιδ	660	655	660	655
Ἠσαΐα.....	12.—	12.—	12.—	12.—
Πυριτοδοπ..	2140	2150	2140	2140
Λιπασμάτων	880	820	825	790
Ἔργον....	265	265	265	265
Προμηθεὺς..	775	770	770	765
Σ.Π.Α.Π...	662	658	662	656
Ἐριουργίας.	265	260	267	260
Πειραϊκῶν..	105	105	105	105
Χρώματα...	423	423	423	423
Διαμαντοπ..	154	154	154	154
Καπνοῦ....	245	241	244	241
Τέκτων....	127	125	127	126
Ἠλεκτρικῆς	352	352	352	348
Ἀνταλλάξιμ	98950	988—	989—	989—

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ: Λονδίνου, 20 Δεκεμβρίου—Παρισίων 223.59, Ν. Ὑόρκης 4.8521, Ἑλβετίας 25.04, Ἰταλίας 92.75, Ἰσπανίας 45.17, Ἀμστερνταμ 12.074, Στοκχόλμης 18.102, Βρυξελλῶν 34.758, Βουκουρεστίου 818.—, Βερολίνου 20.361, Βιέννης 34.51, Πράγας 163.74, Βελιγραδίου 274.60, Σόφιας 670.50, Βουδαπέστης 27.80.

ΤΙΤΛΟΙ ΕΚΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ: Χαρτ. Αἰγίου 240, Κάδμου 110, ΠΑΚ 100, ΕΛΚΑ 75, Ἑλλ. Ξενοδοχείων 660, Ψυχικοῦ 27, Ὑποδηματ. Τιτὰν 530, Φὶξ 515, Φῶς 50, Ἱπποδρόμου 345.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ:

Ἀνταλλάξιμα 8 ο)ο. — Προθεσμίᾳ 988—989.50 καὶ 989 (κλείσιμον).

Ἀνταλλάξιμα 6 ο)ο. — Προθεσμίᾳ 854—856.50 καὶ 855 (κλείσιμον).

Ἑλλήνων Ὑπηκόων. — Προθεσμίᾳ 475—477 καὶ 476.50 (κλείσιμον).

ΔΕΛΤΙΟΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

— Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν τοῦ Χρηματιστηρίου ἐσημειώθησαν αἱ κάτωθι τιμαί:

Σῖτος Μανιτόμπα Νο 1 δολλ. 3.15 κατὰ 100 χιλ. τσὶφ ἔτ.

Σῖτος Χὰρτ Βίντερ Νο 1 τσὶφ ἐν πλῷ (ἔλλειψις).

Σῖτος Κανάδιαν Δούρουμ Νο 1 δολ. 3.40 κατὰ 100 χιλ. τσὶφ ἔτ.

Σῖτος Ρωσσίας 78)79)3 σελλ. 112 κατὰ τόν. τσὶφ ἔτ.

Ἀραβόσιτος Μακεδονίας δρχ. 3.90 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ. ἔτ.

Ἀραβόσιτος Θράκης δρχ. 3.85 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ. ἔτ.

Ἀραβόσιτος Ρουμανίας Κοντσιτοῦρα σελ. 84 κατὰ τόν. τσὶφ φόρτ. ἄμεσος χῦμα.

Κριθὴ Μακεδονίας μηχανῆς δρ. 3.10 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ.

Κριθὴ Ρουμανίας δρχ. 3.60 κατ' ὀκᾶν ἐλ. χῦμα ἑτοίμη.

Βρώμη Μακεδονίας δρχ. 3.15 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ. ἔτ.

Βρώμη Μώλου δρχ. 3.20 κατ' ὀκᾶν ἐλ. χῦμα ἑτοίμη.

Βρώμη Θεσσαλίας δρχ. 3.20 κατ' ὀκᾶν ἐλ. χῦμα ἑτοίμη.

Φασόλια Βουλγαρίας κοσκινισμένα νέας ἐσοδ. μικτοβ. ἐλ. ἔτ. δρχ. 7.20 κατ' ὀκᾶν.

Φασόλια Ρουμανίας Παζαρτζὶκ £ 9.10.0 κατὰ τόν. μικτ. τσὶφ ἔτ.

Φασόλια Ρουμανίας Παζαρτζὶκ £ 9.0.0. κατὰ τόν. τσὶφ χῦμα ἔτ.

Ζάκχαρις Τσεχοσλοβακίας £ 7-5-0 κατὰ τόν. τσὶφ ἑτοίμη.

Καφὲς Ὀρνστάϊν Νο 9 σελ. 33)6 κατ' ἀγγλ. στατ. τσὶφ φόρτ. ἄμ.

Καφὲς Βίλλε Νο 5 σελ. 38)6 κατ' ἀγγλ. στατ. τσὶφ φόρτ. ἄμ.

Ὄρυζα Αἰγύπτου Γκλασσὲ ΛΣΤ. 10-0-0 κατὰ τόν. τσὶφ φόρτ. ἄμ.

Σάββατον 20 Δεκεμβρίου ΔΕΛΤΙΟΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ Κλ. μεσημβρίας

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ		ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ	
5 % 1881	5700	5 % 1898	73.—
5 % 1884	5700	5 % 1900	74.—
4 % 1887	4730	1 % 1906	55.—
4 % 1889	4470	6 % 1917	91.—
5 % 1890	5700	6 % 1918	93.—
5 % 1893	5700	8 % Α.Β. 1919	95.50
2 ½ % 1898	37000	8 % Γ.Σ. 1925	93.—
4 % 1902	4900	8 % Ζ.Ι. 1929	92 25
5 % 1907	1385	5 % 1920 π.	202.—
4 % 1910	4635	5 % 1920 μ.	206.—
5 % 1914	5930	6 ½ % 1922	101.—
7 % 1924	7540	6 % 1926	96.35
7 % 1924	35500	8 % 1926	104.—
8 % 1925	81050	8 % 1927	476 50
6 % 1928	6870	Ἀνταλλ. 8 %	989.—
6 % 1928	36500	Ἀνταλλ. 6 %	855.—
		Βουλγαρ. 6 %	428.—
		Πολεμοπ. 6 %	79.25

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

2.50 % 1904	70.—	7.— % 1925	280.50
2.50 % 1912	66.50	7.— % 1926	278.—
2.— % 1925	6675	....	

ΜΕΤΟΧΑΙ

Τραπεζῶν		Οἰνοποιητ.	
Ἑλλάδος	7450	Οἰνοποιΐας.	389
Ἐθνικῆς	76400	Οἴνων.....	654
Κτηματικῆς	[illegible]	Καμπᾶ....	172
Ἀθηνῶν	535	Ἠσαΐα.....	11.—
Ἀνατολῆς	780	Ἕνωσις....	102
Λαϊκῆς	550	Γεωργ. Βιομ.	195
Ἐμπορικῆς	790		
Πειραιῶς	405	Ἀτμοπλ.	
Βιομηχανικῆς	160		
Οἰκονομικῆς	25	Κάππαρη...	6.—
Κεντρικῆς	15	Ἀχαϊκῆς....	110
Κοσμαδο.	90	Ἐθνικῆς....	257
Χιου.....	00	Μιχαληνοῦ	515
Ἑλ. Ἐμ. Πισ	18	Γιαννουλάτ.	325
Καραβασίλη	200	Χιακῆς.....	50
Λακωνίας..	109	Κροκοδείλου	180

Βιομηχαν.		Οἰκοδ) καὶ	
Ἑρμῆς.....	170	Ἡρακλῆς..	670
Καπνοῦ.....	244	Τιτὰν.....	2300
Ἀπόλλων...	100	Ξυλείας...	110
Βασιλειάδη.	295	Τέκτων....	128
Πυριτιδοπ..	2140	Ἔρθα.....	560
Λιπασμάτων	825	Ἄτλας....	40.—
Χρωμάτων..	421	Ἔργον....	265
Ἄγκυρα....	20	Κέκροψ...	235
Βιὸ........	130	Κύκλωψ..	114
Παλλὰς....	204	Ἐργοληπτι	156
Κυλινδρόμ..	120	Ὄλυμπος..	178
Ἥλιος.....	38	ΑΚΤΕ....	30.—
Ψυγεῖα Θεσ.	218	Πρώτη Οἰκ.	205
Ἀθηνᾶ.....	60	Καψαμπέλη	98
Παγ. Πατησ.	75	Ἑλλοὺλ....	60
Ἀλεξόπουλο	10		
Σάνιτας....	6.—	Ὑφαντουρ.	
Κονσέρβαι.	270		
Ψυγ. Πειρ..	285	Πειρ. Ἐπιχ	107
Ἀνατολὴ...	160	Ἐριουργία	267
Χημ. Βιομηχ.	83	Βερμίου..	468
Προμηθεὺς.	770	Ἔρια.....	58
Ἅλατος....	88	Ἑλλ. Ταπητ	25
Λεβαδείας..	200	Χρυσαλλὶς	101
Εὐρώτας....	120	Βάμβαξ...	95
Ἀνθρακευτ		Ὑφαντουργ	35
		Ἀθηναΐς..	125
Ἀλιβερίου..	17	....	
Ἀνθρακωρ..	8.—	Ναθαναὴλ.	330
Ἐπ. (κοιναὶ)	33.—	Φανελλοπ.	50
Ἐπ. (προν.)	120	Διάφοροι	
Λαυρίου....	6.—		
Ὠρωποῦ....	18	Ἠλεκτρικὴ	352
Σιδ) μικαὶ		Ἑνιαίας..	490
		Τίτλ. Ἰδρ.	40
Θεσσαλίας.	925	Ὑπεγγύων	4450
Σ.Π.Α.Π...	662	Κορίνθου.	350
Ἠλεκτρ. Σιδ.	660	Γεν. Ἀποθ	390
....		Ἐξαγ. Καπν	4750

Γραφεῖον Γ. ΣΤΟΥΠΑΘΗ